ଓଡ଼ିଆ - ହୋ ଶବ୍ଦକୋଷ

(ହୋ ଭାଷାଭାଷୀ ପିଲା ଓ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକା)

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡ଼େମୀ

ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ

ଓଡ଼ିଆ - ହୋ ଶବ୍ଦକୋଷ

(ହୋ ଭାଷାଭାଷୀ ପିଲା ଓ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକା)

ସଂପାଦନା:

ଡଃ ପରମାନନ୍ଦ ପଟେଲ

ଗବେଷଣା ଅଧିକାରୀ, ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡ଼େମୀ

ପ୍ରସ୍ତୁତି :

ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ

ଆଦିବାସୀ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ପଡ଼ିଆ

ୟୁନିଟ୍ - ୧ , ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୦୦୧୦୯

ସହାୟତା - ୟୁନିସେଫ୍

ଓଡ଼ିଆ - ହୋ ଶବ୍ଦକୋଷ

(ହୋ ଭାଷାଭାଷୀ ପିଲା ଓ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକା)

ଉପଦେଷ୍ଟା :

ଶ୍ରୀ ସଂଜୀବ କୁମାର ମିଶ୍ର

କମିଶନର ତଥା ଶାସନ ସଚିବ

ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ପରିକଳ୍ପନା :

ଡଃ ଅଖିଳ ବିହାରୀ ଓତା

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ତଥା ଅତିରିକ୍ତ ଶାସନ ସଚିବ

ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ - ୨୦୧୪

ସଂପାଦନା:

ଡଃ ପରମାନନ୍ଦ ପଟେଲ

ଗବେଷଣା ଅଧିକାରୀ, ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡ଼େମୀ

ପ୍ରସ୍ତୁତି :

ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ

ଆଦିବାସୀ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ପଡ଼ିଆ

ୟୁନିଟ୍ - ୧ , ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୦୧୦୯

ମୁଦ୍ରଣ :

ଭୋଲାନାଥ ପ୍ରେସ୍

୧୨୦୧/୧୬୦୧, ବମିଖାଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୧୦

ସହାୟତା: ୟୁନିସେଫ୍

ପ୍ରାକ୍ ଭାଷ

ଓଡ଼ିଶା ଏକ ବିଚିତ୍ର ଭାଷାକ୍ଷେତ୍ର । ନଈଁକେ ବାଙ୍କ, ଦେଶକେ ଫାଙ୍କ୍ ପରି ଗୋଟିଏ ଗାଁରୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗାଁକୁ ଗଲେ ଭାଷାରେ ଅନ୍ତର ହେବା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ସାଧାରଣ କଥା । ଏପରିକି ଅଛି ଏକ ଏକ ଗ୍ରାମରେ ଏକାଧିକ ଭାଷାଭାଷି ଲୋକ ବସବାସ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅପରଠାରୁ ଅପରିଚିତ ମନେ ହୁଅନ୍ତି । କେବଳ ଭାଷା ବିଭେଦ କଥା ନୁହଁ ସଂସ୍କୃତିରେ ମଧ୍ୟ ବୈବିଧତା ପରିକ୍ଷଲିତ ହେବା ଏକ ସାଧାରଣ ଘଟଣା । ଏହିପରି ବହୁ ଭାଷା ଓ ବହୁ ସଂସ୍କୃତି ସମ୍ବଳିତ ଓଡ଼ିଶାର ମାନଚିତ୍ର ଏକ ଚିତ୍ରିତ ଚାଦର ଭଳିଆ ମନେ ହୁଏ । ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭାଷା ବିବିଧତା ଅତି ଗମ୍ଭୀର । ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାଷା ଗୋଷ୍ଠୀ ଏକତ୍ର ସହବାସ୍ଥନ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ନିଜ ନିଜ ସଂସ୍କୃତି ଭିତରେ ଆତଯାତ ହୁଅନ୍ତି । ପରସ୍ପର ପରସ୍ପରଠାରୁ ଅଲଗା ଓ ଅବୁଝା ମନେ ହେଉଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏମାନଙ୍କର ବାହାର ଦୁନିଆ ଏକ ପେନ୍ଥାରେ ଗୁନ୍ଥା ବୋଲି ମନେ ହୁଏ । ସହଜରେ ଓ ସରଳଭାବରେ ସେମାନେ ଏକ ତୃତୀୟ ଭାଷାକୁ ନିଜର ଭାବଗତ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନର ମାଧମ ହିସାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିନିଅନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହି ଗ୍ରହଣ କରିବାର କ୍ଷେତ୍ର ଆପାତତଃ ବୟସ୍କଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ । ପିଲାମାନେ ଯେଉଁମାନେ ସ୍କୁଲ ମାଡ଼ି ନଥାନ୍ତି ବା ନୂଆ ନୂଆ ସ୍କୁଲ ଯିବା ଆରମ୍ଭ କରୁଥାନ୍ତି ସେମାନେ ତାଙ୍କ ମାତୃଭାଷା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଭାଷାରେ କୌଣସି ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରିନଥାନ୍ତି । ସ୍କୁଲ ଆସିଲା ବେଳକୁ ସେମାନେ ଏକ ଅଜଣା ଜଗତ ସଂପର୍କରେ ଆସନ୍ତି । ଏଠି ଶିକ୍ଷକ ବା ତା ନୂଆ ସାଥୀ ସମସ୍ତେ ଅଜଣା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ଅଧିକାରୀ । ତେଣୁ ପିଲା ମନରେ ଅହେତୁକ ଆଶଙ୍କାଟିଏ ପଶିଯାଏ ଏବଂ ସେ ଏହି ପରସଂସ୍କୃତିର ଭାବକୁ ବୁଝିବାରେ ଅକ୍ଷମ ହୁଏ । ଏହି ବୁଝାମଣାର ଅଭାବରୁ ସେ ହୁଏ ପଛୁଆ । ସେ ଖୋଜେ ସାଥୀଟିଏ ଯିଏ ତା କଥା ବୁଝୁଥିବ ତା ଭାଷାରେ ଦୁଇପଦ ବୁଝାଉଥିବ । ଏପରି ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି ହେଲେ ସେ ଖୁସି ହୁଏ ଏବଂ ସମସ୍ତ ବାଧାବିଘ୍ନ ହଟାଇ ସେ ଆଗକୁ ମାଡ଼ିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୁଏ । ବୁଝାବୁଝିର ଏହି ଭାବକୁ ଯୋଡ଼ିବାକୁ ପିଲାର ପ୍ରଥମ ସଂପର୍କ ଶିକ୍ଷକ ସହିତ ହୁଏ । ଯଦି ଶିକ୍ଷକ ତା ଭାଷାରେ ଦୁଇପଦ କହିଲା ବା ବୁଝାଇଲା ତେବେ ସେ ଖୁସି ହୁଏ । ତେଣୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇବାର ଯେଉଁ ଅକଲ ମାନ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରଥମେ ତାହା ହେଲା ତାହା ସହିତ ତା ଭାଷାରେ ଭାବଗତ ଆଦାନପ୍ରଦାନ ଏବଂ ସେ ବୁଝିପାରୁଥିବା ଢ଼ଙ୍ଗରେ ବୁଝାଇପାରିବାର ଅକଲ । ଏହା ସମ୍ଭବ ହୁଏ ଶିକ୍ଷକ ପାଖରେ ଯଦି କିଛି ଶିଖିଲା ଭଳି ବା ଅର୍ଥାନ୍ତର କଲା ଭଳି ଶବ୍ଦ, ବାକ୍ୟ ଓ କଥୋପକଥନ ତାଲିକାଟିଏ ହାତ ପାହାନ୍ତାରେ ଥିବ । ଏହାକୁ ଚିନ୍ତାକରି ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଢୁଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବୁଝିଲା ଓ ବୁଝାଇଲା ପରି ପୁସ୍ତକଟିଏ ହାତପାହାନ୍ତରେ ଥିଲେ ପିଲାକୁ ନିଜର କରିହେବ ଏବଂ ପାଠପଢ଼ା ସୁଗମ ହେବ । ଏହାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ୟୁନିସେଫ୍ ସହଯୋଗରେ ହୋ ଭାଷାର ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଶବ୍ଦକୋଷ ତଥା ବ୍ୟବହାରିକ ବାକ୍ୟ ସଂକଳିତ ଏକ ପୁସ୍ତକର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି । ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ କୁଇ, କୋୟା, କୁଭି ଓ ଦେଶିଆ ଭାଷାରେ ଶବ୍ଦକୋଷ ସଂକଳିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଥିବାରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହୋ ଏବଂ ସଉରା ଭାଷାରେ ଶବ୍ଦକୋଷ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ପ୍ରକାଶ ଉପଯୋଗୀ କରାଯାଇଛି । ଶିକ୍ଷକ ଓ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିଲେ ଶ୍ରମ ସାର୍ଥକ ହେବ ବୋଲି ଆଶା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ।

ସଂଜୀବ କୁମାର ମିଶ୍ର

ଉପକ୍ରମ

ଭାରତ ବର୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଶହରୁ ଅଧିକ ଜନଜାତି ସମାଜ ବାସ କରୁଥିବା ବେଳେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ୬୨ଟି ଜନଜାତି ସମାଜ ଦେଖାଯାଆନ୍ତି । ୨୦୦୧ ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଭାରତର ମୋଟ ଜନଜାତି ସଂଖ୍ୟା ଥିଲା ୮,୪୩,୨୬,୨୪୦ ଏହା ହେଉଛି ଭାରତୀୟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ୭.୭୬ ଶତାଂଶ । ଓଡ଼ିଶାର ସମୁଦାୟ ଜନଜାତି ସଂଖ୍ୟା ୮୧,୪୫,୦୮୧ ଅଟେ ଯାହାକି ରାଜ୍ୟର ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ୨୨.୧୩ ଶତାଂଶ । ଏଣୁ ସର୍ବଭାରତୀୟ ସ୍ଥିତି ସାଙ୍ଗରେ ତୁଳନା କଲେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଆଦିବାସୀ ସମାଜ ଓ ସଂସ୍କୃତିର ଭୂମିକା ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମନେ ହୁଏ ।

ଭାରତର ଇତିହାସ ଗଭୀର ପ୍ରନ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଗବେଷଣା ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ । ଅତୀତ ସମାଜର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଦିଗ ଏ ଦିଗରେ ସଠିକ୍ ଉନ୍ମୋଚିତ ହୋଇ ପାରିନଥିଲେ ହେଁ ପ୍ରନ୍ତତତ୍ତ୍ୱବିତ୍‌ମାନଙ୍କର ଚେଷ୍ଟା ଏ ଦିଗରେ ଅବ୍ୟାହତ ରହିଛି । ଭାରତର ପ୍ରାଗୈତିହାସ ସମ୍ପର୍କରେ ଏଯାବତ୍ କୌଣସି ଭିତ୍ତିଭୂମି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନଥିଲେ ହେଁ, ସୁଲଭ ପ୍ରନ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ତଥ୍ୟ ଓ ଭାଷାଗତ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟକୁ ଭିତ୍ତି କରି ଭାରତରେ ଆଦିବାସୀ ପରମ୍ପରାର ସୃଷ୍ଟି ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ତଥ୍ୟ ଦିଆଯାଇପାରେ । ଆର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କର ଏଦେଶକୁ ଆଗମନ ପୂର୍ବରୁ ଏଇମାଟିର ମୂଳ ବାସିନ୍ଦା ବା ଜନସମୂହ ବିଶେଷତଃ ବାସୋପଯୋଗୀ ସମତଳଭୂମି ନଦୀ ଉପତ୍ୟକାମାନଙ୍କରେ ବାସ କରୁଥିଲେ । ପରିବେଶ ଓ ସାମାଜିକ ଜୀବନ ଧାରାର ଭିନ୍ନତା ଅନୁସାରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଜୀବନ ଧାରଣ ପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ କରୁଥିଲେ । କେହି ଫଳମୂଳ ସଂଗ୍ରହ ଓ ଶୀକାରକୁ ଭିତ୍ତିକରି, କେହି ବା ପୋଡୁଚଷ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ । କେତେକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଧାତୁର ବ୍ୟବହାର କରି ନିଜର କର୍ମ ପନ୍ଥାକୁ ସହଜ ଓ ସରଳ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ଥିଲେ । କ୍ରମୋନ୍ନତି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଗୋଷ୍ଠୀ ନିଜର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଉନ୍ନତ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେଲେ । ଏହି କ୍ରମରେ କେତେକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଖାଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ଜନପଦଠାରୁ ଦୂରରେ ରହୁଥିଲେ । ଐତିହାସିକ ତଥ୍ୟାନୁଯାୟୀ ଏହି ମୂଳ ବାସିନ୍ଦା ବା ଜନଜାତି ଗଣ ଏକ ସମୁଦାୟ ଅର୍ଥନୀତି ବା ସମାଜ ବିଶିଷ୍ଟ ଆର୍ଯ୍ୟଜାତିର ଆଗମନ ତଥା ଆକ୍ରମଣ ହେତୁ ଅଗମ୍ୟ ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ଏଭଳି ଅଞ୍ଚଳ ସେତେବେଳେ ଆଣବିକ ରାଜ୍ୟ, ମହାକାନ୍ତାର ଓ ପ୍ରତ୍ୟନ୍ତ ଦେଶ ନାମରେ ପରିଚିତ ଥିଲା । ତେବେ ଏତିକି ତଥ୍ୟ ଭାରତର ଅତୀତ ଇତିହାସ ଉନ୍ମୋଚନ କରିବାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଓ ବିଶେଷ ସକ୍ଷମ ନୁହେଁ । ଏହା ଅଧିକ ନୃତାତ୍ତ୍ୱିକ ଓ ଐତିହାସିକ ଗବେଷଣା ସାପେକ୍ଷ ।

ଭାଷାଗତ ତଥ୍ୟକୁ ନେଇ ଭାରତୀୟ ଇତିହାସରେ ଆଦିବାସୀ ସଂସ୍କୃତିର ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇପାରେ । ଭାରତରେ ଜନଜାତି ସମୂହକୁ ଭାଷାଗତ ବର୍ଗୀକରଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ୪ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଯଥା(୧) ଭାରତୀୟ - ଆର୍ଯ୍ୟ ଭାଷାଗୋଷ୍ଠୀ, (୨) ଦ୍ରାବିଡ଼ୀୟ ଭାଷାଗୋଷ୍ଠୀ, (୩) ତିବ୍‌ତୋ-ବର୍ମିଜ ଭାଷାଗୋଷ୍ଠୀ ଓ (୪) ଅଷ୍ଟ୍ରିକ୍ ଭାଷା ଗୋଷ୍ଠୀ । ଭାରତରେ ଅନ୍ୟୁନ ୪୦୦ ପ୍ରକାର ଆଦିବାସୀ ଭାଷାର ପ୍ରଚଳନ ଦେଖାଯାଏ । ଏଣୁ ପ୍ରାୟତଃ ଅଧିକାଂଶ ଆଦିବାସୀ ଗୋଷ୍ଠୀର ନିଜସ୍ୱ ଭାଷା ରହିଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ତେବେ ଅଧିକାଂଶ ଭାଷା କେବଳ କଥିତ ଭାଷା । ଏ ସବୁର ଲିଖିତ ଲିପି ନାହିଁ । ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ତିବତୋ-ବର୍ମିଜ ଭାଷା ଗୋଷ୍ଠୀର କୌଣସି ଆଦିବାସୀ ନଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ତିନି ପ୍ରକାର ଭାଷା ଗୋଷ୍ଠୀରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦକ୍ଷିଣୀ ଓଡ଼ିଆ କହୁଥିବା ଦେଶିଆ, ଭୂୟାଁ, ଭତ୍ରୀ, ଝରିଆ ଓ ମାଟିଆ, ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳୀୟ ଓଡ଼ିଆ ବା ସମ୍ବଲପୁରୀ କହୁଥିବା କନ୍ଧନ୍, ଲରିଆ, ଅଘରିଆ ଓ ଭୂଲିଆ; ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳୀୟ-ଓଡ଼ିଆ ବା ବଙ୍ଗଳା ମିଶ୍ରିତ ଓଡ଼ିଆ କହୁଥିବା କୁର୍ମୀ ସାଦ୍ରି; ଛତିଶଗଡ଼ି ହିନ୍ଦୀ କହୁଥିବା ବିନ୍‌ଝିଆ, ଔପଭାଷିକ ହିନ୍ଦୀ କହୁଥିବା ବନ୍‌ଜାରା; ଛତିଶଗଡ଼ି କହୁଥିବା ବଇଗା, ମିଶ୍ରିତ ମରାଠୀ କହୁଥିବା ଭୁଞ୍ଜିଆ, ଓଡ଼ିଆ, ମରାଠୀ ଓ ଛତିଶଗଡ଼ି ମିଶ୍ରିତ ଭାଷା କହୁଥିବା ହାଲବି ଇତ୍ୟାଦି ଭାରତୀୟ- ଆର୍ଯ୍ୟ ଭାଷା ଗୋଷ୍ଠୀର ଅନ୍ତର୍ଗତ । ପରଜି (ଧାରୁଆ), **କୋୟା**, କୁଇ (କୁଟିଆ) କୁଭି (ଡଙ୍ଗରିଆ), କନ୍ଧା/କୁଇ (କନ୍ଧଡୋରା), ଓଲାରି (ଗଦବା), କୁରୁଖ (ଓରାଓଁ), ଗଣ୍ଡି (ଗଣ୍ଡ), ମାଡ଼ିଆ, କୁଭି (ଜାତାପୁ କନ୍ଧ, ପେଙ୍ଗକନ୍ଧ) ଓ କିସାନ ଇତ୍ୟାଦି ଭାଷା ଗୋଷ୍ଠୀ ଦ୍ରାବିଡ଼ୀୟ ଭାଷା ପରିବାରର ଅନ୍ତର୍ଗତ । ଶେଷରେ ଅଷ୍ଟ୍ରିକ ଭାଷା ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଗତା (ଡିଡାୟୀ), ଗୁତବ୍ (ଗଦ୍‌ବା), ଜୁଆଙ୍ଗ, କୋଡ଼ା, ବିରହର୍ (ମାଙ୍କଡ଼ିଆ), ମୁଣ୍ଡାରୀ(ମୁଣ୍ଡା), ସାନ୍ତାଳୀ, ସୋରା (ସଉରା-ଲାଞ୍ଜିଆ, ଜୁରେ, ଆରସି ଇତ୍ୟାଦି) ଗୋରୁମ୍ (ପ୍ୟାରେଙ୍ଗା), ରେମୋ (ବଣ୍ଡା), ଖରିଆ, କୋରଓ୍ୱା, ଭୂମିଜ, **ହୋ (ହୋ ଏବଂ କୋହ୍ଲ)** ଓ ମାହିଲି (ମାହାଲି) ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଅଧିକାଂଶ ଆଦିବାସୀ ଭାଷା କଥିତ ଭାଷା ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ଲିପିଥିବା ଭାଷାଗୁଡ଼ିକଠାରୁ ଏସବୁ କୌଣସି ଗୁଣରେ ନ୍ୟୁନ୍ ନୁହେଁ । ଭାଷାତତ୍ତ୍ୱବିଦ୍‌ମାନଙ୍କ ମତରେ ଏସବୁ ଭାଷାରେ ଧ୍ୱନିତତ୍ତ୍ୱ ଓ ଶବ୍ଦ ଭେଦରେ ଦ୍ୱୈତ ସଂରଚନା ବା ଗଢ଼ଣ ସାଙ୍ଗକୁ ସୃଜନ ସାମର୍ଥ୍ୟ (ସୃଜନ ଓ ନୂତନତ୍ୱ) ରହିଛି । ତଥାପି ସାଧାରଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା, ଲିଖିତ ସାହିତ୍ୟିକ ପରମ୍ପରା ଯେଭଳି ସୁରକ୍ଷିତ ପରମ୍ପରା ଅନୁବର୍ତ୍ତୀ ରହିଛି, ତାହା ଦେଖିଲେ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ମନେ ହୁଏ । ଇତି ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ସ୍ଥାନୀୟ ମୁଖ୍ୟ ଭାଷା ଓଡ଼ିଆକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଏକ ଲିଖିତ ସାହିତ୍ୟିକ ପରମ୍ପରାରେ ମନୋନିବେଶ କଲେଣି । ଆଉ କେତେକ ଭାଷା ନିଜସ୍ୱ ଲିପି ବ୍ୟବହାର କରି ଏ ଦିଗରେ ଅନେକ ଆଗେଇ ଗଲେଣି । ସାଁନ୍ତାଳମାନଙ୍କ 'ଅଲ୍‌ଚିକି. ହୋ ମାନଙ୍କର ଓ୍ୱାରଙ୍ଗ୍‌ଚିତି ଓ ସଉରାମାନଙ୍କର 'ସୋରାଙ ସୋମ୍ପେଙ' ଏହାର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ । ଏ ପ୍ରକାର ଲିପିର ବ୍ୟବହାର ଫଳରେ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚ ସାହିତ୍ୟିକ ପରମ୍ପରା

ସୃଷ୍ଟି ଦିଗରେ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । ସଂପ୍ରତି ବାର୍ଷିକ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ବା ପାଞ୍ଜି ଓ ସମ୍ବାଦ ପରିକ୍ରମା ପ୍ରକାଶନ ସାଙ୍ଗକୁ ପରମ୍ପରା ଗତ ସଂଗୀତ, ପ୍ରବାଦ, ପ୍ରହେଳିକା, ସାଙ୍କେତିକ ପ୍ରଶ୍ନ, ଢଗ ଢମାଳି, କାହାଣୀ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ନେଇ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ପାରଦର୍ଶୀତା ପ୍ରମାଣ କରିପାରିଛନ୍ତି ।

ଭାରତ କାହିଁକି ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଦୁଇଟି କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ପରିଚିତ । ଗୋଟିଏ ହେଲା ଜଗନ୍ନାଥ କ୍ଷେତ୍ର ଓ ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହେଲା ଜନଜାତି କ୍ଷେତ୍ର । ଜଗତର ନାଥ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ସେ ହେତୁରୁ ଜଗନ୍ନାଥ ପୁରୀ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଜାଣନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଏଠାରେ ସମ୍ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତି ଲାଭ କରିଥିବା ୬୨ ପ୍ରକାର ଜନଜାତି (ଆଦିବାସୀ) ଏଠାରେ ବସବାସ କରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କର ଭାଷା, ସଂସ୍କୃତି, ଚଳଣିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତ୍ୟେକଠାରୁ ଅଲଗା ଭାବରେ ବାରି ହୁଅନ୍ତି । ବହୁ ପୁରାତନ ଆଦିମ ଜନଜାତିଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତା ସହ ସମାନ୍ତରାଳ ଭାବରେ ପାଦ ଥାପି ଅଗ୍ରସର ହେଉଥିବା ଗୋଷ୍ଠୀ ଭେଦରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଜନଜାତି ସମୂହ ବହୁଚର୍ଚ୍ଚିତ । ଏମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ପୁରାଣ ଇତିହାସରୁ ଅନେକ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ମିଳେ । ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତରେ ଏମାନଙ୍କ ସମୟରୁ ଏମାନେ ଆର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ମିତ୍ରତା ସୂତ୍ରରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇ ନିଜକୁ ଶିକ୍ଷିତ କରି ଆସିଛନ୍ତି । ତଥାପି ନିଜ ଭାଷା ସଂସ୍କୃତି ସହ ଏକାତ୍ମ ଏମାନେ ମୂଳ ଭାବକୁ ଛାଡ଼ି ନାହାନ୍ତି । ନିଜ ସଂସ୍କୃତି, ଚଳଣି, ଭାଷା ପରମ୍ପରା ମଧ୍ୟରେ ବାନ୍ଧି ରହି ଏମାନେ ନିଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ଫଳରେ ଯୁଗକୁ ଯୁଗ ଏମାନଙ୍କ ଉପରେ ଗବେଷକମାନେ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ତାଙ୍କ ଅର୍ନ୍ତନିହିତ ଗୁଣ କୌଶଳକୁ ଲୋକ ଲୋଚନକୁ ଆଣି ତାଙ୍କ ମହନୀୟତା ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଆସୁଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଜନଜାତି ଭାଷା ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋ ଭାଷାର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ରହିଛି । ହୋ, କ୍ଷୋହ, କୋଲ୍, କୋଲ୍ ଲୋହାର, ମୁଣ୍ଡା ଏହି ସମସ୍ତ ସଂପ୍ରଦାୟ ସାମ୍ବିଧାନିକ ସୂତ୍ରରେ ଭିନ୍ନ ପରିଗଣିତ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭାଷା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ହୋ ଭାଷାର ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ସଂସ୍କୃତିରେ ମଧ୍ୟ ଉଣା ଅଧିକେ ସମାନତା ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ମୟୂରଭଞ୍ଜ, କେନ୍ଦୁଝର ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାରେ ହୋ ଭାଷାଭାଷିଙ୍କ ଘନ ଜନବସତି ରହିଛି । ୨୦୦୧ ଜନଗଣନା ଆଧାରରେ ଏମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ହୋ - ୩୯,୧୪୨, କ୍ଷୋହ - ୪,୬୯,୬୯୮, କୋଲ୍ - ୧୧,୭୭୭, ମୁଣ୍ଡା - ୪,୧୩,୮୮୫ ଥିବାର ଜନଗଣନା ସୂତ୍ରରୁ ଜଣାଯାଏ । ହୋ ମାନେ ସ୍ୱାଭିମାନୀ, ପରିଶ୍ରମୀ ଜନଜାତି ହିସାବରେ ନିଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚିତ ବଜାୟ ରଖିଛନ୍ତି । ଇତିହାସ ପୃଷ୍ଠାରେ ଏମାନଙ୍କୁ ଏକ ରଣରଙ୍ଗ ଜନଜାତି ହିସାବରେ ନାମିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ରାଜା ରାଜୁଡ଼ା ଶାସନ କାଳରେ ସୈନ୍ୟବାହିନୀରେ ଏମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତରୁ ଏମାନଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚିତି ରହିଥିଲା ।

● ଚିହ୍ନିତ ଜିଲ୍ଲା ହୋ ଭାଷାଭାଷି

ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏମାନେ ସ୍ଥାୟୀ କୃଷିଜୀବି ତଥା ଖଣିଖାଦାନ ଶ୍ରମିକ ହିସାବରେ ନିଜର ପାରଦର୍ଶିତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ସଂସ୍କୃତି ସହିତ ଏମାନଙ୍କର ଅର୍ନ୍ତଭୁକ୍ତି ଯୋଗୁଁ ଭାଷାକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେବାରେ ଓ ଭାଷାର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଏମାନେ ଯଥାଯୁକ୍ତ ଧ୍ୟାନ ଦେବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଫଳସ୍ୱରୂପ ପଣ୍ଡିତ୍ ଲାକୋବୋଦ୍ରା କର୍ତ୍ତୃକ ହୋ ଭାଷାର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଲିପି ବିକଶିତ କରାଯାଇ ସେହି ଲିପିରେ ବିଭିନ୍ନ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅନୁରକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି ।

ହୋ ଘନ ଜନବସିତି ଅଞ୍ଚଳରେ ଏମାନେ ନିଜ ଭାଷାରେ ଭାବଗତ ଆଦାନପ୍ରଦାନ କରୁଥିବାରୁ ଅନ୍ୟ ଭାଷା ବୁଝିବାରେ ଓ ବୁଝାଇବାରେ ଅନେକ ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାରେ ଏହି ଅସୁବିଧା ଯୋଗୁଁ ହୋ ଭାଷାଭାଷି ପିଲାଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ଭାଷାରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଦେବା କଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ଏହାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ ମାଧ୍ୟମରେ ମାତୃଭାଷା କେନ୍ଦ୍ରିକ ବହୁଭାଷିକ ଶିକ୍ଷାଦାନର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଛି । ପରିକଳ୍ପିତ ଓଡ଼ିଆ - ହୋ ଶବ୍ଦକୋଷ ସେହି ପିଲା ଓ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମର୍ପିତ । ଏଥିରେ ନିତିଦିନିଆ ବ୍ୟବହାରରେ ଆସୁଥିବା ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟ ସହ କଥୋପକଥନ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ପାଠ୍ୟ ବହିର ସରଳ ଅର୍ଥବୋଧ ସମ୍ବଳିତ ଏକ ପୁସ୍ତିକା ସଂକଳିତ ହୋଇଛି । ଏହି ପୁସ୍ତିକା ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ ଆସିବା ସହ ଅଭିଭାବକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ତଥା ଶିକ୍ଷା ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ସମସ୍ତ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସଦ୍ବ୍ୟବହାରରେ ଆସିବ ବୋଲି ଆଶା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ।

ଅଖିଳ ବିହାରୀ ଓତା

"ଅ"

ଅଣ୍ଟା - ମାୟାଁଙ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅଣ୍ଟା ବିନ୍ଧୁଛି । **(ହୋ) - ମାୟାଁଙ୍ ହାସୁଞ୍ଜ ତାନା ।**
ଅଶ୍ରୁ - ମେଡ୍‌ଦାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆଖିରୁ ଅଶ୍ରୁ ଝରାଇଲା **(ହୋ) - ମେଡ଼ଦାଃ ଜରୟାନା ।**
ଅଂଗୁଳି - ତି ଆଙ୍ଗୁଳି /ଗାଣ୍ଡା	(ଓଡ଼ିଆ) - ହାତ ଅଙ୍ଗୁଡ଼ି **(ହୋ) - ତି ଆଙ୍ଗୁଳି / ତି ଗାଣ୍ଡା ।**
ଅନାମିକା - ଚୁଣ୍ଡୁଲ ଆଙ୍ଗୁଳି	(ଓଡ଼ିଆ) - ମଝି ଓ କାନି ଆଙ୍ଗୁଳି ମଝିରେ ଅନାମିକା ଆଙ୍ଗୁଳି ଅଛି । **(ହୋ) - ତାଲା ଗାଣ୍ଡା ଅଣ୍ଡଃ କାନି ଗାଣ୍ଡା ତାଲାରେ ଲୁକୁ ଗାଣ୍ଡା ମେନାଃ ।**
ଅଂଗୁଳିର ପବ - ଗାଣ୍ଡାରେୟାଃ ଉଟି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୋଟିଏ ଅଙ୍ଗୁଳିରେ ଏକାଧିକ ପବ ଅଛି । **(ହୋ) - ମିୟାଡ୍ ଗାଣ୍ଡାରେ ସାଙ୍ଗି ଉଟି ମେନାଃ ।**
ଅଂଗୁଳିର ଅଗ୍ର - ଗାଣ୍ଡା ଚୁଟିଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆଙ୍ଗୁଳିର ଅଗ୍ରଭାଗ ନରମ ଅଟେ । **(ହୋ) - ଗାଣ୍ଡା ଚୁଟିଦ ଲେବେଃଆ ।**
ଅଣ୍ଡକୋଷ - ଲୁଷେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅଣ୍ଡକୋଷରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହେଉଅଛି **(ହୋ) - ଲୁଷେରେ ହାସୁତେନେ ।**
ଅନ୍ତନାଳୀ (ଲାଇବିତାର ପଟା)	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅନ୍ତନାଳୀ ଘା' ହୋଇଛି । **(ହୋ) - ଲାଇଃ ପଟାରେ ଗାଓ୍ଵାକାନା ।**
ଅନ୍ଧ - କାଣା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅନ୍ଧ ଦେଖି ପାରେ ନାହିଁ । **(ହୋ) - କାଣା କାଏଃ ନେଲ୍‌ଲାମା ।**
ଅନାଥ - ଆମାରବ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅନାଥ ପିଲା ଦୁଃଖ ପାଏ । **(ହୋ) - ଆମାରବ୍ ହୋନ୍ ଦୁଃକୁଃନାମେଆ ।**
ଅବିବାହିତା - ଡ଼ାଙ୍ଗୁଏ / ଡ଼ିଣ୍ଡେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଝିଅଟି ଅବିବାହିତା । **(ହୋ) - ଡ଼ାଙ୍ଗୁଏ / ଡ଼ିଣ୍ଡେ କୁଇହନ ।**
ଅବିବାହିତ - ଡ଼ାଙ୍ଗୁଏ କଳା / ଡ଼ିଣ୍ଡେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ପିଲାଟି ଅବିବାହିତ । **(ହୋ) - ଡ଼ାଙ୍ଗୁଏ / ଡ଼ିଣ୍ଡେ କଳା ।**
ଅସୁସ୍ଥ - ହାସୁ ହମଅଁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଲୋକଟି ଅସୁସ୍ଥ । **(ହୋ) - ମିଡ଼ଃ ହୋ ହମଅ ହାସୁରେ ମିନାଃଇଏ ।**

ଅଣ୍ଡିରା ପିଲା - କଆହନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅଣ୍ଡିରା ପିଲା ଖେଳୁଛି
(ହୋ) - କଆହନ୍ ଇନୁଂତାନା ।

ଅଣନାତି - ଗୁଙ୍ଗୁଂହନ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅଣନାତି କଥା ମାନୁ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଗୁଙ୍ଗୁଂ/କୁକୁ କାଜି କାଏଃ ଆୟୁମ୍‌ତାନା ।

ଅଜା - ତାତାଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅଜା ଗପ କହୁଛି ।
(ହୋ) - ତାତାଂ ବାକୁଣୀଇ ତାନା ।

ଅତିଥି କୁପୁଲ / କୁଣିଆଁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଘରକୁ ଅତିଥି ଆସିଲେ ।
(ହୋ) - ଆଓ୍ୱାତେ କୁପୁଲ୍‌କ /କୁଣିଆଁକ ହୁଜୁଃୟାନା ।

ଅଭିନେତା - ଅଭିନେତ୍ରି (ଓଡ଼ିଆ) - ଅଭିନେତା -ଅଭିନେତ୍ରୀମାନେ ନାଟକ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରୁଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ବାଲୁଇ କଲାକୁଳିକ ପିର୍‌କାଲ୍ ଇନୁଂତାନ ।

ଅପରିଚିତ - କାଉପୁରୁମ୍‌ହୋ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅପରିଚିତ ଲୋକ ।
(ହୋ) - କାଉପୁରୁମ୍ ହୋ ।

ଅବିଭାବକ - ଗୁସିୟାଁ (ଓଡ଼ିଆ) - ପିଲାର ଅଭିବାବକ ନାଆନ୍ତି ।
(ହୋ) - ହନାଃ ଗୁସିୟାଁକ କାଂକୁଏ ।

ଅଂଶିଦାର - ଲେକାତାଲା (ଓଡ଼ିଆ) - ଲୋକଟି ବେପାର୍‌ରେ ଅଂଶିଦାର ଅଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ମିଡ଼ଃ ହୋ କିରିଂ, ଆକାରିଂ, ହୋ କଲଓ୍ୱଃ ଲେକାତାଲାକାନା ।

ଅତିଥିସତ୍କାର - କୁପୁଲଏଲାଦାରମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅତିଥିସତ୍କାର କରିବା ।
(ହୋ) - କୁପୁଲ୍‌କବୁ ଏଲାଦାରମକଓ୍ୱା ।

ଅଧାପକ - କଲେଜ ମାଟାସର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅଧାପକ ପଢ଼ାଉଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - କଲେଜ ମାଷ୍ଟରେ ପାଲାଓ୍ୱକତାନା ।

ଅବତାର - ଜାପାନ (ଓଡ଼ିଆ) - ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅବତାର ହେଇଥିଲେ ।
(ହୋ) - ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜାପାନ ହବା ଲିନା ।

ଅଧର୍ମ - କାଦରମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅଧର୍ମରେ ଜୟ ହୁଏ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - କାଦରମରେଦ କା ଦା'ଦାଇୟେ ।

ଅମୃତ - ପାସିତ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅମୃତ ନିଅ ।
(ହୋ) - ପାସିତ୍ ଇଡେମ୍ ।

ଅପବିତ୍ର - ବିଶିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅପବିତ୍ରରେ ପୂଜା ପାଠ କରାଯାଏ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ବିଶିଃଏ କାନ୍‌ରେ ବଙ୍ଗାବୁରୁ କାଆ ଗଲାଓ୍ୱା ।

ଅଗଣା - ରାଚ୍ଚ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅଗଣାରେ ଫୁଲ ଗଛ ଅଛି ।
	(ହୋ) - ରାଚ୍ଚରେ ବାଆ ଦାରୁ ମେନାଃ ।
ଅନ୍ତପୁର - ଆଦିଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅନ୍ତପୁରରେ ମୂଲ୍ୟବାନ ଜିନିଷ ରଖାଯାଏ ।
	(ହୋ) - ଆଦିଂରେ ଗନଂ ଜିନିଷକ ବୁ ଏମେୟା ।
ଅଫିସ୍ - ଗାରି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅଫିସରେ ନଥିପତ୍ର ରଖାଯାଏ ।
	(ହୋ) - ଗାରିରେ କାଗଜ ସାକାମ୍‌କରି କାଓ୍ୱା ।
ଅମାର - ମୁରୁଇ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅମାରରେ ଧାନ ରଖାଯାଏ ।
	(ହୋ) - ମୁରୁଇରେ ବାବା ଏମଃଓ୍ୱା ।
ଅଳଂଧୁ - ଉଲୁନ୍ଦେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ପିଲାଟି ଓଳଂଧୁ ସଫା କର୍ରୁଛି ।
	(ହୋ) - ହନ୍ ଉଲୁନ୍ଦେଃ ସାପା କେଡ଼ା ।
ଅଳିଆ - ଜବରା	(ଓଡ଼ିଆ) - ସ୍କୁଲ୍ ଘରିପଟେ ଅଳିଆ ପଡ଼ିଛି ।
	(ହୋ) - ମଣ୍ଡ କୁଟି ମୁଲି ଜବରା ଏଲାଃଆ କାନା ।
ଅସ୍ତ୍ରାଗାର - ହାତିଆର୍ ଅଓ୍ୱାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅସ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଅସ୍ତ୍ରାଗାର ଅଛି ।
	(ହୋ) - ହାତିଆରକ ହାତିଆର୍ ଅଓ୍ୱାଃରେ ମିନାଃ ।
ଅଖା - ବସ୍ତା / ବରା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅଖାରେ ଚାଉଳ ଅଛି ।
	(ହୋ) - ବସ୍ତାରେ ଚାଉଲି ମେନାଃ ।
ଅଲଣା - ଲିଜାଃ ହାତାର୍ ତେୟାଃ / ଲିଜାଃ ହାନାତାର୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆଲଣାରେ ଲୁଗାପଟା ଝୁଲା ହୋଇଛି ।
	(ହୋ) -ଲିଜାଃ ହାନା ତାର୍‌ରେ ଲିଜାଃ ହାକା'କାନା ।
ଅଟା - ଅଟା / ଗମ୍ ଲୁପୁଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅଟାରେ ରୋଟି ତିଆରି ହୁଏ ।
	(ହୋ) - ଗ'ମ୍ ଲୁପୁଃତେ ରୋଟି / ଗିଡ୍‌ଲାଡ୍ ବାଇ'ୟେ ।
ଅଣ୍ଡା - ଜାରମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ମାଈ କୁକୁଡ଼ା ଅଣ୍ଡା ଦେଉଅଛି ।
	(ହୋ) - ସିମ୍‌ଏଙ୍ଗା ଜାରମ୍ ତାନା ।
ଅଣ୍ଡା ଖୋଳପା - ଜାରମ୍ ଚକାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) -ଅଣ୍ଡା ଖୋଳପା ଧଳା ଦେଖାଯାଏ ।
	(ହୋ) - ଜାରମ୍ ଚକାଃ ପୁଣ୍ଡିଗେ ନେଲଃଓ୍ୱା ।
ଅକାଣ୍ଡିଆ ଚାଉଳ - ବାଗାଲା ଚାଉଲି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅକାଣ୍ଡିଆ ଚାଉଳ ଭାତ ଭାରି ମିଠା ।
	(ହୋ) - ବାଗାଲା ଚାଉଲି ମାଣ୍ଡି ଏସୁ ନଗଡ଼ା ।
ଅରୁଆ ଚାଉଳ - ଆଦଆ ଚାଉଲି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅରୁଆ ଚାଉଳ ପୂଜା କାମରେ ଲାଗେ ।
	(ହୋ) - ଆଦଆ ଚାଉଲି ବଙ୍ଗାବୁରୁ ପାଇଟିରେ ହୁଜୁଃଏ ।

ଅଦା - ଆଦା	(ଓଡ଼ିଆ) - ବାଡ଼ିରେ ଅଦା ଚଷ ହୋଇଛି ।
	(ହୋ) - ବାକାଇରେ ଆଦା ଉ'ଆଶଆ କାନା ।
ଅମୃତଭଣ୍ଡା - ଜମେବିନ୍ଦି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅମୃତଭଣ୍ଡା ପାଚିଛି ।
	(ହୋ) - ଜମେ ବିନ୍ଦି ମାତା' କାନା ।
ଅଶ୍ୱଥ - ହେସାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅଶ୍ୱଥଗଛ ମୂଳେ ଗାଈ ଅଛି ।
	(ହୋ) - ହେସାଃ ଦାରୁ ବୁଟେରେ ଗୁଣ୍ଡି ମିନାଃଇୟେ ।
ଅରଖ - ପାଲାଟି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅରଖ କ୍ଷୀରରେ ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ ଅଛି ।
	(ହୋ) - ପାଲାଟି ସସଏଃରେ ରେଏଡ୍ ଗୁ'ନ ମିନାଃ ।
ଅଁଳା - ମେରେଲ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅଁଳା ଖାଇବା ଭଲ ।
	(ହୋ) - ମେରେଲ ଜମେରେ ବୁଗିଏନ ।
ଅଳଙ୍କାର - ସା'ଜ ସିଙ୍ଗେର୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଝିଅମାନେ ଅଳଙ୍କାର ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ।
	(ହୋ) - କୁଇ ହନକ ସା'ଜସିଙ୍ଗେର୍ ଏସୁକ ସୁକୁଆଃ ।
ଅଣ୍ଟା ସୂତା - ମାୟାଂଡ଼ରା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅଣ୍ଟା ସୂତା ଛିଣ୍ଡି ଗଲା ।
	(ହୋ) - ମାୟାଂ ସୂତାମ୍ ସିଡ୍ ଜାନା ।
ଅଜଗର - ଅଜ୍‌ଗର୍ ବିଞ୍ଜ / ତୁନିଲ୍‌ବିଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅଜଗର୍ ସାପ ବଣରେ ରହେ ।
	(ହୋ) - ଅଜଗର୍ ବିଞ୍ଜ ବିର୍‌ରେଃ ଟାଇନେ ।
ଅନ୍ଧାର - ନିଦେ / ନୁବେଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅନ୍ଧାରକୁ ଡ଼ର ଲାଗେ ।
	(ହୋ) - ନିଦେ ନୁବେଃ ଏସୁ ବର ଆଦାଓ୍ୱାଃ ।
ଅମାବାସ୍ୟା - ନିର୍‌ସାନ୍ଦି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅମାବାସ୍ୟା ଦିନ ଘନ ଅନ୍ଧାର ହୁଏ ।
	(ହୋ) - ନିର୍‌ସାନ୍ଦି ମୁସିଂ ଏସୁ ନୁବେଃ ।
ଅଧିବର୍ଷ - ଲାନାଆଃ ସିର୍ମା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଚରିବର୍ଷରେ ଥରେ ଅଧିବର୍ଷ ହୁଏ ।
	(ହୋ) - ପୁନ୍ ସିର୍ମାରେ ମିସେ ଲାନା'ଆ ସିର୍ମା ହବନା ।
ଅଷ୍ଟମୀ - ଅସ୍‌ଟିମ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅଷ୍ଟମୀ ତିଥିରେ ବଡ଼ ପୁଅଙ୍କୁ ନୂଆ ବସ୍ତ୍ର ଦିଆଯାଏ ।
	(ହୋ) - ଅଷ୍ଟିମ୍ ମୁସିଂ ପୁଣୁଏ ହନ୍‌କ ନାମା ଲିଜାଃ କ ଏମାକଓ୍ୱା ।
ଅତର - ସଆନ୍ ସୁନୁମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆଜିକାଲି ଅତରର ବ୍ୟବହାର ବେଶୀ ।
	(ହୋ) - ନାଆବାର୍‌ସିଂ ସଆନ୍ ସନୁମ୍ ପୁରେଃକ ଅଜଃନ୍ ତାନା ।
ଅମାନିଆ - କାମାନାଟିଂ ନିଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅମାନିଆ ପିଲା ବହୁତ ଦୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ।
	(ହୋ) - କା'ମାନାଟିଂ ହନ୍‌କଏ ସୁଜଅର୍ କ କେଚଳଆ ।

ଅପରାଧ - ଦୋଷୀକାର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅପରାଧ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଦଣ୍ଡ ମିଳେ ।

(ହୋ) - ଦୋଷୀକାର୍ ୟାନ୍‌ରେ ଦାଣ୍ଡେ ନାମଓ୍ୱାଃ ।

ଅଦଳବଦଳ - ବପଦଲ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅତୀତର ହାଟଗୁଡ଼ିକର ଜିନିଷ ଅଦଳବଦଳ କାର୍‌ବାର ହେଉଥିଲା ।

(ହୋ) - ଆୟାର୍ ଦିନେ୍ଃ (ମୁନୁ) ହା'ଟ କରେ ଗିନିଷ କ କ ବପଦଲେ ଟାଇକେନା ।

ଅନ୍ତେବାସୀ - ଟାଇଜାପାଃଆକାନ୍‌କ (ଓଡ଼ିଆ) - ମୁସଲ୍‌ମାନ୍ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅନେକ ଦିନରୁ ଭାରତର ଅନ୍ତେବାସୀ ହୋଇ ରହି ଆସୁଛନ୍ତି ।

(ହୋ) - ମୁସଲ୍‌ମାନ୍ କ ଏସୁଦିନେଏ ତେ ଭାରତ ରେ କ ଟାଇଜାପାଃ ଆକାନା ।

ଅତୀତ - ସେନଃୟାନ୍‌ଦିନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅତୀତରେ ଗୌରବ କଥା ମନେ ପଡ଼େ ।

(ହୋ) - ସେନଃୟାନ୍ ଦିନ ରେୟାଃ ବିତିଆମ୍‌ମାନ୍ ଜାଗାର୍ କ ଉଲୁଃ ବେଟାଓ୍ୱଃ ଟାନା ।

"ଆ"

ଆଖି - ମେଡ଼୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆଖିବିନା ଜୀବମାନେ ଦେଖି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

(ହୋ) - ମେଡ଼ କା'ରେ, ଜୀଉ କ କାକ ନେଲ୍‌ନାମ ଦାଇୟେଃ ।

ଆଖିର ମଇଳା - ମେଡ଼ ସିଲିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆଖିର ମଇଳା ଲୁହ ଝରିଲେ ବାହାରି ଆସେ ।

(ହୋ) - ମେଡ଼ ସିଲିଃ ମେଡ଼ ଦାଃ ଅଲ୍ଲରେ ଏଲାଃ ନା ।

ଆଖିର କଜଳ - ମେଡ଼ କାଜଲା (ଓଡ଼ିଆ) - ଅଧିକାଂଶ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଆଖିରେ କାଜଳ ଲଗାନ୍ତି ।

(ହୋ) - ପୁରେଃତେ ପୁରେଃ କୁଇହନ୍‌କ ମେଡ଼ରେ କ କଜଲା ନା ।

ଆଣ୍ଠୁ - ମୁକୁଇ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କୁ ଆଣ୍ଠୁମାଡ଼ି ନମସ୍କାର କରନ୍ତି ।

(ହୋ) - ଗୁରୁ, ଗୁରୁମୀକ ମୁକୁଇ ଇକୁମ୍ କେଏତେବୁ ଜଓ୍ୱାରା କଓ୍ୱା ।

ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ୱଜନ-ଆପାନାଃ ଅଲାଃ ହୋ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆତ୍ମୀୟମାନେ, ସହଯୋଗ ବେଶୀ କରନ୍ତି ।

(ହୋ) - ଆପାନାଃ ଅଲାଃ ହୋ'କ ଏସୁ ପୁରେଃ କ ଦେ ଙ୍ଗାଃ ।

ଆଈ - ନାନା (ଓଡ଼ିଆ) - ଆଈ ବୁଢ଼ିର ଗପ ଶୁଣୁଶୁଣୁ ନିଦ ଆସିଲା ।

(ହୋ) - ନାନାଃ କାହାନୀ ଆୟୁମ୍ ଆୟୁମ୍‌ତେ ଦୁଉମ୍ ହଜୁଃଏନେ ।

ଆଈଶାଶୁ - ଜିଆଞ୍ଜହାନାର (ଓଡ଼ିଆ) - ଶାଶୁମା'ର ବହୁକୁ ଆଈଶାଶୁ କହନ୍ତି ।

(ହୋ) - ଏଙ୍ଗା ହନାରାଃଆ ଏଙ୍ଗାତେ ଦ ଜିଆଂ ହାନାରକ ମିତାଇୟା ।

ଆମ୍ବା - ରଆ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆମ୍ବା ଅମର ଅଟେ । (ହୋ) - ରଆ କା ଗଜଃଆ ।
ଆନନ୍ଦ - ରାଁସା / ରାସିକା	(ଓଡ଼ିଆ) - ରଜ ଦୋଳି ଖେଳ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ଲାଗେ । (ହୋ) - ରଜ / ରାଜାସାଲା ଡ଼ିଲୁଆ ଇନୁଂ ହନ୍‌କ ଏସୁ ରାଁସାକ ଆଦାୟଃ ।
ଆଗର - ଆଗର	(ଓଡ଼ିଆ) - ଲେମ୍ବୁ ଆଗର ଭଲ ଲାଗେ । (ହୋ) - ଲିମ୍ବୁ ଆଗର୍ ଏସୁ ବୁଗିନା ।
ଆମିଷ - ଆଇଁସି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୁରୁବାର ଦିନ ଆମିଷ ଖାଇବା ମନା । (ହୋ) - ଗୁରୁବାର୍ ମୁସିଂ ଆଇଁସି ଜମ୍ ମାନା ଗେୟା ।
ଆଳୁ - ସାଙ୍ଗା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆଳୁ ମାଟିରେ ଫଳେ । (ହୋ) - ସାଙ୍ଗା ଅତେରେ ଦାକାଓ୍ୱା ।
ଆମ୍ବ - ଉଲି	(ଓଡ଼ିଆ) - ପାଚିଲା ଆମ୍ବ ମିଠା ଲାଗେ । ବୁଳିଭଲି ଖାନ୍ତି ନାହିଁ । (ହୋ) - ମାତା ଉଲିଏସୁ ନଗଡ଼ା । ବୁଳି ଭଲି କାକ ଜମେୟା ।
ଆତ - ମାନ୍ଦାଲ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆତ ଫଳେ ଡାଳେ । (ହୋ) - ମାନ୍ଦାଲ୍ କତରେ ଜଃଅଃ ଆ ।
ଆଖୁ - ଗୁଉଲୁଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆଖୁ ଗୁଡ଼ ତିଆରି ହୁଏ । (ହୋ) - ଗୁଉଲୁଦାରୁ ଦାରୁଏତେ ଗୁଉଲୁ ବାଇଓଃଆ ।
ଆମ୍ବ ଗଛ - ଉଲିଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ବାଡ଼ିରେ ଆମ୍ବ ଗଛ ଲଗାଇବା । (ହୋ) - ବାକାଇରେ ଉଲିଦାରୁବୁ ରଓ୍ୱାୟା ।
ଆକାଶ - ରିମିଲ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆକାଶର ରଂଗ ନୀଳ ଅଟେ । (ହୋ) - ରିମିଲ୍ ରେଆଃ ରଂଇଂ ନିଲ୍‌ଗେୟା ।
ଆଲୋକ - ମାରସାଲ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟର ଆଲୋକରେ ଆଲୋକିତ ହୁଏ । (ହୋ) - ଚନ୍ଦୁ ସିଙ୍ଗିଏଃ ମାରସାଲ୍‌ତେ ମାରସାଲ୍‌ଲେନା ।
ଆସନ୍ତାକାଲି - ଗାପା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆସନ୍ତା କାଲି କଟକ ଯିବି । (ହୋ) - ଗାପା କଟକଞ୍ଜ ସେନଃଆଁ ।
ଆମଦାନି - ଆଗୁଇତେୟାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆମଦାନି ଜିନିଷ ମହଙ୍ଗା ଅଟେ । (ହୋ) - ଆଗୁଇତେୟାଃ ଗିନିଷି ଗନଂଆ ।

ଆପତ୍ତି - କାଜିଇୟାବୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଜନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଆପତ୍ତି କରିବ ।
(ହୋ) - ହୋ କଓ୍ୱା ସୁବିଦା ଲାଗିଡ଼ବୁ ଆର୍ଦାଶୟା ।

ଆୟ - ଆର୍‌ଜାଅ / ନାମେତେୟାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆୟ ବହିଃର୍ଭୁତ ସଂପତ୍ତି ।
(ହୋ) - ଆର୍‌ଜାଓ ଲାଆଃ ବିତି ।

'ଇ'

ଇଟାଘର - ଇଟାଅଓ୍ୱା / ପାକାଅଓ୍ୱା (ଓଡ଼ିଆ) - ଇଟା କାନ୍ଥ ଘର ମଜଭୁତି ଲାଗେ ।
(ହୋ) - ଇଟାଅଓ୍ୱା ଏସୁ କେଜେ ଆଦାଓ୍ୱା ।

ଇଟା - ଇଟେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଇଟା ଛାଞ୍ଚରେ ଗଢ଼ାଯାଏ ।
(ହୋ) - ଇଟେ ଚାଞ୍ଚାରେ ବାଇଓ୍ୱା ।

ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ - ରୁଲ୍‌ବିଞ୍ଜଅଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ସାତଟି ରଙ୍ଗ ।
(ହୋ) - ରୁଲ୍‌ବିଞ୍ଜଅଂରେ ଆଇଏ ରଂ ମିନାଃ ।

ଇଶ୍ୱର - ସିଂବଙ୍ଗା (ଓଡ଼ିଆ) -ସବୁଦିନ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବା ଭଲ୍ ।
(ହୋ) - ସବେଦିନ୍ ସିଂବଙ୍ଗାବୁ ବଙ୍ଗାଇତିୟାଃ ବୁଗିନେ ।

'ଉ'

ଉପି - ଚୁଟୁକ (ଓଡ଼ିଆ) - ମୁଣ୍ଡରେ ଉପି ଅଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ବଅଃରେ ଚୁଟୁକ ମିନା କଓ୍ୱା ।

ଉଷୁନା ଚାଉଳ - ତିକିଚାଉଲି / ତୁପୁଚାଉଲି (ଓଡ଼ିଆ) - ଉଷୁନା ଚାଉଳର ଭାତ ଭଲ ।
(ହୋ) - ତିକି ଚାଉଲି ମାଣ୍ଡିଏସୁ ବୁଗିନା ।

ଉପବାସ - କାଟାବ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଶିବରାତ୍ରିରେ ଉପବାସ ରୁହନ୍ତି ।
(ହୋ) - ଶିବ ବଙ୍ଗା ନିଦେରେ କାଟାବ୍ କ ତାଇନେ ।

ଉଲକା - ବଙ୍ଗାସାର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆକାଶରୁ ଉଲକା ଖସିଥାଏ ।
(ହୋ) - ରିମିଲାଏତେ ବାଙ୍ଗାସାର୍ ହୁଜୁଃଏ ।

ଉପସ୍ଥିତି-ହାଜିରା କାନାଃ/ବେଟାଆକାନା (ଓଡ଼ିଆ) - ମିଟିଂରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ଦୁନୁବ୍‌ରେ ବେଟା'କାନା ।

ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ - ରାକାବ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ପିଲାଟି ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ସେପେଡ୍ ହନ୍ ବିଳାଓ୍ୱରେଃ ରାକାବ୍‌କାନା ।

ଉପରବେଳା - ତାରାସିଙ୍ଗି (ଓଡ଼ିଆ) - ଉପରବେଳା କାମକୁ ଗଲେ ।
(ହୋ) - ତାରାସିଙ୍ଗି ପାଇଟିତେ ସେନଃୟାନା ।

ଉପକୂଳ - ଦାଃକୁଟି (ଓଡ଼ିଆ) - ଡଙ୍ଗା ଉପକୂଳରେ ଡଙ୍ଗା ପହଞ୍ଚିଲା ।
(ହୋ) - ଦାଃ କୁଟିରେ ଡଙ୍ଗା ବେଟାୟାନା ।

ଏଣ୍ଡିପୋକ - ବାଲାମ୍‌ଚିଦୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଏଣ୍ଡିପୋକ ଗବପତ୍ର ଖାଏ ।
(ହୋ) - ବାଲାମଚିଦୁ ଜାଲା ବିନ୍ଦି ସାକାମ୍‌ଆଁ ଜଅମା ।

ଏକାଦଶୀ - ବଇଟାତାରା (ଓଡ଼ିଆ) - ମାସର ଏଗାର ଦିନକୁ ଏକାଦଶୀ ।
(ହୋ) - ବଇଟାତାରା ମୁଲୁଃଇତେ ଗେଲମିଡ଼୍‌ମା ଦିନ କ ମେତାଃ ।

ଏହା - ନେନା/ ନେଆଁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଏହା ପଢ଼ିବା ଭଲ ।
(ହୋ) - ନେନାବୁ ପାଲାଓ୍ୱ ତେୟାଃ ବୁଗିନା ।

ଏହାକୁ - ନି'କେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଏହାକୁ ଦେଖନ୍ତୁ ।
(ହୋ) - ନି'କେ ନେଲି' ପେ ।

ଏମାନେ - ନେକ (ଓଡ଼ିଆ) - ଏମାନେ ଜଙ୍ଗଲ ଯାଉଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ନେକ ବିର୍‌ତେକ ସେନଃ ତାନା ।

ଏସବୁ - ନେଃ ନେନାକ / ନେଃ ନେଆଁକ (ଓଡ଼ିଆ) - ଏସବୁ ଏକାଠି କର ।
(ହୋ) - ନେଃ ନେନାକ, ମିଡ଼ତାଃ ତା'ମ୍ ।

ଏଗୁଡ଼ିକ - ନେନାକ (ଓଡ଼ିଆ) - ଏଗୁଡ଼ିକ ଆଣି ଆସ ।
(ହୋ) - ନେନାକ ଆଗୁଇମ୍ ।

'ଐ'

ଐହାର - ନିଇଁଆଁଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଏହାର ଖାଦ୍ୟ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ନି'ଇଁଆଁଃ ଜମାଃ ବାନଃଓ୍ୱଃ ।

ଐମାନଙ୍କର - ନେକଆଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଏମାନଙ୍କର ସବୁ ଅଛି ।
(ହୋ) - ନେକଆଃ ସାବେନ୍ ମେନାଃ ।

ଐହିଟି - ନେନ୍‌ତାଃ / ନେନ୍‌ଡ଼େ (ଓଡ଼ିଆ) - ଏହିଟି ଜାମା ରଖ ।
(ହୋ) - ନେନ୍‌ତାଃରେ, ସୁତୁଇ ରିକେଏମେ ।

ଐ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ -ନାଆସାନ୍ତେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ଆସି ନାହାନ୍ତି ।
(ହୋ) - ନାଆଁସାନ୍ତେ ଅକୟ କାକ ହୁଜୁଃଏ କାନା ।

ଏବଂ - ଅଣ୍ଡଃ (ଏନେଏତେ)   (ଓଡ଼ିଆ) - ଗାଧୋଇବା ଏବଂ ପହଁରିବା ।
(ହୋ) - ଅଲାନାବୁ ଅଣ୍ଡଃ ଅୟାରେନାବୁ ।

ଏହିପରି - ନେକାଗେ, ନେନ୍‌ଲେକା   (ଓଡ଼ିଆ) - ଏହିପରି ହସ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ନେକାଗେ ଆଲମ୍ ଲାନ୍ଦାୟା ।

ଏକାଗ୍ର - ମିଏଡ୍ ଉଲୁଃ   (ଓଡ଼ିଆ) - ଏକାଗ୍ର ହୋଇ ଧ୍ୟାନ କର ।
(ହୋ) - ମିଏଡ୍ ଉଲୁଃତେ ଇୟାମେମ୍ ।

'କ'

କନିଷ୍ଠ - ଲିଟା ହନ, ହୁଲିଂହନ୍   (ଓଡ଼ିଆ) - କନିଷ୍ଠ ପୁଅ ପଳାଇ ଯାଇଛି ।
(ହୋ) - ଲିଟା ହନ୍ ସେନ୍ଃ ଆତମା କାନା ।

କନିଷ୍ଠା - କାନି ଗାଣ୍ଡା/ ଲିଟ ଗାଣ୍ଡା   (ଓଡ଼ିଆ) - କନିଷ୍ଠା ହାତର ଛୋଟ ଆଙ୍ଗୁଳି ।
(ହୋ) - ଲିଟାଗାଣ୍ଡା, ତିଇ'ରେୟାଃ ହୁଲିଂ ଗାଣ୍ଡା ।

କପାଳ - ମଲଂ /ସାମାଂ   (ଓଡ଼ିଆ) - କପାଳ, ଫାଟି ଯାଇଛି ।
(ହୋ) - ମଲଂ ପସାଃଆ କାନା ।

କପାଳର ଦୁଇପାର୍ଶ୍ୱ - ମଲଂବାର୍ କୁଟି   (ଓଡ଼ିଆ) - କପାଳର ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଟାଟୁ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିଛି ।
(ହୋ) - ମଲଂ ବାର୍ କୁଟିରେ ବେଙ୍ଗା ବାଙ୍ଗିୟା କାନାଃ ।

କାନ - ଲୁତୁର୍   (ଓଡ଼ିଆ) - ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବର କାନ ଥାଏ ।
(ହୋ) - ସାନାମ୍ ଜୀଉ କରେ ଲୁତୁର୍ ଟାଇନେ ।

କାନମୂଳ - ଲୁତୁର୍ ବୁଟେ   (ଓଡ଼ିଆ) - କାନମୂଳରେ କୁଣ୍ଡେଇ ହେଉଛି ।
(ହୋ) - ଲୁତୁର୍‌ବୁଟେରେ, ବାବାଟା ଟାନା ।

କାନଗିରି - ଲୁତୁର୍ ଉଁୟୁଡ୍   (ଓଡ଼ିଆ) - କାନଗିରି ସମସ୍ତ ମଣିଷଙ୍କ ଠାରେ ନିହିତ ।
(ହୋ) - ଲୁତୁର୍ ଉଁୟୁଡ୍, ସାନାମ୍ ହଲକରେ ମିନାଃ ।

କାନ ମଇଳା - ଉୟୁଡ୍‌ଇଃଇଃ   (ଓଡ଼ିଆ) - କାନ ମଇଳା ବାହାରି ଆସିଲା ।
(ହୋ) - ଉଁୟୁଡ୍ ଇଇଃ, ଅଲୁ ଏଲାଃ ୟାନା ।

କାଖ - ହାତାଲାଃ   (ଓଡ଼ିଆ) - କାଖରେ ବାଡ଼ି ଜାକି ଅଛି ।
(ହୋ) - ହାତାଲାଃରେ ସଟାଃ ରେବେଡ଼ ତାଡ଼ା ।

କାନ୍ଧ - ତାରାନ୍   (ଓଡ଼ିଆ) - କାନ୍ଧରେ ଭାରି ଜିନିଷ ବୋହାଯାଏ ।
(ହୋ) - ତାହାନ୍‌ରେ ହାମାଲ୍ ତେୟାଃ କ ଗଅଃୟା ।

କହୁଣୀ - ଉକା	(ଓଡ଼ିଆ) - ପିଟିଲା ବେଳେ ତାକୁ କହୁଣୀ ମାରିଲା ।
(ହୋ) - ଟାପାମ୍ ତାନ୍‌ରେ ଆଏକେ ଉକା କିଃ ୟେ ।

କୁଜା - କୁବେ	(ଓଡ଼ିଆ) - କୁଜା ଲୋକ ଚାଲିଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - କୁବେ ହୋ, ସେନା କାଡ଼ା ।

କଣ୍ଠସ୍ୱର - ରେଏସ୍ /ରାଏ	(ଓଡ଼ିଆ) - ତା'ର କଣ୍ଠ ସ୍ୱର ଭଲ ।
(ହୋ) - ଆୟାଃ ରେଏସ୍ ବୁଗିନା ।

କଙ୍କାଳ - ଜାଂସୁମେଲ୍ଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜ୍ୱର ହୋଇ କଙ୍କାଳ ଦିଶିଲାଣି ।
(ହୋ) - ହାସୁ ହାସୁତେ ଜାଂ ସୁମେଲ୍ଃ ନେଲଃ ତାନା ।

କଣା - ଉଣ୍ଡୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - କଣା ଦେଇ ସାପ ପଶିଲା ।
(ହୋ) - ଉଣ୍ଡୁତେ ବିଂ ବଲଜାନା ।

କାଲ - ସଡ଼୍କା / କାଲା	(ଓଡ଼ିଆ) - କାଲ କଥା ଶୁଣି ପାରେ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ସଡ଼କା /କାଲା କାଜି କାଏଃ ଆୟୁମ୍ ଦାଇୟେ ।

କିଶୋର - ଚକୋଲା,
/ ବାଲେସେପୋଡ଼	(ଓଡ଼ିଆ) - କିଶୋର ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଠ ପଢ଼େ ।
(ହୋ) - ଚକୋଲା / ବାଲେସେପେଡ଼୍‌ରେ, ମଣ୍ଡରେକ - ପାଲାଓ୍ୱା ।

କିଶୋରୀ - ବୁଇ / ବାଲେ ହାପାନୁମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କିଶୋରୀଟି ଖେଳୁଛି ।
(ହୋ) - ବୁଇ / ବାଲେ ହାପାନୁମ୍, ଇନୁଂତାନା ।

କୁମାର - ବୟ /ବାବୁବୟ	(ଓଡ଼ିଆ) - କୁମାର ବୟସରେ ଶରୀର ଗଠନ ଦମ୍ଭ ହୁଏ ।
(ହୋ) - ବୟ / ବାବୁବୟରେ ହଲମ ତଲେ ନା ।

କୁମାରୀ - କୁଇ	(ଓଡ଼ିଆ) - କୁମାରୀ ନାମ ହୋଇ ଅବିବାହିତା ଝିଅଙ୍କର ।
(ହୋ) - ଆଉରୀ ଆନ୍ଦିନ୍ ଜକା, କୁଇ, ଦକ ମେନଃଆ ।

କକେଇ - କାକା	(ଓଡ଼ିଆ) - କକେଇ ତାଙ୍କ ପୁତୁରାକୁ ଡ଼ାକୁଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - କାକା, ଆୟାଃ ହମନ୍ତେଃ କେୟାଆତାନା ।

କନ୍ୟା - ହନ୍‌ଏରା	(ଓଡ଼ିଆ) - କନ୍ୟା ବୋଲି ତାଙ୍କର କେହି ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ହନ୍‌ଏରା / ବୁଡ଼ିହନ ମେନ୍ତେ ଆଏଃଦ ଅକୟ ବାଙ୍କୁଆ ।

କାଠୁରିଆ - ସାହାନ୍ ମାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - କାଠୁରିଆ କାଠ କାଟେ ।
(ହୋ) - ସାହାନ ମାଃ ନିଃ, ସାହାନେଃ ମାଆ ।

କୁମ୍ଭାର - କୁଂକେଲ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କୁମ୍ଭାର ହାଣ୍ଡି ତିଆରି କରେ ।
(ହୋ) - କୁଂକେଲ୍ ଘଟୁଃ ବାଇୟେ ।

କମାର - କମାର	(ଓଡ଼ିଆ) - କମାର ଲୁହା କାମ କରେ । (ହୋ) - କାମାର୍ ମେଣେଡ଼ ପାଇଟିଃ ପାଇଟି'ୟେ ।
କେଉଟ - ହାକୁ ସାବ୍‌ନିଃ	(ଓଡ଼ିଆ) -କେଉଟ ମାଛ ଧରେ । (ହୋ) - ହାକୁ ସାବ୍‌ନିଃ ହାକୁଃ ସାବା ।
କେଳା - ବିଂସାବ୍‌ନିଃ /ସାପୁଏ	(ଓଡ଼ିଆ) - କେଳା ସାପ ଧରେ । (ହୋ) - ବିଂ ସାବ୍ ନିଃ, ବିଂ କଃ ସାବା ।
କାମ - ପାଇଟି / ଆଂଗିର୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ବିଲ୍‌ରେ କାମ କରିବା । (ହୋ) - ଅତେ ହାସାରେ ପାଇଟି ତେୟାଃବୁ ପାଇଟି ୟା ।
କୋଠାଘର - ଦଲାନ୍ ଅଓ୍ୱାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - କୋଠା ଘର ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛି । (ହୋ) - ଦଲାନ ଅଓ୍ୱାଃ ଏସୁ ବୁଗି ନେଲଃ ତାନା ।
କାଠଘର - ସାହାନ୍ ଅଓ୍ୱାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - କାଠ ଘରେ କାଠ ରଖାଯାଏ । (ହୋ) - ସାହାନ୍ ଅଓ୍ୱାଃରେ ସାହାନ୍ କ ରିକେୟା ।
କୁମ୍ଭାରଶାଳ - କୁଂକେଲ୍ ସା'ଣେ	(ଓଡ଼ିଆ) - କୁମ୍ଭାର ଶାଳରେ ହାଣ୍ଡି ପୋଡ଼ା ଯାଏ । (ହୋ) - କୁଙ୍କେଲ୍ ସାଆଣେ ରେ ଘଟୁକ ରାପାଃୟା ।
କିଳା - ଗଜା	(ଓଡ଼ିଆ) - କାଠ ଫାଳିବା ପାଇଁ କିଳା, ଲଗାଇ କାଠ ଚିରାଯାଏ । (ହୋ) - ସାଆନ୍ ଘଟାଃ ଲାଗିଡ ଗଜା କିଲୁମ୍ କେଏ ତେ, କ ଘଟାଃୟା ।
କାନ୍ଥ - ଗିନିଲ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କାନ୍ଥରେ ଲେଖ ନାହିଁ । (ହୋ) - ଗିନିଲରେ, ଆଲମ୍ ଆଲେୟା ।
କବାଟ - ଟାଟି / ସିଲ୍‌ପିଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଘରଟିର କବାଟ ନାହିଁ । (ହୋ) -ଅଓ୍ୱାଃରେୟାଃ ଟାଟି / ସିଲ୍‌ଙ୍ ବାନଃଆ ।
କୋଠରୀ - ଅକଆ	(ଓଡ଼ିଆ) - ବଡ଼ ଘରଟିର ଦୁଇଟି କୋଠରୀ ଅଛି । (ହୋ) - ମାରାଂ ଅଓ୍ୱାଃରେ ବାରିଆ ଅକଆ ମିନାଃ ।
କୋଇଲି -ତଓ୍ୱାଉ	(ଓଡ଼ିଆ) - କୋଇଲି ଆମ୍ବ ଗଛରେ ବସିଛି । (ହୋ) - ତଓ୍ୱାଉ ଉଲି ଦାରୁରେଃ ଦୁବେକାନା ।
କଜଳପାତି - ବାଆଁଚୁଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କଜଳପାତି ଉଡ଼ି ବୁଲୁଛି । (ହୋ) - ଦାଆଁଚୁଡ୍ ଆପିର ବିଉରେନ୍ ତାନା ।

କୁକୁଡ଼ା ଛୁଆ - ସିମ୍‌ହନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) -କୁକୁଡ଼ା ଛୁଆ ଦୌଡ଼ି ଆସୁଛି । (ହୋ) - ସିମ୍‌ହନ୍ ନିର୍ ହୁଜୁଃଏ କାଡ଼ା ।
କୁକୁଟୀ - ଏଙ୍ଗା ସିମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କୁକୁଟୀ ଛୁଆ ଫୁଟେଇ ଅଛି । (ହୋ) - ଏଙ୍ଗା ସିମ୍ / ଗୁଟୁଇଃ ତାଡ୍‌କଆଃ ।
କଙ୍କଡ଼ା ବିଛା - କାଟ୍‌କମ୍ ମାର୍‌ମାର୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କଙ୍କଡ଼ା ବିଛା ମରି ପଡ଼ିଛି । (ହୋ) - କାଟ୍‌କମ୍ / (କା-କମ୍) ମାର୍‌ମାର୍ ଗଏ ଏଲାଃଆ କାନା ।
କଙ୍କି - ବେର୍‌ବେଣ୍ଡଂ / ଡୁଲୁଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - କଙ୍କି ଡ଼ାଳରେ ବସିଛି । (ହୋ) - ବେର୍‌ବେଣ୍ଡଂ / ଡୁଲୁଂ କତରେଃ ଦୁବେକାନା ।
କଳିକତରା - ଗୁର୍‌ଗୁଲିଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - କଳିକତରା ପୋକ ମାଟିରେ ରହେ । (ହୋ) - ଗୁର୍‌ଗୁଲିଃ ଅଟେରେଃ ତାଇନେ ।
କାଇ - ହାଉ	(ଓଡ଼ିଆ) - କାଇ ଗଛର ପତ୍ରରେ ପୁଟୁଳା ବାନ୍ଧେ । (ହୋ) - ହାଉକ ଦାରୁସାକାମ୍‌ରେ ପଲମ୍ କ ବାଇୟେ ।
କୀଟ - ଚିଦୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - କୀଟ ପାଚିଲା ଫଳ ଖାଇ ଯାଆନ୍ତି । (ହୋ) - ଚିଦୁକ ମାତା ଜଅଃକ ଜମା ।
କୁମ୍ଭାର ପୋକ୍ - କୁଙ୍କାଲ୍ ଚିଦ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କୁମ୍ଭାର ପୋକ, ଗଛରେ ମାଟିଘର ତିଆରି କରେ । (ହୋ) - କୁଙ୍କାଲ୍ ଚିଦୁ, ଦାରୁକରେ, ହାସାତେ ଆଓ୍ୱାଃ ବାଇୟେ ।
କଳା ଭ୍ରମର - ହେନ୍ଦେଉରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - କଳାଭ୍ରମର ଉଡ଼ି ଆସିଲା । (ହୋ) - ହେନ୍ଦେଉରୁ ଆପିର୍ ହୁଜୁଃଜାନା ।
କଇଁଛ - ହର	(ଓଡ଼ିଆ) - କଇଁଛର ଚରୋଟି ଗୋଡ଼ ଅଛି । (ହୋ) - ହରଓ୍ୱାଃ ପୁନିଆଁ କାଟା ମିନାଃ ।
କଙ୍କଡ଼ା - କାଟକମ୍(କା-କମ୍)	(ଓଡ଼ିଆ) - କଙ୍କଡ଼ା ଗାତରେ ପଶିଲା । (ହୋ) - କାଟ୍‌କମ୍ / (କା-କମ୍) ଉଣ୍ଡୁରେଃ ବଲୟାନ ।
କେରାଣ୍ଡି - ଦାଣ୍ଡିକେ	(ଓଡ଼ିଆ) - କେରାଣ୍ଡି ମାଛ ଖାଇବ ବହୁତ ଭଲ । (ହୋ) - ଦାଣ୍ଡିକେ ହାକୁ ଜମ୍‌ଦ ଏସୁ ବୁଗିନେ ।
କଉ - କୁଉ	(ଓଡ଼ିଆ) - କଉ ମାଛର ବହୁତ କଣ୍ଟା । (ହୋ) - କୁଉ ହାକୁରେ ଏସୁପୁରେଃ ଜାଂ ମିନାଃ ।

କୂଅ - ସୁଉଡ଼/କୁଆଁ (ଓଡ଼ିଆ) - କୂଅରେ ପାଣି ଅଛି ।

(ହୋ) - ସୁଉଡ୍‌ରେ ଦାଆଃ ମିନାଃ ।

କୁଦ - କୁଦୁର (ଓଡ଼ିଆ) - କୁଦରେ ପାଣି ପୁରି ବୋହି ଯାଉଛି ।

(ହୋ) - କୁଦୁର୍‌ରେ ଦାଃ ପେରେଃୟାନ୍‌ତେ ପଥଲ୍ ତାନା ।

କାକର - ସିସିର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଘାସରେ କାକର ପାଣି ଦେଖାଯାଉଅଛି ।

(ହୋ) - ଦୁମ୍ବୁରେ ସିସିର୍ ଦାଃ ନେଲଃ ତାନା ।

କୁହୁଡ଼ି - ପୁକେଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଭୋର୍ ସକାଳେ କୁହୁଡ଼ି ବେଶୀ ହୁଏ ।

(ହୋ) - ଆଂତାନ୍ ଇମିତାଂ ପୁକେଡ୍ ପୁରେଃ ହବାନା ।

କୁଆପଥର - ଆଗିଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖରାଦିନ ବର୍ଷା ହେଲେ କୁଆପଥର ପଡ଼େ ।

(ହୋ) - ଜେଟେ ଦିନ୍ ଗାମାଏରେଃ ଆଗିଲ୍ ଇୟୁଃନେ ।

କାର୍ତ୍ତିକ - ସାର୍ଦ୍ଧି (ଓଡ଼ିଆ) - କାର୍ତ୍ତିକ ମାସ ପରେ ଶୀତ ଋତୁ ଆସେ ।

(ହୋ) - ସାର୍ଦ୍ଧି ଋଣ୍ଡୁଃ ଋନାବ୍ ରାବାଂ ଅମଲ୍ ବେଟାନା ।

କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ - ତାରା/କିଋଃ ଋଣ୍ଡୁଃ (ଓଡ଼ିଆ) - କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷ, ମାସର ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷ ।

(ହୋ) - ମି'ଋଣ୍ଡୁଃ ତାରା ଦତେର୍ ଋନାବ୍‌ରେୟା ।

କିରୋସିନି - ହାସାସୁନୁମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - କିରୋସିନ୍ ତେଲରେ ଡ଼ିବି ଜଳାଉ ।

(ହୋ) - ହାସା ସୁନୁମ୍‌ତେ ଡ଼ିବିରିବୁ ଜୁଲେୟା ।

କଳାପଟା - ହେଳେପାଟା (ଓଡ଼ିଆ) -କଳାପଟାରେ ଲେଖ ।

(ହୋ) - ହେନ୍ଦେ ପାଟାରେ ଅଲେମେ ।

କାର୍‌ବାର୍ - ଆପାସି (ଓଡ଼ିଆ) - ଆଜିକାଲି କାର୍‌ବାର୍ ବଢ଼ିଛି ।

(ହୋ) -ନାଆଃବାର୍‌ସିଂ ଆପାସି ପୁରେଃଏ କେନେ ।

କ୍ରେତା - କିରିଂ ନିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - କ୍ରେତା ଆସିଛନ୍ତି ।

(ହୋ) - କିରିଂନିଃ ହୁଜୁଃଆଃ କାନା ।

କଂସା - କାଂସା (ଓଡ଼ିଆ) - କଂସା ବାସନ ଅଛି ।

(ହୋ) - କାଂସାକ ମିନାଃ ।

କୋଇଲା - ହାସାହାଙ୍ଗାର (ଓଡ଼ିଆ) - କୋଇଲାରେ ଭାତ ରାନ୍ଧିଲା ।

(ହୋ) - ହାସା ହାଙ୍ଗାର୍ ତେ ମାଣ୍ଡିଃ ଇସିନ୍ କିଡ଼ା ।

କଷଟି - ଲେପେସେର୍‌ଦିରି/ଲେଏସେର୍‌ଦିରି (ଓଡ଼ିଆ) - କଷଟି ପଥର ରଖାଯାଇଛି ।

(ହୋ) - ଲେପେସେର / ଲେଏସେର୍‌ଦିରି ଏମାକାନା ।

କରତ - ସେଗଡ଼ (ଓଡ଼ିଆ) - କରତରେ ଗଛ ଚିରା ହୁଏ ।
(ହୋ) - ସେଗଡ଼ତେ ଦାରୁ ଚାଟାଃ ଆଃ ଓ ଆଃ ।

କରଣୀ - ଜା'ଲମ୍‌ଲୁଣ୍ଡିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - କରଣୀ ଦ୍ୱାରା ମିସ୍ତ୍ରୀ କାନ୍ଥ ତିଆରି କରୁଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ଜା'ଲମ୍, ଲୁଣ୍ଡିତେ, ଗିନିଲ୍ ବାଇତାନିଃ ଗିନିଲୋଃ ବାଇତାନା ।

ଜଳପାନ - ହେନ୍ଦେପାନ (ଓଡ଼ିଆ) - ଜଳପାନ ଖାଆ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ହେନ୍ଦେପାନ ଆଲମ୍ ଜଅମା ।

କିଏ - ଅକଏ (ଓଡ଼ିଆ) - କାହା କିଏ ଡ଼ାକୁଛି ।
(ହୋ) - ଅକଏ କେଆତାନା ।

କେଉଁମାନେ - ଅକଏ କ (ଓଡ଼ିଆ) - କେଉଁମାନେ ଗଲେ ।
(ହୋ) - ଅକଏ କ ସେନଃ ୟାନା ।

କାହାକୁ - ଅକୟ୍‌କେ (ଓଡ଼ିଆ) - କାହାକୁ ଡ଼ାକୁଛ ।
(ହୋ) - ଅକଏ କେମ୍ କିଆଆ ତାନା ।

କେଉଁମାନଙ୍କୁ - ଅକଏତେକ (ଓଡ଼ିଆ) -କେଉଁମାନଙ୍କୁ କହୁଛ ।
(ହୋ) - ଅକଏ ତେକ ଆମ୍ କାଜିଆ ତାନା ।

କାହାର - ଅକୟାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଏଇଟା କାହାର ।
(ହୋ) - ନେନା ଅକୟାଃ ।

କେଉଁଠି - ଅକନ୍‌ରେ /ଅକରେ (ଓଡ଼ିଆ) - ମୋ' ଜାମା କେଉଁଠି ।
(ହୋ) - ଆଞ୍ଜାଃ ସୁତୁଇ ଅକନ୍ ରେୟା ।

କେଉଁଗୁଡ଼ିକ - ଅକନାକ (ଓଡ଼ିଆ) - କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ମାଗୁଛ ।
(ହୋ) - ଅକନାକମ୍ ଆସିତାନା ।

କେଉଁଟିକୁ - ଅକନା (ଓଡ଼ିଆ) - କେଉଁଟିକୁ ଯାଉଛ ।
(ହୋ) - ଅକନାମ୍ ସେନଃ ତାନା ।

କ'ଣ - ଚିକାନାଃ / ଚିନାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - କ'ଣ କରୁଛ ।
(ହୋ) - ଚିକାନାଃ / ଚିନାଃମ୍ ଚିକେତାନା ।

କୌଣସି - ଯେତାନାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - କୌଣସି କଥା କୁହନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଯେତାନାଃ କାଜି ଆଲମ୍ କାଜି'ୟା ।

କେତେକ - ଚିମିନ୍ / ଚିମିନାଂ/ଚିମିୟାଂ (ଓଡ଼ିଆ) - କେତେକ ଜିନିଷ ଅଛି ।
(ହୋ) - ଚିମିନାଂ / ଚିମିୟାଂ / ଚିମିନ୍ - ଗିନିଷ ମିନାଃ ।

କୁ - କେ / ଗେ (ଓଡ଼ିଆ) - ତାକୁ କୁହ ।

(ହୋ) - ଆଏ କେ / ଗେ କାଜି ୟାଇମେ ।

ଙ୍କର - ୟାଃ / ଆଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଯାହାଙ୍କର ବହୁତ ଅଛି ।

(ହୋ) - ଯାଇଃଇ ୟାଃ / ଏସୁ ପୁରେଃ ମିନାଃ ।

କିନ୍ତୁ - ମେନ୍‌ଦ/ ମେନ୍‌ରେଦ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଦେବିନାହିଁ ।

(ହୋ) - ମିନାଃ, ମେନ୍‌ଦ କାଞ୍ଚ ଏମାମା ।

କିମ୍ବା - ବାନ୍ତେରେ / ବାନ୍‌ରେଦ (ଓଡ଼ିଆ) - ମାଛ କିମ୍ବା ମାଂସ ଆଣ ।

(ହୋ) - ହାକୁ, ବାନ୍ତେରେ / ବାନ୍‌ରେଦ ଜିଲୁ ଆଗୁଇମେ ।

କାଲେ - ଇଦୁତରାଂ (ଓଡ଼ିଆ) - କାଲେ ସେ ଆସିବ କି ।

(ହୋ) - ଇଦୁତରାଂ ଆଏ ହୁଜୁଃ ଗେ ଚି ।

କାଠସିଡ଼ି - ଦାରୁସିଣି (ଓଡ଼ିଆ) - କାଠ ସିଡ଼ି ଦେଇ ଉପରକୁ ଯାଅ ।

(ହୋ) - ଦାରୁ ସିଣିତେ, ଚିତାନ୍ ତେ ସେନଃ ମେ ।

କାଠ - ସାଆନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - କାଠରେ ଭାତ ରାନ୍ଧ ।

(ହୋ) - ସାଆନ୍ ତେ ମାଣ୍ଡି ଇସିନେମେ ।

କଣ୍ଟା - ଜାନୁମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ପାଦରେ କଣ୍ଟା ଲାଗିଲା ।

(ହୋ) - ତାଲ୍‌କାରେ ଜାନୁମ୍ ବଲୟାନା ।

କରେଇ - କାରାଇ (ଓଡ଼ିଆ) - କରେଇରେ ତରକାରୀ ରାନ୍ଧ ।

(ହୋ) - କାରାଇରେ ଉତୁ ଇସିନେମ୍ ।

କଳସ - ତୁମିଂ / କାଳାସା (ଓଡ଼ିଆ) - କଳସରେ ପାଣି ଅଛି ।

(ହୋ) - ତୁମିଂ / କାଳାସାରେ ଦାଃ ମିନାଃ ।

କବ୍‌ଜା - ଲାଙ୍ଗାବ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - କବାଟରେ କବ୍‌ଜା ଲାଗେ ।

(ହୋ) - ସିଲ୍‌ପିଡ୍‌ରେ ଲାଙ୍ଗାବ୍ ଏମଃ ଆ ।

କଇଁଚି - ରାଘମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - କଇଁଚିରେ ଚୁଟି କାଟ ।

(ହୋ) - ରାଘମ୍‌ତେ ବାଲେ ରାଘମେନ୍‌ମେ ।

କଟୁରି - ବାଙ୍କିଏ (ଓଡ଼ିଆ) - କଟୁରି ଆଣିକି ଆସ ।

(ହୋ) - ବାଙ୍କିଏ ଆଗୁଇମେ ।

କୁରାଢ଼ି - ହାକେ (ଓଡ଼ିଆ) - କୁରାଢ଼ିରେ ଗଛ କାଟ ।

(ହୋ) -ହାକେ ତେ ଦାରୁ ମାଆଃଏ ପେ ।

କୋଡ଼ି - କୁଡ଼୍ଲାମ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - କୋଡ଼ି ଆଣି, ମାଟି ହାଣ ।
(ହୋ) - କୁଡ଼୍ଲାମ୍ ଆଗୁକାତେ, ହାସା ମାଆଃଏ ମେ ।

କୁଲା - ହାଟାଃ
(ଓଡ଼ିଆ) - କୁଲାରେ ଚାଉଳ ପାଛୋଳିବା ।
(ହୋ) - ହାଟାଃରେ ଚାଉଲି ଗୁମେ ୟାବୁ ।

ଖୁଦ - କୁଦି
(ଓଡ଼ିଆ) - ଚାଉଳର କ୍ଷୁଦ୍ରଅଂଶକୁ ଖୁଦ କୁହାଯାଏ ।
(ହୋ) - ଚାଉଲି ସେରଃକ କୁଦିକ ମେତାଃ ।

କାକରା - ଚାବୁଃଲାଡ଼
(ଓଡ଼ିଆ) - କାକରାପିଠା ଭଲ ଲାଗେ ।
(ହୋ) - ଚାବୁଃଲାଡ଼ ଜମ ଏସୁ ସାନାଂଆଁ ।

କୁଣ୍ଡା - ଲୁପୁଃ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଧାନ ପେଶି କୁଣ୍ଡା ବାହାର କରାଯାଏ ।
(ହୋ) - ବା ବା ଗୁଂ କେ'ରେ ଲୁପୁଃ ଅ-ଲ୍ଲାଃ ।

କୋଳଥ - କୁଲୁତି
(ଓଡ଼ିଆ) - କୋଳଥକୁ ଡ଼ାଲି କରି ଖିଆଯାଏ ।
(ହୋ) - କୁଳତି ଡାଆଲିକାତେ କଜମେଆ ।

କଖାରୁ - କାକାରୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ବାଡ଼ିରେ କଖାରୁ ଲଗାଯାଇଛି ।
(ହୋ) - କାକାରୁ ରଓ୍ୱାକାନା ।

କଦଳୀ - କାଦାଲ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - କଦଳୀ ପୂଜା କାମରେ ଲାଗେ ।
(ହୋ) - କାଦାଲ ବାଙ୍ଗା ବୁରୁ ପାଇଟିରେ ହଜୁଃଏ ।

କନ୍ଦମୂଳ - ଆଣିସଂଗା
(ଓଡ଼ିଆ) - କନ୍ଦମୂଳ ମାଟିରେ ଫଳେ ।
(ହୋ) - ଆଣିସଂଗା ହାସାରେ ଦାକାଓ୍ୱା ।

କୋବି - କୁବି
(ଓଡ଼ିଆ) - ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ କୋବି ଲଗାଯାଏ ।
(ହୋ) - କହରା ଚାଣ୍ଡୁଃଉ ରେ କୁବି ରଆଃଏତେୟା ବୁଗିନେ ।

କରମଙ୍ଗା - ମରଏହାତାନାଃ
(ଓଡ଼ିଆ) - କରମଙ୍ଗା ଖଟା ଲାଗେ ।
(ହୋ) - ମରଏଃ ହାତାନାଃ ମରୟାଃ ।

କାକୁଡ଼ି - ତାୟାର୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ଖରାଦିନେ କାକୁଡ଼ି ଖାଇବା ଭଲ ।
(ହୋ) - ଜେଟେ ସିଂଙ୍ଗି ତାୟାର୍‌ଜମ୍ ବୁଗିନେ ।

କଇଁ - ସାଲୁକେଡ଼୍ବାଆ
(ଓଡ଼ିଆ) - ପୋଖରୀରେ କଇଁଫୁଲ ଫୁଟିଛି ।
(ହୋ) - ସାଲୁକେଡ଼୍ବାଆ ବାନ୍ଧାରେ ପୁଟା ଓ୍ୱା କାନା ।

କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ା - ରାଜାବାଆ
(ଓଡ଼ିଆ) - କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ା ଫୁଲ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଏ ।
(ହୋ) - ରାଜାବାଆ ସୁଗାଳ ନେଲଃଓ୍ୱ ।

କପା - କାଡ୍‌ସମ (ଓଡ଼ିଆ) - କପାରୁ ସୂତା ତିଆରି ହୁଏ ।

(ହୋ) - କାଡ୍‌ସମ ମାଏତେ ସୁତେମ୍ ବାଇଓ୍ୱା ।

କାମିଜ୍ - ସୁତୁଇ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗାଧୋଇ ସାରି କାମିଜ୍ ପିନ୍ଧିବା ।

(ହୋ) - ଅଲା ସେକାୟାନ୍ତେ ସୁତୁଇବୁ ହରଃୟା ।

କାନଫୁଲ - ଲୁଲୁକି (ଓଡ଼ିଆ) - ଝିଅମାନେ କାନଫୁଲ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ।

(ହୋ) - କୁଇହନ୍‌କ ଲୁଲୁକି ଲୁତୁର୍‌ରେକ ଡୁଂଗେୟା ।

କାଚ - କାଚ (ଓଡ଼ିଆ) - ଲଣ୍ଠନରେ କାଚ ଲାଗିଛି ।

(ହୋ) - ଲାଣ୍ଟେନ୍‌ରେ କାଚ ମିନାଃ ।

କଟାସ - ବାଓଃ (ଓଡ଼ିଆ) -କଟାସ କୁକୁଡ଼ା ଖାଏ ।

(ହୋ) -ବାଓଃ ସିମକ ଜମା ।

କୁକୁର - ସେତା (ଓଡ଼ିଆ) -କୁକୁର ଭୁକେ ।

(ହୋ) -ସେତା ବୁଃଇଏ ।

କୋକିଶିଆଳି - କିଂକିଳି (ଓଡ଼ିଆ) -କୋକିଶିଆଳି ଖୁବ୍ ଜୋର୍ ଦୌଡ଼ି ପାରେ ।

(ହୋ) - କିଂ କିଳିତୁୟୁ ଏସୁ କେଲେଃ ନିର୍ ଦାୟିଏ ।

କପୋତ - ପୁତେମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) -କପୋତ ଉଡୁଛି ।

(ହୋ) -ପୁତେମ୍ ଆପିରେ କାନା ।

କାଉ - କାଆଃ (ଓଡ଼ିଆ) -କାଉ ଭୋର୍ ସକାଳେ ରାବେ ।

(ହୋ) -କାଆଃ, ଆଂ ପାୟାଁ ତର୍‌ସାଃ ରାଃୟା ।

କଣ୍ଟିବଗ - ପିସ୍‌କା କଃଅ/ବିଲେଇ କଃଅ (ଓଡ଼ିଆ) -କଣ୍ଟିବଗ ମାଛ ଜଗିଛି ।

(ହୋ) - ପିସ୍କା କଃଅ, ହାକୁଃ ଲଲ ତାନା ।

କାଠ ହଣା - ଏ ରେଅୟେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଶୃଙ୍ଖଳା ଗଛରେ କାଠହଣା ଚଢ଼େଇ ବସିଛି ।

(ହୋ) - ରଅ ଦାରୁରେଏ ରେ ଅୟ ଦୁବେ କେନେ ।

କୁକୁଡ଼ା - ସିମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) -କୁକୁଡ଼ା ଅଗଣାରେ ଚରୁ ଅଛି ।

(ହୋ) -ସିମ୍ ରାଚ୍ଚରେ ଆଟିଂ ତେନେ ।

କିହୋ - ଆତେ (ଓଡ଼ିଆ) -କିହୋ..... କଥା ଶୁଣୁନ ଯେ,

(ହୋ) - ଆତେୟା..... କାଜି କାମ ଆୟୁମେ ତାନା ଦା....

କଡ଼ା କଡ଼ି /କାଲାଙ୍କାଶ (ନିୟମ) (ଓଡ଼ିଆ) - କଡ଼ାକଡ଼ି ନିୟମ ହେଉ ।

(ହୋ) - କଲାଙ୍କାଶ ନିୟମ ହବାଓଃମା ।

କପଟ (ଅଶ୍ରୁ) - ଲାବାଃ(ମେଃଦାଃ) (ଓଡ଼ିଆ) - କପଟ ଅଶ୍ରୁ ଦେଖାଉ ଅଛି ।
(ହୋ) - ଲାବାଃ ମେଡ୍‌ଦାଃ ଜରଓ୍ୱାଇ ତେନେ ।

କଞ୍ଚା (ଦୁଧ) - ବେରେଲ୍ ତଆ (ଓଡ଼ିଆ) - କଞ୍ଚା ଦୁଧରେ ପାଣି ମିଶିଛି ।
(ହୋ) - ବେରେଲ୍ ତଓ୍ୱା ରେକ ଦାଃ ତାଡ଼ା ।

କୋମଳ ହୃଦୟ -ଲେମେଂ ଜୀଇ/ଲେଏମ୍‌ଜୀଇ (ଓଡ଼ିଆ) - କୋମଳ ହୃଦୟୀ ମାଆ ।
(ହୋ) - ଲେମେଂ/ଲେଏମ୍ ଜୀଇ ଏଙ୍ଗା / ଏୟାଂ ।

କୁତ୍ସିତ (କର୍ମ) - ଏଡ଼୍‌କାନ୍ ପାଇଟି (ଓଡ଼ିଆ) - କୁତ୍ସିତ କର୍ମ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଏଡ଼କାନ୍ ପାଇଟି କାବୁଏଃ ।

କୁତ୍ସିତ (ବ୍ୟବହାର) (ଓଡ଼ିଆ) - ଭଦ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କୁତ୍ସିତ ବ୍ୟବହାର କରିବା ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ସେୟାଁନ ହୋଂକ ଏଡ଼କା କାବୁରିକେଏ କଆ ।

କଦର୍ଯ୍ୟ ପାଗ - ଏଡ଼୍‌କାନ୍‌ଦାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆଜି କଦର୍ଯ୍ୟ ପାଗ କରିଛି ।
(ହୋ) - ତିସିଂଙ୍ଗା ଦାଃ ଗାମା ଏଡ଼କାଃ ।

କଅଁଳ କଥା - ଲେଏମ କାଜି/ଲାଅର କାଜି (ଓଡ଼ିଆ) - ମାଆ କଅଁଳିଆ କଥା କହୁଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ଏୟାଂ ଲେଏମ୍ / ଲାଆର୍ କାଜିଃ କାଜିଇତାନା ।

'ଖ'

ଖୋସା - ରେବେଡ଼୍ (ଓଡ଼ିଆ) - କାନରେ ଫୁଲ ଖୋସି ଅଛି ।
(ହୋ) - ଲୁତୁରରେ ବାଆଏଃ ରେବେଡ଼୍ ତାଡ଼ା ।

ଖପୁରୀ - ଟାଙ୍ଗୁରୁଜାଂ (ଓଡ଼ିଆ) -ମୁଣ୍ଡରୁ ଖପୁରୀ ହାଡ଼ ବାହାରେ ।
(ହୋ) - ବହଃ ଅୟତେ ଟାଙ୍ଗୁରୁଜାଂ ଅଲୁଆଃ ।

ଖୁଡ଼ି - ଗାଉଞ୍ଜ / କାକି (ଓଡ଼ିଆ) - ଖୁଡ଼ି ଡ଼ାକୁଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ଗାଉଞ୍ଜ୍ / କାକି କିଆତାନା ।

ଖୁଡୁତାଶୁର - କାକାହୟାଁର (ଓଡ଼ିଆ) - ଖୁଡୁତାଶୁର ଆସିଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - କାକା ହୟାଁର୍ ତେକିଂ ହୁଜୁଃ କାନା ।

ଖଳା - କଲମ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖଳାରେ ଧାନ ରଖାଯାଏ ।
(ହୋ) - କଲମରେ ବାବାକ ଏମେୟା ।

ଖୁନ୍ଦ - କୁଣ୍ଟୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖୁଣ୍ଟ ବିନା ଘର ହୋଇପାରେନା ।
(ହୋ) - କୁଣ୍ଟୁକାରେ ଅଓ୍ୱାଃ କା ବାଇଓ୍ୱା ।

ଖୁଣ୍ଟି - ଖୁନଟା / କୁଣ୍ଟୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ବାଡ଼ ଛିଡ଼ା କରିବା ଖୁଣ୍ଟି ଦରକାର ହୋଇଥାଏ ।
(ହୋ) - ବାକାଇ ଟିଙ୍ଗୁ ଲାଗିଡ଼ କୁଣ୍ଟୁ ଗରଜ ମିନାଃ ।

ଖିଲ - କିଲେ / ବଏରା (ଓଡ଼ିଆ) - ଲଙ୍ଗଳରେ ଖିଲ ମାରିବା ।
(ହୋ) - ନାଆଇଲ୍‌ରେ କିଲେ କିଲୁମାକାନା ।

ଖିଡ଼ିକି - ସିଂକିଲି (ଓଡ଼ିଆ) - କବାଟରେ ଖିଡ଼ିକି ଲାଗିଚି ।
(ହୋ) - ଟାଟିରୋ ସିଂକିଲି କିଲୁମମେ କେନେ ।

ଖଟ - ପାରକମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖଟରେ ଶୋଇବା ।
(ହୋ) - ପାରକମ୍‌ରେବୁ ଗିତିଃଇଏ ।

ଖଟପୁଆ - ପାରକମ୍‌ଟୁକୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖଟପୁଆ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଅଛି ।
(ହୋ) - ପାର୍‌କମ୍ ଟୁକୁ ରାପୁଡ଼େ କେନେ ।

ଖଇଁଚି - କୁମ୍ଭାଡ଼ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖଇଁଚିରେ ମାଛ ଧରାଯାଏ ।
(ହୋ) - କମ୍ଭାଡ଼ତେ ହାଇକବୁ କୁମ୍ଭାଡ୍‌କଆ ।

ଖଣତି - ଜିମ୍ଭିରି (ଓଡ଼ିଆ) - ଗଣତିରେ ମାଛ ଧରାଯାଏ ।
(ହୋ) - ଜିମ୍ଭିରିତେ ହାକୁକକ ସାବ୍ କଓ୍ୱା ।

ଖେଳନା - ଇନୁଂତେୟାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖେଳନାରେ ପିଲା ଖେଳୁଛି ।
(ହୋ) - ଇନୁଂତେୟାଃ ତେହନ ଇନୁଂତାନା ।

ଖୁର - ହଲାଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖୁର୍ ଖାଇଯାଇଛି ।
(ହୋ) - ହଲାଡ୍ ହାର୍ ଋବା ଆକାନା ।

ଖଇ - ବାବାଆତା (ଓଡ଼ିଆ) - ଖଇ ପୂଜା କାମରେ ଲାଗେ ।
(ହୋ) - ବାବା ଆତା ବଙ୍ଗା ପାଇଟିରେ ଆଗୁଉ ଏଃ ।

ଖଟା - ମରଃଏ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖଟା ବହୁତ ଭଲ ହୋଇଛି ।
(ହୋ) - ମରଏଃ ଉଟୁ ଏସୁ ବୁଗି ବାଇୟାକାନା ।

ଖିରି - ନଗଡ଼ ଲେ'ମାଣ୍ଡି (ଓଡ଼ିଆ) - ଖିରି ଖାଇବା ।
(ହୋ) - ନଗଡ୍ ଲେଏ ମାଣ୍ଡିବୁ ଜମେୟା ।

ଖୁରା - ଘାଁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗାଈର ଖୁରାରେ ଘାଁ ହୋଇଛି ।
(ହୋ) - ଗୁଣ୍ଡି ଘାଁ ରେଃ ଗାଓ୍ୱାଃ କାନା ।

ଖଣ୍ଡ - ଡୁମେଂ /କେୟଃ/ପାଲାଃ/ହିତେଡ଼ (ଓଡ଼ିଆ) - ମାଟି ଖଣ୍ଡ ନେଇ ଆସ ।
(ହୋ) - ହାସା ଡୁମେଂ ଆଗୁଇମେ ।

ଖତିଆନ୍ - ଟିକଟ ସାକାମ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଖତିଆନ୍ ଚିରିଯାଇଛି ।
(ହୋ) - ଟିକସ ସାକାମ୍ ଘ ଘ ଆଃଆ କାନା ।

ଖସଡ଼ା - ଜିଜିଲେଡ଼

(ଓଡ଼ିଆ) - ରାସ୍ତା ବହୁତ ଖସଡ଼ା ହୋଇଛି ।
(ହୋ) - ହରା ଏସୁ ପୁରେଃ ଜିଜିଲେଡ଼୍ ଗେୟା ।

ଖରିଦ୍ ମୂଲ୍ୟ - କିରିଂ ଗନଂ /ଦ'ର

(ଓଡ଼ିଆ) - ବହିର ଖରିଦ ମୂଲ୍ୟ ବହୁତ ବେଶୀ ।
(ହୋ) - ପୁତିରେୟାଃ କିରିଂ ଗନଂ ଏସୁ ପୁରେଃ ।

ଖରିଦ୍ - କିରିଂ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଖରିଦ୍ କରି ଆଣ ।
(ହୋ) - କିରିଂ ଆଗୁଇମ୍ ।

ଖାଇବା ଘର - ଜଅମ୍ ଅଓ୍ୱାଃ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଖାଇବା, ଘରକୁ ଆସ ।
(ହୋ) - ଜଅମ୍ ଅଓ୍ୱାଃତେ ହୁଜୁଃମେ ।

ଖଲାସି-ଜଃ ଇଲାଃନିଃ/ଦେଏଙ୍ଗାନିଃ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଖଲାସି ଜିନିଷ ବାହାର କଲା ।
(ହୋ) - ଦେଏଙ୍ଗା ନିଃ ଗିନିଷ କଏଃ ଅଲ୍ଲ କେଡ଼ା ।

ଖଣି - କାଦାନ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ଖଣିରେ କାମ କରୁଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - କାଦାନ୍‌ରେ ପାଇଟି ଟାନାକ ।

ଖେଳ - ଇନୁଂ / ଉନୁଂ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଆସ ଖେଳିବା ।
(ହୋ) - ଇନୁଂନିଃ ଇନୁଂ ଟାନା ।

ଖେଳାଳୀ - ଇନୁଂନିଃ/ଇନୁଂହ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଖେଳାଳୀ ଖେଳୁଛି ।
(ହୋ) - ଏଲବୁ ଇନୁଂଆ ।

ଖେଳ ପଡ଼ିଆ - ଇନୁଂଟାଣ୍ଡି / ଇନୁଂଗଲା

(ଓଡ଼ିଆ) - ଖେଳ ପଡ଼ିଆ ଛୋଟ ଅଛି ।
(ହୋ) - ଇନୁଂ ଟାଣ୍ଡି / ଗଲା ହୁଲିଂଙ୍ଗା ।

ଖପରା ଖେଳ - କେଚ୍ଃ ଇନୁଂ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଖପରା ଖେଳ ଖେଳିବା ।
(ହୋ) - କେଚ୍ଃ ଇନୁଂ ବୁ ଇନୁଙ୍ଗା ।

ଖୋସା - ଟିଲ୍ମିଂ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଖସା ବହୁତ ମହଙ୍ଗା ଅଟେ ।
(ହୋ) - ଟିଲ୍ମିଂ ଏସୁଗନଂଙ୍ଗା ।

ଖଟିବା - ଜୁଲୁଂ

(ଓଡ଼ିଆ) - କାମରେ ଖଟିବା ।
(ହୋ) - ପାଇଟିରେବୁ ଜୁଲୁଙ୍ଗା ।

ଖସିବା - ଇୟୁଃ, ନୁର୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ଫଳ ଖସିଲା ।
(ହୋ) - ଜଅ ଇୟୁଃ / ନୁର୍ ୟାନା ।

ଖାଇବା - ଜମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆସ ଭାତ ଖାଇବ ।
(ହୋ) - ଏଲା ହୁଜୁଃମ୍ ମାଣ୍ଡି ଜମେମେ ।

ଖୁଆଇବା - ଆଜମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) -ମାଆ ଛୁଆକୁ ଭାତ ଖୁଆଉ ଅଛି ।
(ହୋ) - ଏଙ୍ଗା ହନ୍‌କେ ମାଣ୍ଡିଃ ଆଜମିଇ ତାନା ।

ଖୁମ୍ପିବା - ସଦା (ଓଡ଼ିଆ) - କାଉ ଖୁମ୍ପିଲା ।
(ହୋ) - କାଆଃ ସଦା କିଃୟେ ।

ଖଞ୍ଜିବା - ତୁକେମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ସୂତାକୁ ଖଞ୍ଜ ।
(ହୋ) - ସିଡ୍ ସୁତେମ୍‌କେ ତୁକେମେମ୍ ।

ଖତେଇ - ଏତଲ (ଓଡ଼ିଆ) -ମୋତେ ଦେଖି ଖତେଇ ହେଉଛି ।
(ହୋ) - ଆଞ୍ଜ୍ ନେଲ୍ କାତେ, ଏତଲିଞ୍ଜ ତାନା ।

ଖୁଣିବା - ଉଲତାଃଆ/ଉକୁତା (ଓଡ଼ିଆ) - ଦେଖ କେମିତି ସେ ଖୁଣୁଛି ।
(ହୋ) - ନେଲି'ଇ ମେ, ହାନିଃ ଉକୁଇ ତେନେ ।

ଖୁଆିବା - ହଟର୍ / ତୁଣ୍ଡୁରେ / ହଲର୍/ ଗୁତୁ/ ଟୁଉଞ୍ଜ (ଓଡ଼ିଆ) - ତାକୁ ଖୋଞ୍ଚ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଆଏକେ ଆଲମ୍ ହଟରି'ଇୟେ ।

ଖୋଳିବା - ଉର୍‌ନାମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆଳୁ ଖୋଳିବା ।
(ହୋ) - ସାଙ୍ଗାକୁ ଉର୍‌ନାମେୟା ।

ଖୋଲିବା - ନିଃଇଁ (ଓଡ଼ିଆ) - କବାଟ ଖୋଲ ।
(ହୋ) - ସିଲ୍ ପିଡଂ ନିଃ ଇଁ ମେ ।

ଖୋଷିବା - ହର୍‌ସଡ୍/ରେବେଡ଼ (ଓଡ଼ିଆ) - ତାକୁ ଜଳରେ ଖୋଷି ଦିଅ ।
(ହୋ) - ଏନାକେ ବୁସୁଃରେ / ଋନ୍ଦା ଇରେ ହର୍‌ସଡ଼ ତାଆମେ ।

'ଗ'

ଗାଲ - ଜଓ୍ୱା (ଓଡ଼ିଆ) - ଗାଲରେ, କଳା ହୋଇଛି ।
(ହୋ) - ଜଓ୍ୱାରେ, ହେନ୍ଦେୟା କାନା ।

ଗଳା - ଉଡ୍‌ଟଓ୍ୱାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗଳା ବିନ୍ଧୁଛି ।
(ହୋ) - ଉଡ୍‌ଟୁଓ୍ୱାଃ ହାସୁତାନା ।

ଗଣ୍ଡି - ଉଟି (ଓଡ଼ିଆ) -ଗଣ୍ଡିରେ ପିଟି ହେଲା ।
(ହୋ) - ଉଟିରେ ଟା'ମ୍ ଜାନା ।

ଗୋଡ଼ - କାଟା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୋଡ଼ ନାହିଁ । **(ହୋ) - କାଟା ବାନଃଆ ।**
ଗୋଇଁଠି - ଇଣ୍ଡିକେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୋଇଁଠିରେ କଣ୍ଟା ପଶିଲା । **(ହୋ) - ଇଣ୍ଡିକେ ରେଞ୍ଜା ନୁମେୟାନା ।**
ଗେଡ଼ା - ବାଲାମ୍ / ଡୁମ୍ବୁରୁବ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗେଡ଼ା ଲୋକ । **(ହୋ) - ବାଲାମ୍ / ଡୁମ୍ବୁରୁବ୍ ହୋ ।**
ଗଳଗଣ୍ଡି - ଜାଳି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗଳଗଣ୍ଡିଆ ହୋଇଛି । **(ହୋ) - ଲେ'ଏକାନିଃ ଲେକାତାନା ।**
ଗୁରୁ - ଗୁରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୁରୁ ଆସୁଛନ୍ତି । **(ହୋ) - ଗୁରୁକିଂ ହୁଜୁଃ ତେନେ ।**
ଗାୟକ - ଦୁରୁଓ୍ୱା, ଦୁରେଂନିଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗାୟକ ଗାଉଛନ୍ତି । **(ହୋ) - ଦୁରେଂନିଃ / ଦୁରୁଓ୍ୱା ଦୁରେଂତେନେ ।**
ଗଉଡ଼ - ଗାଉ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗଉଡ଼ୁଣି କ୍ଷୀର ଦୁହୁଁଛନ୍ତି । **(ହୋ) - ଗାଉଏରା ତଓ୍ୱାଃ ତାଡିଇଃତେନେ ।**
ଗଣିତଜ୍ଞ - ଗାଗାଣିଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗଣିତଜ୍ଞ ଆସୁନାହାନ୍ତି । **(ହୋ) - ଗାଗାଣିଃ ତିକିଂ ହୁଜୁଃତାନା ।**
ଗୁଡ଼ିଆ - ମିଟାଇବା ଇନିଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୁଡ଼ିଆ ମିଠାଇ ଆଣିଛି । **(ହୋ) - ମିଟାଇବାଇନିଃ, ମିଟେଇ ଆଗୁତାଡ଼ା ।**
ଗରା - ଗାଗାରା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗରାରେ ପାଣି ନାହିଁ । **(ହୋ) - ଗାଗାରାରେ ଦାଆଃ ବାନଃଆ ।**
ଗିଲାସ - ଚଙ୍ଗା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗିଲାସ ନେଇ ଆସ । **(ହୋ) - ଚଙ୍ଗା ଆଗୁଇମେ ।**
ଗୁଆ - ମେଟଲ୍ ଜାଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୁଆ ଆଣ । **(ହୋ) - ମେଲ୍ଲେ ଜାଂ ଆଗୁଇମେ ।**
ଗେଣ୍ଡୁ - ନାର୍‌ଗୁଲେ/ନାଲ୍‌ଗୁଲା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗେଣ୍ଡୁ ଫୁଲ ଫୁଟିଛି । **(ହୋ) - ନାର୍‌ଗୁଲେ / ନାଲ୍‌ଗୁଲେବାଆ, ବାଆକାନା ।**
ଗୋଲାପ - ଗୁଲାବ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୋଲାପ ଫୁଲ ନାହିଁ । **(ହୋ) - ଗୁଲାବ୍ ବାଆ ବାନଃଆ ।**

ଗବ - ଟଟକାବିନ୍ଦି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗବ ମଞ୍ଜିରୁ ତେଲ ବାହାରେ ।
	(ହୋ) - ଟଟକା ବିନ୍ଦି ଜଅୟେତେ ସୁନୁମ୍ ଅଲ୍‌ଆଃ ।
ଗଛର ଚେର - ଦାରୁ ରେୟାଃ ରେଏଡ଼	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗଛର ଚେର ଅଛି ।
	(ହୋ) - ଦାରୁରେ ୟାଃରେଏଡ୍ ମିନାଃ ।
ଗଛର ଶାଖା - ଦାରୁରେ ୟାଃକତ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗଛର ଶାଖା ବହୁତ ।
	(ହୋ) - ଦାରୁରେୟାଃ କତ ଏସୁ ପୁରେଃ ।
ଗଛର ଛେଲୀ - ଦାରୁରେୟାଃ ଚକାଃ ଦାରୁବାକାଲାଃ / ଦାରୁହାର୍‌ତାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗଛର ଛେଲୀ ବହୁତ ମୋଟା ।
	(ହୋ) - ଦାରୁହାର୍‌ତାଃ / ଚକାଃ / ଏସୁ ଇବିଲା ।
ଗଛର ଓହଳ - ଦାରୁଜର / ଜରଏ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗଛର ଓହଳ ଛିଣ୍ଡି ଯାଉଛି ।
	(ହୋ) - ଦାରୁଜର /ଜରଏ ସିଡ଼ଃ ଟାନା ।
ଗାମୁଛା - ଗାମୁଁଛା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗାମୁଛାରେ ପୋଛି ଦିଅ ।
	(ହୋ) - ଗାମ୍‌ଛାତେ ଜଡ଼େନ୍ ମେ ।
ଗେଞ୍ଜି - ଗାଞ୍ଜି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗେଞ୍ଜି ପିନ୍ଧ ।
	(ହୋ) - ଗାଞ୍ଜିନ୍ ମେ ।
ଗୋଡ଼ ଖଡୁ - କାଟା ଆନ୍ଦୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୋଡ଼ରେ ଖଡୁ ପିନ୍ଧି ନାହିଁ ।
	(ହୋ) - କାଟାରେ କାଏ ଆନ୍ଦୁ ଏ କାନା ।
ଗଧ - ଗାଦା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗଧ ଉପରେ ବସ ।
	(ହୋ) - ଗାଦା ଚିତାନ୍‌ରେ ଦୁବ୍‌ମେ ।
ଗୟଳ - ସାଇଁଲ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୟଳ ଦୌଡ଼ିଛି ।
	(ହୋ) - ସାଇଁଲ୍ ନିରେ କେଡ଼େ ।
ଗଣ୍ଡା - ଦାଃ ହାତୀ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗଣ୍ଡା ପାଣିରେ ଅଛି ।
	(ହୋ) - ଦାଃ ହାତୀ ଦାଃ'ରେ ମିନାଃଇଏ ।
ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୂଷା - ତୁଉ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୂଷା ଖେଳୁଛି ।
	(ହୋ) - ତୁଉ ଇନୁଂ ତେନେ ।
ଗେଣ୍ଡାଳିଆ - କାଂକି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗେଣ୍ଡାଳିଆ ଉଡି ଗଲା ।
	(ହୋ) - କାଂକି ଆପିର୍ ୟାନା ।
ଗୁଣ୍ଡୁରୀ - ତୁଉର୍‌ଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୁଣ୍ଡୁରୀ ଚଢ଼େଇ ଘାସରେ ଲୁଚିଲା ।
	(ହୋ) - ତୁଉର୍‌ଃ ଅୟ ଦୁମୁରେଃ ବଲ ୟାନା ।

ଗୋଧି - ତଅର଼ଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗୋଧୀ ପଳାଇଲା ।
(ହୋ) - ତଅର଼ଃ ନିର଼ଜାନା ।

ଗୋଖର - ପାଣ୍ଟୁନାଗୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗୋଖର ସାପ ଅଛି ।
(ହୋ) - ପାଣ୍ଟୁନାଗୁ ବିଂ ମିନାଇଃ ୟେ ।

ଗଉଡୁଣୀ ପୋକ - ବାକୁଡ଼୍‌ଚିଦୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗଉଡୁଣୀ ପୋକ ଯାଉଅଛି ।
(ହୋ) - ବାକୁଡ଼ ଚିଦୁ ବାକୁଡ଼୍ ବାକୁଡ଼୍ ଇଡ଼େନ୍‌ତାନା ।

ଗୋବର ପୋକ - ଗୁରିଃ ଚିଦୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗୋବର ପୋକ ଗଡ଼ି ବୁଲୁଛି ।
(ହୋ) - ଗୁରିଃ ଚିଦୁ ବାଟି ବାଆନ୍ ତାନା ।

ଗାଳିସି - ହାରାଁଅୟାଡ଼୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ମାଛ ଗାଳିସି ପକାଇଦିଅ ।
(ହୋ) - ହାକୁ / ହାଇ ହାରାଁୟାଡ଼ ଏଳାଃତାଆମ୍ ।

ଗେଣ୍ଡା - ଗେଣ୍ଡା (ଓଡ଼ିଆ) - ଗେଣ୍ଡା ପାଣିରେ ଅଛି ।
(ହୋ) - ଗେଣ୍ଡା ଦାଆଃରେ ମିନାଇ ୟେ ।

ଗୋଳା - ଗୁଇ (ଓଡ଼ିଆ) - ମାଟି ଗୋଳା ତିଆରି କରି ଖେଳିବା ।
(ହୋ) - ହାସା ଗୁଇ ବାଇ କୋଟେ'ବୁ ଇନୁଙ୍ଗାବୁ ।

ଗଦା - ମାର଼ତୁଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗଦାରେ ପିଟିବା ।
(ହୋ) - ମାର଼ତୁଲତେ ତାମ୍‌କିଃଏ ।

ଗୋଲାମ୍ - ହବରି (ଓଡ଼ିଆ) - ତାଙ୍କର କଥା ମାନି ଗୋଲାମ୍ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ଆକିନାଃ କାଜି ହବର୍ କାତେ ମିନାଃ କିନା ।

ଗୁମ୍ଫା - ଗଙ୍ଗରଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗୁମ୍ଫାରେ ଭାଲୁ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଗଙ୍ଗର଼ଃରେ (ବାଲୁ) ଦାନ୍‌ଗୀ ବାଙ୍ଗାଇଃୟେ ।

ଗ୍ରାମ - ହାତୁ / ସାଇ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗ୍ରାମରେ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ହାତୁରେ ହୋନ କ ମିନାଃ କଓ୍ବା ।

ଗଳି - କଗ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗଳି ରାସ୍ତାରେ ଯାଅ ।
(ହୋ) - କଗ୍ ହରାତେ ସେନଃ ମେ ।

ଗ୍ରହଣ - ଗାର଼ନା / ଗାଉଇଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଚନ୍ଦ୍ର ଗ୍ରହଣ ହୁଏ ।
(ହୋ) - ଚଣ୍ଡୁଃ ଗାର଼ନାଓ୍ବ ଆଃ ।

ଗ୍ରୀଷ୍ମ - ଜେଏଟ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗ୍ରୀଷ୍ମଦିନ ବହୁତ ଗରମ ।
(ହୋ) - ଜେଟେ ସିଙ୍ଗି ଏସୁ ଲଲଓ୍ବା ।

ଗାଢ଼ ନାଲି - ଜେଂଗେଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗାଢ଼ନାଲି ଶୀଘ୍ର ଜଣା ପଡ଼େ ।
(ହୋ) - ଜେଂଗେଡ୍ ଆଞ୍ଜାଆ ଉରୁମଃଆ ।

ଗେରୁ - ତାରା ସାସାଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗେରୁଆ ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧିବା ।
(ହୋ) - ତାରା ସାସାଂ ଡେୟାଃ ବୁ ତଲେଆ ।

ଗ୍ରୀଷ୍ମଛୁଟି - ଜେଏଟେ ହକା (ଓଡ଼ିଆ) - ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଛୁଟି ଦୁଇ ମାସ ହୁଏ ।
(ହୋ) - ଜେଏଟେ ହକା, ବାର୍ ଘଣ୍ଟଃ ହବାନା ।

ଗିରଫ - ତଲ୍ ଇଡ଼ (ଓଡ଼ିଆ) - ତାକୁ ଗିରଫ କରାଯାଉ ।
(ହୋ) - ଆଏକେ ତଲ ଇଦି'ମେ ।

ଗ୍ରାହକ - ନାମେନିଃ / ଇଦିନିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗ୍ରାହକ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ନାମେନ / ଇଦିଃ ବାଙ୍ଗାଇଃୟେ ।

ଗାଡ଼ି ବଖରା - ଗାଡ଼ିଡ଼ାବା (ଓଡ଼ିଆ) - ରେଳଗାଡ଼ିରେ ବହୁତ ଗାଡ଼ି ବଖରା ଅଛି ।
(ହୋ) - ଲିଣ୍ଡୁଗାଲିରେ ଏସୁପୁରେଃ ଗାଡ଼ିଡ଼ାବା ମିନାଃ ।

ଗଇଁତି - ଗାଏଁତା (ଓଡ଼ିଆ) - ଗଇଁତିରେ ମାଟି ତାଡ଼ ।
(ହୋ) - ଗାଏଁତାତେ ହାସା ତା'ଲିମେ ।

'ଜ'

ଜିଭ - ଲେଃଏ (ଓଡ଼ିଆ) - ଜିଭରେ ସ୍ୱାଦୁ ବାରିପାରେ ।
(ହୋ) - ଲେଃଏ ତେ ନଗଡ଼ ଆଟାକାର୍ ଦାଇୟ ।

ଜଂଘ - ବୁଲୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଜଂଘ ବ୍ୟାଥା ହେଲା ।
(ହୋ) - ବୁଲୁ ହାସୁ ତାନା ।

ଜଟା - ଜାଟାଂ /ଜଟ (ଓଡ଼ିଆ) - ଜଟା ମୁଣ୍ଡରେ ପାନିଆଁ ଯାଲେ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଜଟ ବଅଃ କା-ନାକିଃୟଃଅ ।

ଜାଲ - ଜାଲମ (ଓଡ଼ିଆ) - ଜାଲରେ ମାଛ ଧରାଯାଏ ।
(ହୋ) - ଜାଲମତେ ହାଇକକ ସାବ୍ କଓ୍ୱ ।

ଜାମୁ - କୁଦା (ଓଡ଼ିଆ) - ଜୁନ୍ ମାସରେ ଜାମୁ ପାଚେ ।
(ହୋ) - ଆଚାଲା ଘଣ୍ଟଃଉରେ କୁଦେମାତାଓ୍ୱ ।

ଜିଆ - ଲେଣ୍ଡାଡ଼୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଜିଆଖତ ଘଷ ପାଇଁ ଭଲ ।
(ହୋ) - ଲେଣ୍ଡାଡ଼୍ ଇଃଇ ଘଆସ ଲାଗିଡ଼ ଏସୁ ବୁଗିନା ।

ଜୋକ - ହାପାଡ଼	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜୋକ ପାଣିରେ ରହେ । (ହୋ) - ହାପାଡ଼୍ଦ ଦାଃରେ ତାଇନେ ।
ଜଳହସ୍ତୀ - ଦାଃହାତି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜଳହସ୍ତୀ ଦେଖିବାକୁ ଭୟଙ୍କର । (ହୋ) - ଦାଃହାତି ବରଗେଃ ନେଲଃଆ ।
ଜାଆଁଳ-ହାଇହନ୍‌କ/ହାକୁ ହନ୍‌କୋ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜାଆଁଳ ମାଛଗୁଡ଼ିକ ପୋଖରୀ ପାଣିରେ ରଖାଯାଏ । (ହୋ) - ହାଇହନ୍‌କୋ ବାନ୍ଧାଦାଃ ରେକ ଆସୁଲ୍ କଓ୍ୱା ।
ଜଳ - ଦାଃ / ପୟଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜଳ ହିଁ ଜୀବନ । (ହୋ) - ଦାଃ / ପୟଂ ଗେ ଜୀବନ ।
ଜଳସ୍ରୋତ - ହାଲିଦାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜଳସ୍ରୋତ ଉଚ୍ଚରୁ ନିମ୍ନକୁ ବହିଥାଏ । (ହୋ) - ହାଲିଦାଃ ଡ଼ିପେଏତେ ଲାତାରତେ ହାଲିନେ ।
ଜଳପ୍ରପାତ - ଦୁର୍‌ଦୁର୍ / ହଦହଦି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜଳପ୍ରପାତ ନାହିଁ । (ହୋ) - ଦୁର୍‌ଦୁର୍ ବାନଃଆ ।
ଜୁଆର୍ - ଚେଏଁଲ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ସମୁଦ୍ରରେ ଜୁଆର ଉଠେ । (ହୋ) - ଦରେଆ ଦାଃ ଚେଏଁ ଲେନ୍‌ତାନା ।
ଜଳପତନ - ଦାଃ କମଃତେୟାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜଳ କମିଯିବାଟାକୁ ଜଳ ପତନ କୁହାଯାଏ । (ହୋ) - ଦାଃ କମଃତେୟା ଡ଼ାମୁକେ ।
ଜିଲ୍ଲା - ଉପେଡ଼	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆମ ଜିଲ୍ଲା ବଡ଼ । (ହୋ) - ଆବୁଓ୍ୱାଃ ଉପେଡ୍ ମାରାଙ୍ଗା ।
ଜଳବାୟୁ - ଦାଃଗାମାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଚାଷ ପାଇଁ ଜଳବାୟୁ ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । (ହୋ) - ଚାଆସ ପାଇଟି ଲାଗିଡ୍ ଦାଃଗାମା ଗରଜ ମିନାଃ ।
ଜଗତ - ପି'ଇଳି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଏ ଜଗତରେ ମାନବ ଏକ । (ହୋ) - ନେନ୍ ପି'ଇଳିରେ ମାନଓ୍ୱାକ ମିଡ଼ଓ୍ୱାଃ ।
ଜଡ଼ା - ଜାଲା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜଡ଼ାତେଲ ନାହିଁ । (ହୋ) - ଜାଲା ସୁନୁମ୍ ବାନଃଆ ।
ଓଜନ - ଉଜୁନ / ତୁଲେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜିନିଷ ଓଜନ କରିବା । (ହୋ) - ତୁଲେତେବୁ ଜକାୟା ।
ଜୋରିମାନା - ଦାଣ୍ଡେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଭୁଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜୋରିମାନା ମିଳେ । (ହୋ) - ଲଟମ୍ ପାଇଟିରେ ଦଣ୍ଡେ ନାମଃଆ ।

ଜାମିନ୍ - ଜିମା (ଓଡ଼ିଆ) - ଜାମିନରେ ବାହାରିଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ଜିମାରେଃ ଅଲୁଆଃ କାନା ।

ଜେଲ୍ - ସାତାର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଚୋରକୁ ଜେଲ୍ କରାଗଲା ।
(ହୋ) - କୁମୁକ ସାତାର୍ କିଃଏ ।

ଜବାବ୍ - ଢାନାଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - କଥାରେ ଜବାବ୍ ଦେଲା ।
(ହୋ) - କାଜିରେ ଢାନାଲ୍ ଏମ୍କିଡ଼ା ।

ଜମା - ଦୁଣ୍ଡି (ଓଡ଼ିଆ) - ଜମା କର ।
(ହୋ) - ଦୁଣ୍ଡି ଟାଆମେ ।

'ଝ'

ଝାଳ - ଡାଲ୍ଡାଲ୍ଦାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖରାରେ ଜାମା ଜଳେଇ ଝାଳ ବାହାରେ ।
(ହୋ) - ରେଟେଟେରେ ପାଲଟିରେ ଡାଲ୍ଡାଲ୍ଦାଃ ଅଁଆଲା ।

ଝୁଡ଼ଙ୍ଗା - ନାଲିଁରାଲାଆ/ନାଗାଲି ରାନାଃଆ (ଓଡ଼ିଆ) - ଝୁଡ଼ଙ୍ଗକୁ ସେରେଇ କରି ଖାଆନ୍ତି ।
(ହୋ) - ନାଗାଲି ରାନାଃଆ ରେମ୍ବୁଲେରେକ ଜମେଆ ।

ଝାଲରି - ଜାର୍ଜାଲି (ଓଡ଼ିଆ) - ଝାଲରି ଦେଇ ସାଜ଼ିଡ଼ ଗଲା ।
(ହୋ) - ଜାରଜାଲି ଦଲାରେ ମୁଲାଃ ବୋନାଃଯାନା ।

ଝଡ଼ିପୋକ - ଟୁପୁ ଡଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ଝଡ଼ିପୋକ ମଲା
(ହୋ) - ଟୁପୁଡଂ ଗଏଃ ଜାନା ।

ଝିଙ୍କାରୀ - ସେରେଂଞ / ଗେଁଗେଁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଝିଙ୍କାରୀ ଶବ୍ଦ କରୁଛି ।
(ହୋ) - ଗେଁ ଗେଁ ଶାଜି'ଦାନା ।

ଝିଅ - କୁଇହନ (ଓଡ଼ିଆ) - ଝିଅମାନେ କୋମଳମତୀ ।
(ହୋ) - କୁଇ ହନକ ଲାବାର୍ ହମଣ ତେକଓ୍ବା ।

ଝିଙ୍କିା - ସମ୍ସର୍/ବାଟା (ଓଡ଼ିଆ) - ଝିଙ୍କିା ଡ଼େଇଁ ଡ଼େଇଁ ଖେଳୁଛି ।
(ହୋ) - ବାଟା ଉଇଃ ଉଇଃ ତେ ଇନୁଂ ତେନେ ।

ଝାଟି ମାଟି - ହାସାକାଁଡ (ଓଡ଼ିଆ) - ଝାଟିମାଟିର ଘର ।
(ହୋ) - ହାସା କାଁଡ ଅଲାଃ ।

ଝୁଡ଼ି - କାଂଚି/ପାଚିଆଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ବାଉଁଶରୁ ଝୁଡ଼ି ତିଆରି ହୁଏ ।
(ହୋ) - ମାଡ଼ଏତେ ପାଚିଆଃ ବାଇଓ୍ବା ।

ଝିଟିପିଟି - ହରଚଏ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଝିଟିପିଟି କାନ୍ଥରେ ରହେ ।
(ହୋ) - ହର ଚଚଃଏ, ଗିନିଲ୍‌ରେଃ ତାଇନେ ।

ଝରଣା - ଜରନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଝରଣା ବୋହି ଯାଉଛି ।
(ହୋ) - ଜରନ୍ ହାଲି ତାନା ।

'ଟ'

ଟେରା - କାଁସେଡ଼ (ଓଡ଼ିଆ) - ଟେରା ଆଖି ।
(ହୋ) - କାଁସେଡ଼ ମେଡ଼ ।

ଟେବୁଲ୍ - ଟୁଙ୍ଗିପାଟା (ଓଡ଼ିଆ) - ଟେବୁଲ୍ ନେଇ ଆସ ।
(ହୋ) - ଟୁଙ୍ଗିପାଟା ଆଗୁଇପେ ।

ଟୋକେଇ - ଟୁଂକି (ଓଡ଼ିଆ) - ଟୋକେଇ ଆଣ ।
(ହୋ) - ଟୁଂକି ଆଗୁଇମେ ।

ଟଗର - ତଆବାଆ (ଓଡ଼ିଆ) - ଟଗର ଫୁଲ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ତଆବାଆ ବନଃଆ ।

ଟୋପି - ଟୁପି /ଦାପାଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଟୋପି ପିନ୍ଧ ।
(ହୋ) - ବଅଃ ଦାପାଲ୍‌ତେ ଦାପାଲେନ୍‌ମେ ।

ଟିଆ (ପାତିଶୁଆ)-ମିରୁ/ଦଃଏ ଅଏ (ଓଡ଼ିଆ) - ଟିଆ ଉଡ଼ିଯାଉଛି ।
(ହୋ) - ଦଏଃ ଅୟ୍ ଆପିରେନ୍ ତାନା ।

ଟିଙ୍କ - ତିକି (ଓଡ଼ିଆ) - ଟିଙ୍କ ଲାଗିଛି ।
(ହୋ) - ତିକି ଜୁମାଂଙ୍ଗା କାନା ।

ଟଙ୍କାକିଆ - ମିଡ଼ଟାକା (ଓଡ଼ିଆ) - ଟଙ୍କା କିଆ ଆଣ ।
(ହୋ) - ମିଡ଼ ଟାକା ଆଗୁଇମେ ।

ଟିପାଖାତା - ଅନଲ୍‌ପୁତି (ଓଡ଼ିଆ) - ଟିପାଖାତା ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଅନଲ୍‌ପୁତି ବାନଃଆ ।

ଟିଣ - ଟିଣେ /ରାଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ଟିଣ ଦିଅ ।
(ହୋ) - ରାଂ ଇମାଙ୍ଗମେ ।

ଟିକା - ଟିକେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଟିକା ନେଇଛ ।
(ହୋ) - ଟିକେ କେନେମ୍ ।

'ଠ'

ଠିକାଦାର - ଟିକାଦାର (ଓଡ଼ିଆ) - ଠିକାଦାର ଠିକା କାମ କରେ ।
(ହୋ) - ଟିକେଦାର୍ ଟିକେଃ ପାଇଟିୟା ।

ଠେକୁଆ - କୁଲେଏ (ଓଡ଼ିଆ) - ଠେକୁଆ ଘାସ ଖାଏ ।
(ହୋ) - କୁଲେଏ ଡାସାଡ଼ାଃ ଜମା ।

ଠିକଣା - ଡ଼ଗର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆପଣଙ୍କର ଠିକଣା କେଉଁଠି ।
(ହୋ) - ଆବେନାଃ ଡ଼ଗର ଅକନା ?

ଠେଙ୍ଗା - ଶଟା (ଓଡ଼ିଆ) - ଠେଙ୍ଗାରେ ପିଟିଲା ।
(ହୋ) - ଶଟାତେ ଡାମ୍‌କିଃଏ ।

ଠକାମି - ଝକାଡ଼ / ଜାଲୁଏ (ଓଡ଼ିଆ) - ମୋତେ ଠକିଲା ।
(ହୋ) - ଆଞ୍ଜେଃ ଝକାଡ଼କିଡ଼ିଞ୍ଜେ ।

ଠେଲାଗାଡ଼ି - ଉଦୁରଗାଲି (ଓଡ଼ିଆ) - ଠେଲା ଗାଡ଼ିରେ ପାଣି ଆଣ ।
(ହୋ) - ଉଦୁର୍ ଜାଲିତେ ଦାଃ ଆଗୁଇମେ ।

ଠିକିରୀ - ଚମ୍ପୁଲେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଠିକିରୀ ଆକାରର ମାଛ ।
(ହୋ) - ଚମ୍ପଲେ ଲେକାନ୍ ହାକୁ ।

'ଡ଼'

ଡ଼େଙ୍ଗା - ସାଲାଙ୍ଗି (ଓଡ଼ିଆ) - ଗଛଟି ଡ଼େଙ୍ଗା ଅଟେ ।
(ହୋ) - ଦାରୁ ସାଲାଙ୍ଗି ମିନାଃ ।

ଡୋଲା - ଡାଲା (ଓଡ଼ିଆ) - ଡ଼ଲାରେ ଫୁଲ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଡାଲାରେ ବାଆ ବାନଃଆ ।

ଡ଼ୋଲି - ଡ଼ିଲି (ଓଡ଼ିଆ) - ଡ଼ୋଲିରେ ଧାନ ରଖ ।
(ହୋ) - ଡ଼ିଲିରେ ବାବା ଏ ମେମେ ।

ଡାଳିମ୍ବ - କତୁଲି (ଓଡ଼ିଆ) - ଡାଳିମ୍ବ ଫଳିଛି ।
(ହୋ) - କତୁଲି ଜଅଆ କାନା ।

ଡ଼ିମିରି - ଲଆ (ଓଡ଼ିଆ) - ଡ଼ିମିରି ଫଳ ।
(ହୋ) - ଲଆ ଜଅ ।

ଡ଼ାଳଚିନି - ନଗଡ଼ ପାନ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଡ଼ାଲ୍‌ଚିନି ଛେଲି ଆଣ ।
	(ହୋ) - ନଗଡ଼ ପାନ ଚ୍‌କାଃ ଆରଇମେ ।
ଡ଼େଉଁରିଆ - ମାନ୍ଦାଲି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଡ଼େଉଁରିଆରେ ଔଷଧ ଥାଏ ।
	(ହୋ) - ମାନ୍ଦାଲିରେ ରେଏଡ୍ ତାଇନେ ।
ଡାମାରାକାଉ - ବୁରୁ କାଆଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଡ଼ାମରା କାଉ ଗଛରେ ବସିଛି ।
	(ହୋ) - ବୁରୁ କାଆଃ ଦାରୁରେଃ ଦୁବେ କେନେ ।
ଡ଼ାହୁକ - ହେଦେଗେଲେଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଡାହୁକ ଉଡୁଛି ।
	(ହୋ) - ହେଦେଗେଲେଃ ଆପିରେ କେନେ ।
ଡ଼ାଁସ - ମୁର୍‌ମୁଣିଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଡ଼ାଁସ, ମଶା ବଢୁଛନ୍ତି ।
	(ହୋ) - ମୁର୍‌ମୁଣିଃ କ ସାଙ୍ଗିୟଃ ତାନା ।
ଡ଼ିଆଁ - ଜାନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଡ଼ିଆଁରୋଗ ବ୍ୟାପୁଛି ।
	(ହୋ) - ଜାନ୍ ରୋଗାତେ ହଲକ ଜାନଃତାନା ।

'ଢ଼'

ଢ଼ାଳ - ମୁତା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଢାଳରେ ପାଣି ଦିଅ ।
	(ହୋ) - ମୁତାତେ ଦାଃ ଆଗୁଇମେ ।
ଢ଼ାଙ୍କୁଣି - ଦାନାପାଳ / ଦାନାଲବ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଢାଙ୍କୁଣିରେ ଢ଼ାଙ୍କି ଦିଅ ।
	(ହୋ) - ଦାନାପାଲ୍‌ତେ ଦାଲବ୍ ତାଆମେ ।
ଢମଣା - ଜାମ୍ବୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଢମାଣା ପଳାଇଲା ।
	(ହୋ) - ଜାମ୍ବୁ ନିର୍‌ଯାନା ।
ଢ଼ାଲ - ଟାଟାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଢାଲ୍‌ଦ୍ୱାରା ନିଜକୁ ବଞ୍ଚାଇଲା ।
	(ହୋ) - ଟାଟାଃତେ ଆଏଃ ହାରଦୁଃ ଜାନା ।

'ତ'

ତଳିପାଦ - ତାଲକା	(ଓଡ଼ିଆ) - ତଳିପାଦରେ କଣ୍ଟା ବାଜିଲା ।
	(ହୋ) - କାଟା ତାଲ୍‌କାରେ ଜାନୁମ୍ ଟଃଆୟାନା ।
ତଳିପେଟ - ଲାତାର୍ ଲାଇଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ତଳିପେଟ ବ୍ୟଥା ହେଉଛି ।
	(ହୋ) - ଲାତାର ଲାଇ ହାସୁତେନେ ।

ତାଳୁ - ଚେତାନ୍‌ଆ (ଓଡ଼ିଆ) - ତାଳୁରେ ମାଛ କଣ୍ଟା ଲାଗିଲା ।
(ହୋ) - ଚିତାନ୍‌ଆ / ତାଳୁର୍‌ରେ ହାକୁ ଜାଂ ଦାଂ ଗେଡ଼ା କାନା ।

ତିଳ (ଜାଇ) - ଜନମ୍ ଟିକେ / ଦାଆଗା (ଓଡ଼ିଆ) - ମୁହଁରେ କଳା ତିଳ ଅଛି ।
(ହୋ) - ମଘରେ ଜନମ୍‌ଟିକେ / ଦାଆଗା ମିନାଃ ।

ତହସିଲଦାର୍ - ତୁସିଲ୍‌ଦାର (ଓଡ଼ିଆ) - ତହସିଲଦାର ନାହାନ୍ତି ।
(ହୋ) - ତୁସିଲଦାର୍ ବାଙ୍ଗାଇଃ ୟେ ।

ତାନ୍ତ୍ରିକ - ଦେଓ୍ୱାଁ (ଓଡ଼ିଆ) - ତାନ୍ତ୍ରିକ ପଳେଇଲେ ।
(ହୋ) - ଦେଓ୍ୱାଁ ସେନଃ ୟାନା ।

ତନ୍ତୀ - ପେଆଁଏ / ପେଣେ (ଓଡ଼ିଆ) - ତନ୍ତି ଲୁଗା ବୁଣେ ।
(ହୋ) - ପେଆଁଏ ଲିଜେଃ ତେଂଙ୍ଗେୟାଁ ।

ତେଲି - ସୁନୁମ୍ ଲେନ୍ ତାନିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ତେଲି ତେଲ ପେଡୁଛି ।
(ହୋ) - ସୁନୁମ୍ ଲେନ୍ ତାନିଃ ସୁନୁମ୍ ଲେନ୍ ତାନା ।

ତର୍ପଣ - ଆତାଂ ପାସିଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ତର୍ଷଣ ପାଣି ଦିଅ ।
(ହୋ) - ଆତାଂ ପାସିଡ୍ ଦାଃ ଇମାଞ୍ଜ ମେ ।

ତପସ୍ୟା - ସାଦନା (ଓଡ଼ିଆ) - ଋଷୀ ତପସ୍ୟା କରୁଛି ।
(ହୋ) - ଜୁଗି ସାଦାନା ତାନାଃ ।

ତୀର୍ଥ - ଗଣ୍ଡ ଜାଗା (ଓଡ଼ିଆ) - ତୀର୍ଥ ଜାଗା ବୁଲିଯିବା ।
(ହୋ) - ଗଣ୍ଡଜାଗା ହନର ହୁଜୁଃଏ ।

ତାଳ - ତା-ଆଲ (ଓଡ଼ିଆ) - ତାଳ ଗଛ ଡ଼େଙ୍ଗା ।
(ହୋ) - ତା-ଆଲ ଦାରୁ ଏସୁ ସାଲାଙ୍ଗି ୟା ।

ତଳ ମହଲା - ଲାତାର ଦପା (ଓଡ଼ିଆ) - ତଳ ମହଲାକୁ ଯାଅ ।
(ହୋ) - ଲାତାର୍ ଦପାତେ ସେନଃ ମେ ।

ତକିଆ - ତୁକିଆ (ଓଡ଼ିଆ) - ତକିଆ ଉପରେ ମୁଣ୍ଡ କରାଯାଏ ।
(ହୋ) - ତୁକିଆରେ ବଅଃ ଏମଃଆ ।

ତାଉଆ - ଲାପେଟା (ଓଡ଼ିଆ) - ତାଉଆରେ ପିଠା କରାଯାଏ ।
(ହୋ) - ଲାପେଟାରେ ଲାଡ୍ ବାଇଓ୍ୱା ।

ତାଟିଆ - ଗିନେ (ଓଡ଼ିଆ) - ତାଟିଆରେ ତରକାରୀ ରଖାଯାଏ ।
(ହୋ) - ଗିନେରେ ଉତୁ ଗିକେଓ୍ୱ ।

ଟାଟି - ଟାଟି / ସିଲ୍‌ପିଙ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ଘରେ ଟାଟି ଲଗାଇବା ।
(ହୋ) - ଅହାଃରେ ସିଲପିଙ୍ ହାଣ୍ଡେଡ୍ ତାଃଆ ।

ତଉଲିଆ - ତଅଲିୟା / ତୁଲିଃଏ କାସିଲିଜାଃ

(ଓଡ଼ିଆ) - ତଉଲିଆ ପିନ୍ଧିବ ।
(ହୋ) - ତୁଲିଃଏ ଲିଜେଃ ବୁ ତଲେୟା ।

ଟେଣ୍ଡା - ଦାଃ ଡ଼ିଙ୍କୁଲ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ଟେଣ୍ଡାରେ ପାଣି ଉଠାଯାଏ ।
(ହୋ) - ଦାଃ ଡ଼ଙ୍କୁଲ୍‌ତେ ଦାଃ ରାକାବା ।

ତରକାରୀ - ଉତୁ

(ଓଡ଼ିଆ) - ମାଂସ ତରକାରୀ ।
(ହୋ) - ଜିଲୁ ଉତୁ ।

ତାଳଗୁଡ଼ - ତା-ଆଲଗୁଡଲୁ

(ଓଡ଼ିଆ) - ତାଳଗୁଡ଼ରେ ପିଠା ତିଆରି କରାଯାଏ ।
(ହୋ) - ତା-ଆଲ ଗୁଡଲୁତେ ଲାଡ଼ୁବୁ ବାଇ ୟେ ।

ତୋରାଣି - ମାଣ୍ଡିଦାଃ/ଦୁଣ୍ଡୁଃଦାଃ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଭାତର ତୋରାଣି ହୁଏ ।
(ହୋ) - ମାଣ୍ଡିଏତେ ଦୁଣ୍ଡଃଦାଃ ହବାଓ୍ୱା ।

ତରଭୁଜ - ତାର୍‌ବୁଜୁ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଖରାଦିନେ ତରଭୁଜ ଖାଇବା ।
(ହୋ) - ଜେଟେସିଙ୍ଗି ତାରବୁଜୁ ବୁ ଜମେଆ ।

ତେନ୍ତୁଳି - ଜଜ

(ଓଡ଼ିଆ) - ତେନ୍ତୁଳି କଟା ।
(ହୋ) - ଜଜ ମରଃଏ ।

ତାଳଗଛ - ତା-ଆଲଦାରୁ

(ଓଡ଼ିଆ) - ତଳଗଛ ଡ଼େଙ୍ଗା ଅଟେ ।
(ହୋ) - ତା-ଆଲଦାରୁ ସାଲାଙ୍ଗିଏ ।

ଚମ୍ପ - ପାଣ୍ଡୁନାଗୁ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଚମ୍ପ ସାପ ବଡ଼ ବିଷଧର ।
(ହୋ) - ପାଣ୍ଡୁନାଗୁ ଏସୁ ବିଇଶି ମିନାଃ ।

ତେଲୁଣି ପୋକ - ଲିଣ୍ଡୁ

(ଓଡ଼ିଆ) - ତେଲୁଣି ପୋକ ଜଙ୍ଗଲରେ ଦେଖାଯାଏ ।
(ହୋ) - ଲିଣ୍ଡୁ ଚିଦୁ ବୁରୁରେ ନେଲଃଓ୍ୱି ।

ତିମି - ତିମି

(ଓଡ଼ିଆ) - ତିମି ମାଛ ସମୁଦ୍ରରେ ରହେ ।
(ହୋ) - ତିମି ହାଇ ଦରେଆରେ ତାଇନେ ।

ତୋଡ଼ିବା - ହାର୍‌ନିର୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ତାକୁ ତୋଡ଼ି ଦିଅ ।
(ହୋ) - ଆଏଃ ହାର୍‌ନିର୍ ଇମେ ।

ତୋଫାନ - ହୟଗାମା

(ଓଡ଼ିଆ) - ଶ୍ରାବଣ ମାସରେ ତୋପାନ ହୁଏ ।
(ହୋ) - ଆଦର ଘଣ୍ଡୁଃରେ ହୟ ମାମାଃଏ ୟାଃ ।

ତଳ - ଲାତାର
(ଓଡ଼ିଆ) - ତଳ ଜାଗା ।
(ହୋ) - ଲାତାର ଜାଗା ।

ତ୍ରୈମାସିକ - ଆପେଏଘଣ୍ଟୁଃ
(ଓଡ଼ିଆ) - ତ୍ରୈମାସିକ ବୈଠକ ହୁଏ ।
(ହୋ) - ଆପେଏ ଘଣ୍ଟୁଃରେ ଦୁନୁବ୍ ହବାଓ୍ୱାଃ ।

ତେଲ - ସୁନୁମ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ତେଲ ଲଗାଇ ଗାଧୋଇବା ।
(ହୋ) - ସୁନୁମ ଅଜଃ କାତେ ଡେବୁ ଅଲାନା ।

ତୀର - ସାର
(ଓଡ଼ିଆ) - ତୀର ମାରିବା ।
(ହୋ) - ସାରବୁ ତୁଙ୍ଗେୟା ।

ତୋପ - ବାରଦୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ତୋପ ଆଣ ।
(ହୋ) - ବାର୍‌ଦୁ ଆଗୁଇମେ ।

ତାସ - ତା-ଆସ
(ଓଡ଼ିଆ) - ତାସ ଖେଳିବା ।
(ହୋ) - ତା-ଆସବୁ ଇନୁଂଙ୍ଗେ ।

ଦାନ୍ତ - ଦାଟା
(ଓଡ଼ିଆ) - ଦାନ୍ତରେ ଚୋବାଇବା ।
(ହୋ) - ଦାଟାତେବୁ ଟାଗଃଏୟା ।

ଦାନ୍ତମାଢ଼ି - ଦାଟାଗାଣ୍ଡୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଦାନ୍ତ ମାଢ଼ି ବ୍ୟଥା କରୁଛି ।
(ହୋ) - ଦାଟାସୁଗାଣ୍ଡୁ ହାସୁଙ୍ଗ ତେନେ ।

ଦାଢ଼ି - ଦାଲିଆ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଦାଢ଼ି କାଟିବା ।
(ହୋ) - ଦାଲିଆବୁ ହୟନା ।

ଦଦେଇ - କାକା
(ଓଡ଼ିଆ) - ଦଦେଇ ଘରକୁ ଆସିଲେ ।
(ହୋ) - କାକା ଅଆଃତେ ହୁଜୁଃୟାନା ।

ଦରଜି - ଗା'ଗାରିଃ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଦରଜି ଲୁଗା ସିଲେଇ କରୁଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ଗା'ଗାରିଃ ଲିଜେଃ ସିଲାଇ ତାନା ।

ଦାତା - ଏମିଃ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଜ୍ଞାନ ଦାତା ଆସୁଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ପାୟାମ ଏମିଃ ହୁଜୁଃତେନେ ।

ଦୂତ - ମାଆରା
(ଓଡ଼ିଆ) - ଦୂତ ଆସିଥିଲେ ।
(ହୋ) - ମାଆରା ହୁଜୁଃ ଲେନା ।

ଦେଶବାସୀ - ଦିଶୁମହଳ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଦେଶବାସୀ ପଳେଇଲେ ।
(ହୋ) - ଦିଶୁମ୍ ହଳକ୍ ନିର୍ ୟେନେ ।

ଦ୍ୱାରପାଳ - ଦୁଆରି (ଓଡ଼ିଆ) - ଦ୍ୱାରପାଳ ଜଗିଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ଦୁଆରି ହରଓ୍ୱା କାଡ଼ା ।

ଦଉଡ଼ି - ବାୟାର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦଉଡ଼ିରେ ବାନ୍ଧିବା ।
(ହୋ) - ବାୟାରତେବୁ ତଲେୟା ।

ଦାଆ - ଦାତାରମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦାଆରେ ଧାନ କାଟିବା ।
(ହୋ) - ଦାତାରମତେ ବାବାନୁ ଇରିୟା ।

ଦିଆସିଲ୍ - ଚରକାଲିଃ /ଚର୍‌ସେଙ୍ଗେଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦିଆସିଲି ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଚର୍‌କାଲିଃ ବାନଃଆ ।

ଦୀପ - ସୁବିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦୀପ ଜଳୁଛି ।
(ହୋ) - ସୁବିଃରେ ସୂଳିତା ଜୁଲ୍‌ତେନେ ।

ଦୋଳି - ଡିଲୁଆ (ଓଡ଼ିଆ) - ରଜଦୋଳି ଖେଳିବା ।
(ହୋ) - ରଜ ପରବରେବୁ ଡ଼ିଲୁଏନେ ।

ଦୀପରୁଖା - ସୁବିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦୀପରୁଖାରେ ଦୀପ ଜଳୁଛି ।
(ହୋ) - ସୁବିଃରେ ସୂକିତା ଜୁଲ୍‌ତାନା ।

ଦରସିଝା - ବୁଦୁରି (ଓଡ଼ିଆ) - ଦରସିଝା ଭାତ ।
(ହୋ) - ବୁଦୁରି ମାଣ୍ଡି ।

ଦହି - ମରଏଃ ତଓ୍ୱା (ଓଡ଼ିଆ) - ଦହି ଖାଇବା ଭଲ ।
(ହୋ) - ମରଏଃ ତଓ୍ୱା ନୁଉଁ ଏସୁ ବୁଗିନା ।

ଦୁଧ - ତଆ (ଓଡ଼ିଆ) - ପ୍ରତିଦିନ ଦୁଧ ପିଇବା ଉଚିତ୍ ।
(ହୋ) - ସାବେନ୍ ଦିନ୍ ତଆ ନୁଉଇଁ ଗରଜ ତାନା ।

ଦୁଧଛେନା - ତୁମ୍ବାଃତଆ (ଓଡ଼ିଆ) - ଛେନା ଭାରି ମିଠା ।
(ହୋ) - ତୁମ୍ବାଃ ତଆ ଏସୁ ନଗଡ଼ା ।

ଦୁଦୁରା - ତଅତଅ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦୁଦୁରା ଫୁଲ ଧଳା ଅଟେ ।
(ହୋ) - ତଅତଅ ବାଆ ପୁଣ୍ଡିଆ ।

ଦେବଦାରୁ - ବଙ୍ଗାଦାରୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦେବଦାରୁ ବହୁତ ଡେ଼ଙ୍ଗା ।
(ହୋ) - ବଙ୍ଗାଦାରୁ ଏସୁ ସାଲାଂଙ୍ଗିୟା ।

ଦନ୍ତାହାତୀ - ଦାଟାଆନ୍‌ହାତୀ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦନ୍ତା ହାତୀ ଆସୁଛି ।
(ହୋ) - ଦାଟାଆନ୍ ହାତୀ ହୁଜୁଃ ତାନା ।

ଦେଶ - ଦିଶୁମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆମ ଦେଶ ମହାନ୍ ।
(ହୋ) - ଆବୁ ଦିଶୁମ୍ ମାରାଂ ଗାରାଂଆ ।

ଦଶମୀ - ଗେଲ୍‌ମାଆ /ଇପିସିଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦଶମୀରେ ମାସର ଦଶଦିନ ପୁରେ ।
(ହୋ) - ଇପିସିଂ ଉଲାଂ ଘଣ୍ଟୁଃରେୟାଃ ଗେଲ୍‌ସିଙ୍ଗି ହବାନା ।

ଦ୍ୱାଦଶୀ - ବୟଟା / ଗେଲ୍‌ବାର୍‌ମା (ଓଡ଼ିଆ) - ଦ୍ୱାଦଶୀଦିନ ମାସର ୧୨ ଦିନ ପୁରେ ।
(ହୋ) - ବୟଟା/ ଗେଲ୍‌ବାର୍‌ମା ମିଡ଼ଘଣ୍ଟୁରେୟାଃ ଗେଲ୍ ବାର୍ ମା' ଉଲାଂ ଘବାନା ।

ଦଶମୀ - ଗେଲ୍‌ମାଆ/ଇପିସିଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦଶମୀରେ ମାସର ଦଶଦିନ ପୁରେ ।
(ହୋ) - ଇପିସିଂ ଉଲାଂ ଘଣ୍ଟୁଃରେୟାଃ ଗେଲ୍‌ସିଙ୍ଗି ହବାନା ।

ଦ୍ୱାଦଶୀ - ବୟଟା/ ଗେଲ୍‌ବାର୍‌ମା (ଓଡ଼ିଆ) - ଦ୍ୱାଦଶୀ ଦିନ ମାସର ୧୨ ଦିନ ପରେ ।
(ହୋ) - ବୟଟା/ଗେଲ୍‌ବାର୍‌ମା ମିଡ୍ ଘଣ୍ଟୁରେୟାଃ ଗେଲ୍‌ବାର୍ ମା' ଉଲାଂ ଘବାନା ।

ଦୁଇଟଙ୍କିଆ - ବାର୍‌ଟଙ୍କା (ଓଡ଼ିଆ) - ଦୁଇଟଙ୍କିଆ ମୁଦ୍ରା ଅଛି ।
(ହୋ) - ବାର୍‌ଟାକା ଡେୟାଃ ଲଅଟ ମେନାଃ ।

ଦଶ ଟଙ୍କିଆ - ଗେଲ୍‌ଟାକା (ଓଡ଼ିଆ) - ଦଶଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ଅଛି ।
(ହୋ) - ଗେଲ୍‌ଟାକା ତେୟାଃ ଲଅଟ ମିନାଃ ।

ଦିସ୍ତା - ଘଲପାଡ଼୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦିସ୍ତାରେ ଘର କର ।
(ହୋ) - ଘଲ୍‌ପାଡ୍ ତେ ଅଲା ବାଇପେ ।

ଦୁଆତ - କାଳି ବତଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦୁଆତ୍ କାଳି ଆଣ ।
(ହୋ) - କାଳି ବୋତଲ ଆଗୁଇମେ ।

ଦରମା - ନାଲା /କୁଏ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦରମା ଆଣି ନାହିଁ ।
(ହୋ) - କୁଏ କାଏଃ ଆଗୁତେଡ଼େ ।

ଦାବୀ - କଜାର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆମର ଦାବୀ ପୂରଣ ହେଉ ।
(ହୋ) - ଆୟେୟାଃ କଜାର୍ ହବାନ୍‌ଘ ।

ଦଣ୍ଡ - ଦାଣ୍ଡେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦଣ୍ଡ ପାଇବ ।
(ହୋ) - ଦାଣ୍ଡେମ୍ ନାମେୟାଁ ।

ଦୋଷ - ଦୁସୀ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦୋଷ କରିଛ ।
(ହୋ) - ଦୁସୀ ଟାଡ଼ାମ୍ ।

ଦୁର୍ନିତି - କାରାୟ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦୁର୍ନିତି କାର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି ।
(ହୋ) - କା'ରାୟ ପାଇଟି ପୁରେଃ ଏନ୍‌ତେନେ ।

ଦା'ମ - ଗନଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦାମ କମ୍ ଅଛି ।
(ହୋ) - ହୁଲିଂ ଗନଂ ।

ଦେୟ - ଏମେତେୟାଃ/ଏନେମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ତାଙ୍କଠାରୁ ଦେୟ ପାଇବାର ଅଛି ।
(ହୋ) - ଆକିଂ ତାଆଃଏତେ୍ ଏମେତେୟାଃ/ଏନେମ ନାମଃଆ ।

ଦଲାଲ - ଦଲାରୀ / ଲା'ବୁଃନିଃ ଜାଲୁଏ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦଲାଲ୍ ମିଛ କହନ୍ତି ।
(ହୋ) - ଦଲାରୀକ ଝକାଡ଼ କାଜି କାଜି'ୟା ।

ଦଳ - ହୁଦା (ଓଡ଼ିଆ) - ଦୁଇ ଦଳ ଲୋକ ଆସିଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ବାର୍ ହୁଦେ ହଳକ ହୁଜୁଃଏ କେନେ ।

ଦୌଡ଼ - ନିର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦୌଡ଼ିବା ଆସ ।
(ହୋ) - ଏଲାବୁ ନିରିୟା ।

'ଧ'

ଧାଇ - ଦୁବ୍ ଦାରମ୍ଏରା/ ହନ୍ ହବା ତାନ୍‌ରେ ଦେଙ୍ଗା ତାନ୍ ଏରା (ଓଡ଼ିଆ) - ଧାଇ କାମ ବୟସ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ କରନ୍ତି ।
(ହୋ) - ଦୁବ୍‌ଦାରମ୍ ପାଇଟି ଇତୁଆନ୍ ଏରାକ ପାଇଟି ୟା ।

ଧନୁର୍ଦ୍ଧର - ଆଃ, ସାର୍‌ସାବନିଃ/ ଆଃ ସାବ୍‌ନିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧନୁର୍ଦ୍ଧର ହୁଅ ।
(ହୋ) - ଆଃ ସାର୍ /ଆଃ, ସା'ବ୍‌ନିଃ ବାଇୟଃମେ ।

ଧର୍ମଯାଜକ - ଦରମ୍ କାଜିଏତେନିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଭଲ ଧର୍ମଯାଜକ ହୁଅ ।
(ହୋ) - ଦରମ୍ କାଜିଏତକ ବାଇୟଃମେ ।

ଧନୀ - ମୁଣ୍ଡା/ ନାଇକି (ଓଡ଼ିଆ) - ଧନୀ ଲୋକ ।
(ହୋ) - ମୁଣ୍ଡେ ହୋ ।

ଧ୍ୟାନ୍ - ମନ ଇଲିଂ/ଲତୁରାଡ଼ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧ୍ୟାନରେ ବସ ।
(ହୋ) - ମନ୍ ଇଲିଂ କେଏତେ ଦୁବ୍ ମେ ।

ଧୂପ - ଦୁଉପୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ସନ୍ଧ୍ୟା ଧୂପ ଦିଅ ।
(ହୋ) - ଆୟୁବ୍ ଦୁଉପୁଏମ୍ ତାଆମ୍ ।

ଧର୍ମ - ଦରମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧର୍ମର ହେଉ ଜୟ ।
(ହୋ) - ଦରମ୍ ରେୟାଃ ହିର୍ଲା ହବାନ୍‌ମା ।

ଧର୍ମ ପରାୟଣ - ଦରମ୍ ଦୁଉମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧର୍ମ ପରାୟଣ ବ୍ୟକ୍ତି ।

(ହୋ) - ଦରମ୍ ଦୁଇମ୍ ହଳ ।

ଧର୍ମଶାଳା - ଜିରାଓ ଅଲାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧର୍ମଶାଳାରେ ବସ ।

(ହୋ) - ଜିରାଓ ଅଲାଃରେ ଦୁବ୍‌ମେ ।

ଧନାଗାର - ମୁରୁଇ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧନାଗାର ଉଇ ଲାଗିଲେ ।

(ହୋ) - ମୁରୁଇ ଅଲାଃରେ ନିଦିର୍ କେଡ଼ା ।

ଧୂଆଁପତ୍ର - ସୁକୁଲ୍ ସାକାମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧୂଆଁପତ୍ର ନେଇ ଆସ ।

(ହୋ) - ସୁକୁଲ୍ ସାକାମ୍ ଆଗୁଇମେ ।

ଧାନ - ବାବା (ଓଡ଼ିଆ) - ଧାନ ଗୁଆ କର ।

(ହୋ) - ବାବା ରଆଏ ମେ ।

ଧନିଆଁ - ସଆନ୍‌ଆଆଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧନିଆଁ ସୁବାସନା ଦିଏ ।

(ହୋ) - ସୁଆନ୍ ଆଆଃ ବୁଗିନସ ଆନେଃ ଏମେୟା ।

ଧାନ ଗଛ - ବାବା ଦାରୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧାନ ଗଛ ମରିଗଲା ।

(ହୋ) - ବାବାଦାରୁ ଗଏଃ ୟାନା ।

ଧୋତି - ଧୂତି (ଓଡ଼ିଆ) - ଧୋତି ପିନ୍ଧ ।

(ହୋ) - ଧୂତି ତୋଲେମେ ।

ଧଡ଼ି - ରାଙ୍ଗା (ଓଡ଼ିଆ) - ଶାଢ଼ିର ଧାଡ଼ି ନାହିଁ ।

(ହୋ) - ଶାଳିରେ ରାଙ୍ଗା ବାନଃଆ ।

ଧୂଣ୍ଡ - ଡୁଣ୍ଡୁ / ଦୁଣ୍ଡୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧୂଣ୍ଡ ସାପ ଅଛି ।

(ହୋ) - ଡୁଣ୍ଡୁ / ଦୁଣ୍ଡୁ ବିଂ ମିନାଃଇୟେ ।

ଧୂଳିଆ - ଟେଟେଙ୍ଗା ପାଣ୍ଡୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧୂଳିଆ ନାଗ ପଳାଇଲା ।

(ହୋ) - ଲୟଂବିଂ ପାଣ୍ଡୁ ନିର୍‌ୟାନା ।

ଧୂଳି - ଡୁଲେଡ୍/ ବୁଦୁଗେର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧୂଳିରେ ଖେଳ ନାହିଁ ।

(ହୋ) - ଡୁଲେଡ୍‌ରେ ଆଲମ୍ ଇନୁଡା ।

ଧୂମକେତୁ - ଜନଃଇପିଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧୂମକେତୁ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିବୁଲେ ।

(ହୋ) - ଜନଃଇପିଲ୍ ସିର୍ମାରିଃଆଃ ।

ଧ୍ରୁବତାରା - ବୁର୍କେ,ଇପିଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧ୍ରୁବତାରା ଦିଶୁଛି ।

(ହୋ) - ବୁର୍କେ ଇପିଲ୍ ନେଲଃ ତାନା ।

ଧଳା - ପୁଣ୍ଡି — (ଓଡ଼ିଆ) - ଧଳା ଅଟେ ଟଗର ଫୁଲ ।
(ହୋ) - କୁଉୟାଁଡ଼୍ ପୁଣ୍ଡି ନେୟଃଆ ।

ଧାର - ଲେସେର୍ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଧାରୁଆ କଟୁରି ।
(ହୋ) - ଲେସେର୍ ବାଙ୍କିଏ ।

ଧୁର୍ମୁଷ - ତାକିଡ୍ ଘଲ୍‌ପା — (ଓଡ଼ିଆ) - ଧୁର୍ମୁଷ ହୋଇନାହିଁ ।
(ହୋ) - କା ତାକିଡ୍ କାନ୍ ଘଲ୍‌ପା / ଦୁରମୁସୁଏ କେନେ ।

ଧନୁ - ଆଃ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଧନୁ ଧରନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଆଃ ଆଲମ୍ ସା'ବା ।

'ନ'

ନାକ - ମୁଟେ /ସୁଁଆଁନ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) - ନାକ ବନ୍ଦ କର ।
(ହୋ) - ମୁଟେ ସାବ୍ କେସେ ଡ଼େମ୍ ।

ନାକ ଦଣ୍ଡା - ମୁଟେ ଜାଙ୍ଗି/ — (ଓଡ଼ିଆ) - ନାକ ଦଣ୍ଡା, ଦେଖା ଯାଉଛି ।
(ହୋ) -ମୁଟେ ଜାଙ୍ଗି ନେଲଃ ତାନା ।

ନାକ ପୁଡ଼ା - ମୁଟେଉଣ୍ଡୁ — (ଓଡ଼ିଆ) - ନାକ ପୁଡ଼ା ବନ୍ଦ ହେଉଛି ।
(ହୋ) - ମୁଟେ ଉଣ୍ଡୁ କେସେଡ୍ ତାନା ।

ନାଡ଼ି - ନାଟିକା — (ଓଡ଼ିଆ) - ନାଡ଼ି ଚଳୁ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ନାଟିକେ କା' ସେସେନ୍‌ତାନା ।

ନାକ - ମୁଟେ /ସୁଁ ଆଁନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ନାକ ବନ୍ଦ କର ।
(ହୋ) ମୁଟେ ସାବ୍ କେସେ ଡ଼େମ୍ ।

ନାକ ଦଣ୍ଡା - ମୁଟେ ଜାଙ୍ଗି — (ଓଡ଼ିଆ) ନାକ ଦଣ୍ଡା ଦେଖା ଯାଉଛି ।
(ହୋ) ମୁଟେ ଜାଙ୍ଗି ନେଲଃ ତାନା ।

ନାକପୁଡ଼ା - ମୁଟେଉଣ୍ଡୁ — (ଓଡ଼ିଆ) ନାକ ପୁଡ଼ା ବନ୍ଦ ହେଉଛି ।
(ହୋ) ମୁଟେ ଉଣ୍ଡୁ କେସେଡ୍ ତାନା ।

ନାଡ଼ି - ନାଟିକା — (ଓଡ଼ିଆ) ନାଡ଼ି ଚଳୁ ନାହିଁ ।
(ହୋ) ନାଟିକେ କା' ସେସେନ୍‌ତାନା ।

ନଖ - ସାର୍‌ସାର୍ — (ଓଡ଼ିଆ) ନଖ କାଟ ।
(ହୋ) ସାର୍ ସାର୍ ଗେଡ଼େନ୍‌ମେ ।

ନାଭି - ବୁଟି (ଓଡ଼ିଆ) ନାଭି ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ ।
(ହୋ) ବୁଟି କାଆ ନେଲଃ ତାନା ।

ନିଶ - ଦାଳିଆ (ଓଡ଼ିଆ) ନିଶ କଳା ଦେଖାଯାଉଛି ।
(ହୋ) ଦାଳିଆ ହେନ୍ଦେ ଗେ ନେଲଃ ତାନା ।

ନିଶ୍ୱାସ - ସାଏଡ଼ (ଓଡ଼ିଆ) ନିଶ୍ୱାସ ଠିକ୍‌ରେ ନେବା ।
(ହୋ) ସାଏଡ୍ ବୁଗିତେ ଇଡ଼େମେ ।

ପ୍ରଶ୍ୱାସ - ସିଦେଂ (ଓଡ଼ିଆ) ପ୍ରଶ୍ୱାସ ନେଲାବେଳେ ବ୍ୟଥା ହେଉଛି ।
(ହୋ) ସିଦେଂଙ୍ଗେ ତାନ୍‌ରେ ହାସୁ ତାନା ।

ନାକର ଅଗ - ମୁଟେ ଚୁଟିଃ (ଓଡ଼ିଆ) ନାକ ଅଗରେ କଳାଦାଗ ଅଛି ।
(ହୋ) ମୁଟେ ଚୁଟିଃ ରେହେନ୍ଦେ ଦାଆଗ୍ ଗିନାଃ ।

ନାବାଳକ - ବୟ (ଓଡ଼ିଆ) ନାବାଳକ କାମ କରୁଛି ।
(ହୋ) ବୟ ପାଇଟି ତେନେ ।

ନାତି - ଜାଇହନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ନାତି ଅଜାର ଗୋପ ଶୁଣୁଛି ।
(ହୋ) ଜାଇହନ୍ ତାତା ତେୟାଃ କାହାନୀ ଆୟୁମତେନେ ।

ନାବିକ - ଲାଉଲିଆ (ଓଡ଼ିଆ) ନାବିକ ଡ଼ଙ୍ଗା ଚଳାଉଛି ।
(ହୋ) ଲାଉଲିଆ ଡ଼ଙ୍ଗାଃ ଉଲାଓ୍ୱତାନା ।

ନରକ - ବିସିଣ୍ଡିଃ (ଓଡ଼ିଆ) ନରକକୁ ଘୃଣା ଲାଗେ ।
(ହୋ) ବିସିଣ୍ଡିଃ କା'ଟିକିଏ ଆଦାଓ୍ୱା ।

ନଡ଼ା କଟା କଳ - ବୁସୁଃ ବାଣ୍ଡିଃ ତିୟାଃ (ଓଡ଼ିଆ) ନଡ଼ା କଟା କଳ ଆଣ ।
(ହୋ) ବୁସୁଃ ବାଣ୍ଡିଃ ତେୟାଃ ଆଗୁଇ ମେ ।

ନଡ଼ିଆ କୋରଣା - ନୁଣିଏ ଗନତାଃ (ଓଡ଼ିଆ) ନଡ଼ିଆ କୋରଣାରେ ନଡ଼ିଆ କୁରାଯାଏ ।
(ହୋ) ନୁଣିଏ ଗନତାଃ ତେ, ନୁଣିଏ କ ଗତାୟା ।

ନାଉତୁମ୍ବା - ଲାଉ (ଓଡ଼ିଆ) ନାଉ ତରକାରୀ କରାଯାଏ ।
(ହୋ) ଲାଉକ ଉତୁୟେ ।

ନିହାଣ -ମଗାରୁ (ଓଡ଼ିଆ) ନିହାଣ ନେଇଆସ ।
(ହୋ) ମଗାରୁ ଆଗୁଇମେ ।

ନିରାମିଷା - ଆଇଁସିକା ଜମ୍‌ନିଃ (ଓଡ଼ିଆ) ନିରାମିଷ ରହିବା ଭଲ ।
(ହୋ) ଆଇଁସି କା ଜମ୍‌ରେ ବୁଗିନେ ।

ନାସ - ଗସଃସୁକୁଲ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) ନାସ ନାହିଁ ।
(ହୋ) ଗସଃ ସୁକୁଲ୍ ବାନଆଃ ।

ନଡ଼ିଆ - ନୁଣିୟେ /ନୁନୁଆ — (ଓଡ଼ିଆ) ନଡ଼ିଆ ପୂଜା କାମରେ ଲାଗେ ।
(ହୋ) ନୁଣିୟେ, ବଙ୍ଗାବୁରୁ ପାଇଟିରେ ହୁଜୁଃଏ ।

ନିମ - ନିମ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) ନିମ୍‌କୁ ଔଷଧ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।
(ହୋ) ନିମ୍ ରେଡ୍ ରାନୁ ପାଇଟିରେ ହୁଜୁଃଏ ।

ନାଗ ଫେଣି - ଲୁତୁର ବୁଃ / ଜାନୁମ — (ଓଡ଼ିଆ) ନାଗଫେଣି ମରିଯାଉଛି ।
(ହୋ) ଲୁତୁର୍ ବୁଃ ଜାନୁମ୍ ଗଜଃ ତାନା ।

ନାସ୍‌ପାତି - ଗସଃସୁକୁଲ୍ ପାପ୍ଆ — (ଓଡ଼ିଆ) ନାସ୍‌ପାତି ଆଣ ।
(ହୋ) ଗସଃ ସୁକୁଲ୍ ପାପାଃଆ ଆଗଇମେ ।

ନଳିତା - ଜାଣି — (ଓଡ଼ିଆ) ନଳିତା ଦୌଡ଼ାରେ ବାନ୍ଧିବା ।
(ହୋ) ଜାଣି ବାୟାରତେବୁ ତଲେୟା ।

ନଦୀକୂଳ - ଗାଳାକୁଟି — (ଓଡ଼ିଆ) ନଦୀକୂଳରେ ଗାଧୋଇବା ।
(ହୋ) ଗାଳାକୁଟିରେକ ଅଲାନା ।

ନଦୀର ଉତ୍ପତ୍ତିସ୍ଥଳ-ଗାଳାସତଃ / ସେତେଂ — (ଓଡ଼ିଆ) ନଦୀର ଉତ୍ପତ୍ତି ସ୍ଥାନ ବହୁତ ଦୂରରେ ।
(ହୋ) ଗାଳାରେ ୟାଃ ସତଃ ଏସୁସାନିଂରେୟା ।

ନାକ - ଲଅର — (ଓଡ଼ିଆ) ନାକ ବହୁଛି ।
(ହୋ) ଲଅର ହାଲିତେନେ ।

ନଗର - ମାରାଂ ବାଜାର୍ / ହୋ ଆଟଂ — (ଓଡ଼ିଆ) ନଗରରେ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ବେଶୀ ।
(ହୋ) ହୋ ଆଟଂରେ, ହୋକ ସାଙ୍ଗିଆ ।

ନକ୍ଷତ୍ର - ଇପିଲ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) ଆକାଶରେ ନକ୍ଷତ୍ର ଦେଖାଯାଏ ।
(ହୋ) ଗିମିଲ୍‌ରେ ଇପିଲ୍‌କ ନେଲଃଓ୍ୱ ।

ନବମୀ - ଆଙ୍ଗାରାଉଲାଂ — (ଓଡ଼ିଆ) ନବମୀ ଦିନ ପଳେଇ ଆସ ।
(ହୋ) ଆଙ୍ଗାର ଉଲାଂ ହୁଜୁଃ ବେନ୍ ।

ନୀଳ - ଲିଲ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) ଆକାଶ ନୀଳ ଦେଖାଯାଏ ।
(ହୋ) ଗିମିଲ୍ ଲିଲ୍‌ଗେ ନେଲଃଓ୍ୱ ।

ନୋଟ୍ - ଲଅଟ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) ଦୁଇ ଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍ ।
(ହୋ) ବାରଟାକା ଲଅଟ୍ ।

ନିବ୍ - ଲଙ୍ଗଂ | (ଓଡ଼ିଆ) ପେନ୍‌ର ନିବ୍ ନାହିଁ ।
(ହୋ) ଅଲାଡ୍‌ରେୟାଃ ଲଙ୍ଗଂ ବାନଃଆ ।

ନିଲାମ୍ - ଇଲେମ୍ | (ଓଡ଼ିଆ) ପୋଖରୀ ନିଲାମ୍ କରାଗଲା ।
(ହୋ) ପୁକୁରି ଇ ଲେମ୍ ଗେଆୟା ।

ନିଷ୍ପତ୍ତି - ସାଆର୍ | (ଓଡ଼ିଆ) ହୋ ଭାଷା ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରାଗଲା ।
(ହୋ) ହୋ ହାୟାମ ମାଆନ୍ ଏମେ ଲାଗିଡ୍ ସାଆର୍ ହବାୟାନା ।

ନଗଦ - ରକା | (ଓଡ଼ିଆ) ନଗଦ ଟଙ୍କା ଦିଅ ।
(ହୋ) ରକାଗେ ଟାକା ଏମେମେ ।

ନମୁନା - ଲେକାନାଃ | (ଓଡ଼ିଆ) ତା'ରି ନମୁନାର ଜିନିଷ ଆଣ ।
(ହୋ) ଆଏ ଲେକାନାଃ ଆଗୁଇମେ ।

ନାଲିପାନ - ଜୁଙ୍ଗୁଡ଼୍‌ପାନ | (ଓଡ଼ିଆ) ନାଲିପାନ ଖାଇବା ।
(ହୋ) ଜୁଙ୍ଗୁଡ୍ ପାନ୍‌ବୁ ଜମେଆ ।

ନଦୀ - ଗାଲା | (ଓଡ଼ିଆ) ନଦୀ ବହୁଛି ।
(ହୋ) ଗାଲା ହାଲିତେନେ ।

'ପ'

ପଂଜରା - ପାଞ୍ଜାରା | (ଓଡ଼ିଆ) ପଂଜରା ହାଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।
(ହୋ) ପାଞ୍ଜାରା ଜାଂ ରାପୁଡ୍‌ୟାନ ।

ପାକସ୍ଥଳୀ - ଉକୁଡ୍ | (ଓଡ଼ିଆ) ପାକସ୍ଥଳୀରେ ଖାଦ୍ୟ ହଜମ ହୁଏ ।
(ହୋ) ଉକୁଡ଼ରେ ନାଙ୍ଗମ୍ ଜିରେଓଃଆ ।

ଘର ଚଟାଣ - ଋଟାନ୍ | (ଓଡ଼ିଆ) ଘରଚଟାଣ ସଫା କରିବା ।
(ହୋ) ଅହାଃ ଋଟାନ୍ ସାଫାୟାବୁ ।

ଘୋଳଦହି - ମରଏତଓ୍ୱା | (ଓଡ଼ିଆ) ଘୋଳଦହି ପିଇବା ଭଲ ।
(ହୋ) ମରଏତଓ୍ୱା ନୁଇଁରେ ବାଣିୟେଃ ।

ଘୁଷୁରୀ - ସୁକୁରି | (ଓଡ଼ିଆ) ଘୁଷୁରୀ ଦୌଡୁଛି ।
(ହୋ) ସୁକୁରି ନିରେକେଡ଼େ ।

ଘୋଡ଼ା - ସାଦମ୍ | (ଓଡ଼ିଆ) ଘୋଡ଼ା ଦୌଡ଼ିଲା ।
(ହୋ) ସାଦମ୍ ନିର୍‌କିଡ଼ା ।

ଘଡ଼ଘଡ଼ି - ରିମିଲ୍‌ସାଳି/ଟେର୍/ଗାଲାଗୁଲୁ (ଓଡ଼ିଆ) ଘଡ଼ଘଡ଼ି ମାରୁଛି ।

(ହୋ) ଗାଲାଗୁଲୁଇଡେନେ ।

'ଚ'

ଚଷା - ଋଆସ (ଓଡ଼ିଆ) ଧାନ ଋଷ କରିବା ।

(ହୋ) ବାବାବୁ ଋଆସୟା ।

ଋକର - ଦାସି (ଓଡ଼ିଆ) ଧନୀ ଲୋକମାନେ ଋକର ରଖନ୍ତି ।

(ହୋ) ମୁଣ୍ଡେ 'ହୋ' କ ଦାସି ହୋକ ରିକେକଓ୍ବା ।

ଋେର - କୁମୁଉ (ଓଡ଼ିଆ) ଋେର କରୁଛି ।

(ହୋ) କୁମୁଇ ଟାନାଃ ।

ଚିତ୍ରକର - ବେଙ୍ଗେରା (ଓଡ଼ିଆ) ଚିତ୍ରକର ଚିତ୍ର ଆଙ୍କୁଛି ।

(ହୋ) ବେଙ୍ଗେରା ବେଙ୍ଗାବାଙ୍ଗି ବାଇଡେନେ ।

ଚିମୁଟା - ଚିମ୍‌ଟା (ଓଡ଼ିଆ) ଗରମ ଜିନିଷକୁ ଚିମୁଟାରେ ଧରନ୍ତି ।

(ହୋ) ଲଲ ଗିନିଷ ଚିମ୍‌ଟାତେକ ସାବେୟା ।

ଋମୁଚ - କମୋ (ଓଡ଼ିଆ) ଋମୁଚରେ ଖାଇବା ।

(ହୋ) କମୋତେବୁ ଜମେୟା ।

ଚୁଲି - ଇଟୁଲଃ (ଓଡ଼ିଆ) ଚୁଲିରେ ହାଣ୍ଡି ବସାଇବା ।

(ହୋ) ଇଟୁଲଃରେ ଋଟୁବୁ ଚନ୍ଦାୟା ।

ଚଟୁ - ଲୁଣ୍ଡିଇ /ଆନ୍ଦାଦାଣ୍ଡାଃ (ଓଡ଼ିଆ) ଚଟୁରେ ଘାଣ୍ଟିବା ।

(ହୋ) ଲୁଣ୍ଡିଇତେବୁ ସାଉଟିୟା ।

ଚଟେଇ - ହନ୍ ଜାଟି (ଓଡ଼ିଆ) ଚଟେଇରେ ବସିବା ।

(ହୋ) ହୁନ୍ଂ ଜାଟିରେବୁ ଦୁବେ ।

ଚଉକି - ଡେଣ୍ଡେର୍ ମାଚିଲେ (ଓଡ଼ିଆ) ଚଉକିରେ ବସିବା ।

(ହୋ) ଡେଣ୍ଡେର ମାଚିଲେ ରେବୁ ଦୁବେ ।

ଚଟି - ଯୋତା (ଓଡ଼ିଆ) ପାଦକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ପାଇଁଚଟି ପିନ୍ଧନ୍ତି ।

(ହୋ) କାଟାତାଲ୍‌କା ବୁଗିନ୍ ତାଇନ୍ ଲାଗିଡ଼ ଯୋତାବୁ ହରଃୟା ।

ଚେନ୍ - ସୁନା ହିସିର୍ (ଓଡ଼ିଆ) ଝିଅମାନେ ଚେନକୁ ପିନ୍ଧିବା ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ।

(ହୋ) କୁଇ ହନକ ସୁନା ହିସିର୍‌କ ଗାଁସାତିୟାଃ ।

ଚିତାବାଘ - ସନା ଚିତାକୁଲେ

(ଓଡ଼ିଆ) ଚିତାବାଘ ବହୁତ ଦୌଡ଼ିପାରେ ।
(ହୋ) ସନା ଚିତାକୁଲେ ଏସୁଃନିର୍‌ଦାୟେ ।

ଚୁଚୁନ୍ଦ୍ରା - ଚୁନ୍ଦି

(ଓଡ଼ିଆ) ଚୁଚୁଂନ୍ଦ୍ରା ମାରିଲେ ଗନ୍ଧ ହୁଏ ।
(ହୋ) ଚୁନ୍ଦି ଗଃଏ କିରେଏସୁ ସାଆନା ।

ଚାତକ - ଟିରୁଂ

(ଓଡ଼ିଆ) ଚାତକ ପକ୍ଷୀ ପାଣି ପାଇଁ ଉଡ଼ି ବୁଲେ ।
(ହୋ) ଟିରୁଂ ଅୟ ଦାଃ ଲାଗିଡ଼ ଆପିର ବିୟୁରେ ନ୍‌ତାନା ।

ଚିଲ - କୁଇଡ଼ / ରିଚି

(ଓଡ଼ିଆ) ଚିଲ୍ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିବୁଲେ ।
(ହୋ) କୁଇଡ୍ ସିର୍‌ମାରେ ଆପିର୍ କିୟୁର ୟେନ୍‌ତାନ ।

ଚିତି - ଚିତିବିଂ

(ଓଡ଼ିଆ) ଚିତି ସାପର ବିଷ ମାରାତ୍ମକ ।
(ହୋ) ଚିତିବିଂଞ୍ଜେ ବିଶ୍ ଗ'ଗଃଏୟା ।

ଚର୍ବି - ଇଡିଲ୍

(ଓଡ଼ିଆ) ମାଂସରେ ଚର୍ବି ଥାଏ ।
(ହୋ) ଜିଲୁରେ ଇଡିଲ ଡାଇନେ ।

ଚା' - ଚାଆ / ଲଲଦାଃ

(ଓଡ଼ିଆ) ଚା' ପିଇବା ଅଭ୍ୟାସ କରୁନ୍ତି ନାହିଁ ।
(ହୋ) ଚାଆ ଦାଃ ନୁଁ କାବୁ ସେବେନା ।

ଚୁରୁଟ୍ - ବିଡି / ପିକେ

(ଓଡ଼ିଆ) ଚୁରୁଟ୍ ପାନ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
(ହୋ) ପିକେ କାବୁ ସିବେୟା ।

ଚୁଡ଼ା - ଡାବେନ୍

(ଓଡ଼ିଆ) ଚୁଡ଼ା ଜଳଖିଆରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।
(ହୋ) ଡାବେନ୍ ତାସିୟେମ୍ ମେନ୍‌ରେକ ଜମେୟା ।

ଚାଉଳ - ଚାଉଲି

(ଓଡ଼ିଆ) ଧାନରୁ ଚାଉଳ ହୁଏ ।
(ହୋ) ବାବା ଏୟେତେ ଚାଉଲିଓ୍ୱ ଆ ।

ଚଣା - ଚାନା

(ଓଡ଼ିଆ) ଚଣା ବୁଟ ଆମ ପାଇଁ ଭଲ ।
(ହୋ) ଚାନା ବୁଗିନା ।

ଚଷମା - ଚସମା

(ଓଡ଼ିଆ) ଆଖି ଖରାପ ହେଲେ ଚଷମା ପିନ୍ଧନ୍ତି ।
(ହୋ) ମେଡ଼ କରାବ୍‌ୟାନ୍‌ରେ ଚସମାକ ହରଃୟା ।

ଚେଙ୍ଗ - ଚଲା

(ଓଡ଼ିଆ) ଚେଙ୍ଗମାଛ କାଦୁଅରେ ରହେ ।
(ହୋ) ଚଲା ହାଇ ଲସଅଡ଼ରେଃ ଡାଇନୋ ।

ଚନ୍ଦ୍ର - ଚାଣ୍ଡୁଃଉ

(ଓଡ଼ିଆ) ପୂର୍ଣ୍ଣିମାରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୋଲ୍ ଦେଖାଯାଏ ।
(ହୋ) ପୁନାଇଁ ମୁସିଂ ଚାଣ୍ଡୁଃଉ ଡୁଉଲ୍‌ଗେ ନେଲଃଓ୍ୱ ।

ଚନ୍ଦ୍ରକିରଣ - ତେତେଃମାର୍‌ସାଲ୍ /ଗଣ୍ଡୁଃ ମାର୍‌ସାଲ	(ଓଡ଼ିଆ) ରାତିରେ ଚନ୍ଦ୍ର କିରଣ ଦେଖାଯାଏ । (ହୋ) ନିଦେ ନୁବେଃରେ ତେତଃ ମାରସାଲ୍ ନେଲଃଓ୍ବ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଗ୍ରହଣ - ଗଣ୍ଡୁଉ ଗାରନା	(ଓଡ଼ିଆ) ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ଚନ୍ଦ୍ର ଏକ ସରଳ ରେଖାରେ ରହିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଗ୍ରହଣ ହୁଏ । (ହୋ) ସିଙ୍ଗି ଅଣ୍ଡଃ ଗଣ୍ଡୁଉ ମିତ୍ ପାନ୍ତି ରେଜିଂ ଟାଇୟେନ୍ତେ ଦ ଗଣ୍ଡୁଃ ଗାରନା ହବାନା ।
ଚୈତ୍ର - ଚୁଇତି / ସେନ୍ଦେରା	(ଓଡ଼ିଆ) ଚୈତ୍ର ମାସରେ ମହୁଲ ଫୁଲ ପଡ଼େ । (ହୋ) ସେନ୍ଦେରା ଗଣ୍ଡୁଃଉ ମାଡ଼କାମ ଇୟୁଃଏ ।
ଚୂନ - ଚୁଉନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ଦୁଃକ୍ତାରେ ଚୂନ ମିଶାଯାଏ । (ହୋ) ସୁକୁଲ୍‌ରେ ଚୁଉନ ଗସଃ ମିଡ଼ଃ ଆ ।

'ଛ'

ଛାତି - କୁଆମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ଛାତି ଯନ୍ତ୍ରଣା ହେଉଛି । (ହୋ) କୁଆମ୍ ହାସୁ ତେନେ ।
ଛେପ - ବେଃଏ	(ଓଡ଼ିଆ) ଠାକୁରଙ୍କ ଜାଗାରେ ଛେପ ପକାନ୍ତୁ ନାହିଁ । (ହୋ) ବଙ୍ଗାକ ଜାଗାରେ କାବୁ ବେଃଏ ୟା ।
ଛୋଟା - ଚଟା	(ଓଡ଼ିଆ) ଛୋଟା ଲୋକ ଚାଲି ପାରେ ନାହିଁ । (ହୋ) ଚଟା ହୋ କାଃଏ ସେନ୍‌ଦାଇୟେ ।
ଛାତ୍ର - ପାଟୁଏକ	(ଓଡ଼ିଆ) ସ୍କୁଲ୍‌ରେ ଛାତ୍ରମାନେ ଅଛନ୍ତି । (ହୋ) ମଣ୍ଡିରେ ପାଟୁଏକୋ ମିନା କଓ୍ବା ।
ଛାଉଣୀ - ଦାଲପ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ଘର ଛାଉଣୀ କରିବା । (ହୋ) ଅହାଃବୁ ଦାଲ ବେୟା ।
ଛତା - ଘତମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ବର୍ଷାଦିନେ ଛତା ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ । (ହୋ) ଗାମାଦିନ୍ ଘତମ୍ ଏସୁ ଦରକାର୍ ।
ଛୁରୀ - କାତୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ଛୁରୀରେ ଲେମ୍ବୁ କାଟିବା । (ହୋ) କାତୁତେ ଲିମ୍ବୁବୁ ଗେଡ଼େୟା ।
ଛତୁ - ଉଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ବର୍ଷା ଦିନେ ଛତୁ ଫୁଟେ । (ହୋ) ଗାମାଦିନ୍ ଉଡ଼ ଅମନଃଓ୍ବା ।

ଛୁଞ୍ଚ୍ - ସୁସି / ସୁଜେ /ସୁଇ (ଓଡ଼ିଆ) ଛୁଞ୍ଚ୍‌ରେ ସିଲାଇ କରିବା ।

(ହୋ) ସୁଜେତେବୁ ଗାଃୟା ।

ଛିଣ୍ଡା ଲୁଗା - ଋଋଃ ଲିଜେଃ (ଓଡ଼ିଆ) ଗରିବ ଲୋକମାନେ ଛିଣ୍ଡାଲୁଗା ପିନ୍ଧନ୍ତି ।

(ହୋ) ରେଙ୍ଗେଃ ହୋ'କ ଋ ଋ ଲିଜେଃକ ତଲେନା ।

ଛଡ଼ା - ପେଟାଁ /ପେଟାଣା (ଓଡ଼ିଆ) ପଡ଼ିଆରେ ଛଡ଼ା ଚରୁଛି ।

(ହୋ) ପେଟାଁ ଉରିଃ ଗଳାରେ ଆତିଂ ତେନେ ।

ଛେଳି - ମେରମ (ଓଡ଼ିଆ) ଛେଳି ପତ୍ର ଖାଏ ।

(ହୋ) ମେରମ୍ ପାତାଆ ଜମାଃ ।

ଛଆଣ - ଗିଚି (ଓଡ଼ିଆ) ଛଆଣ କଞ୍ଚା ମାଂସ ଖାଏ ।

(ହୋ) ଗିଚି ବେରେଲ୍ ଜିଲୁ ଜମା ।

ଛାଇ - ଉମ୍ବୁଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ଛାଇରେ ବସିବା ।

(ହୋ) ଉମ୍ବୁଲ୍‌ରେବୁ ଦୁବେଃ ।

'ପ'

ପାଦ - କାଟା ତାଲ୍‌କା (ଓଡ଼ିଆ) ରାମ ତଳିପାଦରେ କଣ୍ଟା ମାଡ଼ିଛି ।

(ହୋ) ରାମ କାଟାତାଲ୍‌କାରେ ଯାନୁମେଃ ତେଗା ତାଡ଼ା ।

ପାଟି - ମଋ (ଓଡ଼ିଆ) ପାଟି ଘା' ହୋଇଛି ।

(ହୋ) ମଋଞ୍ ଗାଓ୍ବାକାନା ।

ପାଚିଲା ବାଳ - ପାଣ୍ଡୁବାଲେ (ଓଡ଼ିଆ) ବାଳ ପାଚିଲାଣି ।

(ହୋ) ବଅ୍ ବାଲେ ପାଣ୍ଡୁୟାନା ।

ପିଠି - ଦୟା (ଓଡ଼ିଆ) ପିଠି କୁଣ୍ଡେଇ ହେଉଛି ।

(ହୋ) ଦୟା ବାବାତାଞ୍ ତାନା ।

ପିତ - ପିଇତି (ଓଡ଼ିଆ) ପିତ ପିତାଲାଗେ ।

(ହୋ) ପିଇତି ମେହେରା ।

ପେଶୀ - ଜୁମ୍‌କେ ଜିଲୁ (ଓଡ଼ିଆ) ମାଂସପେଶୀରେ ଘା' ହୋଇଛି ।

(ହୋ) ଜୁମକେ ଜିଲୁରେଞ୍ଜ ଗାଓ୍ବା କାନା ।

ପେଟ - ଲାଇଃ (ଓଡ଼ିଆ) ପେଟ ବଥା ହେଉଛି ।

(ହୋ) ଲାଇଃ ହାସୁତେନେ ।

ପୂଜ - ଗାଓ୍ୱ ମାତା (ଓଡ଼ିଆ) ଘା' ପାଚି ପୂଜ ବାହାରିଲା ।
(ହୋ) ଗାଓ୍ୱ ମାତାୟାନା ।

ପଂଝା - ସାୟେ ଯାଂ (ଓଡ଼ିଆ) ପଞ୍ଜରା ହାଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଲା ।
(ହୋ) ସାୟେ ଯାଂ ରାପୁଡ଼କେନେ ।

ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ - ବରକଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ଆମ ଶରୀରରେ ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ ଅଛି ।
(ହୋ) ଆବୁହାଃ ହମଅରେ ବରକଡ୍ ମେନାଃଆ ।

ପାଟିହାଡ଼ - ଆ ଯାଂ (ଓଡ଼ିଆ) ପାଟି ହାଡ଼ ବିନ୍ଧୁଛି ।
(ହୋ) ଆ - ଯାଂ ହାସୁତେନେ ।

ପୁଅ - କଆ ହନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ପୁଅ ଛୁଆ ଜନ୍ମ ହେଲା ।
(ହୋ) କଆ ହନ୍ ଜନମ୍ ୟାନା ।

ପୋଷ୍ୟ ପୁତ୍ର - ଦୁବ୍ ଉମ୍ବୁଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ପୁଅଛୁଆ ନଥିଲେ ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର ଦରକାର ।
(ହୋ) କଆ ହନ୍‌କ ବାଂକୁଃରେ ଦୁବ୍ ଉମ୍ବୁଲ ଦରକାରା ।

ପୂର୍ବ ପୁରୁଷ - ଦୁଉମ୍ ହୋକ (ଓଡ଼ିଆ) ପୂର୍ବପୁରୁଷ ମାନେ ଚାଲିଚାଲି ଯାଉଥିଲେ ।
(ହୋ) ଦୁଉମ ହୋକ ସେନ୍ ସେନ୍‌ତେକ ସେନ୍‌କିନା ।

ପୁରୁଷ - କଆ (ଓଡ଼ିଆ) ପୁରୁଷ ପିଲା ।
(ହୋ) କଆ ହନ୍ ।

ସ୍ତ୍ରୀ - କୁଇ (ଓଡ଼ିଆ) ସ୍ତ୍ରୀ ପିଲା /ଝିଅ ପିଲା ।
(ହୋ) କୁଇ ହନ୍ ।

ପତଳା - ଏତାଂ/ବାତାରୀ (ଓଡ଼ିଆ) ପତଳା ଓଠ ।
(ହୋ) ଏତାଂ ଲୁଟି ।

ପାଗଳ - ଟୁଟେ /ବାୟା (ଓଡ଼ିଆ) ପାଗଳ କୁକୁର ।
(ହୋ) ବାୟା ସେତା ।

ପାକୁଆ - ଘଇପୁଂ (ଓଡ଼ିଆ) ମୋର ଅଜା ପାକୁଆ ପାଟି ହେଲାଣି ।
(ହୋ) ଟାଟାଂଞ୍ଚ ବୁଲେ ଘଇପୁଂ ଆ ଘବାୟାନା ।

ପ୍ରୌଢ଼ -ସାବାଳକ-ହାରାସେପେଡ଼/କଆ (ଓଡ଼ିଆ) ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ ପୁଅ ସାବାଳକ ।
(ହୋ) ନାଃଆ ଦ ଆଞ୍ଚାଃ ହନ୍ ହାରାସେପେଡେୟାନା ।

ପାଠକ - ପାଲାଓନିଃ/ପାଟୁଏ (ଓଡ଼ିଆ) ପାଠକମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।
(ହୋ) ପାଟୁଏ କ ମହଣ୍ଡ ତେକ ସେନଃଟାନା ।

ପୁରୋହିତ - ଦିଉରୀ / ଦେଅ ଆଁ	(ଓଡ଼ିଆ) ପୁରୋହିତ ପୂଜା କରୁଛନ୍ତି ।
	(ହୋ) ଦିଉରୀ ବଙ୍ଗାଟାନା ।
ପଣସ ଗଛ - ପଣସ ଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ପଣସ ଗଛରେ ଫଳ ଅଛି ।
	(ହୋ) ପଣସ ଦାରୁରେ ଜଅ ମେନାଃଆ ।
ପାନ - ପାନ	(ଓଡ଼ିଆ) ପାନ ଖାଇଲେ ଦାନ୍ତ ଖରାପ ହୁଏ ।
	(ହୋ) ପାନ ଜମେରେ ଦାଟା କାରାବ୍ ଋବାଃଓଃଆ ।
ପାନ ମହୁରୀ - ପାନ୍ ମସାଲା	(ଓଡ଼ିଆ) ପାନ ମହୁରୀ ପାନରେ ମିଶାନ୍ତି ।
	(ହୋ) ପାନ ମାସାଲା ପାନରେକ ମିସେୟା ।
ପଗଡ଼ି - ବେନ୍‌ଟା	(ଓଡ଼ିଆ) ମୁଣ୍ଡରେ ପଗଡ଼ି ।
	(ହୋ) ବଃଅରେ ବେନ୍‌ଟା ।
ପାରା - ଦୁଦୁଲୁମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ପାରା ଉଡ଼ି ଗଲା ।
	(ହୋ) ଦୁଦୁଲୁମ୍ ଆପିରିୟାନା ।
ପାଣିକୁଆ - ଦାଃ କାଆଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ପାଣିକୁଆ କଳା ଅଟେ ।
	(ହୋ) ଦାଃ କାଆଃ ହେନ୍ଦେୟା ।
ପର - ଇୟାଁଲ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ମୟୂର ପର ।
	(ହୋ) ମାରାଃ ଇୟାଁଲ୍ ।
ପାତି ହଂସ - କଳ /ଗେଡ଼େ	(ଓଡ଼ିଆ) ପାତି ହଂସ ପାଣିରେ ପହଁରନ୍ତି ।
	(ହୋ) କଳକ ଦାଃଆରେକ ଅୟାରେନା ।
ପେଚା - କକର୍	(ଓଡ଼ିଆ) ପେଚା ଡ଼ାକିଲା ।
	(ହୋ) କକର୍ ରାଃଆୟେ ଟାନା ।
ପକ୍ଷୀବସା - ଚେଣେ ବାସା	(ଓଡ଼ିଆ) ପକ୍ଷୀବସା ଗଛରେ ଅଛି ।
	(ହୋ) ଚେଣେ ବାସା ଦାରୁରେ ମେନାଃଆ ।
ପଙ୍ଗପାଳ - ମୁକେ ପାରାଏଁ	(ଓଡ଼ିଆ) ପଙ୍ଗପାଳ ଗଛ ପତର ଖାଏ ।
	(ହୋ) ମୁକେପାରାଏ ଜା ଲାବିନ୍ଦି ପାତାଃକଜମା ।
ପ୍ରଜାପତି - ପାମ୍‌ପାଆଲ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ପ୍ରଜାପତି ଉଡ଼ିଗଲା ।
	(ହୋ) ପାମ୍‌ପାଲ ଆପିରିୟାନା ।
ପିମ୍ପୁଡ଼ି - ମୁଁଃଇ	(ଓଡ଼ିଆ) ପିମ୍ପୁଡ଼ି କାମୁଡ଼ିଲେ ବହୁତ ବ୍ୟଥା ହୁଏ ।
	(ହୋ) ମୁଇଃ ହୁଏ ଏସୁ ହା - ସୁଆ ।

ପଡ଼ିଆ - ପାଲିୟେ / ଗଲା

(ଓଡ଼ିଆ) ପଡ଼ିଆରେ ଗୋରୁ ଚରୁଛନ୍ତି ।
(ହୋ) ପାଲିୟେରେ ଉରିଃକ ଆଟିଂ ଟାନା ।

ପର୍ବତ - ବୁରୁ

(ଓଡ଼ିଆ) ଶିମିଳିପାଳରେ ପର୍ବତ ଅଛି ।
(ହୋ) ଶିମିଳିପାଳରେ ବୁରୁ ମେନାଃଆ ।

ପାହାଡ଼ - ଗୁଟୁ

(ଓଡ଼ିଆ) ପାହାଡ଼ରେ ପଥର ଅଛି ।
(ହୋ) ଗୁଟୁରେ ଦିରି ମେନାଃଆ ।

ପୋଖରୀ - ପୁକୁରି

(ଓଡ଼ିଆ) ପୋଖରୀରେ ମାଛ ଅଛନ୍ତି ।
(ହୋ) ପୁକୁରିରେ ହାକୁକ ମେନାଃ କଆ ।

ପ୍ରତିଦିନ - ସବେନ୍ ଦିନ୍

(ଓଡ଼ିଆ) ଭଗବାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିଦିନ ଡ଼ାକିବୁ ।
(ହୋ) ସବେନ୍ ଦିନ୍ ସିଂବଙ୍ଗା କିୟାରଇ ମେ ।

ପରଦିନ - ଋନାବ୍ ମୁସିଂ

(ଓଡ଼ିଆ) ପରଦିନ କାମ ଥିଲା ।
(ହୋ) ହଲାତେର୍ ପାଇଟି ଟାଇକିନା ।

ପବନ - ହୟ /

(ଓଡ଼ିଆ) ବର୍ଷ ସହିତ ପବନ ଆସିଲା ।
(ହୋ) ଗାମାଲଃତେ ହୟ ହୁଜୁଃ ୟେନେ ।

ପୃଥିବୀ - ଅତ୍

(ଓଡ଼ିଆ) ଆମେ ସମସ୍ତେ ପୃଥିବୀରେ ବାସ କରୁ ।
(ହୋ) ଆବୁ ସବେନ ଅତ୍ ରେବୁ ଟାଇନେ ।

ପୌଷ - ବାଦି

(ଓଡ଼ିଆ) ପୌଷ ମାସ ପରେ ମାଘ ଆସେ ।
(ହୋ) ବାଦି ଋଣ୍ଡୁଃ ଋନା ସେନ୍ଦ୍ରୋ ଋଣ୍ଡଃ ହୁଜୁଃଏ ।

ପିଂଜରା - ଗାରଓ୍ୱା

(ଓଡ଼ିଆ) ପିଂଜରାରେ ପକ୍ଷୀ ।
(ହୋ) ଗାରଓ୍ୱାରେ ଚେଣେ ।

ପୁଟୁଳା - ପଳମ

(ଓଡ଼ିଆ) ଲୁଗା ପୁଟୁଳା ।
(ହୋ) ଲିଜା ପଳମ୍ ।

ପେଟରା - ପିଟି / ଡ଼ାରୁହେଃ

(ଓଡ଼ିଆ) ଟିକଟ୍ ପେଟରାରେ ଅଛି ।
(ହୋ) ଟିକସ୍ ପିଟିରେ ଏମାକାନା ।

ପଖାଳ - ଦାଃ ମାଣ୍ଡି

(ଓଡ଼ିଆ) ପଖାଳଭାତ ଶାଗ ତରକାରୀ ।
(ହୋ) ଦାଃ ମାଣ୍ଡି ଆଃଆ ଉତୁ ।

ପାଣି - ଦାଃ

(ଓଡ଼ିଆ) ପାଣି ବୋହୁଛି ।
(ହୋ) ଦାଃ ହାଲି ତେନେ ।

ପିକା - ପିକା	(ଓଡ଼ିଆ) ବୁଢ଼ା ଲୋକ ପିକା ଟାଣୁଛି ।
	(ହୋ) ବୁଢ଼ା ପିକାଃ ସିବ୍ ତାନା ।
ପିଠା - ଲାଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ପିଠା ମିଠା ଲାଗେ ।
	(ହୋ) ଲାଡ୍ ନଗଡ଼ା ।
ପୁରି - ପୁରୀ	(ଓଡ଼ିଆ) ପୁରୀ ତରକାରୀ ସହିତ ଖାଆନ୍ତି ।
	(ହୋ) ପୁରୀ ଲାଡ଼ ଉତୁ ଲଃକ ଜମେୟ ।
ପେଜ - ମାଣ୍ଡିଦାଃ/ ଦୁଣ୍ଡୁଃଦାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ପେଜ ବହଳିଆ ।
	(ହୋ) ଦୁଣ୍ଡୁଃଦାଃ ଇବିଲା ।
ପରଟା - ପରଟା	(ଓଡ଼ିଆ) ପରଟା ପିଠା ବହୁତ ମିଠା ।
	(ହୋ) ପରଟା ଲାଡ଼ ଏସୁ ନଗଡ଼ା ।
ପଲାଉ - ଅୱାରମାଣ୍ଡି	(ଓଡ଼ିଆ) ପଲଉ ସୁଆଦିଆ ।
	(ହୋ) ଅୱାର ମାଣ୍ଡି ସିବିଲା ।
ପରମାତ୍ମା - ସିଂବୁଙ୍ଗା	(ଓଡ଼ିଆ) ପରମାତ୍ମାଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ମାନନ୍ତି ।
	(ହୋ) ସିଂବଙ୍ଗା ସବେକ ମାନାତିଂଏଁ ।
ପାଦୁକ - ବଙ୍ଗାଆ କାଟାଦାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ମନ୍ଦିରକୁ ଗଲେ ପାଦୁକ ପିଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତି ।
	(ହୋ) ମନ୍ଦିର ସେନଃ ରେଦ ବଙ୍ଗା କାଟା ଦାଃ ନୁଁକ ଏମେୟା ।
ପ୍ରତିମା - ମୂର୍ତ୍ତି	(ଓଡ଼ିଆ) ଲକ୍ଷ୍ମୀର ପ୍ରତିମା ।
	(ହୋ) ଲୁକୁମୀ ୟାଃ ମୂର୍ତ୍ତି ।
ପୂଜା - ବଙ୍ଗା	(ଓଡ଼ିଆ) ରାଉଳିଆ ପୂଜା କରୁଛି ।
	(ହୋ) ଦେଓୁାଁ ବଙ୍ଗା ତାନା ।
ପ୍ରାର୍ଥନା - ଗୱାରି	(ଓଡ଼ିଆ) ମୁଁ ଗୁହାରି କରୁଛି ।
	(ହୋ) ଦେଆଞ୍ଜ୍ ଗୱାରୀ ତାନା ।
ପାପ - ପାଆପ	(ଓଡ଼ିଆ) ଜୀବ ହତ୍ୟା ମହାପାପ ।
	(ହୋ) ସବେନ କହେତେ ଜୀବନ ଗଃଏ ମାରାଂ ପାଆପ ।
ପୁଣ୍ୟ - ପୁନ୍ୟୁର୍	(ଓଡ଼ିଆ) ମାନବ ଜୀବନରେ ପୁଣ୍ୟ କାମ କରିବା ଦରକାର ।
	(ହୋ) ମାନ୍‌ମୀ ଜୀବନ୍‌ରେ ପୁନ୍ୟୁର୍ ପାଇଟି ତେୟାଃ ଦରକାର ।
ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ - ହାଲ୍‌ଦୁଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ପାପରୁ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ ପାଇଲା ।
	(ହୋ) ପାଆପଏତେଃ ହାଲ୍‌ଦୁଃ ୟେନେ ।

ପରିସ୍ରାଗାର - ତୁକି ଅଓ୍ୱାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ପରିସ୍ରାଗାରରେ ପରିସ୍ରା କରନ୍ତୁ । (ହୋ) ତୁକି ଅଓ୍ୱାଃରେ ତୁକି ପେ ।
ଫାଟକ ଆଂକା- ଦୁଏର୍	(ଓଡ଼ିଆ) ଫାଟକ ଦେଇ ପସନ୍ତୁ । (ହୋ) ଆଂକା ଦୁଏର୍ ହରା ବଲମେ ।
ଫାଶି - ଟାନା	(ଓଡ଼ିଆ) ଲୋକଙ୍କୁ ମାରିଲେ ଫାଶିକୁ ନିଅନ୍ତି । (ହୋ) ହୋକ ଗଃଏ କରେ ଟାନା ଦୁଏର୍ କ ଇ ଦିକଆ ।
ପଘା - ପାଗା	(ଓଡ଼ିଆ) ପଣ୍ଡା ପଘା ଛିଡ଼େଇ ଦେଲା । (ହୋ) ପାଗା କେଲାଃ ସିଡ଼୍ କେଡ଼ା ।
ପରଦା - ଦାନାପାଲ	(ଓଡ଼ିଆ) ଦୁଆର୍‌ରେ ପରଦା ଟଂଗା ହୋଇଛି । (ହୋ) ଦୁଏର୍‌ରେ ଦାନା ପାଲ୍ ହାକାଆ କାନା ।
ପନିକି - କାତୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ପନିକିରେ କାଟନ୍ତି । (ହୋ) କାତୁ ତେକ ଗେଡ଼େ୍ଆ ।
ପଙ୍ଖା - ପାଂକା	(ଓଡ଼ିଆ) ପଙ୍ଖା ଘୂରାଅ । (ହୋ) ପାଂକା ବିୟୁରେମ୍ ।
ପାନିଆ - ନାକିଃଇ	(ଓଡ଼ିଆ) ମୁଣ୍ଡ ପାନିଆରେ କୁଣ୍ଡେଇ ହୁଅ । (ହୋ) ବଃଅ ନାକିଃଇ ତେ ନାକିଃଇନ୍ ମେ ।
ପାଲିଂକି - ସଂଆଁରି	(ଓଡ଼ିଆ) ପାଲିଂକିରେ କନିଆ ବସିଛି । (ହୋ) ଗଂକୁଇ ସଆଁରୀରେ ଦୁବେ କେନେ ।

'ବ'

ବାଳକ - କୁଆ ହନ୍ /ବୟ/ ବାବୁ ହନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ଆଗରେ ବାଳକ ଗଲିଛି । (ହୋ) ଆୟାର୍‌ରେ କଆହନ୍ ସେନା କାଡ଼ା ।
ବାଳିକା - କୁଇହନ୍ / ମାଇହନ୍/ବୁଇ	(ଓଡ଼ିଆ) ବାଳିକା ପାଣି ବୋହିଛି । (ହୋ) ମାଇଁହନ୍ ଦାଃ ଦିପିଲା କାଡ଼ା ।
ବିଧବା - ରାଣ୍ଡି	(ଓଡ଼ିଆ) ବିଧବା ସ୍ତ୍ରୀ କାନ୍ଦୁଛି । (ହୋ) ରାଣ୍ଡି ଏରା ରାଃଆ ଟାନା ।
ବୋକା - ବୁକା	(ଓଡ଼ିଆ) ତୁ ବୋକାଟା କି ? (ହୋ) ଆମ୍‌ଦମ୍ ବୁକା ଗିଆ କି ?

ବୁଢ଼ା - ହାଆମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ବୁଢ଼ା ହେଲେ ଓଜନିଆ କାମ କରି ହେବ ନାହିଁ ।
(ହୋ) ବୁଳେ ତେନ୍‌ରେ ହାୟାଲ ପାଇଟି କାଦାଇପୁଃଆ ।

ବୁଢ଼ୀ - ବୁଳି (ଓଡ଼ିଆ) ବୁଢ଼ୀଲୋକ ହସୁଛି ।
(ହୋ) ବୁଳିଏରା ଲାନ୍ଦାତାନା ।

ବାଳିକା - କୁଇହନ୍ / ମାଇହନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ବାଳିକା ପାଣି ବୋହିଛି ।
(ହୋ) ମାଇଁହନ୍ ଦାଃ ଦିପିଲା କାଡ଼ା ।

ବାଳକ - କୁଆ ହନ୍/ବୟ / ବାବୁ ହନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ଆଗରେ ବାଳକ ଚାଲିଛି ।
(ହୋ) ଆୟାର୍‌ରେ କୁଆହନ୍ ସେନାକାଡ଼ା ।

ବାଳିକା - କୁଇହନ୍ / ମାଇହନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ବାଳିକା ପାଣି ବୋହିଛି ।
(ହୋ) ମାଇଁହନ୍ ଦାଃ ଦିପିଲା କାଡ଼ା ।

ବିଧବା - ରାଣ୍ଡି (ଓଡ଼ିଆ) ବିଧବା ସ୍ତ୍ରୀ କାନ୍ଦୁଛି ।
(ହୋ) ରାଣ୍ଡି ଏରା ରାଃଆତାନ୍ ।

ବୋକା - କଅଁଲ (ଓଡ଼ିଆ) ତୁ ବୋକାଟା କି ?
(ହୋ) ଆମ୍‌ଦମ୍ କଅଁଲ ଗିଆ କି ?

ବାପା - ଆପୁ (ଓଡ଼ିଆ) ବାପାଙ୍କ କଥା ମାନିବୁ ।
(ହୋ) ଆପୁୟେଃ କାଜି ଆୟୁମେମ୍ ।

ବଡ଼ଭାଇ - ମାରାଂଦାଦା / ବାଉ (ଓଡ଼ିଆ) ବଡ଼ଭାଇ ହାଟକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।
(ହୋ) ବାଉଞ୍ଜ ହାଆଟ ସେନଃ ତାନା ।

ବୋହୂ - କିମିନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ଆମ ବାବୁ ବୋହୂ ଆଣିଛି ।
(ହୋ) ଆଲେ ବାବୁ କିମିନ୍ ନେଃ ଆଗୁତାଇଏ ।

ବର - ଗଂକଆ (ଓଡ଼ିଆ) ବର ବାହା ହେବା ପାଇଁ ଯାଇଛି ।
(ହୋ) ଗଂକଆ ଆଣାନ୍ଦିନ୍ ତେଃ ସେନା କାନା ।

ବିମାତା - ଗାହୁଞ୍ଜ / କାକି (ଓଡ଼ିଆ) ବିମାତା ଛୁଆ ପାଠ ପଢ଼ୁଛି ।
(ହୋ) ଗାଉଞ୍ଜେଃ ହନ୍ ପାଲଓ୍ୱତାନା ।

ବିଦେଶୀ - ବାହାର ଦିଶୁମ୍ /ଏଟାଃଦିଶୁମ୍ /ଦିଶୁମ୍‌ପାରମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ଆମ ଦେଶକୁ ବିଦେଶୀମାନେ ବୁଲିବାକୁ ଆସନ୍ତି ।
(ହୋ) ଆବୁ ଦିଶୁ ତେଏଟାଃ ଦିଶୁମ୍‌ରେନ୍‌କ ହନର୍ ତେକ ହୁଜୁଃଏ ।

ବଦମାସ - କେଚଲ (ଓଡ଼ିଆ) ତୁ ବହୁତ ବଦମାସ ।
(ହୋ) ଆମ୍‌ଦ ଏସୁମ୍ କେଚଲ ଗିଆ ।

ବରଯାତ୍ରୀ - ଅର୍‌ଏରା/ସୁର୍‌ତୁଲି — (ଓଡ଼ିଆ) ବରଯାତ୍ରୀମାନେ କନିଆ ଆଣିବା ପାଇଁ ଯାଇଛନ୍ତି ।
(ହୋ) ଏରା ଆଗୁ ଅର୍‌ଏରା କ ସେନା କାନା ।

ବାଦ୍ୟକାର - ଗୁ ତେନିଃ/ଡ଼େଙ୍ଗେରା — (ଓଡ଼ିଆ) ବାଦ୍ୟକାର ବାଜା ବଜାଉଛି ।
(ହୋ) ଡ଼େଙ୍ଗେରା ଦାଗାଦୁମାଂ ଙ୍ଗେଃ ଗୁତାନା ।

ବେକାର - ସାମାଗେ — (ଓଡ଼ିଆ) ମୁଁ ବେକାର ଅଛି ।
(ହୋ) ଆଞ୍ଜ୍ ସାମାଗେ ମେନାଃଞ୍ଜା ।

ବଣିଆ - ସେକେରା — (ଓଡ଼ିଆ) ବଣିଆ ହାର ତିଆରି କରୁଛି ।
(ହୋ) ସେକେରା ହିସିରେଃ ବାଇତେନେ ।

ବଳି - ବଙ୍ଗାଗଃଏ — (ଓଡ଼ିଆ) କୁକୁଡ଼ା ବଳି କଲେ ।
(ହୋ) ସିମ୍‌କ ବଙ୍ଗା କିଃଇଏ ।

ବାସଗୃହ - ବାସାଅଓ୍ୱା/ଗିତିଃଉସେମ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) ତୁମ ବାସଗୃହରେ ସାପ ପଶିଛି ।
(ହୋ) ଆପେ ଗିତିଃ ଉସେମ୍‌ରେ ବିଂ ବଲଆ କାନା ।

ବାରଣ୍ଡା - ପିଣ୍ଡିଗି — (ଓଡ଼ିଆ) ବାରଣ୍ଡାରେ କୁକୁର ଶୋଇଛି ।
(ହୋ) ପିଣ୍ଡିଗିରେ ସେତା ଗିତିଇୟା କାନା ।

ବଟୁଆ - ବୁଟୁୟେଃ / ଉକୁଟୁୟେଃ — (ଓଡ଼ିଆ) ବଟୁଆରେ ପାନ ରଖନ୍ତୁ ।
(ହୋ) ବୁଟୁୟେଃରେ ପାନ ରିକେମେ ।

ପାଉଁସିଆ - ତରଏ ଲେକା — (ଓଡ଼ିଆ) ଧଳାମାଟି ପାଉଁଶିଆ ଦେଖାଯାଏ ।
(ହୋ) ପୁଣ୍ଡି ହାସାଦ ତରଏ ଲେକ ନେଲଆ ।

ପାଞ୍ଚଟଙ୍କିଆ - ମଏଁଟାକା ତେୟାଃ — (ଓଡ଼ିଆ) ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କିଆର ମିଠା ଆଣିବୁ ।
(ହୋ) ମଏଁଟାକା ରେୟାଃ ଲାଡ୍ ଆଗୁଇମେ ।

ପ୍ରହରୀ - ହରତାନିଃ — (ଓଡ଼ିଆ) ବଗିଚାରେ ପ୍ରହରୀ ଅଛି ।
(ହୋ) ବାକାଇରେ ହରତାନିଃ ମିନାଃଇଏ ।

ପରୀକ୍ଷକ - ବିଲାଓଇଃ — (ଓଡ଼ିଆ) ପରୀକ୍ଷକ ପରୀକ୍ଷା ନେବା ପାଇଁ ଯାଉଛନ୍ତି ।
(ହୋ) ବିଲାଓଇଃ ବିଲାଓ ନେଲ୍ ସେନଃ ତାନା ।

ପରୀକ୍ଷା - ବିଲାଓ — (ଓଡ଼ିଆ) ପରୀକ୍ଷା ଦେବୁ ।
(ହୋ) ପରୀକ୍ଷା ଏମେମେ ।

ପୁରସ୍କାର - ସିର୍ପା — (ଓଡ଼ିଆ) ଭଲ ଖେଳିଲେ ପୁରସ୍କାର ମିଳେ ।
(ହୋ) ବାଣିଏଁ ଇନୁଂରେ ସିର୍ପା ନାମଃଆ ।

ପୃଷ୍ଠା - ଅନଟାଃ (ଓଡ଼ିଆ) ଏକ ପୃଷ୍ଠାରେ ଅଛି ।
(ହୋ) ମିଡ୍ ଅନଟାଃରେ ମିନାଃ ।

ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ - ଦୁୟେନ୍ ଗୁରୁ (ଓଡ଼ିଆ) ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଛନ୍ତି ।
(ହୋ) ଦୁୟେନ୍ ଗୁରୁ ମଁଣ୍ଡରେ ମେନାଃଇଏ ।

ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ - ଜୀବନ ଦାଣ୍ଡେ/ ଜୀବନ ସିକି (ଓଡ଼ିଆ) ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଲା ।
(ହୋ) ଜୀବନ ସିକିତେ ହାଲଦୁଃ ନାମ୍ କେଡ଼ା ।

ପଟା - ପାଟା/ଟିକସ (ଓଡ଼ିଆ) ବ୍ୟାଗରେ ଟିକଟ ଅଛି ।
(ହୋ) ବେହେଗେରେ ଟିକସ ମେନାଃ ।

ଫାସି - ବନଃଏ / ହାକା (ଓଡ଼ିଆ) ଭଗତ୍ ସିଂଙ୍କୁ ଫାସି କଲେ ।
(ହୋ) ଭଗତ୍ ସିଂ ଦକ ହାକା ଗଃଏ କିଃଏ ।

ପୁନର୍ବିଚ୍ଚର - ଅଃଣ୍ଡ ମିସେ ବିଚେର୍ / ଅଣ୍ଡଃମିସେଦୁନୁବ (ଓଡ଼ିଆ) ପୁନବିଚ୍ଚର କର ।
(ହୋ) ଅଣ୍ଡଃମିଶା ବିଚ୍ଚରେ ପେ ।

ପ୍ରମାଣ - ପର୍‌ମାଣ (ଓଡ଼ିଆ) ପ୍ରମାଣ ମିଳିଗଲା ।
(ହୋ) ପର୍‌ମାଣ ନାମେ ୟାନା ।

ପାରିଶ୍ରମିକ - ନାଲା/ କୁଏ (ଓଡ଼ିଆ) ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଇଗଲି ।
(ହୋ) ନାଲା ଏମାଡ଼ିଞ୍ଚେ ।

ପିତଳ - ପିତେଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ପିତଳ ବଂଶୀ ଭଲ ବାଜେ ।
(ହୋ) ପିତେଲ ରୁତୁ ଏସୁ ଶାଳିଏ ।

ପଥର - ଦିରି (ଓଡ଼ିଆ) ପଥର କଠିନ ଅଟେ ।
(ହୋ) ଦିରି କେଟେଃ ଏ ୟା ।

ଫୋଡ଼ଣି - ମାରାଂସୁଜେ (ଓଡ଼ିଆ) ବସ୍ତା ଫୋଡ଼ିଣିରେ ସିଲେଇ କରନ୍ତି ।
(ହୋ) ବସତା ଦ ମାରାଂ ସୁଜେ ତେକ ଗାଃୟା ।

ଫସଲ - କିର୍‌ସି (ଓଡ଼ିଆ) ବିଲରେ ଫସଲ ହୋଇଛି ।
(ହୋ) ବେଲାରେ କିର୍‌ସି ହବାଆ କାନା ।

ଫେଣା - ଘତା (ଓଡ଼ିଆ) ମହୁ ଫେଣା ।
(ହୋ) ଦୁମୁର ଘତା ।

ଫଳ - ଜଅ (ଓଡ଼ିଆ) ଗଛରେ ଫଳ ଅଛି ।
(ହୋ) ଦାରୁରେ ଜଅଓ୍ୱାଃ କାନା ।

ଫୁଲମାଳ - ବାଆହିସିର୍	(ଓଡ଼ିଆ) ବେକରେ ଫୁଲ ମାଳ । (ହୋ) ହଟଃରେ ବାଆ ହିସିର ।
ଫାସ - ପାସେ	(ଓଡ଼ିଆ) ଲଙ୍ଗଳ ଫାସ । (ହୋ) ନାଇଲ ପାସେ ।
ଫୁଲ କୋବି - ବାଆକୁବି	(ଓଡ଼ିଆ) ଫୁଲକୋବିର ତରକାରୀ । (ହୋ) ବାଆ କୁବି ଉତୁ ।
ଫାଲଗୁନ - ବାଦି/ ପାଗୁନ୍/ବାଆଚଣ୍ଡୁଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ଫାଲଗୁନ୍ ମାସରେ ଡ଼ାଳ ପୂଜା ହୁଏ । (ହୋ) ବାଦି କଚଣ୍ଡୁଃରେ ବାଆ ପରବ ହବାନା ।
ବୁଢ଼ା ଆଙ୍ଗୁଳି - ମାରାଂ ଗାଣ୍ଡା	(ଓଡ଼ିଆ) ବୁଢ଼ା ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ବେଶି ଶକ୍ତି ଅଛି । (ହୋ) ମାରାଂ ଗାଣ୍ଡାରେ ପୁରେଃ ପେବେଏଃ ମେନା ।
ବାଳ - ବଃଅ ବାଲେ	(ଓଡ଼ିଆ) ମୁଣ୍ଡ ବାଳ କାଟିବୁ । (ହୋ) ବଃଅ ବାଲେ ରାଚମେନ୍ ମେ ।
ବାମହାତ - ଲେଙ୍ଗାତିଇ/ /ଲେଂଙ୍ଗାତିଇତେ	(ଓଡ଼ିଆ) ବାମ ହାତରେ ମୋତେ ଦେବୁ ନାହିଁ । (ହୋ) ଲେଏଁଙ୍ଗାତିଇତେ ଆଲମ ଏମାଞ୍ଜ ।
ବାହୁ - ସୁପୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ବାହୁରେ ଡ଼େଉଁରିଆ ବାନ୍ଧିବୁ । (ହୋ) ସୁପୁରେ ମାନ୍ଦାଲି ତଲେମ୍ ।
ବେକ - ହଟଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ବେକରେ ହାର । (ହୋ) ହଟଃରେ ହିସିର୍ ।
ବତି - ବାତି	(ଓଡ଼ିଆ) ଲଣ୍ଠନରେ ବତି ଥାଏ । (ହୋ) ଲାନ୍ଟନ୍‌ରେ ବାତି ମେନାଃ ।
ବତୀ(ମହମ) - ସାକିଡ଼ ବାତି	(ଓଡ଼ିଆ) ମହମ ବତୀ ଜଳାଅ । (ହୋ) ସାକିଡ଼ ବାତି ଜୁଲେମ୍ ।
ବଳିତା - ସୁଲିତେ	(ଓଡ଼ିଆ) ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳେ ବଳିତା ଜଳାନ୍ତି । (ହୋ) ଆୟୁବ୍ ପାଂ ସୁଲିତେକ ଜୁଲେୟା ।
ବନ୍‌ସି କଣ୍ଟା - ବାଆଁସି ଜାନୁମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ବନ୍‌ସି କଣ୍ଟାରେ ମାଛ ଧରନ୍ତି । (ହୋ) ବାଆଁସି ଜାନୁମ୍‌ତେ ହାକୁକ ବାଆଁସି ତେୟା ।
ବନ୍ଧୁକ - ବୁନ୍ଦୁକୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ବନ୍ଧୁକରେ ଚଢ଼େଇ ମାରିଲା । (ହୋ) ବୁନ୍ଦୁକୁତେ ଅୟେଃ ତଲେ କିଃଏ ।

ବାଡ଼ି - ଦାଣ୍ଡାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ବାଡ଼ି ଆଣ ।
	(ହୋ) ଦାଣ୍ଡାଃ ଆଗୁଇ ମେ ।
ବାଲ୍‌ଟି - ବାଲ୍‌ଟି	(ଓଡ଼ିଆ) ବାଲ୍‌ଟିରେ ପାଣି ଅଛି ।
	(ହୋ) ବାଲ୍‌ଟିରେ ଦାଃଆ ମେନାଃଆ ।
ବିଛଣା - ଗିତିଇଜାଗାଆଟେଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ତୋ'ର ବିଛଣା ହୋଇଗଲା ।
	(ହୋ) ଆମାଃ ଗିତିରେ ଜାଗା ଆଟେଡ୍ ହବାୟାନା ।
ବେତା - ପାଚିୟେଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ବେତାରେ ବାଇଗଣ ଅଛି ।
	(ହୋ) ପାଚିୟେଃରେ ବେଙ୍ଗା ମେନାଃ ।
ବୋତଲ - ବତଲ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ବୋତଲରେ ମହୁ ରସ ଅଛି ।
	(ହୋ) ବତଲ୍‌ରେ ଦୁମୁର୍ ରାସି ମେନାଃ ।
ବାସି - ବାସି	(ଓଡ଼ିଆ) ବାସି ତରକାରୀ ଖାଇବ ନାହିଁ ।
	(ହୋ) ବାସି ଉତୁ ଆଲମ ଜୁମା ।
ବିଡ଼ି - ବିଲି	(ଓଡ଼ିଆ) ବିଡ଼ି କେନ୍ଦୁପତ୍ରରେ ତିଆରି କରନ୍ତି ।
	(ହୋ) ବିଲିଦ ତିରିଲ୍ ପା ତା ତେକ ବାଇୟେ ।
ବିରି - ରେଟେଃ ରାମ୍ବାଆ	(ଓଡ଼ିଆ) ପଡ଼ିଆରେ ବିରି ବୁଣନ୍ତି ।
	(ହୋ) ଗଲାରେ ରେଟେଃ ରାମ୍ବାକ ହେରେୟା ।
ବାଜରା - ଗେଲେ ଗାଙ୍ଗାଇ	(ଓଡ଼ିଆ) ବାଜରା ଭଜା ଭାରି ମିଠା ।
	(ହୋ) ଗେଲେ ଗାଙ୍ଗାଇ ଆତା ଏସୁ ନଗଡ଼ା ।
ବାଇଗଣ - ବେଂଗା	(ଓଡ଼ିଆ) ବାଇଗଣ ତରକାରୀ ।
	(ହୋ) ବେଂଗା ଉତୁ ।
ବିଲାତି ବାଇଗଣ - ବିଲାତି ବେଂଗା	(ଓଡ଼ିଆ) ବିଲାତି ଖଟା ।
	(ହୋ) ବିଲାତି ମରଃଏ ।
ବନ୍ଧାକୋବି - ପଲମ୍‌କୁବି / ପୁଟୁଏ କୁବି	(ଓଡ଼ିଆ) ବନ୍ଧାକୋବି ତରକାରୀ କରନ୍ତି ।
	(ହୋ) ପୁଟୁଏକୁବି ଉତୁୟେକ ।
ବରକୋଳି - ବାଇଜଅ	(ଓଡ଼ିଆ) ବରକୋଳି ମିଠା ଲାଗେ ।
	(ହୋ) ବାଇଜଅ ନଗଡ଼ା ।
ବର - ବାଇ	(ଓଡ଼ିଆ) ବର ଗଛ ।
	(ହୋ) ବାଇ ଦାରୁ ।

ବେଲ - ବେଏଲ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ବେଲ ଫଳ ଟାଣୁଆ ।
	(ହୋ) ବେଏଲ୍ ଜଅଦ କେଳେଃଆ ।
ବେତ - ବେଏଁଟେ	(ଓଡ଼ିଆ) ବେତ ବାଡ଼ି ।
	(ହୋ) ବେଏଁଟେ ଦାଣ୍ଡାଃ ।
ବଗିଚ୍ଚ - ବାଗାନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ବଗିଚ୍ଚରେ ଫୁଲ ଫୁଟିଛି ।
	(ହୋ) ବାଗାନ୍‌ରେ ବାଆ ପୁଟେଓ୍ବା କାନା ।
ବର୍ଷାତି - ଗାମାସୁତୁଇ	(ଓଡ଼ିଆ) ବର୍ଷା ଦିନରେ ବର୍ଷାତି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ।
	(ହୋ) ଗାମାଦିନ୍ ଗାମାସୁତୁଇ କ ସୁତୁଇନ୍ ତେୟା ।
ବାଜୁ - ବାଜୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ବାଜୁ ବାହୁରେ ବାନ୍ଧନ୍ତି ।
	(ହୋ) ବାଜୁଦ ସୁ ପୁ ରେକ ତଲେୟା ।
ବଳଦ - ହାଲା	(ଓଡ଼ିଆ) ବଳଦରେ ହଳ କରନ୍ତି ।
	(ହୋ) ହାଲା ତେକ ସିଉଃଆ ।
ବିଲେଇ - ବିଲେଏ	(ଓଡ଼ିଆ) ବିଲେଇ ଡ଼ାକେ ମିୟାଉ ମିୟାଉ ।
	(ହୋ) ବେଲେ୍ଏ ରାଃଆୟା ମୟାଂ ମିୟାଂ ।
ବରାହ - ବିର୍‌ସୁକୁରି	(ଓଡ଼ିଆ) ବରାହ କଳା ଦେଖାଯାନ୍ତି ।
	(ହୋ) ବିର୍‌ସୁକୁରି ହେନ୍ଦେଗେକ ନେଲଃଆ ।
ବିଲୁଆ - ତୁୟୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ବିଲୁଆ ବଡ଼ ଚତୁର ।
	(ହୋ) ତୁୟୁ ଏସୁ ସିୟାଣିଏଁ ।
ବାଘ - କୁଲେ	(ଓଡ଼ିଆ) ବାଘ ଗର୍ଜନ କଲା ।
	(ହୋ) କୁଲେ ଗାର୍‌ଜାଓ୍ବୟେ କିଡ଼ା ।
ବାଘୁଣି - କୁଲେଏଙ୍ଗା	(ଓଡ଼ିଆ) ବାଘୁଣି ବୁଲୁଛି ।
	(ହୋ) କୁଲେଏଙ୍ଗା ହନର୍‌ତାନା ।
ବଡ଼ମୂଷା - ମାରାଂଗୁଲୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ବଡ଼ମୂଷା ଧାନ ଖାଉଛି ।
	(ହୋ) ମାରାଂଗୁଲୁ ବାବାଃଏ ଲେଟେଃ ତାନା ।
ବିଲେଇ ଛୁଆ - ବିଲେଏହନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ବିଲେଇ ଛୁଆ ଧାଉଁଛି ।
	(ହୋ) ବିଲେଏ ହନ୍ ନିରେ କାଡ଼ା ।
ବଣି - ରାମି	(ଓଡ଼ିଆ) ବଣି ଜିଚିରି ମିଚିରି ଡ଼ାକେ ।
	(ହୋ) ରାମି ଚେର ଚେର ରାଃଆଏ ତାନା ।

ବଗ - କଃଅ (ଓଡ଼ିଆ) ବଗ ଧଳା ଦେଖାଯାଏ।
(ହୋ) କଃଅ ପୁଣ୍ଡିଗେଃ ନେଲଃଆ ।

ବାୟାଚଢ଼େଇ - ଚାଲୁ ଅୟେ (ଓଡ଼ିଆ) ଖଜୁରୀ ଗଛରେ ବାୟା ଚଢ଼େଇର ବସା ।
(ହୋ) କିଜୁର୍ ଦାରୁରେ ଚାଲୁ ଅୟେୟାଃ ଲୁଗା ।

ବାଦୁଡ଼ି - ବାଦୁଳି (ଓଡ଼ିଆ) ବାଦୁଳି ଉଡ଼ି ଗଲା ।
(ହୋ) ବାଦୁଳି ଆପିରିୟାନା ।

ବିଛା - ମାର୍‌ମାର୍ (ଓଡ଼ିଆ) ବିଛା କାମୁଡ଼ିଲେ ବିଷ ଚଢ଼େ ।
(ହୋ) ମାର୍‌ମାର୍‌ତୁ ଦ ବିସି ରାକାବା ।

ବୋଡ଼ାସାପ - ବଡ଼ା ବିଙ୍ଗ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ବୋଡ଼ା ସାପ ଛେଳିକୁ ଧରିଲେ ଗିଳି ଦିଏ ।
(ହୋ) ବଡ଼ା ବିଙ୍ଗ୍ ମେରମେଃ ସାବ୍ କିରେ ଉଡ଼ିୟ ।

ବିଷ - ମାଉରେ (ଓଡ଼ିଆ) ବିଷ ପିଇଲେ ମରନ୍ତି ।
(ହୋ) ମାଉରେ ନୁଁ କେଏରେ ଗହଗଃଏୟା ।

ବଜ୍ରକାପ୍ତା - ହାର୍‌ମୁ (ଓଡ଼ିଆ) ବଜ୍ରକାପ୍ତା ରାତିରେ ଚରନ୍ତି ।
(ହୋ) ହାର୍‌ମୁ ନିଦେକ ଆଟିଂଙ୍ଗେ ।

ବିଷଦାନ୍ତ - ବିସିଦାଟା (ଓଡ଼ିଆ) ନାଗସାପରେ ବିଷଦାନ୍ତ ଥାଏ ।
(ହୋ) ପାଣ୍ଡୁନାଗୁ ବିଙ୍ଗ୍‌ରେ ବିସିଦାଟା ମେନାଃ ।

ବେଙ୍ଗ - ଚକେ (ଓଡ଼ିଆ) ବେଙ୍ଗକୁ ସାପ ଧରିଲା ।
(ହୋ) ଚକେ ବିଙ୍ଗ୍ ସାବ୍ କିଃଏ ।

ବସା - ବାସା (ଓଡ଼ିଆ) ତୁମ ବସା କେଉଁଠି ?
(ହୋ) ଆମାଃ ବାସା ଅକନ୍‌ରେ ?

ବୁଢ଼ିଆଣି - ବିନ୍ଦିରାମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ବୁଢ଼ିଆଣି ଜାଲରେ ଚଢ଼େଇ ଲାଗିଛି ।
(ହୋ) ବିନ୍ଦିରେମ୍ ଜାର୍‌ଜାଲିରେ ଅୟେ ଟଃଆ କାନା ।

ବଳକା - ସାରେଃଏ (ଓଡ଼ିଆ) ତୋ ପାଖରେ କେତେ ବଳିଲା ।
(ହୋ) ଆମ ତାଃରେ ଚିମିନ୍ ସାରେଃଏୟାନା ।

ବିନିମୟ - ବଦଲ (ଓଡ଼ିଆ) ଟଙ୍କା ବିନିମୟରେ ଧାନ ଦେଲା ।
(ହୋ) ଟାକା ବଦଲତେ ବାବାଏ ଏମାଇଃୟା ।

ବିକ୍ରୟ - ଆକାରିଂ (ଓଡ଼ିଆ) ଲଙ୍କା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ହାଟକୁ ଯାଇଥିଲି ।
(ହୋ) ମାରଚି ଆକାରିଂ ଲାଗିଡ୍ ହାଟଙ୍ଗ୍ ସେନ୍‌ଲେନା ।

ବଜାର - ଆପାସିପାଲା	(ଓଡ଼ିଆ) ବଜାର ସେନଃଆ । (ହୋ) ଆପାସିପାଲା ସେନଃଆ ।
ବହିନା - ଆକାରିଂ ଉଙ୍କୁଲୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ବହିନା କରିନାହିଁ । (ହୋ) ଆଉରିଙ୍ଗ୍ ଆକାରିଂ ଉଙ୍କୁଲୁୟା ।
ବଣିକ - ଲାବାଦି	(ଓଡ଼ିଆ) ବଣିକମାନେ ବିଦେଶକୁ ବେପାର କରିବାକୁ ଯା'ନ୍ତି । (ହୋ) ଲାବାଦିକ ଏଟାଃ ଦିଶୁମ କରିଂ ଆକାରିଂ ତେକ ସେନଃଆ ।
ବିକ୍ରେତା - ଆକାରିଂନଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ଦୋକାନର ବିକ୍ରେତାମାନେ ଦୋକାନରେ ଥାଆନ୍ତି । (ହୋ) ଦୋକାନରେ ଆକାରିଂ ନିଃ ମେନାଃଇୟା ।
ବିଶ୍ରାମାଗାର - ଜିରାଓ ଉସେମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ବିଶ୍ରାମଗାରରେ ଲୋକଟି ବିଶ୍ରାମ ନେଉଛି । (ହୋ) ଜିରାଉସେମ୍‌ରେ ହୋ ଜିରାଓ୍ୱନ୍ ଟାନା ।
ବାଲି - ଗିଟିଲ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ଛୁଆମାନେ ବାଲିରେ ଖେଳୁଛନ୍ତି । (ହୋ) ହନ୍‌କ ଗିଟିଲ୍‌ରେକ ଇନୁଂଟାନା ।
ବିରୁଡ଼ି - ସୁର୍‌ପାଂ	(ଓଡ଼ିଆ) ବିରୁଡ଼ି ଫୁଟିଲେ ବହୁତ ବ୍ୟଥା ହୁଏ । (ହୋ) ସୁର୍‌ପାଂ ଚୁଉଦ ଏସୁ ହାସୁଏ ।
ବିଜୁଳି - ବିଜିଲି / ହିଚିର୍	(ଓଡ଼ିଆ) ବିଜୁଳି ମାରିଲା । (ହୋ) ହିଚିର୍ କେଡ଼ାଃଏ ।
ବାୟୁମଣ୍ଡଳ - ହୟ ପିଳି	(ଓଡ଼ିଆ) ଆମେ ସବୁ ବାୟୁ ମଣ୍ଡଳରେ ବାସ କରୁ । (ହୋ) ଆବୁ ସବେନ୍ ହୟପିଳିରେ ମେନାଃ ବୁଏ ।
ବାଂଫ - ଉମେଏ	(ଓଡ଼ିଆ) ହାଣ୍ଡିରୁ ଗରମ ବାଂଫ ବାହାରିଲା । (ହୋ) ଘଟୁଇତେ ଲଲ ଉମେଏ ଅଲ୍‌ୟାନା ।
ବାର - ହାର୍	(ଓଡ଼ିଆ) ସପ୍ତାହରେ ସାତଟି ବାର ଯାଏ । (ହୋ) ମିହାଟରେ ଇୟା ହାର ସେନଃଆ ।
ବୁଧବାର - ବୁଦୁହାର	(ଓଡ଼ିଆ) ମଙ୍ଗଳବାର ପରେ ବୁଧବାର ଆସେ । (ହୋ) ମୁଙ୍ଗୁଲୁହାର ଘନାବ ବୁଧୁହାର ହୁଜୁଃଏ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ - ନାଃଆଁ	(ଓଡ଼ିଆ) ବର୍ତ୍ତମାନ କାହିଁ ଯିବୁ । (ହୋ) ନାଃଆଁଅକନାମ୍ ସେନଃଆ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ - ନାଃଆ ଉଳି	(ଓଡ଼ିଆ) ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ ହେଲା (ହୋ) ନାଃଆଉଳି ହବାୟାନା ।

ବର୍ଷା - ଗାମା	(ଓଡ଼ିଆ) ବର୍ଷା ଆସୁଛି ।
	(ହୋ) ଗାମା ହୁଜଃଉ ତେନେ ।
ବର୍ଷ - ବଚର/ ସିର୍ମା	(ଓଡ଼ିଆ) ଏକ ବର୍ଷ ହୋଇଛି ।
	(ହୋ) ମିଡ୍ ସିର୍ମା ହବାହ କାନା ।
ବାଦାମ୍ - ବାଦାମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ବାଦାମ୍ ତେଲ ।
	(ହୋ) ବାଦାମ୍ ସୁନୁମ୍ ।
ବାଇଗଣୀ - ଲୀଲ୍ ଆରାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ଆକାଶ ବାଇଗଣୀ ଦେଖାଯାଉଛି ।
	(ହୋ) ହିମିଲ୍ ଲୀଲ୍ ଆରାଃତାନ୍ ନେଲଃତାନା ।
ବାଦାମୀ - ସାସାଂ ଗାଦେଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ସମୟରେ ଆକାଶ ବାଦାମୀ ଦେଖାଯାଏ ।
	(ହୋ) ସିଙ୍ଗି ହାସୁର୍ ଦିପିଲାଂରେ ଗିମିଲ୍ ସାସାଂ ଗାଦେଡ୍ ନେଲଃଆ ।
ବହି - କିତେବ୍-ପୁତି	(ଓଡ଼ିଆ) ବହି ପଢ଼ ।
	(ହୋ) କିତେବ୍ ପାଲାଓ୍ୱ ମେ ।
ବହି ତାଲିକା - କିତେବ୍ ନୁମୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ହସ ଖେଳ ବହି ତାଲିକାରେ ଅଛି ।
	(ହୋ) ଲାନ୍ଦାଇନୁଂ ନୁମୁଲେକାରେ ମେନାଃଆ ।
ବିଦ୍ୟାଳୟ - ମଣ୍ଡ	(ଓଡ଼ିଆ) କେଉଁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଠ ପଢୁଛୁ ।
	(ହୋ) ଅକନ୍ ମଣ୍ଡ ରେମ୍ ପାଲାଓ୍ୱ ତାନା ।
ବନ୍ଦୀଶାଳା - ପାଟୁଇ ଅଲାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ବନ୍ଦୀଶାଳାରେ ଅଛନ୍ତି ।
	(ହୋ) ପାଟୁଇଅଲାଃରେ ମେନାଃ ଇଏ ।
ବ୍ୟବସାୟ - ଲାବାଦି	(ଓଡ଼ିଆ) କ'ଣ ବ୍ୟବସାୟ କରିବୁ ?
	(ହୋ) ଚେନାଃ ଲାବାଦି ବାଇଏ ?
ବ୍ୟବସାୟୀ - ଲାବାଦିଏ	(ଓଡ଼ିଆ) ଲୁଗା ବ୍ୟବସାୟୀ ।
	(ହୋ) ଲିଜାଃ ଲାବାଦିଏ ।
ବଜାରଦର - ବାଜାରଗନଂ	(ଓଡ଼ିଆ) ଆଳୁ ବାଜାର ଦର କେତେ ?
	(ହୋ) ଆଲୁ ବାଜାରଗନଂ ଚିଲିକେ ?
ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ - ଆକାରିଂ ଗନଂ	(ଓଡ଼ିଆ) ଏହି ଲୁଗାର ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ କେତେ ?
	(ହୋ) ନେନ୍ ଲାଜାଃ ରେୟାଃ ଆକାରିଂ ଗନଂ ଚିଲିକେ ?
ବାରସି - ହାସି	(ଓଡ଼ିଆ) ବାର୍‌ସି ଧର ।
	(ହୋ) ହାସି ସାବେମ୍ ।

ବଟାଳି - ରୁକେ	(ଓଡ଼ିଆ) ବଟାଳି ଆଣ ।
	(ହୋ) ରୁକେ ଆଗୁଇମେ ।
ବାଣ/ବାରୁଦ - ବାରଦୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ବାରୁଦ / ବାଣ ଫୁଟିଲା ।
	(ହୋ) ବାରଦୁ ପୁଟାୟାନାଃ ।
ବର୍ଚ୍ଛା - ବୁର୍‌ସି	(ଓଡ଼ିଆ) ବର୍ଚ୍ଛାରେ ଭୂସି ଦେଲେ ।
	(ହୋ) ବୁର୍‌ସି ତେକ ଶବଃ କିଏଃ ।
ବାନ୍ଧିବା - ହାଟିଂ	(ଓଡ଼ିଆ) ବାନ୍ଧି ଦିଅ ।
	(ହୋ) ହାଟିଂଏ ବେନ୍ ।

'ଭ'

ଭାଇ - ଦାଦା	(ଓଡ଼ିଆ) ଭାଇ ଆସ ।
	(ହୋ) ଦାଦା ହୁଜୁଃଉମେ ।
ଭାତୁଡ଼ି - ଜନେ	(ଓଡ଼ିଆ) ଆରେ ତୁମ ମୁହଁରେ ଭାତୁଡ଼ି ।
	(ହୋ) ମଚାରେ ଜନେୟା କାନାମ୍ ।
ଭାଇ - ଦାଦା	(ଓଡ଼ିଆ) ଭାଇ ଆସ ।
	(ହୋ) ଦାଦା ହୁଜୁଃଉମେ ।
ଭଉଣୀ - ମିଶିକୁଇ	(ଓଡ଼ିଆ) ଭଉଣୀ ସ୍କୁଲକୁ ଗଲା ।
	(ହୋ) ମିଶିକୁଇ ମଣ୍ଡତେଏ ସେନଃୟାନା ।
ଭାଉଜ - ହିଲି	(ଓଡ଼ିଆ) ଭାଉଜ ଆମ୍ବ ଖାଉଛନ୍ତି ।
	(ହୋ) ହିଲି ଜମ୍‌ତାନା ଉଲ୍ଲି ।
ଭାଣିଜୀ - ଗେ କୁଇ /ଗେଙ୍ଗ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ଭାଣିଜୀକୁ ବାହା ଦେଲେ ।
	(ହୋ) ଗେଙ୍ଗ୍ କୁଇ ଆହାନ୍ଦିଃ କିଏଃ ।
ଭଣଜା - ଗେ କଆ	(ଓଡ଼ିଆ) ଭଣଜା ଚେନାଇ ଗଲା ।
	(ହୋ) ଗେକଆ ଚେନାଇଁ ସେନଃୟାନା ।
ଭାୟା ବା ଜ୍ଞାତି - ହାଗେୟାଃ ତାଲା	(ଓଡ଼ିଆ) ଲବ, କୁଶ ଦୁହେଁ, ଭାୟା ବା ଜ୍ଞାତି ଅଟନ୍ତି ।
	(ହୋ) ଲବ, କୁଶ କିନ୍ ହାଗେୟାଃ ତାଲାରେନ୍ କିନ୍ ।
ଭଦ୍ରଲୋକ - ସୁରୁୟେମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ଭଦ୍ରଲୋକ ଆସିବେ ।
	(ହୋ) ସୁରୁୟେମ ହ'କ ହୁଜୁଃଏ ।

ଭିଣୋଇ - ତେଙ୍ଗାଂ/ତେଆଂ (ଓଡ଼ିଆ) ଭିଣୋଇ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ।

(ହୋ) ତେଙ୍ଗାଂ ଟିଙ୍ଗୁଏକେନେ ।

ଭକ୍ତ - ବଗତା (ଓଡ଼ିଆ) ଭକ୍ତଟି ଡ଼ରୁଛି ।

(ହୋ) ବଗତା ବରୟେ ତାନାଃ ।

ଭାରୁଆ - ଗ ଗଃ ତାନିଃ (ଓଡ଼ିଆ) ଭାରୁଆ ଭାର ବୋହିଛି ।

(ହୋ) ଗ ଗଃ ତାନିଃ ଗଅଃତାନା ।

ଭଣ୍ଡାରି - ବାରାଣ୍ଡି (ଓଡ଼ିଆ) ଭଣ୍ଡାରି ମୁଣ୍ଡ ବାଳ କାଟିଛି ।

(ହୋ) ବାରାଣ୍ଡି ବଅଃ ବାଲେଏ ରାଚାମ୍ ତାନା ।

ଭିକ୍ଷା - କୟେ (ଓଡ଼ିଆ) ଭିକ୍ଷା ଦିଅ ।

(ହୋ) କୟେଏମାଇ ପେଃ ।

ଭକ୍ତି - ଇୟାମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କ ଭକ୍ତି ଅଛି ।

(ହୋ) ସିବଙ୍ଗା ତାଃରେ ସବେନକଓ୍ଵା ଇଏମ୍ ମିନାଃ ।

ଭୋଜନାଳୟ - ଜମ୍‌ନୁଁ ଅଓ୍ଵାଃ (ଓଡ଼ିଆ) ଭୋଜନାଳୟ ସଫା ଅଛି ।

(ହୋ) ଜମ୍‌ନୁଂ ଅଓ୍ଵାଃ ସାପାମିନାଃ ।

ଭଣ୍ଡାର - ଗିନିଷ୍ଠି ଜଗାଓ ଅଓ୍ଵାଃ (ଓଡ଼ିଆ) ଭଣ୍ଡାର ଘରେ ତାଲା ଦିଆଯାଇଛି ।

(ହୋ) ଗିନିଷ୍ଠି ଜଗାଓ ଅଓ୍ଵାଃ କୁଲ୍‌ପୁଃଏ କେନେ ।

ଭଜା - ଆପ / ହୁଣ୍ଡା ଇସିନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ଆଳୁ ଭଜା ।

(ହୋ) ଆଲୁ ହୁଣ୍ଡା ଇସିନ୍ ।

ଭାତ - ମାଣ୍ଡି (ଓଡ଼ିଆ) ଭାତ ଖାଅ ।

(ହୋ) ମାଣ୍ଡି ଜମେମ୍ ।

ଭୋଜି - ଜମନୁଁ (ଓଡ଼ିଆ) ଭୋଜି ଦେଲା ।

(ହୋ) ଜମନୁଁ ଏମାଡ୍ କଆ ।

ଭେଣ୍ଡି - ମିଣ୍ଡାସଙ୍ଗେ (ଓଡ଼ିଆ) ଭେଣ୍ଡି ତରକାରୀ ।

(ହୋ) ମିଣ୍ଡାସିଙ୍ଗେ ଉତୁ ।

ଭାଲୁ - ବାଲୁ / ଦାନଗି (ଓଡ଼ିଆ) ଭାଲୁ କାନ୍ଦୁଛି ।

(ହୋ) ବାଲୁ ରାଆଃତାନାଃ ।

ଭୁଆ - ଟଗ (ଓଡ଼ିଆ) ଭୁଆମାନେ ଜଙ୍ଗଲରେ ରହନ୍ତି ।

(ହୋ) ଟଗକଦ ବୁରୁରେକ ତାଇନା ।

ଭରତିଆ - ଟୟାଁ (ଓଡ଼ିଆ) ଭରତିଆ ଉଡ଼ିଗଲା ।

(ହୋ) ଟୟାଁ ଆପିର୍ ୟାନା ।

ଭବିଷ୍ୟତ - ଚୁଇଲେ (ଓଡ଼ିଆ) ଭବିଷ୍ୟତରେ ଦରକାର ହେବ ।

(ହୋ) ଚୁଇଲେ ମୁସିଂ ଗରଜ ହବାନା ।

ଭଅଁର - ବାଆ ଉରୁ (ଓଡ଼ିଆ) ଭଅଁର ଉଡ଼ିଗଲା ।

(ହୋ) ବାଆ ଉରୁ ଆପିର ୟାନା ।

'ମ'

ମଧମା - ଟାଲା / ଜହଙ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ମଧମା ଆଙ୍ଗୁଳି ।

(ହୋ) ଟାଲା ଗାଣ୍ଡା ।

ମାତା - ମା'/ଏଙ୍ଗା (ଓଡ଼ିଆ) ମାତ଼ା ନରସ୍କାର ।

(ହୋ) ଜଆର୍ ଗେ ମା'/ଏଙ୍ଗା ।

ମାମୁଁ - କୁମାଞ୍ଜ (ଓଡ଼ିଆ) ମାମୁଁଙ୍କୁ ଡ଼ାକ ।

(ହୋ) କୁମାଞ୍ଜ କେୟାଇମ୍ ।

ମାଇଁ - ହାତମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ମାଇଁଙ୍କ ଦେହ ଖରାପ ।

(ହୋ) ହାତମ୍ ହାସୁତାନା ।

ମଜୁରିଆ - ନାଲାଃତାନିଃ (ଓଡ଼ିଆ) ମଜୁରିଆ ମଜୁରୀକାମ କରୁଛି ।

(ହୋ) ନାଲାଃତାନିଃଇ ନାଲାତାନା ।

ମନ୍ତ୍ରୀ - ମନ୍ତ୍ରୀ (ଓଡ଼ିଆ) ମନ୍ତ୍ରୀ ଦୁଆରେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ।

(ହୋ) ମନ୍ତ୍ରୀ ଦୁଆର୍‌ରେଏ ତିଙ୍ଗୁଏକେନେ ।

ମରହ୍‌ଟିଆ - ଏରେଙ୍ଗା ହୋକ (ଓଡ଼ିଆ) ମରହଟିଆ ଲୋକମାନେ ମାଂସ ପଢୁଆକରି ଖାଉଥିଲେ ।

(ହୋ) ଏରେଙ୍ଗା ହୋକ ବିଲୁକ ପାତାତେକ ଲାଡ୍‌କେହେଃତେକ ଜମ୍‌କିନା ।

ମହନ୍ତ - ହାତୀ ବାଲା (ଓଡ଼ିଆ) ମହନ୍ତ ହାତୀ ପିଠିରେ ବସିଛି ।

(ହୋ) ହାତୀବାଲା ହାତୀ ଚିତାନ୍‌ରେ ଦୁବେକାନା ।

ମାତାଲ୍ - ବୁଲଃ / ବୁଲବାତୁଲାଃ (ଓଡ଼ିଆ) ମଦ ପିଇ ମାତଲ୍ ହେଉଛି ।

(ହୋ) ଆର୍‌କି ନୁତେମ୍ ବୁଲଃ ତାନା ।

ମୁକ୍ତିଆର - ଅଲ୍‌ଲର୍କା (ଓଡ଼ିଆ) ଓକିଲଙ୍କ ପାଖରେ ଜଣେ ଜଣେ ମୁକ୍ତିଆର ଥାନ୍ତି ।

(ହୋ) ଓକିଲ୍‌କ ତାଆଃରେ ଅଲଲର୍କା ମିତ଼ଅ ତାଇନେ ।

ମୁର୍ଖ - ମୁରୁକୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ମୁର୍ଖ ମୂଷା ବିଲେଇ ସାମ୍ନାରେ ବୁଲୁଛି । (ହୋ) ମୁରୁକୁ କାଟେୟା ବିଲେଏ ଆୟାରରେ ନିର୍‌ବାଏ ତାନାଃ ।
ମାଲିକ - ଗୁସିଆଁ	(ଓଡ଼ିଆ) ମାଲିକ ଭାର ବୋହିଛନ୍ତି । (ହୋ) ଗୁସିଆଁ ବାରିଃଇ ଗଅଃଓ୍ୱାଃ କାଡ଼ା ।
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ - ବିଚେର ଗୁସିଂଏଁ	(ଓଡ଼ିଆ) ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ବାରିପଦାରେ ଅଛନ୍ତି । (ହୋ) ବିଚେର ଗୁସିଂଏଁ ବାରିପଦାରେ ମିନାଇଏ ।
ମୋଚି - ମୁଚି	(ଓଡ଼ିଆ) ମୋଚି ଚମଡ଼ା କାଟୁଛି । (ହୋ) ମୁଚି ଉଁଉରେଃ ଗେଡ୍‌ତାନାଃ ।
ମହାଜନ - ବେପାରୀ /ଲାବାଦି	(ଓଡ଼ିଆ) ମହାଜନ କୁସୁମ୍ ମଞ୍ଜି କିଣୁଛି । (ହୋ) ଲାବାଦୀ ବାରୁଉଇ କିରିଂ ତାନା ।
ମାଳି - ବାଆବାକାଇ ସାପାନିଃ /ବାଗାନିୟା	(ଓଡ଼ିଆ) ମାଳି ଫୁଲ ତୋଳୁଛି । (ହୋ) ବାଗାନିୟା ବାହା ଗଡ୍ ତାନା ।
ମିଥ୍ୟା - ଋକାଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ମିଛ କହି ମଲା । (ହୋ) ଋକାଡ୍ କାଜିତେଏ୍ ଗଏ୍ୟାନାଃ ।
ମଠ - ଚୁରୁଇ	(ଓଡ଼ିଆ) ସଡ଼କ ବାଟରେ ମଠ ଅଛି । (ହୋ) ସଳପ ହରାରେ ଚୁରୁଇ ମିନାଂ ।
ମନ୍ଦିର - ମଣ୍ଡକ	(ଓଡ଼ିଆ) ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଟଙ୍କା ଦରକାର । (ହୋ) ମଣ୍ଡକ ବାଇଲାଗିଡ୍ ଟାକା ଦରକାର ।
ମୁକ୍ତି - ଦୁଃଉ	(ଓଡ଼ିଆ) ଏତେ ବଡ୍ ବିପଦରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଲା । (ହୋ) ଇମିନ୍ ମାରାଂ ଦୁକୁଗେରାଂଏତେଃ ଦୁଃଉ ୟାନା ।
ମଦ - ଆର୍କି	(ଓଡ଼ିଆ) ମଦ ଦୋକାନ୍‌ରେ ମଦ ମିଳେ । (ହୋ) ଆର୍‌କି ଦକାନ୍‌ରେ ଆର୍‌କି ନାମଓ୍ୱା ।
ମାଟିଘର - ହାସାକାଁତ ଅଓ୍ୱାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ବର୍ଷାରେ ମାଟିଘର ଧ୍ୱଂସ ପାଇଗଲା । (ହୋ) ଗାମାଃତେ ହାଃସାକାଁତ ଆଓ୍ୱାଃ ହାନ୍ଦିଇୟାନା ।
ମଞ୍ଚ - ମାଚା ଡ଼ିପେ	(ଓଡ଼ିଆ) ମଞ୍ଚାସିନ୍ ସମସ୍ତ ଅଥିତି ବୃନ୍ଦ । (ହୋ) ମାଚାଡ଼ିପେରେନ ସାନାମ୍ ଦିଲିକୁ ପୁଲକ ।
ମଦଭାଟି - ଆର୍‌କି ଗୁଦେମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ମଦଭାଟିରେ ମାଡ଼ ଏବଂ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଘଟିଛି । (ହୋ) ଆର୍‌କି ଗୁଦେମ୍ ରେକଃ ତାପାମ୍‌ତାନାଃ ।

ମସିଣା - ଜିନ୍‌ତୁଜାଟି	(ଓଡ଼ିଆ) ମସିଣା ବିଛାଅ । **(ହୋ) ଜିନ୍‌ତୁ ଜାଟି ବିଲେମେ ।**
ମଶାରି - ସିକି ଜାଲମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ମଶାରୀ ବାନ୍ଧ । **(ହୋ) ସିକିଁ ଜାଲମ୍ ତଲେମେ ।**
ମାଠିଆ - ମାଟିଏ	(ଓଡ଼ିଆ) ମାଠିଆରେ ହାଣ୍ଡିଆ ଢ଼ାଳି, ମୋ ଗ୍ଲାସ୍‌ରେ ଢ଼ାଳ । **(ହୋ) ମାଟିଏ ତେ ଡ଼ିଏଁ ଟିଲେମ୍ ।**
ମଣ୍ଡା ପିଠା - ଟିକିଲାଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ମଣ୍ଡା ପିଠା ଭାରି ମିଠା । **(ହୋ) ଟିକିଲାଡ୍ ଏସୁ ନଗଡ଼ା ।**
ମହୁ - ଦୁମୁରରାଶି	(ଓଡ଼ିଆ) ମହୁ ପୂଜା କାମରେ ଲାଗେ । **(ହୋ) ଦୁମୁର ରାଶିକ ବଙ୍ଗାୟା ।**
ମାଛ - ହାଇ/ହାକୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ମାଛ ପାଣିରେ ରୁହେ । **(ହୋ) ହାଇ ଦାଃଆରେ ତାଇନେ ।**
ମାଂସ - ଜିଲୁ	(ଓଡ଼ିଆ) କୁକୁଡ଼ା ମାଂସ । **(ହୋ) ସିମ୍ ଜିଲୁ ।**
ମିଠା - ସିବିଲ/ ନଗଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ପିଲାମାନେ ଖାଇଲେ ମିଠା । **(ହୋ) ମାଲ୍‌ପା ଇମିନ୍ ସିବିଲ୍ ।**
ମାଣ୍ଡିଆ - ଗୁନ୍ଦୁଲି	(ଓଡ଼ିଆ) ମାଣ୍ଡିଆ କଷା ଖାଉଛୁ । **(ହୋ) ଗୁନ୍ଦୁଲି ପୁତେମ୍ ଜମ୍‌ତାନା ।**
ମକା - ଗାଙ୍ଗାଇ	(ଓଡ଼ିଆ) ମକା ଚଷ । **(ହୋ) ଗାଙ୍ଗାଇ ଚଷ ।**
ମସୁର - ମାସୁରି	(ଓଡ଼ିଆ) ମସୁର ଡ଼ାଲି । **(ହୋ) ମାସୁରି ଡ଼ାଆଲି ।**
ମୁଗ - ମୁଗି	(ଓଡ଼ିଆ) ମୁଗ ଚଷ କର । **(ହୋ) ମୁଗି ହେରେମ୍ ।**
ମୂଳା - ମୁଲେ	(ଓଡ଼ିଆ) ଏତେ ପରିମାଣରେ ମୂଳା ଚଷ । **(ହୋ) ଇମିନ୍ ପୁରେଃ ମୁଲେ ସିତିଏର୍ ।**
ମଂଜା - ମାଂଜା	(ଓଡ଼ିଆ) କଦଳୀ ମଂଜା । **(ହୋ) କାଦାଲ ମାଂଜା ।**

ମଟର - ଗାଲି ମଟର	(ଓଡ଼ିଆ) ଗାଡ଼ି ମଟର ନାହିଁ ବାସନ୍ତି ।
	(ହୋ) ଗାଲି ମଟର ବାନଆଁ ବାସନ୍ତି ।
ମଲ୍ଲୀ - ମାଲି	(ଓଡ଼ିଆ) ମଲ୍ଲୀଫୁଲ ବହୁତ ବାସନା ।
	(ହୋ) ମାଲି ବାଆଃ ଏସୁ ସଲାନା ।
ମସଲା - ମାସାଲା	(ଓଡ଼ିଆ) ତରକାରୀରେ ମସଲା ମିଶାଅ ।
	(ହୋ) ଉତୁରେ ମାସାଲା ମିଶେଏ ମେ ।
ମେଥି - ମିତି	(ଓଡ଼ିଆ) ମେଥି ମହମହ ବାସୁଛି ।
	(ହୋ) ମିତି ମୁତୁଡ୍ ସଲାନ୍ ତାନ୍ ।
ମୁକୁଟ - ରାଜା ଟୁପି	(ଓଡ଼ିଆ) ରାଜା ମୁକୁଟ ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି ।
	(ହୋ) ରାଜା ଟୁପିଃଏ କାନା ।
ମଥାମଣୀ - ସାମାଂ ସିଙ୍ଗେର୍	(ଓଡ଼ିଆ) ମଥାରେ ମଥାମଣୀ ଅଛି ।
	(ହୋ) ବଅଃରେ ସାମାଂ ସିଙ୍ଗେର୍ ମିନାଃ ।
ମୁଦି - ପଲା	(ଓଡ଼ିଆ) ହାତ ଆଙ୍ଗୁଠିରେ ମୁଦି ଅଛି ।
	(ହୋ) ପଲା ତିଇ ଗାଣ୍ଡାରେ ମିନାଃଆ ।
ମୁଣ୍ଡକଣ୍ଢା - ସୁର୍‌ସେ/ସୁବା	(ଓଡ଼ିଆ) ଏବେ ମୁଣ୍ଡକଣ୍ଢା ବଜାରରେ ମିଳୁନାହିଁ ।
	(ହୋ) ନିମିର୍ ସୁବା କିରିଂତେ କା ନାମଓ୍ ତାନାଃ ।
ମାଳ - ହିଶିର	(ଓଡ଼ିଆ) ଫୁଲ ମାଳ ଛିଣ୍ଡିଗଲା ।
	(ହୋ) ବାଆ ହିଶିର ସିଡ୍‌ୟାନା ।
ମଇଁଷି - କେଲା	(ଓଡ଼ିଆ) ମଇଁଷି ହଜିଛି ।
	(ହୋ) କେଲା ଆଡ଼ାକାନା ।
ମାଙ୍କଡ଼ - ମାକଳ / ଶାରାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ଖଣ୍ଡଗିରିରେ ମାଙ୍କଡ଼ ଅଧିକ ।
	(ହୋ) ଖଣ୍ଡଗିରିରେ ଶାରାଃକ ଲାଲି ଗେୟା ।
ମିରିଗ, ହରିଣ - ସିଲିବ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ହରିଣ ପାହାଡ଼, ପର୍ବତରେ ରୁହେ ।
	(ହୋ) ସିଲିବ୍ ବିର୍ ବୁରୁରେଃ ତାଇନେ ।
ମେଣ୍ଢା - ମିଣ୍ଡି	(ଓଡ଼ିଆ) ମେଣ୍ଢା ମୁଣ୍ଡ ବଡ଼ ଟାଣ ।
	(ହୋ) ମିଣ୍ଡି ବଓ୍ଃ ଏସୁ କେଲେଃୟା ।
ମେଣ୍ଢୀ - ଏଙ୍ଗା ମିଣ୍ଡି	(ଓଡ଼ିଆ) ମେଣ୍ଢି ଚେରୁଛି ।
	(ହୋ) ଏଙ୍ଗା ମିଣ୍ଡି ଆଟିଂ ତାନା ।

ମେଣ୍ଢା ଛୁଆ - ମିଣ୍ଡିହନ	(ଓଡ଼ିଆ) ମେଣ୍ଢାଛୁଆ କ୍ଷୀର ପିଉଛି । (ହୋ) ମିଣ୍ଡିହନ୍ ନୁନୁତାନା ।
ମୟୂର - ମାରାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) କଳାମେଘ ଦେଖି ନାଚେ ମୟୂର । (ହୋ) ହେନ୍ଦେ ରିମିଲ୍‌ନେଲ୍‌ତେ ମାରାଃ ସୁସୁନେ ।
ମୟୂରୀ - ଏଙ୍ଗାମାରାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ମୟୂରୀ ପାଣି ପିଉଛି । (ହୋ) ଏଙ୍ଗା ମାରାଃ ଦାଃ ନୁଁ ତେନେ ।
ମୟୂରପୁଚ୍ଛ - ମାରାଃପିଆଲ	(ଓଡ଼ିଆ) ଦାସାଏଁ ନାଚରେ ମୟୂର ପୁଚ୍ଛର ଘଣ୍ଟା ବାଦନ ହୁଏ । (ହୋ) ଦାସାଏଁକ ମାରାଃ ପିଆଲରେ ଗାନ୍‌ଟା ତୁଙ୍ଗେ କେଏତେକ ଦାସାୟାଁ ।
ମାଛରଙ୍କା - କିକିର୍	(ଓଡ଼ିଆ) ମାଛରଙ୍କା ପକ୍ଷୀ ମାଛ ଖାଏ । (ହୋ) କିକିର୍ ହାକୁକଃଏ ଜମା ।
ମଶା - ସିକିଇଁ	(ଓଡ଼ିଆ) ମଶା କାମୁଡ଼ିଲେ ଜ୍ୱର ହୁଏ । (ହୋ) ସିକିଇଁ ହୁଃଏରେ ହା-ସୁଏ ।
ମହୁମାଛି - ଦୁମ୍‌ର	(ଓଡ଼ିଆ) ଏ ଗଛରେ ମହୁମାଛି ଅଛନ୍ତି । (ହୋ) ନେନ୍ ଦାରୁରେ ଦୁମୁରକ ମେନାଃ କଆ ।
ମାଛକାତି - ହାରାଁଆଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ଏ ମାଛର ମାଛକାତି ସଫା କର । (ହୋ) ନେନ୍ ହାଇରେୟାଃ ହାରାଁଆଡ୍ ସାପାଏମେ ।
ମାଛ ବିହନ - ହାକୁ /ହାଇ ହିତେ	(ଓଡ଼ିଆ) ଏବେ ମାଛ ବିହନ ଗାଁ ଗାଁ ବୁଲି ବିକୁଛନ୍ତି । (ହୋ) ନିମିର ହାଇ ହିତେ ହାତୁହାତୁକ ଆଗୁକତାନା ।
ମୁହାଣ - ସାମାନାଂ	(ଓଡ଼ିଆ) ପୋଖରୀ ମୁହାଣରେ ମନ୍ଦିର ଅଛି । (ହୋ) ବାନ୍ଧା ସାମାନାଂରେ ମଣ୍ଡକ ମିନାଃ ।
ମହାସାଗର - ଆଗମ୍ ଦରେୟା	(ଓଡ଼ିଆ) ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗର । (ହୋ) ପ୍ରଶାନ୍ତ ଆଗମ୍ ଦରେୟା ।
ମେଘ - ଗାମା	(ଓଡ଼ିଆ) କଳା ମେଘ । (ହୋ) ହେନ୍ଦେଃ ରିମିଲ୍ ଗାମା ।
ମଙ୍ଗଳ - ଗାନେନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ତୋର ମଙ୍ଗଳ ହେଉ । (ହୋ) ଆମାଃ ଗାନେନ୍ ହବାଅନ୍ନ ।
ମଧାହ୍ନ - ଟିକିନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ଆସନ୍ତୁ ମଧାହ୍ନ ଭୋଜନ ଖାଇବା । (ହୋ) ସିଙ୍ଗି ଟିକିନ୍ ୟେନେ, ଏଲାବୁ ଜମେୟାଁ ।

ମଧ୍ୟରାତ୍ରି - ତାଲା ନିଦେ	(ଓଡ଼ିଆ) ମଧ୍ୟରାତ୍ରିରେ କିଏ ?
	(ହୋ) ତାଲା ନିଦେରେ ଅକୟେ ?
ମୁହୂର୍ତ୍ତ - ନାଆଁଗେ	(ଓଡ଼ିଆ) ଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଚାଲିଯାଅ ।
	(ହୋ) ନାଆଁଗେ ସେନଃମେ ।
ମାସ - ଚାଣ୍ଡୁଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ବର୍ଷକୁ ବାର ମାସ ।
	(ହୋ) ମିଃ ସିର୍ମେରେ ଗେଲବାର୍ ଚାଣ୍ଡୁଃ ।
ମାର୍ଗଶିର - ଶାର୍ଢି	(ଓଡ଼ିଆ) ମାର୍ଗଶିର ମାସରେ ବହୁତ ଶୀତ ।
	(ହୋ) ଶାର୍ଢି ଚାଣ୍ଡୁଃଏସୁ ରାବାଂ ।
ମାଘ - ସେନ୍ଦେରା	(ଓଡ଼ିଆ) ମାଘ ମାସରେ ମାଗେ ପରବ ।
	(ହୋ) ସେନ୍ଦେରା ଚାଣ୍ଡୁରେ ବାଆ ପରବ ।
ମଳମାସ - ଲାନାଚାଣ୍ଡୁଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ତିନି ବର୍ଷରେ ଥରେ ମଳମାସ ଆସେ ।
	(ହୋ) ଆପେଏ ସିର୍ମେରେ ମିଶେ ଗର୍‌ଗଣିତ୍‌ରେ ଲାନାଓ୍ୱା ଚାଣ୍ଡୁ ହୁଜୁଃଏ ।
ମାପ - ଜକା	(ଓଡ଼ିଆ) କିରୋସିନ୍ ତେଲ ମପା ଯାଇଛି ।
	(ହୋ) ହାସାସୁନୁମ୍ ଜକାଓ୍ୱଃ ତାନା ।
ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ - ତାଲାମଣ୍ଡ	(ଓଡ଼ିଆ) ମଟକା ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଠ ପଢ଼େ ।
	(ହୋ) ମଟକା ତାଲାମଣ୍ଡରେ ପାଲାଓ୍ୱ ତାନା ।
ମୁଲତବି - ବନ୍ଦ / ହକା	(ଓଡ଼ିଆ) ସଭା ମୁଲତବି ରଖାଗଲା ।
	(ହୋ) ଦୁନୁବ୍ ବନ୍ଦ/ ହକା ୟାନା ।
ମାନହାନି - ଗିୟୁଇୟୁଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ନାମରେ ମାନହାନି ମକଦମା ରୁଜୁ କରାଗଲା ।
	(ହୋ) ସରପଞ୍ଚଓ୍ୱାଃ ନୁତୁମତେ ଗିୟୁଃଇୟୁଃ କେଶକ କେଶ କିଏ ।
ମୂଳଧନ - ମୁଉଲୁ ହିତେଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ମୂଳଧନ ଅଛି ।
	(ହୋ) ମୁଉଲୁ ହିତେଃ ମିନାଂ ।
ମନୋହରୀ ଦୋକାନ-କିଲିମିଲି ଦୋକାନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ଦୋକାନରେ ମନୋହରୀ ଜିନିଷ ଅଛି ।
	(ହୋ) ଦୋକାନ୍‌ରେ କିଲିମିଲି ଜିନିଷି ମିନାଃ ।
ମହାସୁଲ - ମାସୁଲ	(ଓଡ଼ିଆ) ହାଟରେ ମାସୁଲ ମାଗୁଛନ୍ତି ।
	(ହୋ) ହାଆଟରେ ମାସୁଲ୍‌କ ଆଆସିଏ ।
ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା - ଗନଂ ପାଲା	(ଓଡ଼ିଆ) ଦୋକାନ୍‌ରେ ମୂଲ୍ୟ ତାଲିକା ଟଙ୍ଗା ଯାଇଛି ।
	(ହୋ) ଦକାନ୍‌ରେ ଗନଂପାଲା ହାକାହାକାନା ।

ମଜୁରୀ - ନାଲା	(ଓଡ଼ିଆ) ମଜୁରୀ ଦିଅ । (ହୋ) ନାଲା ଏମାଞ୍ଚପେ ।
ମାଙ୍କଡ଼ - ମାକଳ ଏଙ୍ଗାସାରାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ମାଙ୍କଡ଼ ଗଛରେ ବସିଛି । (ହୋ) ଏଙ୍ଗାସାରାଃ ଦାରୁରେ ଦୁବେକେନେ ।
ଯାଆଁଳା - ଯାଓଣାଁ	(ଓଡ଼ିଆ) ଏ ଦୁହେଁ ଯାଆଁଳା ଛୁଆ । (ହୋ) ନିକିନ୍ ଯାଓଣାଁ ହନ୍‌କିନ୍ ।
ଯାଆଁଳା ଭାଇ - ଯାଓଣାଁ ହାଗେୟା	(ଓଡ଼ିଆ) ଲବ ଓ କୁଶ ଦୁହେଁ ଯାଆଁଳା ଭାଇ । (ହୋ) ଲବ ଅଣ୍ଡଃ କୁଶ ଟିକିନ୍‌ଦ ଯାଓଣାଁ ହାଗେୟା ।
ଯୁଗ - ଯୁଉଗୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ଯୁଗ ଯୁଗ କେତେ ଯୁଗ । (ହୋ) ଯୁଉଗୁ ଯୁଉଗୁ ଚିମିନ୍ ଯୁଉଗୁ ।

"ର"

ରାଜା - ରାଜା	(ଓଡ଼ିଆ) ରଜାଙ୍କର ପ୍ରଜା ଆବଶ୍ୟକ । (ହୋ) ରାଜା ଲଃତେ ପ୍ରଜାକ ଗରଜ ।
ରାଜପୁତ୍ର - ରାଜା ହନ୍‌ସେତ୍/ ରାଜାହନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ରାଜା ଦଶରଥଙ୍କ ବଡ଼ ପୁଅ ରାମଚନ୍ଦ୍ର । (ହୋ) ରାଜା ଦଶରଥଓ୍ଃ ମାରାଂହନ୍ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ।
ରାଜଜେମା - ରାଜା ଏରା	(ଓଡ଼ିଆ) ରାଜା ଦଶରଥଙ୍କ ତିନି ରାଜଜେମା ଥିଲେ । (ହୋ) ରାଜା ଦଶରଥଓ୍ଃ ଆପିଏ ଏରା କତାଇ କେନା ।
ରାଜମିସ୍ତ୍ରୀ - ରାଜମିସ୍ତ୍ରୀ	(ଓଡ଼ିଆ) ପଥର ଯୋଡ଼ିଛି ରାଜମିସ୍ତ୍ରୀ । (ହୋ) ଦିରି ଜଲାଇ ପାକାବାଇ ମିସ୍ତିରି ।
ରାକ୍ଷସ - ରାଗସ	(ଓଡ଼ିଆ) ରାକ୍ଷସର ପେଟ ବଡ଼ । (ହୋ) ରାଗସ ବାଗସଃ ଲାଇଃ ତି ୟା ।
ରାଣୀ - ରାଣୀ / ରାନି	(ଓଡ଼ିଆ) ବାପ୍‌ରେ ରାଣୀ ଏତେ ସୁନ୍ଦରୀ । (ହୋ) ବାବାରେ ରାଣୀ/ରାନୀ ନିମିନ୍ ସୁନ୍ଦର ।
ରୁଟି - ରିବ୍‌ଲାଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ବେଲିକି ରୁଟି ତିଆରି କରନ୍ତି । (ହୋ) ରିଡ୍‌ଲାଡ୍ ରୁଟି କ ବାଇୟା ।
ରସୁଣ - ରାସୁଇଁ	(ଓଡ଼ିଆ) ରସୁଣ ଖାଇଲେ ଖୁସି ଲାଗେ । (ହୋ) ରାସୁଇଁ ଜମ୍ ରାଆଁସା ଗେୟା ।

ରେଶମ - ତୁ ତୁ ଲୁଗାମ୍ | (ଓଡ଼ିଆ) ରେଶମ ପୋକ ମୂଲ୍ୟବାନ ।
(ହୋ) ତୁ ତୁ ଉ ଲୁଗେମ୍ ଏସୁ ଗନଂ ।

ରାଜହଂସ - ହାଁସିଲ୍ କଳ / ରାଜାହଂସ୍ | (ଓଡ଼ିଆ) ରାଜହଂସୀର ଚାଲି ଅଳସୀ ।
(ହୋ) ହାଁସିଲ କଳ ଜାକାଜୁକୁ ସେନେୟାଃ ।

ରଣା - ସାକମ୍‌ବିଙ୍ଗ୍ | (ଓଡ଼ିଆ) ରଣାସାପ ଏକ ବିଷାକ୍ତ ସାପ ।
(ହୋ) ସାକମ୍‌ବିଙ୍ଗ ବିଶିୟେନେ ।

ରାଜ୍ୟ - ରାଇଜ୍ | (ଓଡ଼ିଆ) ଆମ ରାଜ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ।
(ହୋ) ଆବୁଃଏ ରାଇଜ ଓଡ଼ିଶା ।

ରୋହି - ରୁଇ | (ଓଡ଼ିଆ) ରୋହି ମାଛ ବହୁତ ମିଠା ଲାଗେ ।
(ହୋ) ରୁଇ ହାକୁ ଏସୁ ନଗଡ଼ା ।

ରବି - ରୁଇ | (ଓଡ଼ିଆ) ଶନିବାର ପରେ ରବିବାର ଆସେ ।
(ହୋ) ଶନିହାର୍ ଚନାବ୍ ରୁଇହାର ହୁଜୁଃଏ ।

ଋତୁ - ଅମଲ୍ | (ଓଡ଼ିଆ) ବର୍ଷକ ଛଅ ଋତୁ ଅଟେ ।
(ହୋ) ବରଷରେ ତୁରୁୟେ ଅମଲ ମେନାଃ ।

ରଙ୍ଗ - ରଂ | (ଓଡ଼ିଆ) କାଗଜର ରଙ୍ଗ ଧଳା ।
(ହୋ) କାଗଜଃଆ ରଂ ପୁଣ୍ଡି ।

ରାଶି - ରାମ୍‌ତିଆ | (ଓଡ଼ିଆ) ରାଶି ଚାଷ ଲାଭଜନକ ।
(ହୋ) ରାମ୍‌ତିଆ ଚାସରେ ଲାଆବ ମିନାଃ ।

ରପ୍ତାନି - ଚନାଲ | (ଓଡ଼ିଆ) ବାରିପଦାରୁ ଟସର ଲୁଗା ରପ୍ତାନୀ କରାଯାଉଛି ।
(ହୋ) ବାରିପଦାୟେଃତେ ଲୁଗେମ୍ ଲିଜେଃଏ କ ଚନାଲେ ଟାନାଃ ।

ରୂପା - ରୂପେ | (ଓଡ଼ିଆ) ବେକରେ ରୂପା ହାର ।
(ହୋ) ହଟଅଃରେ ରୂପେ ହିଶିର୍ ।

ରସି - ବାୟାର୍ | (ଓଡ଼ିଆ) ରସିରେ ଛେଳିକୁ ବାନ୍ଧ ।
(ହୋ) ବାୟାର୍‌ତେ ମେରମ୍ ତଲିଇମେ ।

"ଲ"

ଲାଳ - ମଚଦାଃ / ଉଲିଦାଃ | (ଓଡ଼ିଆ) ଜିଲାପି ଦେଖି ଲାଳ ଗଡ଼ିଲା ।
(ହୋ) ରାଶିଲାଡ୍ ନେଲତେ ଉଲିଦାଃ ଜରୟାନା ।

ଲଙ୍ଗଳ - ନାଇଲ (ଓଡ଼ିଆ) ଲଙ୍ଗଳରେ ହଳ କରନ୍ତି ।

(ହୋ) ନାଇଲତେକ ସିୟୁଏ ।

ଲଫାପା - କାଗଜ ପଲମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ଲଫାପାରେ ଚିଠି ପଠାନ୍ତି ।

(ହୋ) କାଗଜ ପଲମ୍‌ତେ ନିକୁଲ୍‌କ କୁଲେୟା ।

ଲୁହା - ମେଏଁଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ଲୁହା ଗେଟ୍ ।

(ହୋ) ମେଏଁଡ୍ ଆଂ କା ଦୁଆର୍ ।

ଲେଖକ - ଅଟଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ଲେଖକ ଲେଖୁଛନ୍ତି ।

(ହୋ) ଅଟିଲ୍ ଅଲ୍‌ଟାନା ।

ଲୁଗା - ଲିଜେଃ (ଓଡ଼ିଆ) ଖରାଦିନେ ସୂତାଲୁଗା ବ୍ୟବହାର କରିବା ଭଲ ।

(ହୋ) ଜେଟେଦିନ୍ ସୁତେମ୍ ଲିଜେଃ ତଲେରେ ବୁଗିନେ ।

ଲାଭ - ଲାପା (ଓଡ଼ିଆ) ଲାଭ ଟଙ୍କା ।

(ହୋ) ଲାପା ଟାକା ।

ଲେଉଟିଆ - ଲେପେର ଆଃଆ (ଓଡ଼ିଆ) ଲେଉଟିଆ ଶାଗ ଭଜା ବହୁତ ମିଠା ।

(ହୋ) ଲେପେର ଆଃଆ ଉତୁ ଏସୁ ନଗଡ୍ ।

ଲଙ୍କା ମରିଚ - ମାରଚି (ଓଡ଼ିଆ) ଲଙ୍କା ବହୁତ ରାଗ ।

(ହୋ) ମାର୍‌ଚି ଏସୁ ହାଆଃଡ଼ା ।

ଲିଚୁ - ଜମେ କାଣ୍ଡେୟର (ଓଡ଼ିଆ) ଲିଚୁ ବହୁତ ମିଠା ।

(ହୋ) ଜମେ କାଣ୍ଡେୟରେ ଏସୁ ନଗଡ଼ ।

ଲେମ୍ବୁ - ଲିମ୍ବୁ (ଓଡ଼ିଆ) ଲେମ୍ବୁ ଅଟିଚିପୁଡ଼ିଲେ ପିତା ।

(ହୋ) ଲିମ୍ବୁ ଡ୍‌ପୁରେଏ ଚିପେରେ ମେଏରା ।

ଲଙ୍କା ଆମ୍ବ - ବିଲାତି ସସ (ଓଡ଼ିଆ) ଗୋବିନ୍ଦ ପଡ଼ିଆ ଜମିରେ ଲଙ୍କା ଆମ୍ବ ଚାଷ କରିଛନ୍ତି ।

(ହୋ) ଗୋବିନ୍ଦ ପାଳିଏ ଗୁଲାଃରେ ବିଲାତି ସସଏ ରଆତାଡ଼ା ।

ଲୁଣ - ବୁଲୁଂ (ଓଡ଼ିଆ) ଲୁଣ ଖାଏ ହାଣ୍ଡି ।

(ହୋ) ବୁଲୁଂ ଜମେ ଚାଟୁ ।

ଲୁଣୀ ମାଛ - ବୁଲୁଂ ହାଇ (ଓଡ଼ିଆ) ଲୁଣୀମାଛ ତରକାରୀ ।

(ହୋ) ବୁଲୁଂହାଇ ଉତୁ ଏସୁ ସିବିଲ ।

ଶାଶୁ - ହାନାର (ଓଡ଼ିଆ) ଶାଶୁଦେହ ଖରାପ ।

(ହୋ) ହାନାର ଟାଡ଼ି ହାସୁତାନା ।

ଶ୍ୱଶୁର - ହଏଁୟାର	(ଓଡ଼ିଆ) ଶ୍ୱଶୁର ବହୁତ ଭଲ । (ହୋ) ହୟାଁର ଏସୁକିନ୍ ବୁଗିନା ।
ଶଳା - ବୁଳିକଓ୍ୱା	(ଓଡ଼ିଆ) ଶଳା ଭାରୀ ଦୁଷ୍ଟ । (ହୋ) ବୁଳିକଆ ପାଗାଲା ଗେୟାଃ ।
ଶିକାରୀ - ଶାଙ୍ଗାର ତାନିଇ/ଶାଗାଂର ନିଇ	(ଓଡ଼ିଆ) ଶିକାରୀ ଶିକାର କରୁଛୁ । (ହୋ) ଶାଙ୍ଗାର ନିଇଃ ଶାଙ୍ଗାର ତାନା ।
ଶିକ୍ଷକ - ଗୁରୁ / ଗସାଞ୍ଜ	(ଓଡ଼ିଆ) ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରୁଛନ୍ତି । (ହୋ) ଗୁରୁ ହନ୍‌କଃଏ ପାଲାଓ୍ୱଃତାନା ।
ଶିଷ୍ୟ - ଚେଲା	(ଓଡ଼ିଆ) ଶିଷ୍ୟ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରୁଛି । (ହୋ) ଚେଲା ଗୁରୁଃଇ ଜଆରା ତାନା ।
ଶୁଣ୍ଡି - ଆର୍‌କିବାଲା	(ଓଡ଼ିଆ) ଶୁଣ୍ଡି ମଦ ତିଆରି କରୁଛି । (ହୋ) ଆର୍‌କିବାଲା, ଆରକିଂଇବାଇତେନେ ।
ସିଂଘାଣି - ସୁଲୁଇଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ନାକରୁ ସିଂଘାଣୀ ବାହାରୁଛି । (ହୋ) ମୁଟେୟେତେ ସୁଲୁଇ ଜରତାନା ।
ଶିଶୁ - ହୁଲିଂ ହନ / ସିଟିଏ	(ଓଡ଼ିଆ) ଶିଶୁ କାନ୍ଦୁଛି । (ହୋ) ହୁଲିଂହନ/ ସିଟିଏ ରାଆଃ ତାନା ।
ସୁସ୍ଥ - ବୁଗିନ୍ ହମଅଁ/ବୁଗିନ୍‌ହମଅଁ	(ଓଡ଼ିଆ) ରାମ ଦେହ ସୁସ୍ଥ ଅଛି । (ହୋ) ରାମ ବୁଗିନ୍ ହମଅଁ ମେନାଃୟା ।
ସୁନ୍ଦର - ସୁଗାଲ	(ଓଡ଼ିଆ) ସୁନ୍ଦର ଝିଅ । (ହୋ) ସୁଗାଲି କୁଇହନ୍ ।
ସମ୍ପର୍କୀୟ ଭାଇ - ଉପୁରୁମ୍ ହାଗାଞ୍ଜ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ଡୁଗା ମୋ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଭାଇ । (ହୋ) ଟିଏ ଡୁଗା ସୁଗାଲ ଉପୁରୁମ୍ ହାଗାଞ୍ଜ୍ ।
ସାବତ ଝିଅ - ଆସୁଲ ନାମ କୁଇ	(ଓଡ଼ିଆ) ରିନା ସାବତ ଝିଅ । (ହୋ) ରିନା ଆସୁଲ ନାମ କୁଇ ।
ସନ୍ତାନ - ହନ୍/ସିଟିଆ	(ଓଡ଼ିଆ) ଦୁଇଟି ସନ୍ତାନ । (ହୋ) ବାରିୟେ ହନ୍ ।
ସଉତୁଣୀ - ହିରୁମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ସଉତୁଣୀ ଆଣିବା । (ହୋ) ହିରମ୍ ଆଦେରିୟା ।

ସ୍ୱାମୀ - ହେରେଲ୍/ହାଃମ୍‌ତେ (ଓଡ଼ିଆ) ଏ ମୋ ସ୍ୱାମୀ ।
(ହୋ) ନିଇ ଆଞ୍ଜାଃ ହେରେଲ୍ ।

ସ୍ତ୍ରୀ - ଏରା (ଓଡ଼ିଆ) ବାସନ୍ତି ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ।
(ହୋ) ବାସନ୍ତି ଆଞ୍ଜାଃ ଏରା ।

ସାଙ୍ଗ - ଜୁଲି (ଓଡ଼ିଆ) ରାମର ସାଙ୍ଗ ରାଜୁ ।
(ହୋ) ରାମଓ୍ୱାଃ ଜୁଲି ରାଜୁ ।

ସହବାସୀ - ସୁସେମ ଜୁଲି (ଓଡ଼ିଆ) ଶିକାରୀଦଳ ଶିକାର ଗଲେ ସହବାସୀ ହୋଇ ଜଙ୍ଗଲରେ ରହିବେ ।
(ହୋ) ମିତ୍‌ତେଏରେ ବାସାନ୍‌କ ସାଙ୍ଗାର ବୁରୁରେ ସୁସେମ ଜୁଲିକ ତାଇନେ ।

ସେବକ - ଦେଙ୍ଗାରେ (ଓଡ଼ିଆ) ସେବକ ସେବା କରୁଛି ।
(ହୋ) ଦେଙ୍ଗାନିଇ ଦେଙ୍ଗାତାନା ।

ସର୍ଦ୍ଧାର - ହୁଦା ଗୁସିଆଁ (ଓଡ଼ିଆ) ଏ କାମର ସର୍ଦ୍ଧାର ରମେଶ ।
(ହୋ) ନେନ୍ ପାଇଟି ହୁଦା ଗୁସିଆଁ ରମେଶ ।

ସନ୍ୟାସୀ - ବିରେଡ୍ ହୋ (ଓଡ଼ିଆ) ଗୌତମ ବୁଦ୍ଧ ସନ୍ୟାସୀ ଥିଲେ ।
(ହୋ) ଗୌତମ ବୁଦ୍ଧ ବିରେଡ୍ ହୋଏ ତାଇକିନା ।

ସମାଧି - ସାସାନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ଏହି ସମାଧି ରାମର ।
(ହୋ) ନେନ୍ ଦିରି ସାସାନ୍ ରାମାଃ ।

ସମାଧିସ୍ଥଳ - ସାସାନ୍ ତାଃଆ (ଓଡ଼ିଆ) ସମାଧିସ୍ଥଳକୁ ଯାଇଥିଲା ।
(ହୋ) ସାସାନ୍ ତାଃଆଏ ସେନ୍ ଲେନା ।

ସ୍ୱର୍ଗ - ସରଗ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ସରଗୋକୁ ନିଶୁଣୀ ନାହିଁ ।
(ହୋ) ସରଗତେଦଃ ସିଣି ବାନଓ୍ୱାଃ ।

ସୁଖ - ସୁକୁ/ ରାଆଁସା (ଓଡ଼ିଆ) ସୁଖ, ଦୁଃଖ ଏ ଦୁନିଆଁ ।
(ହୋ) ସୁକୁ, ଦୁକୁ ନେନ୍ ଦୁନିଆଁ ।

ଶାଳଗ୍ରାମ - ବୁଙ୍ଗା ସାହାଲେ (ଓଡ଼ିଆ) ଦେହରୀ ଶାଳଗ୍ରାମରେ ପୂଜା କରୁଛି ।
(ହୋ) ଦିଉରି ବଙ୍ଗା ସାଆଲେରେ ବଙ୍ଗାତାନା ।

ସିନେମା ଘର - ସିନେମାଃ ଅଓ୍ୱାଃ (ଓଡ଼ିଆ) ସିନେମା ଘରେ ସିନେମା ଚାଲିଛି ।
(ହୋ) ସିନେମାଃ ଅହ୍ୱାଃରେ ସିନେମା ଚାଲୁୟେ କେନେ ।

ଶିଳ - ସାସାଂରିଡ୍‌ଦିରି — (ଓଡ଼ିଆ) ଶିଳା ପଥରରେ ହଳଦୀ ବାଟ ।
(ହୋ) ସାସାଂରିଡ୍‌ଦିରିରେ ସାସାଂରିଡେମେ ।

ସାବୁନ୍ - ସାବନ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) ଦିଅ ସାବୁନ ଆଣ ।
(ହୋ) ଦା ସାବୁନ୍ ଆଗୁଇମ୍ ।

ସିକା - ସିକୁୟେର — (ଓଡ଼ିଆ) ସିକା ଛିଣ୍ଡି ଗଲା ।
(ହୋ) ସିକୁୟେର ସିଡ୍‌ୟାନା ।

ସ୍ୱାଦହୀନ - ସାବାଃ — (ଓଡ଼ିଆ) କେମିତି ତରକାରୀ ସ୍ୱାଦହୀନ ?
(ହୋ) ଚିଲିକେନ୍ ଉତୁ ସାବାଃ ଆ ?

ସୁ-ସ୍ୱାଦୁ - ଇସୁସିବିଲ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) ମାସଂ ତରକାରୀ ସୁ-ସ୍ୱାଦୁ ।
(ହୋ) ଜିଲୁ ଉତୁ ଏସୁସିବିଲା ।

ଶାଗ - ଆଃ-ଆ — (ଓଡ଼ିଆ) ଶାଗ କିଣ ।
(ହୋ) ଆଃଆ କିରିଞ୍ଜେମେ ।

ସୋରିଷ - ମାନି — (ଓଡ଼ିଆ) ସୋରିଷ ଶାଗ ।
(ହୋ) ମାନି ଆଃଆ ।

ଶିମ୍ବ - ଶିଲିମି — (ଓଡ଼ିଆ) ଶିମ୍ବ ଏକ ଫଳ ।
(ହୋ) ଶିଲିମି ମିତଃ ଜଅ ।

ସ୍ଥଳପଦ୍ମ - ଅତେ ତାଲାଏ — (ଓଡ଼ିଆ) ସ୍ଥଳ ପଦ୍ମଫୁଲ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଏ ।
(ହୋ) ଅତେ ତାଲାଏ ବାଆଏସୁ ସୁଗାଇ ନେଲଃଆ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ - ଗଣ୍ଡୁଃବାଆ — (ଓଡ଼ିଆ) ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ଫୁଲ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉଛି ।
(ହୋ) ଗଣ୍ଡୁଃବାଆ ନିମିନ୍ ବୁଗିନ୍ ନେଲଓଃ ତାନା ।

ସଜନୀ - ମୁଲ୍‌ଗେ — (ଓଡ଼ିଆ) ସଜନା ଶାଗ ।
(ହୋ) ମୁଲ୍‌ଗେ ଆଃ-ଆଃ ।

ଶାଳ-ଶାର୍‌ଜମ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) ଶାଳ ଗଛ ।
(ହୋ) ଶାରଜମ୍ ଦାରୁ ।

ଶୁଣ୍ଠି - ଗଅ୍ଃଓଦା — (ଓଡ଼ିଆ) ଶୁଣ୍ଠିର ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ ଅଛି ।
(ହୋ) ଗଅଃଓଦା ରେଏଡ଼ାନା ।

ସୂତା - ସୁତେମ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) ସୂତା ଚିଣ୍ଡିଲା ।
(ହୋ) ସୁତେମ୍ ସିଡ୍‌ୟାନା ।

ଶାଢ଼ୀ - ଶାଳି ଲିଜେଃ
(ଓଡ଼ିଆ) ଏ ଶାଢ଼ୀ କାହାର ।
(ହୋ) ନେନ ଶାଳି ଅକୟାଃ ।

ସମର - ଶାରାମ୍
(ଓଡ଼ିଆ) ଏତେବଡ଼ ସମର ।
(ହୋ) ନିମିନ୍ ମାରାଂ ସାରାମ୍ ।

ସିଂହ - ଜଟ କୁଲେ/ଜଟେୟାକୁଲେ
(ଓଡ଼ିଆ) ସିଂହ ଗର୍ଜିଲା ।
(ହୋ) ଜଟକୁଲେ ଗାର୍‌ଜାଓ କେଡ଼୍ଃ ।

ଷଣ୍ଢ - ସେଣ୍ଡ
(ଓଡ଼ିଆ)ଷଣ୍ଢ ଧାନ ଖାଇଲା ।
(ହୋ) ସେଣ୍ଢ ବାବାଏ ଜମ୍‌କିଡ଼ା ।

ସାପ ହୁଂକା - ବିଞ୍ଜ୍ ଉଣ୍ଡୁ
(ଓଡ଼ିଆ) ସାପହୁଂକା ଦେଖାଯାଉଛି ।
(ହୋ) ବିଞ୍ଜ ଉଣ୍ଡୁ ନେଲଓ୍ୱଃ ତାନା ।

ସାଧବ ବୋହୂ - ସିନ୍ଦୁରୀ ଉରୁ
(ଓଡ଼ିଆ) ସାଧବ ବୋହୂ ଧିରେ ଧିରେ ଚାଲିଛି ।
(ହୋ) ସିନ୍ଦୁରୀ ଉରୁ ସୁଏ ସୁଏତେ ସେନଃତାନା ।

ଶାମୁକା - ଗିନ୍‌ଚେଃଏ୍
(ଓଡ଼ିଆ) ସମୁଦ୍ର ଶାମୁକା ।
(ହୋ) ସମ୍‌ଦର୍‌ରେନ୍ ଗିନ୍‌ଚେଃଏ୍ ।

ଶଂଖ - ସାକଓ୍ୱାଁ
(ଓଡ଼ିଆ) ଶଂଖ ବାଜୁଛି ।
(ହୋ) ସାକଓ୍ୱାଁ ଶାଲିତେନେ ।

ସମୁଦ୍ର - ଦରେୟା/ସମ୍‌ଦର୍
(ଓଡ଼ିଆ) ସମୁଦ୍ର କୂଳ ।
(ହୋ) ଦରିୟା କୁଟି ।

ଶାଖାନଦୀ - ହୁଲିଂ ଗାଲା/ କତଗାଲା
(ଓଡ଼ିଆ) ମହାନଦୀ ନଦୀରୁ କାଠଯୋଡ଼ି ଶାଖା ନଦୀ ବାହାରିଛି ।
(ହୋ) ମହାନଦୀ ଗାଲାଏତେ ହୁଲିଂ କାଠଯୋଡ଼ି ଗାଲା ଅହଲା କାନା ।

ସ୍ଥଳ - ଅତେ
(ଓଡ଼ିଆ) ଆମେ ସମସ୍ତେ ସ୍ଥଳରେ ବାସ କରୁ ।
(ହୋ) ଆବୁ ସବେନ ଅତେରେ ମେନାଃବୁଏ ।

ସହର - ଜାଏଁଲା
(ଓଡ଼ିଆ) ସହରକୁ ରାସ୍ତା ନାହିଁ ।
(ହୋ) ଜାଏଁଲାତେ ହରା ବାନଆଁ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ - ସିଙ୍ଗି ତୁରତୁଂ
(ଓଡ଼ିଆ) ପ୍ରଖର ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ।
(ହୋ) ଇମିନ୍ କେଲେଏ ସିଙ୍ଗିତୁରତୁଂ ।

ସକାଳବେଳା - ସେତାଃ ସିଙ୍ଗି
(ଓଡ଼ିଆ) ସକାଳବେଳା ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ହେଲା ।
(ହୋ) ସେତାଃ ସିଙ୍ଗି ତୁର୍‌ୟାନା ।

ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ - ସିଙ୍ଗି ହାସୁର	(ଓଡ଼ିଆ) ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ହେଲେ । (ହୋ) ସିଙ୍ଗି ହାସୁର ୟାନା ।
ସୋମବାର - ସୁମୀହାର	(ଓଡ଼ିଆ) ରବିବାର ପରେ ସୋମବାର ଆସେ । (ହୋ) ରୁଇହାର ଚାନାବ ସୁମୀହାର ହୁଜୁଃଏ ।
ସମୟ - ଉଲି	(ଓଡ଼ିଆ) ଖାଇବା ସମୟ ହେଲାଣି । (ହୋ) ଜମେ ଉଲି ହବାୟାନା ।
ସକାଳ - ସେତାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ସକାଳେ ଆସ । (ହୋ) ସେତାଃରେ ହୁଜୁଃମେ ।
ସଂଧା - ଆୟୁବ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଆସ । (ହୋ) ଆୟୁବ୍ ପାଙ୍ ହୁଜୁଃଉମେ ।
ସପ୍ତାହ - ମିଃ ହାଆଟ/ହାବ୍ତାବାର	(ଓଡ଼ିଆ) ସାତ ଦିନରେ ସପ୍ତାହ ହୁଏ । (ହୋ) ଇୟାହାର୍‌ରେ ମିହାଆଟ ହବାନ୍ତା'ନା ।
ଶ୍ରାବଣ - ଆଟେନ	(ଓଡ଼ିଆ) ଶ୍ରାବଣ ମାସ ପରେ ଭାଦ୍ରବ ମାସ ଆସେ । (ହୋ) ଆଘଲା ଘଣ୍ଟୁ ଚାମବ୍ ଆଟେନ୍ ଘଣ୍ଟୁଃ ହବାନା ।
ଶୀତ - ରାବାଂ	(ଓଡ଼ିଆ) ଏତେ ଶୀତ ଲାଗୁଛି । (ହୋ) ଇମିନ୍ ରାବାଂ ଟାନା ।
ଶହେ ଟଙ୍କିଆ - ମିଡ୍ ଶହଟା କାଲ'ଟ	(ଓଡ଼ିଆ) ଶହେ ଟଙ୍କା କିଏ ଚୋରି କଲା । (ହୋ) ମିଡଃଶହ ଟାକା ଲଅଟ ଅକୟେ କୁମୁଉକିଡ଼ା ।
ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀ - ଗୁରମୀ	(ଓଡ଼ିଆ) ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରୁଛନ୍ତି । (ହୋ) ଗୁର୍‌ମୀ ପାଟୁଏକଃଏ ପାଲାଅଟାନା ।
ଶ୍ରେଣୀ - ବାରା	(ଓଡ଼ିଆ) କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଛି । (ହୋ) ଅକନ୍ ବାରାରେମ୍ ପାଲାଓଃ ଟାନା ।
ଶିକ୍ଷା - ପାପାଦିର	(ଓଡ଼ିଆ) ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ । (ହୋ) ମୁଣ୍ଡରେ ପାପାଦିରକ ଏତକଟାନା ।
ଶିକ୍ଷକ - ଗୁରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରୁଛନ୍ତି । (ହୋ) ଗୁରୁ ଅଲ୍‌ଏତକ ଟାନାଏ ।
ସାକ୍ଷୀ - ସାକି	(ଓଡ଼ିଆ) ସାକ୍ଷୀ ରହିଲା ଶଙ୍ଖା ଶାଢ଼ୀ । (ହୋ) ସାକି ଟାଇୟେନେ ଶାକମ୍ ଶାଳୀ ।
ସୂଧ - ସୁଉଦୁ	(ଓଡ଼ିଆ) କେତେ ସୁଧ ? (ହୋ) ସୁଉଦୁ ଚିମିନ୍ ?

ସୁନା - ସନା	(ଓଡ଼ିଆ) ସୁନା ଚୁଡ଼ି । (ହୋ) ସନା ସାକମ୍ ।
ସେ - ଆଃଏ	(ଓଡ଼ିଆ) ସେ ଗଲା । (ହୋ) ଆଃଏ ସେନଃୟାନା ।
ସେମାନେ - ଇନ୍‌କ	(ଓଡ଼ିଆ) ସେମାନେ ଗଲେ । (ହୋ) ଇନ୍‌କ ସେନଃୟାନା ।
ସେମାନଙ୍କୁ - ଇନ୍‌କ କୋ	(ଓଡ଼ିଆ) ସେମାନଙ୍କ ଭାତ ଦିଅ । (ହୋ) ମାଣ୍ଡି, ଏମାକପେ ।
ସେମାନଙ୍କର - ଇନ୍‌କୁଆଃ	(ଓଡ଼ିଆ) ସେମାନଙ୍କର ବିଲବାଡ଼ି । (ହୋ) ଇନ୍‌କଆଃ ଅତେହାସାଃ ।
ସେହି - ଏନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ସେହି ଗାଁ । (ହୋ) ଏନ୍ ହାତୁ ।
ସେ ସବୁ- ଏନ୍‌କ	(ଓଡ଼ିଆ) ସେ ସବୁ ଗାଁ । (ହୋ) ଏନ୍‌ହାତୁକ ।
ସେଗୁଡ଼ିକ - ହାନାକ	(ଓଡ଼ିଆ) ସେଗୁଡ଼ିକ ତୁମର । (ହୋ) ହାନା କଗେ ଆପେୟାଃ ।
ସେ ନିଜେ - ଆଃ ଏଗେ	(ଓଡ଼ିଆ) ସେ ନିଜେ ଚୋର । (ହୋ) ଆଃ ଏଗେ କୁମ୍ବୁ ଉ ।
ସମ୍ବନ୍ଧରେ - ବିଷୟରେ	(ଓଡ଼ିଆ) ସ୍କୁଲ ବିଷୟରେ ଲେଖ । (ହୋ) ମଣ୍ଡ ବିଷୟରେ ଅଲେମେ ।
ସବୁଆଡ଼େ - ଗଟାମୁଲି / ସାବିମୁଲି	(ଓଡ଼ିଆ) ଆଜି ସବୁଆଡ଼େ ବର୍ଷା । (ହୋ) ତିସିଂ ସାବିମୁରି ଗାମା ।
ହାତ - ତିଇ	(ଓଡ଼ିଆ) ହାତରେ ଧର । (ହୋ) ତିଇତେ ସାବିମେ ।
ହାଡ଼ - ଜାଂ	(ଓଡ଼ିଆ) ହାଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । (ହୋ) ଜାଂ ରାପୁଡ଼େ ୟାନା ।
ହାଣ୍ଡି - ଗ୍ଦଟୁ	(ଓଡ଼ିଆ) ହାଣ୍ଡିପାଣି ଥଣ୍ଡା । (ହୋ) ଗ୍ଦଟୁଦାଃ ସା-ସାଆଃ ।

ହାତୁଡ଼ି - କଟାସି	(ଓଡ଼ିଆ) ହାତୁଡ଼ିରେ କଣ୍ଟା ପିଟ । (ହୋ) କଟାସିତେ କାନ୍‌ଟି କିଲୁମେମ୍ ।
ହେଁସ - ଜାଟିପାଟି	(ଓଡ଼ିଆ) ସାମ୍ନାରେ ହେଁସ ଟଙ୍ଗା ଯାଇଛି । (ହୋ) ଦୁହେର ସାମାନାଂରେ ଜାଟିପାଟି ହାକାଓ୍ଵାକାନା ।
ହାଣ୍ଡିଆ - ଡ଼ିଆଂ	(ଓଡ଼ିଆ) ସିଝାଭାତ ଥଣ୍ଡାକରି ମଳିକା ଔଷଧ ଦେଇ ଏକ ହାଣ୍ଡିରେ ରଖିଲେ ତିନିଦିନ ପରେ ହାଣ୍ଡିଆ ହୁଏ । (ହୋ) ଇସିନ୍ ମାଣ୍ଡି ରାଏ କେଏତେ ରାନୁ କେଏତେ, ଘଟୁରେ ଆକିତ୍ କେଏତେ ଆପେ ସିଙ୍ଗିରେ ଉପୁଡ଼ଃ ଡ଼ିଆଁ ।
ହରଡ଼ - ରେୟାଲି	(ଓଡ଼ିଆ) ହରଡ଼ ଡ଼ାଲି । (ହୋ) ରେୟାଲି ଡ଼ାଆଲି ।
ହଳଦୀ - ସାସାଂ	(ଓଡ଼ିଆ) ତରକାରୀରେ ହଳଦୀ ଦିଅ । (ହୋ) ଉତୁରେ ସାସଂ ଏଁମ୍ ।
ହାର - ହିସିର	(ଓଡ଼ିଆ) ଝିଅଟିର ବେକରେ ହାର ଅଛି । (ହୋ) ହାପାନୁମ୍ ହଟଃ ରେ ହିସିର୍ ।
ହାତୀ - ହାତି	(ଓଡ଼ିଆ) ହାତୀ ଧାନ ଖାଉଛି । (ହୋ) ହାତି ଜମତାନାଃ ବାବା ।
ହଂସ ଛୁଆ - କଲହନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ହଂସ ଛୁଆକୁ କୁକୁର ବୋହିଲା । (ହୋ) କଲହନ୍ ସେତା ଗଃ କିଃଏ ।
ହଳଦୀ ବସନ୍ତ - ବଚଃ ଚେଣେ	(ଓଡ଼ିଆ) ହଳଦୀ ବସନ୍ତ ଉଡ଼ିଗଲେ । (ହୋ) ବଚଃ ଚେଣେ ଆପିର ୟାନା ।
ହୁଙ୍କା - ବୁନୁମ	(ଓଡ଼ିଆ) ହୁଙ୍କାରେ ଉଇ ଅଛନ୍ତି । (ହୋ) ବୁନୁମ୍‌ରେ ନିଦିରକ ମିନାଃକୁଆଃ ।
ହେମନ୍ତ - ଶାର୍ଦି	(ଓଡ଼ିଆ) ହେମନ୍ତ ଋତୁରେ ଧାନ କଟାଯାଏ । (ହୋ) ଶାରର୍ଦି ଋଣ୍ଡୁରେ ବାବାକ ଇରେୟା ।
ହଳଦିଆ - ସାସାଂତେୟା	(ଓଡ଼ିଆ) ଭାଉଜ ହଳଦିଆ ଶାଢ଼ୀ ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି । (ହୋ) ହିଲି ସାଂସାଂଶାଲିଇ ତଲାକାଡ଼ା ।
ହାଜତ୍ - ସାତାର	(ଓଡ଼ିଆ) ଚୋରକୁ ହାଜତକୁ ନେଲେ । (ହୋ) କୁମୁଉ ସାତାର କିଏଃ ।
ହାତକଡ଼ି - ତିଇ ସିକିଳି	(ଓଡ଼ିଆ) ଲୋକ ମାରିଥିବା ଲୋକକୁ ପୋଲିସ୍ ହାତକଡ଼ି କଲା । (ହୋ) ଟାମ୍ ଗଏ୍‌କେନ୍ ହୋ ପୋଲିସ୍‌କ ତିଇ ସିକିଳି କିଏ୍‌କଃ ।

ବିସ୍ମୟ ସୂଚକ ଅବ୍ୟୟ(ଟାଟାକା କାବୟ)

ଦେଖ - ନେଲେମେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆକାଶକୁ ଦେଖ । **(ହୋ) - ସିର୍ମାରିମିଲ ନେଲେମେ ।**
ଛି ଛି - ଚି ଚି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଛି ଛି ପିଲାଟି କେତେ ଅପରିଷ୍କାର ଦେଖାଯାଉଛି । **(ହୋ) - ଚି ଚି ହନ୍ ଚିମିନ୍ ଅଜରାଏଃ ନେଲଃ ତାନା ।**
ହେ ଈଶ୍ୱର - ହେ ଓ୍ୱାରାଂଦାଲେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ତୁମେ ହିଁ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା । **(ହୋ) - ହେ ଓ୍ୱାରାଂଦାଲେ ଆମଗେ ସିର୍ଜନ କିନିଃ ।**
ମୋ ରାଣ - ବାଡ୍ ସାରାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ମୋ ରାଣ ତୋମେ ଆସିବ । **(ହୋ) - ଆଞ୍ଜ ତାଡ଼ସାରାଃ ତାନା ଆମ ହୁଜୁଃଏମ ।**
ଠିକ୍ ଅଛି - ବୁଗିତାଡ଼ାମ /ବାଣିଆ ତାଡ଼ାମ	(ଓଡ଼ିଆ) - ପରୀକ୍ଷାରେ ତୁମେ ଠିକ୍ କରିଛ । **(ହୋ) - ବିଲାଉରେ ଆମ୍ ବୁଗିତାଡ଼ାମ ।**
ବିଦାୟ - ହାଣ୍ଡର	(ଓଡ଼ିଆ) - ବାପା ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେଲେ । **(ହୋ) - ଆପୁ/ଆପୁଂ ଆୟାଃ ବାଲାକେଃ ହାଣ୍ଡର କିଃଏ ।**
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ - ଏସୁଟାଟାକା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଏ ଲୋକଟା । **(ହୋ) - ଏସୁଟାଟାକା ହ ।**
ନମସ୍ତେ - ଜଆରଗେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ନମସ୍ତେ ବନ୍ଧୁ । **(ହୋ) - ଜଆରଗେ ବାଲାଙ୍ଗ୍ ।**
ଚମତ୍କାର - ଆଗୁଜାଇ	(ଓଡ଼ିଆ) - ପିଲାଟି ଚମତ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ କଲା । **(ହୋ) - ଶିଟିଏ ଆଗୁଜାଇ ପାଇଟିକିଡ଼ା ।**
ସୁନ୍ଦର ଫୁଲଟି - ବୁଗିନ୍ / ବାଣିଆଁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ବଗିଚ୍ଚରେ ସୁନ୍ଦର ଫୁଲଟି ଫୁଟିଛି । **(ହୋ) - ବାଆ ବାକାରରେ ବୁଗିନ ବାଆ ଫୁଟାଓ୍ୱକାନା ।**
ଯନ୍ତ୍ରଣା - ହାସୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଲୋକଟି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗୁଛି । **(ହୋ) - ହୋ ହାସୁଆ କାନା ।**
ମୂର୍ଖ - ସିତୁରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ମୂର୍ଖ ଲୋକଟି ଠକାମିରେ ପଡ଼ିଛି । **(ହୋ) - ସିତୁରୁ ହୋ ଘକାଡ଼ା କାନା ।**
ଲଜ୍ଜା - ଗିୟୁଃଉ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଲଜ୍ଜା ନିବାରଣ ପାଇଁ ଲୁଗା ଆବଶ୍ୟକ । **(ହୋ) - ଗିୟୁଃଉ ଏସେଡ଼ ଲାଗେଡ଼ ଲିଜାଃ ଗରଜମିନାଃ ।**

ତଥାସ୍ତୁ - ହବାଓ୍ୱଃ / ଏୟାମାର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲୋକେ ତଥାସ୍ତୁ କହିଲେ ।

(ହୋ) - ପାଇଟି ହୋବାଓ୍ୱଃକା ମେନ୍ତେ ହୋକ କାଜିକିଡ଼ା ।

ଶୁଭରାତ୍ରି - ସାଗୁନକିଦା (ଓଡ଼ିଆ) - ଆଜି ଶୁଭ ରାତ୍ରି ।

(ହୋ) - ତିସିଂ ସାଗୁନ୍ କିଦା ।

ଅବ୍ୟୟ ସୂଚକ ବାକ୍ୟାଂଶ (କାବୟ୍ ବାକାଁକ)

ତା'ବି ହେଉ - ଇନାଓ୍ୱ ହବାଓ୍ୱଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଙ୍ଗକୁ ଅନ୍ୟଟି ହେଉଥିଲେ ତା'ବି ହେଉ ।

(ହୋ) - ମିଡ଼ଅ ପାଇଟି ଲଃତେ ଏଟାଃ ପାଇଟି ହବାଓ୍ୱଃ ତାନରେଦ ଏନାଓ୍ୱ ହବାଓ୍ୱଃ ।

ସାଥିରେ - ଲଅଃତେ (ଓଡ଼ିଆ) - ମୋ ସାଥିରେ ଆସିଛି ।

(ହୋ) - ଆଞ୍ ଲଅଃତେଃ ହୁଜୁଃ କାନା ।

ଭୟରେ - ବରତେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଭୟରେ ସେ ପଳାଇଲା ।

(ହୋ) - ବରତେ ଆଏଃ ସେନଃୟାନା ।

ନିମିତ୍ତ - ନାତେଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ବହି ପଢ଼ିବା ନିମିତ୍ତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

(ହୋ) - ପୁତି ପାଲାଓ୍ୱ ନାତେଡ଼ ମିନାଃ ।

ଖାତିରି - କେଶମ (ଓଡ଼ିଆ) - ଲୋକଟିର ଖାତିରି ନାହିଁ ।

(ହୋ) - ହୋଓ୍ୱାଃ କେଶମ ବାନଃଆ ।

ସମ୍ମୁଖରେ - ଆୟାର୍ ସାମାନାଂରେ (ଓଡ଼ିଆ) - ମୋ ସମ୍ମୁଖରେ ସେ ଠିଆ ହୋଇଛି ।

(ହୋ) - ଆଞାଃ ଆୟାର୍ ସାମାନାଂରେ ଆଏଃ ତିଙ୍ଗୁଆ କାନା ।

ତରଫରୁ - ପାଆଏତେ (ଓଡ଼ିଆ) - ମୋ ତରଫରୁ ବହିଟି ନିଅ ।

(ହୋ) - ଆଞ୍ଜ ପାଆଏତେ ପୁତି ଇଡ଼େମ ।

ଖୁବ୍ ନିକଟରେ - ଏସୁଜାପାଃରେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖୁବ ନିକଟରେ ସେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ।

(ହୋ) - ଆଞ୍ଜ ଜାପାଆଏତେ ପୁତି ଇଡ଼େମ୍ ।

ଉଚ୍ଚରେ - ଚିତାନ୍‌ରେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଚଢ଼େଇଟି ଉଚ୍ଚରେ ଉଡୁଅଛି ।

(ହୋ) - ଚେଣେ ନେତାନ୍‌ରେଃ ଆପିରେନ୍ ତାନା ।

ଅନୁଯାଇ - ଲେକାତେ (ଓଡ଼ିଆ) - କହିବା ଅନୁଯାଇ ସେ ଆସିଲା ।

(ହୋ) - କାଜି'ଇ ଲେକାତେ ଆଏଃ ହୁଜୁଃୟାନା ।

ଅନୁସନ୍ଧାନ - ହିଡ଼ନାମ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦୁଇଜଣ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଆସିଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ବାର'ଅ ହିଡ଼ନାମରେକି ରୁଜୁଆଃ କାନା ।

ବ୍ୟତିତ - ବେଗାର (ଓଡ଼ିଆ) - ସେ ମୋ ବ୍ୟତୀତ କିଛି କରିପାରିବ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଆଏଃ ଆଞ୍ଜ୍ ବେଗାର ଚିକାନାଃଓ୍ବେ କାଏଃ ଦାୟିୟାଃ ।

ସଂଯୋଜକ ଅବ୍ୟୟ (ସାଗାଇ କାବୟ)

କିମ୍ବା, ଅଥବା - ବାନ୍ତେରେଦ / କା-ରେ (ଓଡ଼ିଆ) - ତୋମେ ଆସିବ କିମ୍ବା / ଅଥବା ସେ ଆସିବେ ।
(ହୋ) - ଆବେନ ହୁଜୁଃଏ ବାନ୍ତେରେଦ ଆକିଂ ।

ତଥାପି - ଏନରେୟ୍ (ଓଡ଼ିଆ) ମନାକଲି ତଥାପି ସେ ଆସିଲା ।
(ହୋ) -ମାନାକିଃୟେଞ୍ଚ ଏନ୍‌ରେୟ ଆଏଃ କାଏଃ ମାନାୟାନ୍ତେଃ ହୁଜୁଃୟାନା ।

ସେଭଳି - ଏନଲେକା (ଓଡ଼ିଆ) - ସେଭଳି କାର୍ଯ୍ୟକର ।
(ହୋ) - ଏନ୍‌ଲେକା ପାଇଟି ମେ ।

କିମ୍ବା - କା'ରେଦ (ଓଡ଼ିଆ) - ମୁଁ ଆସିବି କିମ୍ବା ସେ ଆସିବେ ।
(ହୋ) - ଆଞ୍ଚ ହୁଜୁଃଏ କା'ରେଦ ଆଏଃ ହୁଜୁଃଏଃ ।

ଯାହା ହେଉ - ଯା'ରେୟ (ଓଡ଼ିଆ) - ଯାହା ହେଉ ଆଜି ତୋମେ ଆସିଛ ।
(ହୋ) - ଯା'ରେୟ ତିସିଂ ଆବେନ୍ ହୁଜୁଃଏ କାନା ।

ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ - ନାଃ ସାନ୍ତେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଆସିଲେ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ନାଃ ସାନ୍ତେ ଆଃଏଃ କାଏଃ ହୁଜୁଃୟାନା ।

ତା' ନହେଲେ - ହାନା କା'ରେଦ (ଓଡ଼ିଆ) - ତା' ନହେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ହାନା କା'ରେଦ କା' ଚଲାଓ୍ବାଃ ।

ସଂଯୋଜକ ଅବ୍ୟୟ (ସାଗାଇ କା-ବୟ୍)

ଆଡ଼କୁ - ପାଆତେ (ଓଡ଼ିଆ) - ମୋ ଆଡ଼କୁ ଆସ ।
(ହୋ) - ଆଞ୍ଚ ପା'ଆତେ ହୁଜୁଃମ ।

ପାଖରେ - ଜାପାଃର (ଓଡ଼ିଆ) - ପାଖରେ ବସ ।
(ହୋ) - ଜାପାଃରେ ଦୁବ୍‌ମେ ।

ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ - ଚେତାନ୍‌ରେ (ଓଡ଼ିଆ) -ସେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ରହିଲେ ।
(ହୋ) - ଆଏଃ ଚେତାନ୍‌ରେଃ ତାଇୟାନା ।

ଏକ ପାଖରୁ ଅନ୍ୟ ପାଖକୁ - ମିଡ୍‌କୁଟି'ତେ ଅଣ୍ଡଃ ମିଡ୍ କୁଟି

(ଓଡ଼ିଆ) - ଲୋକଟି ଏକ ପାଖରୁ ଅନ୍ୟ ପାଖକୁ ଗଲା ।
(ହୋ) - ମିଡ୍ ହୋ' ମିଡ୍ କୁଟିତେ ଅଣ୍ଡଃ ମିଡ୍‌କୁଟିତେଃ ସେନଃ ୟାନା ।

ନିମ୍ନରେ - ଲାଟାରରେ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଆମେମାନେ ଆକାଶର ନିମ୍ନରେ ଅଛୁ ।
(ହୋ) - ଆବୁମାନକ ସିର୍ମାରିମିଲ ଲାଟାର୍‌ରେ ମିନାଃବୁଆ ।

ପଛରେ - ଘନାବ୍‌ରେ/ତାୟମ୍‌ରେ
(ଓଡ଼ିଆ) - ମୋ ପଛରେ ସେ ।
(ହୋ) - ଆଞ୍ଚାଃ ଘନାବ୍‌ରେ ଆଏଃ ।

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ - ଯଅଙ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ନାହାନ୍ତି ।
(ହୋ) - ନାଃ ଜଅଙ୍ ଆକିଂ ବାଙ୍କିନା ।

ଦୁଇ ମଧ୍ୟରେ - ବାର' ତାଲାରେ/ ବାର'ୟତେ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଦୁଇ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଭଲ ।
(ହୋ) - ବାର'ତାଲାରେ ମିଡ ବୁଗିନା ।

ବ୍ୟତୀତ - ବାଗେ କାତେ
(ଓଡ଼ିଆ) - ମୋ ବ୍ୟତୀତ ସେ ଆସିବେ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଆଞ୍ ବାଗେ କାତେ ଆକିଂ କା କିଂ ହୁଜୁଃଆ ।

ସବୁଆଡ଼େ - ସାବିନ ପାଆ
(ଓଡ଼ିଆ) - ସବୁଆଡ଼େ ପଡ଼ିଆ ଅଛି ।
(ହୋ) - ସାବିନ ପାଆ ପାଲିଆ ମିନାଃ ।

ପରି - ଲିକା / ଲିକାନ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ତୁମ ପରି କେହି ନାହାନ୍ତି ।
(ହୋ) - ଆବେନଲେକା ଅକୟ ବାଙ୍କୁଆ ।

ପାଇଁ - ଲାଗେଡ୍ / ଲାଗିଡ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ମୋ ପାଇଁ ଆମ୍ବ ଆଣନ୍ତୁ ।
(ହୋ) - ଆଞ୍ ଲାଗେଡ୍ ଉଲି ଆଗୁଇବେନ୍ ।

ନିକଟରେ - ଜାପାଃରେ / ସୁର୍‌ରେ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଆପଣ ଆଜି ଆମ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ।
(ହୋ) - ଆବେନ୍ ତିସିଂ ଆଲେ ଜାପାଃରେ ବେନ୍ ବିଟା କାନା ।

ସର୍ବନାମ (ହଲ)

ମୁଁ - ଆଞ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ମୁଁ ଯିବି ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଆଞ୍ କାଞ୍ ସେନୁଃୱାଃ ।

ତୁ - ଆମ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ତୁ ଆସିବୁ ।
(ହୋ) - ଆମ୍ ହୁଜୁଃମ୍ ।

ତୁମେ - ଆପେ | (ଓଡ଼ିଆ) - ତୁମେ ଆସିବ ।
(ହୋ) - ଆପେ ହୁଜୁଃପେ ।

ଆପଣ - ଆବେନ୍ | (ଓଡ଼ିଆ) - ଆପଣ ଆସିବେ ।
(ହୋ) - ଆବେନ୍ ହୁଜୁଃଏଃ ।

ଆମ୍ଭେ - ଆଲେ | (ଓଡ଼ିଆ) - ଆମ୍ଭେ ଆସିବୁ ।
(ହୋ) - ଆଲେ ହୁଜୁଃଏଃ ।

ସେମାନେ - ହାନ୍‌କ | (ଓଡ଼ିଆ) - ସେମାନେ ଆସିବେ ।
(ହୋ) - ହାନ୍‌କ ହୁଜୁଃଏଃ ।

ମୁଁ ନିଜେ - ଆଞ୍ଜ୍‌ଗେ | (ଓଡ଼ିଆ) - ମୁଁ ନିଜେ ଗଲି ।
(ହୋ) - ଆଞ୍ଜଗେ ସେନଃୟାନ ।

ମୋର - ଆଞ୍ଜାଃ | (ଓଡ଼ିଆ) - ମୋର ବହି ।
(ହୋ) - ଆଞ୍ଜାଃ ପୁତି ।

ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ - ଆପେମାନକ / ସାବିନ୍ | (ଓଡ଼ିଆ) - ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ନମସ୍କାର ।
(ହୋ) - ଆପେମାନକ ଜଆରଗେ ।

ତୁମ୍ଭେମାନେ - ଆପେକ | (ଓଡ଼ିଆ) - ତୁମ୍ଭେମାନେ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛ ।
(ହୋ) - ଆପେକ ଅକନତେପେ ସେନଃତାନା ।

ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର - ଆପେମାନକଓ୍ୱାଃ | (ଓଡ଼ିଆ) - ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର କ'ଣ ଅଛି ।
(ହୋ) - ଆପେମାନକଓ୍ୱାଃ ଚିନାଃ ମିନାଃ ।

ଆପଣମାନଙ୍କୁ - ଆପେମାନକ | (ଓଡ଼ିଆ) - ଆପଣମାନଙ୍କୁ କ'ଣ କହିବି ।
(ହୋ) - ଆପେମାନକ ଚିନାଃଞ୍ଜ୍ କାଜିଏ ପିଆ ।

ଆପଣଙ୍କର - ଆବିନାଃ | (ଓଡ଼ିଆ) - ଆପଣମାନଙ୍କର ବହି ନିଅନ୍ତୁ ।
(ହୋ) - ଆବିନାଃ ପୁତି ଇଡ଼େବେନ୍ ।

କ'ଣ - ଚିନାଃ / ଚିକାନାଃ | (ଓଡ଼ିଆ) - କ'ଣ କରୁଛ ?
(ହୋ) - ଚିନାଃ ଚିକାତାନାମ ?

ଏଗୁଡ଼ିକ - ନିନାକ / ନିୟାକ | (ଓଡ଼ିଆ) - ଏଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?
(ହୋ) - ନିନାକ ଚିନାଃ ?

ସେଗୁଡ଼ିକ - ଏନାକ | (ଓଡ଼ିଆ) - ସେଗୁଡ଼ିକ ବହି ।
(ହୋ) - ଏନାକ ପୁତି ।

ଏହା - ନିନା / ନିୟା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଏହା କ'ଣ ? (ହୋ) - ନିନା ଚିନାଃ ?
ଅନ୍ୟ - ଏଟାଃ/ଇଟାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅନ୍ୟ ଛତା ଆଣ । (ହୋ) - ଏଟାଃ ଛତମ ଆଗୁଇମ୍ ।
କାହାକୁ - ଅକୟ	(ଓଡ଼ିଆ) - କାହାକୁ ପଠାଇବି । (ହୋ) - ଅକୟଞ୍ଚ କୁଲିୟେ ।
କେହି ନୁହେଁ - ଅକୟ କାଗେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ତମେ କେହି ନୁହେଁ ବୋଲି ସେ କହିଲେ । (ହୋ) - ଆପେ ଅକୟ କା-ଗେ ମେନ୍ତେ ଆଏଃ କାଜିକିଡ଼ା ।
ତାହାକୁ - ଆଏଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ତାହାକୁ କୁହ ସେ ଆସିବେ । (ହୋ) - ଆଏଃ କାଜିଆଇପେ, ହୁଜୁଃଆ ।
ତା'ର - ଆୟାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ତା'ର କ'ଣ ଦରକାର ଅଛି । (ହୋ) - ଆୟାଃ ଚିନାଃ ଗରଜ ମେନାଃ ।
ତାହା - ହାନା	(ଓଡ଼ିଆ) - ତାହା କ'ଣ ? (ହୋ) - ହାନା ଚିନାଃ ?
କାହାର - ଅକୟାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - କାହାର ଛୁଆ ? (ହୋ) - ଅକୟାଃ ଶିଟିୟା ?
କାହାକୁ - ଅକୟ	(ଓଡ଼ିଆ) - କାହାକୁ ଖୋଜୁଛ ? (ହୋ) -ଅୟେମ୍ ନାମତାନା ?
ସେପରି - ଏନ୍‌ଲେକା	(ଓଡ଼ିଆ) - ସେପରି କାମ କର । (ହୋ) - ଏନଲେକା ପାଇଟିମ୍ ।
ଯାହାକିଛି - ଯାଆନାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଯାହାକିଛି ପାଉଛ ଆଣ । (ହୋ) - ଯାଆନାଃପେ ନାମେତାନା ଆଗୁଇପେ ।
ଯେ କୌଣସିଟା - ଯାଆନାଃରେୟ	(ଓଡ଼ିଆ) - ତୁମର ଇଚ୍ଛା ଯେ କୌଣସିଟା ଆଣ । (ହୋ) - ଆମାଃ ସାନାଂ ଯାଆନାଃ ରେୟ ଆଗୁଇମ୍ ।
ଉଭୟ - ବାରାନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଉଭୟଙ୍କୁ ଧରିକି ଆସ । (ହୋ) - ବାରାନ୍ କିଂ ସାବ୍‌କାତେ ହୁଜୁଃମେ ।

ଖେଳ, ଖେଳାଳୀ ଓ ଖେଳ ସାମଗ୍ରୀ (ଇନୁଂ, ଇନୁଂଙ୍ଗିଃ ଆର୍ ଇନୁଂସାପାବ୍)

ଖେଳ - ଇନୁଂ / ଇନୁମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ପିଲାମାନେ ଖେଳ ।

(ହୋ) - ଶିଟିଏକ ଇନୁପେ ।

ଖେଳପଡ଼ିଆ - ଇନୁଂ ପାଲିଏ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖେଳପଡ଼ିଆରେ ଖେଳ ।

(ହୋ) - ପାଲିଆରେ ଇନୁଂପେ ।

କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରତିଯୋଗୀତା - ଇନୁଂ ବାଦାବାଦୀ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖେଳାଳୀମାନେ ଖେଳୁଛନ୍ତି ।

(ହୋ) - ବାଦାବାଦିକ ।

ଖେଳାଳୀ - ଇନୁଂହନ୍‌କ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖେଳାଳୀମାନେ ଖେଳୁଛନ୍ତି ।

(ହୋ) - ଇନୁଂହ୍‌କ ଇନୁଂତାନ ।

ଫୁଟବଲ - ତାଲ୍‌କା ଡୁଇ (ଓଡ଼ିଆ) - ଫୁଟବଲ ଖେଳ ଚାଲିଛି ।

(ହୋ) - ତାଲ୍‌କାଡୁଇ ଇନୁଂ ଚାଲୁଆକାନ ।

କୁଡ଼ିଆ ଘର - ଗୁୟୁଅଓ୍ୱାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - କୁଡ଼ିଆ ଘର ଆମେ ରହୁଛୁ ।

(ହୋ) - ଗୁୟୁଅଓ୍ୱାଃରେ ଆଲେ ଡାଇନ ତାନା ।

କମାରଶାଳ - କାମାରଶାଁଣେ (ଓଡ଼ିଆ) - ମୁଁ କମାରଶାଳ ଯାଇଥିଲି ।

(ହୋ) - ଆଞ୍ଜ୍ କାମାର ଶାଁ'ଣେଞ୍ଜ ସେନଲିନା ।

କାରାଗାର - ସାତାର ଗାରଓ୍ୱା (ଓଡ଼ିଆ) - କାରାଗାରରେ ସେ ରହିଛନ୍ତି ।

(ହୋ) - ସାତାର ଗାରଓ୍ୱାରେ ଆଏଃ ଡାଇୟେକାନା ।

ସାଇକେଲ ପ୍ରତିଯୋଗିତା - ଗଡ଼ାଗାଳିଚାଲାଓ୍ୱବାଦାବାଦୀ (ଓଡ଼ିଆ) - ସାଇକେଲ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଚାଲିଛି ।

(ହୋ) - ଗଡ଼ାଗାଳି ଚାଲା ଓ ବାଦାବାଦୀ ଚାଲୁଆ କାନା ।

ଦଉଡ଼ିଟଣା - ବାୟାର୍ ଅର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦଉଡ଼ିଟଣା ଖେଳ ଚାଲିଛି ।

(ହୋ) - ବାୟାର୍ ଅର୍ ଇନୁଂ ଚାଲୁଆକାନା ।

ଦୌଡ଼ପ୍ରତିଯୋଗିତା - ନିର୍‌ବାଦାବାଦି (ଓଡ଼ିଆ) - ଦୌଡ଼ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ମୁଁ ପ୍ରଥମ ହେଲି ।

(ହୋ) - ନିର୍‌ବାଦାବାଦୀରେ ଆଞ୍ଜ୍ ଆନାୟାର୍‌ରାକାନା ।

ପର୍ବତାରୋହଣ - ବୁରୁଦେଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ପର୍ବତାରୋହଣ ବହୁତ କଷ୍ଟ ।

(ହୋ) - ବୁରୁଦେଃ ଏସୁ ଅାଁଟଆ ।

ଲାଖବିନ୍ଧା - ସାର୍‌ତୁଞ୍ଜ୍ / ବେଜା (ଓଡ଼ିଆ) - ଲାଖବିନ୍ଧାରେ ସେ ପ୍ରଥମ ହେଲା ।

(ହୋ) - ବେଜା ସାର୍‌ତୁଞ୍ଜ୍‌ରେ ଆଏଃ ଆୟାରା କାନା ।

ଘର ଭିତରେ ଖେଳ - ଅଓ୍ୱାଃ ରେୟାଃ ଇନୁଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ବାଘ-ଛେଳି ଘର ଭିତର ଖେଳ ।

(ହୋ) - କୁଲା -ମେରମ୍ ଇନୁଂ ।

ଅଓ୍ୱାଃ ବିତେର୍ ରେୟାଃ ଇନୁଂ ।

ସନ୍ତରଣ - ଅୟାଁର୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ସନ୍ତରଣ ଶିଖିବା ଭଲ ।

(ହୋ) - ଅୟାଁର୍ ଏତନ୍ ବୁଗିୟା ।

ଗୃହ ଓ ତା'ର ସାମଗ୍ରୀ (ଅଓ୍ୱାଃ ସାମଗିରି)

ଗୁହାଳ - ଗଓ୍ୱାଁ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୁହାଳରୁ ଗୋବର ଆଣ ।

(ହୋ) - ଗଓ୍ୱାଁଏତେ ଗୁରିଃ ଆଗୁଇପେ ।

ସମାଧିସ୍ଥାନ - ସାସାନ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ମୃତଲୋକକୁ ସମାଧି ସ୍ଥାନକୁ ନିଆଯାଉଛି ।

(ହୋ) - ଗଏଃ ହୋ ସାସାନ୍‌ତେକ ଇଡିଇ ତାନା ।

ଶୟନଗୃହ - ଗିତଃ ଉସେମ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ଶୟନ ଗୃହରେ ଶୁଅ ।

(ହୋ) - ଗିତିଃଉସେମ୍‌ରେ ଗିତିଃଇମ୍ ।

ରୋଷେଇ ଗୃହ - ମା'ଣ୍ଡି ଅଓ୍ୱାଃ

(ଓଡ଼ିଆ) - ରୋଷେଇ ଗୃହରେ ରନ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ ।

(ହୋ) - ମା'ଣ୍ଡି ଅଓ୍ୱାଃରେ ମାଣ୍ଡିକ ଇ'ସିନା ।

ଦୁଆର - ଦୁଏର୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ଦୁଆର ଆଗରେ କୁକୁର ଶୋଇଛି ।

(ହୋ) - ଦୁଏର୍ ଆୟାର୍‌ରେ ସିତା ଗିତିଃୟା କାନ ।

କାନ୍ଥ - ଗିନିଲ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - କାନ୍ଥ ଭୁଷୁଡ଼ିଲା ।

(ହୋ) - ଗିନିଲ ହାନ୍ଦିଇୟାନା ।

ବାଲି - ଗିତିଲ

(ଓଡ଼ିଆ) - ବାଲିରେ ଖେଳନା ନାହିଁ ।

(ହୋ) - ଗିତିଲ୍‌ରେ ଆଲମ୍ ଇନୁଙ୍ ।

କାଦୁଅ - ଲସଡ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - କାଦୁଅ ଲାଗିଲା ।

(ହୋ) - ଲସଡ୍ ୟାନା ।

ବାଉଁଶ - ମାଡ଼୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ଲମ୍ବା ବାଉଁଶ ।

(ହୋ) - ଜିଲିଂ ମାଡ଼ ।

କରେଇ - କରାଇ

(ଓଡ଼ିଆ) - କରେଇରେ ଡ଼ାଲି ଅଛି ।

(ହୋ) - କରାଇରେ ଡ଼ାଆଲି ମିନାଃ ।

କଳସୀ - ତୁମିଂ (ଓଡ଼ିଆ) - କଳସୀରେ ପାଣି ଅଛି ।
(ହୋ) - ତୁମିଂରେ ଦାଃଆ ମିନାଃ ।

କୁରାଢ଼ି - ହାକେ (ଓଡ଼ିଆ) - କୁରାଢ଼ିରେ କାଠ ହାଣ ।
(ହୋ) - ହାକେତେ ସା'ନ୍ ପାଆଃ ଟାମ୍ ।

କୋଦାଳ - କୁଡ୍‌ଲାମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - କୋଦାଳରେ ମାଟି ହାଣ ।
(ହୋ) - କୁଡ଼ଲାମ୍‌ତେ ହାସା ମାଃଏମ୍ ।

ଦୋଳି - ଡ଼ିଲୁଆ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦୋଳି ଖେଳ ।
(ହୋ) - ଡ଼ିଲୁଆ ଇନୁଂ ।

ନିଶୁଣୀ - ଶିଣି (ଓଡ଼ିଆ) - ନିଶୁଣୀରେ ଚଢ଼ ।
(ହୋ) - ଶିଣିରେ ଦେଃଏମ୍ ।

ପଘା - ପାଗା (ଓଡ଼ିଆ) - ପଘାରେ ବାନ୍ଧ ।
(ହୋ) - ପାଗାତେ ତଲେମ୍ ।

ପନିକି - କାତୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ପନିକି ଆଣ ।
(ହୋ) - କାତୁ ଆଗୁଇମ୍ ।

ପାନିଆ - ନାକିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ପାନିଆରେ ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡାଅ ।
(ହୋ) - ନାକିଃତେ ବ'ଅଃ ନାକିଃଇନ୍‌ମେ ।

ପ୍ରବେଶ - ବଲନ୍/ ବଲ (ଓଡ଼ିଆ) -ପ୍ରବେଶ ନିଷେଧ ।
(ହୋ) - କାକ ବଲଓ୍ୱା ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ - ଅନଲ୍ଲ (ଓଡ଼ିଆ) - ଘର ପ୍ରସ୍ଥାନ ହେଲେ ।
(ହୋ) - ଅଓ୍ୱାଃଏତେ ଅନଲ୍ଲଃୟାନା ।

ତେଲ - ସୁନୁମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ମୁଣ୍ଡରେ ତେଲ ଲଗାଅ ।
(ହୋ) - ବଅଃ ସୁନୁମେନ୍ ମେ ।

କୁଣ୍ଡ - ଡ଼ାକୁଡ଼ (ଓଡ଼ିଆ) - କୁଣ୍ଡରେ ପାଣି ଅଛି ।
(ହୋ) - ଡ଼ାକୁଡ଼ରେ ଦାଃମିନାଃ ।

ଡଙ୍କା, ଅକ - ଲୁଣ୍ଡିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଡ଼ଙ୍କାରେ ଡ଼ାଲି ବାଢ଼ ।
(ହୋ) - ଲୁଣ୍ଡିଃତେ ଡାଲି ବୁରେଃଏମ୍ ।

ଘମଚ୍ - ହନ୍ ଲୁଣ୍ଡିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଘମଚରେ ଖାଅ ।
(ହୋ) - ହନ୍ ଲୁଣ୍ଡିଃତେ ଜମେମ୍ ।

ଡ଼ାଲା - ଡ଼ାଉଲାଃ | (ଓଡ଼ିଆ) - ଡ଼ାଲାରେ ଘାସ ଆଣ ।
| | (ହୋ) - ଡ଼ାଉଲାଃରେ ଦୁମ୍ବୁ ଆଗୁଇମ୍ ।

ଛତା - ଘତମ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ବର୍ଷାରେ ଛତା ନିଅ ।
(ହୋ) - ଗାମାରେ ଘତମେନ୍‌ମେ ।

ଯୁଆଳି - ଆଁର୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ବଳଦଙ୍କୁ ଯୁଆଳିରେ ଯୋଡ଼ ।
(ହୋ) - ହାଲାକିଂ ଆଁର୍ କିନ୍‌ମେ ।

ବିଞ୍ଚଣା - କାନାପାଃ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଗରମ ଲାଗୁଛି ବିଞ୍ଚଣା ଆଣ ।
(ହୋ) -ବାଲ୍‌ବାଲ୍ ତାନା କାନାପାଃ ଆଗୁଇମ୍ ।

ଗଇଁତି - ଗାଏଁତା
(ଓଡ଼ିଆ) - ଗଇଁତିରେ ମାଟି ତାଡ଼ ।
(ହୋ) - ଗାଏଁତାତେ ହାସାମାଃଏମ୍ ।

ଖଟ - କାର୍‌କମ୍ / ପାର୍‌କମ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ଖଟରେ ବସ ।
(ହୋ) - ପାରକମ୍‌ରେ ଦୁବ୍‌ମେ ।

କଇଁଚି - ରାଘମ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - କତୁରୀରେ ବାଳକଟା ଯାଏ ।
(ହୋ) - ରାଘମ୍‌ତେ ବଅଃ ବାଲେ ରାଘମଃଆଃ ।

ପଥର - ଦିରି
(ଓଡ଼ିଆ) - ପଥର ଘର ।
(ହୋ) - ଦିରିଅଓ୍ୱାଃ ।

ଚମଡ଼ା କାରଖାନା - ଉଁର୍ ହାରା
(ଓଡ଼ିଆ) - ଚମଡ଼ା ଜିନିଷ ଚମଡ଼ା କାରଖାନାରେ ତିଆରି ହୁଏ ।
(ହୋ) - ଉଁର୍ ଗିନିଇଷ୍ ଉଁର୍ ହାରାରେ ବାଇନା ।

ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ

ହରଡ଼ - ରିଆଳି
(ଓଡ଼ିଆ) - ହରଡ଼ ଡ଼ାଲି ଖାଅ ।
(ହୋ) - ରିଆଳି ଡ଼ାଆଲି ଜମେମ୍ ।

କୋଳଥ - କୁଲ୍ଥି
(ଓଡ଼ିଆ) - କୋଳଥ ଚାଷ କର ।
(ହୋ) - କୁଲ୍ଥି ଘ ଆସଏ ପେ ।

ଜଡ଼ା - ଜାଲାବିନ୍ଧି
(ଓଡ଼ିଆ) - ଜଡ଼ାତେଲ ଆଣ ।
(ହୋ) - ଜାଲାବିନ୍ଧି ସୁନୁମ୍ ଆଗୁଇମ୍ ।

ଡାଳୁଅ ଧାନ - ଗଲାବାବା
(ଓଡ଼ିଆ) - ଡାଳୁଅ ଧାନ ପାଚିଲା ।
(ହୋ) - ଗଲାବାବା ମାତାୟାନା ।

ଫସଲ - ବୁଦାଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଫସଲ ବଢ଼ିଆ ହେଇଛି ।
(ହୋ) - ବୁଦାଡ୍ ବାଣିଆ କାନା ।

ବିରି - ରେଟେଃ ରାମ୍ବା' (ଓଡ଼ିଆ) - ବିରି ତରକାରି ।
(ହୋ) - ରେଟେଃ ରାମ୍ବା ଉତୁ ।

ବାଜରା - ଗେଲେ ଗାଙ୍ଗାଇ / ଡିଲାଇ ଗାଙ୍ଗାଇ (ଓଡ଼ିଆ) - ବାଜରା ଆଣ ।
(ହୋ) - ଡିଲାଇ ଗାଙ୍ଗାଇ ଆଗୁଇମ୍ ।

ମକା - ଟେପଏଃ ଗାଙ୍ଗାଇ (ଓଡ଼ିଆ) - ମକା ଖାଅ ।
(ହୋ) - ଟେପଏଃ ଗାଙ୍ଗାଇ ଜମେମ୍ ।

ମସୁର - ମାସୁରୀ (ଓଡ଼ିଆ) - ମସୁର ଡ଼ା'ଲି ଆଣ ।
(ହୋ) - ମାସୁରୀ ଆଗୁଇମ୍ ।

ମୁଗ - ମୁଗି (ଓଡ଼ିଆ) - ମୁଗ ଡ଼ାଲି ଖାଅ ।
(ହୋ) - ମୁଗିଡ଼ା'ଲି ଜମେମ୍ ।

ଲଘୁଧାନ - ଲାବାର୍ ବାବା (ଓଡ଼ିଆ) - ଲଘୁଧାନ ନିଅ ।
(ହୋ) - ଲାବାର୍ ବାବା ଇଡ଼େମ୍ ।

ରାଶି - ରାମ୍ତିଆ (ଓଡ଼ିଆ) - ରାଶି ତେଲ ଆଣ ।
(ହୋ) - ରାମ୍ତିଆ ସୁନୁମ୍ ଆଗୁଇମ୍ ।

ଶାଗ - ଆଆଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଶାଗ କାହିଁ ।
(ହୋ) - ଆ'ଆଃ ଅକରେଃ ।

ଶାରଦଧାନ - ହାମ୍ବାଲ ବାବା (ଓଡ଼ିଆ) - ଶାରଦ ଧାନ ଲଗାଅ ।
(ହୋ) - ହାମ୍ବାଲ ବାବା ରଆଏମ ।

ସୋରିଷ - ଆ'ଆଃଜାଂ /ମାନିଜାଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ସୋରିଷ ତେଲ ଲଗାଅ ।
(ହୋ) - ଆ'ଆଃଜାଂ ସୁନୁମ୍‌ତେ ସୁନୁମେନ୍‌ମେ ।

ସରୀସୃପ (ବିଞ୍ଜ୍)

ଏଣ୍ଡୁଅ - ଦଣ୍ଡା (ଓଡ଼ିଆ) - ଏଣ୍ଡୁଅ ଦେଖ ।
(ହୋ) - ଦଣ୍ଡା ନେଲିଇମ୍ ।

କଇଁଛ - ହର (ଓଡ଼ିଆ) - କଇଁଛ ପାଣିରେ ରହେ ।
(ହୋ) - ହର ଦାଃଆରେଃ ତାଇନା ।

କଙ୍କଡ଼ା ବିଛା - କାଆକମ୍ ମାର୍‌ମାର୍, / କାଆଲବ୍ ମାର୍‌ମାର୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କଙ୍କଡ଼ା ବିଛାର ବିଷ ଅଛି । (ହୋ) - କାଆକମ୍ ମାର୍‌ମାରାଃ ମାଉରା ମିନାଃ ।
କଉମାଛ - କୁଉ ହାକୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - କଉମାଛ ଗଛରେ ଚଢ଼େ । (ହୋ) - କୁଉ ହାକୁ ଦାରୁଇଃ ଦେଆଃ ।
କେରାଣ୍ଡି - ଦାଣ୍ଡିକା	(ଓଡ଼ିଆ) - କେରାଣ୍ଡି ପାଣିରେ ଖେଳୁଛି । (ହୋ) - ଦାଣ୍ଡିକା ଦାଆଃ ରେଃ ଇନୁ ତାନା ।
କୁମ୍ଭୀର - ଟାଏନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କୁମ୍ଭୀରର ଚାରୋଟି ଗୋଡ଼ । (ହୋ) - ଟାଏନାଃ ଉପୁନିଆ କାଟା ।
ଗେଣ୍ଡା - ଗେଣ୍ଡା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗେଣ୍ଡା ପାଣିରେ ରହେ । (ହୋ) - ଗେଣ୍ଡା ଦାଃଆରେଃ ତାଇନା ।
ଗୋଧି - ତ'ର୍‌ଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୋଧିକୁ ଦେଖ । (ହୋ) - ତ'ରଃ ନେଲିଇମେ ।
ଗୋଖର - ପାଣ୍ଡୁନାଗୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୋଖର ଗାତରେ ରହେ । (ହୋ) - ପାଣ୍ଡୁନାଗୁ ଉଣ୍ଡୁରେଃ ତାଇନା ।
ଗଡ଼ିସା - ରାଟାଙ୍ଗାଚଲା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗଡ଼ିସା ଖାଅ । (ହୋ) - ରାଟାଙ୍ଗା ଚଲା ଜମିଇମ୍ ।
ଚିତିସାପ - ବାରାଚିତିବିଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଚିତିସାପର ବିଷ ଅଛି । (ହୋ) - ବାର ଚିତିଂବିଂଡାଃ ବିଷିମେନାଃ ।
ଚେଙ୍ଗମାଛ - ଚୁଲାହାକୁ / ଚଲାହାଇ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଚେଙ୍ଗମାଛ ଆଣ । (ହୋ) - ଚଲାହାକୁ ଆଗୁଇମ୍ ।
ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି - ଇଚେଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଖାଅ । (ହୋ) - ଇଚେଃ ଜମିମ୍ ।
ଜୋକ - ହାପାଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆସ ଜୋକକୁ ଦେଖ । (ହୋ) - ହୁଜୁଃମ୍ ହାପାଡ୍ ନେଲିମ୍ ।
ଜିଆ - ଲେଣ୍ଡାଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜିଆ ମାଟିରେ ରହେ । (ହୋ) - ଲେଣ୍ଡାଡ୍ ହାସାରେଃ ତାଇନା ।
ଝଡ଼ିପୋକ - ବୁର୍‌ଦୁଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଝଡ଼ିପୋକ ଉଡୁଛି । (ହୋ) - ବୁର୍‌ଦୁଡ୍ ଆପିରେନ୍ ତାନା ।

ଝିଟିପିଟି - ହରଚଚଏଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଝିଟିପିଟି ଝଡ଼ିପୋକକୁ ଖାଉଛି ।
	(ହୋ) - ହରଚଚଏଃ ବୁର୍‌ଦୁଡ଼େଃ ଜମ୍‌ତାନା ।
ଢ଼ମଣା - ଜାମ୍ବୁଡ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଢ଼ମଣା ଗାତରେ ରହେ ।
	(ହୋ) - ଜାମ୍ବୁଡ ଉଣ୍ଡୁରେଃ ତାଇନା ।
ଧଣ୍ଡ - ଦୁଣ୍ଡୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଧଣ୍ଡ ପାଣିରେ ପହଁରୁଛି ।
	(ହୋ) - ଦୁଣ୍ଡୁ ଦାଆଃରେଃ ଅୟାରେନ୍ ତାନା ।
ପାହାଡ଼ିଆ ସାପ - ବୁରୁବିଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - ପାହାଡ଼ିଆ ସାପକୁ ଦେଖ ।
	(ହୋ) - ବୁରୁବିଂ ନେଲି'ମେ ।
ବଜ୍ରକାପ୍ତା - ହାର୍‌ମୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ବଜ୍ରକାପ୍ତା ପାହାଡ଼ରେ ରହେ ।
	(ହୋ) - ହାର୍‌ମୁ ବୁରୁରେଃ ତାଇନା ।
ବିଷାକ୍ତ ସାପ - ମାଉରା ବିଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - ବିଷାକ୍ତସାପଠାରୁ ଦୂରରେ ରୁହ ।
	(ହୋ) - ମାଉରା ବିଂଢେତେ ସାନିଂରେ ତାଇନ୍ ମେ ।
ବେଙ୍ଗ - ଚ଼କେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ବେଙ୍ଗ ପାଣିରେ ରହେ ।
	(ହୋ) - ଚକେ ଦାଃଆ ରେଃ ତାଇନା ।
ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବେଙ୍ଗ - ଆଉଁଡ୍ ଚକେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବେଙ୍ଗକୁ ଦେଖ ।
	(ହୋ) - ଆଉଁଡ୍ ଚକେ ନେଲିଇମ୍ ।
ବୁଢ଼ିଆଣୀ ଜାଲ - ବିନ୍ଦିଇରାମ୍ ଜାଲି	(ଓଡ଼ିଆ) - ବୁଢ଼ିଆଣୀ ଜାଲ ଅତି ସରୁ ।
	(ହୋ) - ବିନ୍ଦିଇରାମ୍ ଜାଲି ଏସୁବାତାରିୟେ ।
ଜଳହସ୍ତୀ - ଦାଃଆ ହାତୀ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜଳହସ୍ତୀ ପାଣିରେ ବହୁତ ସମୟ ବୁଡ଼ି ରହିଯାଏ ।
	(ହୋ) - ଦାଃଆ ହାତୀ ଦାଃଆରେ ଏସୁଗାଆଲିଃ ତାଇ ଦାୟିୟେ ।
ଦଣ୍ଡିକିରି ମାଛ - ଦାଣ୍ଡିକା ହାକୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଦଣ୍ଡିକିରି ମାଛ ପାଣିରେ ଖେଳୁଛି ।
	(ହୋ) - ଦାଣ୍ଡିକା ହାକୁ ଦାଃଆରେଃ ଇନୁଂ ତାନ ।
ଭାକୁର ମାଛ - ବାକୁଲୁ ହାକୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଭାକୁର ମାଛର ଦାମ୍ ବେଶୀ ।
	(ହୋ) - ବାକୁଲୁ ହାକୁୱାଃ ଗନଂ ଏସୁ ଲାନାଆଃ ।
ମାଛର ଗାଲିସି - ହାକୁ ହାଁରାୟାତ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ମାଛର ଗାଲିସି ସଫାକର ।
	(ହୋ) - ହାକୁହାରାୟାତ୍ ସାପାଏମ୍ ।
ମାଛମଞ୍ଜି - ହାକୁଜାରମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ମାଛମଞ୍ଜି ଖାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ।
	(ହୋ) - ହାକୁଜାରମ୍ ଏସୁନଗଡ଼ା ।

ଲୁଣିମାଛ - ବୁଲୁଂହାକୁ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଲୁଣିମାଛ ଖାଇବାକୁ ଲୁଣିଆ ଲାଗେ ।
(ହୋ) - ବୁଲୁଂହାକୁ ବୁଲୁଂ ଗିୟାଃ ।

ଶୁଖୁଆ - ର'ହାକୁ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଶୁଖୁଆ ମାଛ ଖାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ।
(ହୋ) - ର'ହାକୁ ଜମ୍ ଏସୁ ବୁଗିଆ ।

ରଣା - ସାକମବିଂ

(ଓଡ଼ିଆ) - ରଣା ହିଡ଼ସବୁ ଭାଙ୍ଗିଦିଏ ।
(ହୋ) - ସାକମ୍‌ବିଂ ଆଣି କଏଃ ରାପୁଡ଼ା ।

ଫଣା - ସା'

(ଓଡ଼ିଆ) - ସାପଫଣା ଟେକିଛି ।
(ହୋ) - ବିଂସା'କାଡ଼ା ।

ହୁଙ୍କା - ବୁନୁମ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ଉଇ ହୁଙ୍କାରେ ରହେ ।
(ହୋ) - ନିଦିର ବୁନୁମ୍‌ରେକ ଟାଇନା ।

ଜନ୍ଦା - ଟଣ୍ଡ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଜନ୍ଦା କାମୁଡ଼ିଲା ।
(ହୋ) - ଟଣ୍ଡ ହୁଓ୍ୱାଃ କିଡ଼ିଞ୍ଜା ।

ଶାଗ ପୋକ - ଆଃ ଚିଦୁ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଶାଗରେ ପୋକ ଲାଗିଛି ।
(ହୋ) - ଆଆଃରେ ଚିଦୁ ମେନାଃ କଆ ।

ବିଷ ଦାନ୍ତ - ମାଉରା ଦାଟା

(ଓଡ଼ିଆ) - ସାପର ବିଷାକ୍ତ ଦାନ୍ତ ଅଛି ।
(ହୋ) - ବିଂଡାଃ ମାଉରାଦାଟା ମିନାଃ ।

ବିଭିନ୍ନ ଫୁଲ (ବାଆକ)

ଫୁଲ - ବାଆ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଫୁଲ ଫୁଟିଛି ।
(ହୋ) - ବାଆ ପୁଟେଓ୍ୱାକାନା ।

କଇଁ - ସାଲୁକେଡ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - କଇଁ ଫୁଟିଛି ।
(ହୋ) - ସାଲୁକେଡ୍ ପୁଟେଓ୍ୱାକାନା ।

କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ା - ରାଜାବାଆ

(ଓଡ଼ିଆ) - କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ା ଫୁଲ ନାଲିଆ ।
(ହୋ) - ରାଜାବାଆ ଜେଙ୍ଗାଆଃ ।

ଦୁଦୁରା ଫୁଲ - ତଅତଅ ବାଆ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଦୁଦୁରା ଫୁଲ ଆଣ ।
(ହୋ) - ତଅତଅ ବାଆ ଆଗୁଇମ୍ ।

ଡେମ୍ଫ - ଡାଣ୍ଡି

(ଓଡ଼ିଆ) - ଫୁଲର ଡେମ୍ଫ ଅଛି ।
(ହୋ) - ବାଆ ରାଃ ଡ଼ାଣ୍ଡି ମିନାଃ ।

କଢ଼ - କଣ (ଓଡ଼ିଆ) - କଢ଼ ଫୁଲ ଆଣ ।
(ହୋ) - କଣ ବାଆ ଆଗୁଇମ୍ ।

ଈଶ୍ୱର ଜଟା - ଅତରଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ଈଶ୍ୱର ଜଟା ଲଗାଅ ।
(ହୋ) - ଅତରଂ ରଆଏମ୍ ।

ପଳାଶ - ମୁର୍ଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ପଳାଶ ଫୁଲର ବାସନା ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ମୁ'ର୍ ବାଆ ରାଃ ସଆନ ବାନଃଓ୍ୱା ।

ପଦ୍ମ - ଟାଲାୟ (ଓଡ଼ିଆ) - ପଦ୍ମଫୁଲ ପାଣିରେ ଥାଏ ।
(ହୋ) - ଟାଲାୟ ବାଆ ଦାଆଃରେ ଟାଇନା ।

ମଲ୍ଲୀ - ଆଟାଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ମଲ୍ଲୀଫୁଲର ବାସନା ଅଛି ।
(ହୋ) - ଆଟାଲ ବାଆ ରାଃ ସଆନ ମେନାଃ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ - ଗଣ୍ଡୁଃବାଆ (ଓଡ଼ିଆ) - ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀରୁ ତେଲ ବାହାରେ ।
(ହୋ) - ଗଣ୍ଡୁଃବାଆ ସୁନୁମଃଆ ।

ରଜନୀଗନ୍ଧା - ନିଦାସଆନ / ଜାପିଦ୍ ସୁଆନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ରଜନୀଗନ୍ଧା ରାତିରେ ଫୁଟେ ।
(ହୋ) - ନିଦାସଲାନ୍ ବାଆ ନିଦାପାଂ ପୁଟାଓ ନା ।

ଅପରାଜିତା - ଦା'ଦାଇ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅପରାଜିତା ଏକ ଫୁଲ ।
(ହୋ) - ଦା'ଦାଇ ମି'ତ ବାଆ ।

ଟରାଟ - ଗଲାଞ୍ଚି (ଓଡ଼ିଆ) - ଟରାଟ ଫୁଲ ଝଡ଼ିଛି ।
(ହୋ) - ଗଲାଞ୍ଚି ବାଆ ହଜରା କାନା ।

ବାସିଫୁଲ - ଆଙ୍ଗାରା ବାଆ (ଓଡ଼ିଆ) - ବାସିଫୁଲ ଆଣ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଆଙ୍ଗାରାବାଆ ଆଲମ୍ ଆଗୁୟା ।

ମନ୍ଦାର - ଆରାଃ ଗେଲେ (ଓଡ଼ିଆ) - ମନ୍ଦାର ଏକ ଫୁଲ ।
(ହୋ) -ଆରାଃ ଗେଲେ ମିତ' ବାଆ ।

ବିଭିନ୍ନ ଫଳ (ଜଅକ)

ଫଳ - ଜଅ, କ (ଓଡ଼ିଆ) - ଫଳ ଖାଅ ।
(ହୋ) - ଜଅ ଜମେମ୍ ।

କଞ୍ଚା ଫଳ - ବେରେଲ୍ ଜଅ (ଓଡ଼ିଆ) - କଞ୍ଚାଫଳ ଖାଅ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ବେରେଲ୍ ଜଅ ଆଲମ୍ ଜ'ମା ।

ଅମୃତଭଣ୍ଡା - ବିନ୍ଦି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅମୃତଭଣ୍ଡା ପାଚିଲା । (ହୋ) - ବିନ୍ଦି ମାତାୟାନା ।
ଆମ୍ବ - ଉଲି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆମ୍ବ ମିଠା ଲାଗେ । (ହୋ) - ଉଲି ନଗଡ଼ା ।
ଆତ - ଡ଼ାମ୍ବାଉ, ମାନ୍ଦାନ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆତ ଖାଅ । (ହୋ) - ଡାମ୍ବାଉ ଜମେମ ।
ଆମ୍ବଡ଼ା - ଆମ୍ବାଉ, ଆମ୍ବାଲା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆମ୍ବଡ଼ା ଖଟା ଲାଗେ । (ହୋ) - ଆମ୍ବାଉ ମରଏଃ ୟା ।
କଦଳୀ - କାଦାଲ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କଦଳୀ ଆଣ । (ହୋ) - କାଦାଲ ଆଗୁଇମ୍ ।
ପାଚିଲା କଦଳୀ - ମାତା କାଦାଲ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ପାଚିଲା କଦଳୀ କିଣି ଖାଅ । (ହୋ) - ମାତା କାଦାଲ୍ କରିଂକାତେ ଜମେମେ ।
କରମଙ୍ଗା - ମରଏଃ ହାତାନାଃ /ମରଏଃ ଆତାନାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - କରମଙ୍ଗା ଖଟା ଲାଗେ । (ହୋ) - ମରଏ୍ଃ ହାତାନାଃ ମରଏ୍ଃୟା ।
କାକୁଡ଼ି - ଟାୟାର୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କାକୁଡ଼ି ଲଗାଅ । (ହୋ) - ଟାୟାର୍ ରୁଆଏମ୍ ।
କସି କାକୁଡ଼ି - ବାଲେଃ ଟାୟାର୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କସି କାକୁଡ଼ି କିଣି ଆଣ । (ହୋ) - ବାଲେଃ ଟାୟାର୍ କିରିଂ ଆଗୁଇମ୍ ।
କଖାରୁ - କାକାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - କଖାରୁ ନିଅ । (ହୋ) - କାକାରୁ ଇଡ଼େମ୍ ।
କନ୍ଦମୂଳ - ଆଣିସାଙ୍ଗା / ଆଲିସାଙ୍ଗା	(ଓଡ଼ିଆ) - କନ୍ଦମୂଳ ମାଟିରେ ଫଳେ । (ହୋ) - ଆଣିସାଙ୍ଗା ହାସାରେ ଦାକାନା ।
କଲରା - କାର୍‌ଲା	(ଓଡ଼ିଆ) - କଲରା ପିତା ଲାଗେ । (ହୋ) - କାର୍‌ଲା ମେ'ରା ।
ଖଜୁରୀ - କିଜୁର୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଖଜୁରୀ ଗଛରେ ବହୁତ କଣ୍ଟା । (ହୋ) - କିଜୁର୍ ଦାରୁ ଏସୁ ଜାନୁମାନା ।
ଜାମୁକୋଳି - କୁଦା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜାମୁକୋଳି ଖାଇବାକୁ ଯିବା । (ହୋ) - କୁଦାମାତା ଜମବୁ ସେନଃଓ୍ୱା ।

ବରକୋଳି ଗଛ - ବାଇଦାଗୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ବରକୋଳି ଗଛର ବର ଓହଳିଛି । **(ହୋ) - ବାଇଦାଗୁରେ ଜରୟା କାନା ।**
ଥୁଣ୍ଟାଗଛ - ଡୁଣ୍ଡୁଲିଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଥୁଣ୍ଟା ଗଛର ଡ଼ାଳ ନାହିଁ । **(ହୋ) - ଡୁଣ୍ଡୁଲି ଦାରୁ ରାଃ କତ ବାନଃଆ ।**
ଅଶୋକ ଗଛ - ବାରୁ କନ୍ଦୁ ଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅଶୋକ ଗଛ କିଣି ଆଣ । **(ହୋ) - ବାରୁ କିନ୍ଦୁ ଦାରୁ କିରିଂ ଆଗୁଇମ୍ ।**
ମଞ୍ଜି - ଜାଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - ମଞ୍ଜି ବୁଣା ଯାଏ । **(ହୋ) - ଜାଂକ ହେରେୟା ।**
ଛତୁ - ଉତ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କୁଟା ଛତୁ ଆଣ । **(ହୋ) - ବୁସୁଃ ଉତ୍ ଆଗୁଇମ୍ ।**
ଜହ୍ନି - ଜିଙ୍ଗା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜହ୍ନି ତରକାରୀ କର । **(ହୋ) - ଜି'ଙ୍ଗା ଉତୁଇମ୍ ।**
ପନିପରିବା - ଉତୁଇ ତିୟାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ପନିପରିବା ଆଣ । **(ହୋ) - ଉତୁଇ ତିୟାଃ ଆଗୁଇମ୍ ।**
ଓଉ - ହାତୁ ରାୟୁଁ, ମାରାଂ ରାୟୁଁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଓଉ ଖଟା କର । **(ହୋ) - ହାତୁ ରାୟୁଁ ମରଃଏମ୍ ।**
ସାରୁ - ସାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ସାରୁ କିଣି ଆଣ । **(ହୋ) - ସାରୁ କିରିଂ ଆଗୁଇମ୍ ।**
ବନ୍ଧାକୋବି - ପୁଟୁଆକୁବି	(ଓଡ଼ିଆ) - ବନ୍ଧା କୋବି ତରକାରୀ କର । **(ହୋ) - ପୁଟୁଆ କୁବି ଉତୁଇମେ ।**
ଫୁଲକୋବି - ବାଆ କୁବି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଫୁଲକୋବିରେ ପୋକ ଲାଗିଛି । **(ହୋ) - ବାଆ କୁବିକ ଚିଦୁ ତାଡ଼ା / ଚିଦୁ ତିୟାଃ ବାଆ କୁବି ।**
ଓଲକୋବି - ଡ଼ାମ୍ବୁକୁବି/ଡ଼ମ୍ବୈକୁବି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଓଲକୋବିର ଦାମ ବେଶି । **(ହୋ) - ଡ଼ାମ୍ବୁକୁବି ଏସୁ ଗନଂଡା ।**
ପାଚିଲା ଫଳ - ମାତା ଜଅ /ମାତା ତିୟାଃ ଜଅ	(ଓଡ଼ିଆ) - ପାଚିଲା ଫଳ ଖାଅ । **(ହୋ) - ମାତା ଜଅ ଜମେ ମେ ।**

ବୃକ୍ଷ ଓ ତା'ର ଅଂଶ (ଦାରୁ)

ଗଛ - ଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗଛ ଲଗାଅ । (ହୋ) - ଦାରୁ ରଆଏମ୍ ।
ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଗଛ - ହେସାଃ ଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅଶ୍ୱତଥ ଗଛ ଲଗାଅ । (ହୋ) - ହେସାଃଦାରୁ ରଆଏମ୍ ।
ଅରଖ ଗଛ - ପାଲାଟି ଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅରଖ କ୍ଷୀର ଆଣ । (ହୋ) - ପାଲାଟି ସସଏଃ ଆଗୁଇମ୍ ।
ଅଁଳା ଗଛ - ମେରେଲ୍ ଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅଁଳା ଗଛ ଲଗାଅ । (ହୋ) - ମେରେଲ୍ ଦାରୁ ରୁଆଏମ୍ ।
ଅପରାଜିତା ଗଛ - ଦା'ଦାଇ ଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଅପରାଜିତା ଗଛ ଲଗାଅ । (ହୋ) - ଦା'ଦାଇ ଦାରୁ ରଆଏମ୍ ।
ଆଖୁ ଗଛ - ନଗଡ଼ସିଂ ଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆଖୁ ଗଛରେ ପାଣି ଦିଅ । (ହୋ) - ନଗଡ଼୍ ସିଂ ଦାରୁରେ ଦାଃଆ ଦୁଲେମ୍ ।
ଆତ ଗଛ - ଡ଼ାମ୍ବାଉ ଦାରୁରେ ଦେଏଃମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆତ ଗଛରେ ଚଢ଼ । (ହୋ) - ଡ଼ାମ୍ବାଉ ଦାରୁରେ ଦେଏଃମ୍ ।
ଆମ୍ବ ଗଛ - ଉଲିଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆମ୍ବ ଗଛ କାଟ ନାହିଁ । (ହୋ) - ଉଲିଦାରୁ ଆଲପେ ମାଃୟା ।
କପା ଗଛ - କାଡ୍ସମ୍ ଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - କପା ଗଛରୁ କପା ମିଳେ । (ହୋ) - କାଡ୍ସମ୍ ଦାରୁଇତେ ତୁଲେମ୍ ନାମଃଆ ।
କଣ୍ଟା ଗଛ - ଜାନୁମ୍ ଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - କଣ୍ଟା ଗଛରେ ବହୁତ କଣ୍ଟା । (ହୋ) - ଜାନୁମ୍ଦାରୁ ଏସୁ ଜାନୁମାନା ।
କଦଳୀ ଗଛ - କାଦାଲଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - କଦଳୀ ଗଛ କାଟ ନାହିଁ । (ହୋ) - କାଦାଲ୍ ଦାରୁ ଆଲପେ ମାଃୟା ।
ଖଜୁରୀ ଗଛ - କିଜୁର୍ ଦାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଖଜୁରୀ ଗଛ ଲଗାଅ । (ହୋ) - କୁଜୁରୀ ଦାରୁ ରଆଏମ୍ ।
ଖଡ଼ିକା - ଘରିଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଖଡ଼ିକା ଆଣ । (ହୋ) - ଘରିଃ ଆଗୁଇମ୍ ।

ଗବ ଗଛ - ଟଟକା ବିନ୍ଦିଦାରୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଗବ ଗଛ ବାକିରେ ଲଗାଅ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଟଟକା ବିନ୍ଦିଦାରୁ ବାକିରେ ଆଲପେ ରଆୟା ।

ଜଡ଼ା ଗଛ - ଜାନା ବିନ୍ଦିଦାରୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଜଡ଼ା ଗଛର ପୋକକୁ ଦେଖ ।
(ହୋ) - ଜାନାବିନ୍ଦିଦାରୁ ରିନିଃ ଚିଦୁ ନେଲିଇମ୍ ।

ଘାସ - ତାସାଡ୍ /ଦୁମୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଦୁବ ଘାସ ଆଣ ।
(ହୋ) - ଦୁବିତାସାଡ୍ ଆଗୁଇମ୍ ।

ଶୁଖିଲା ଘାସ - ର'ତାସାଡ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ଶୁଖିଲା ଘାସ ଗାଈ ଖାଇଲା ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ର'ତାସାଡ୍ ଗୁଣ୍ଡି କାଏଃ ଜ'ମେ ୟାନା ।

ଛତୁ - ଉଡ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ଛତୁ ତରକାରୀ କର ।
(ହୋ) - ଉଡ୍ଉତୁ ଇମ୍ ।

ଜାଳେଣି କାଠ - ତିଙ୍ଗେ ସାଆନ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ଜାଳେଣି କାଠ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ତିଙ୍ଗେ ସାଆନ ବାନଃଆ ।

ଝାଉଁ ଗଛ - ହୁଇ ଦାରୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଝାଉଁ ଗଛ ଲଗାଅ ।
(ହୋ) - ହୁଇ ଦାରୁ ରଆଏମ୍ ।

ତାଳ ଗଛ - ତାଆଲ ଦାରୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ତାଳ ଗଛ ଡ଼େଙ୍ଗା ।
(ହୋ) - ତାଆଲା ଦାରୁ ସାଲାଙ୍ଗିଆ ।

ନିମ ଗଛ - ଲିମ୍ ଦାରୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ନିମ ଗଛ ଆଣ ।
(ହୋ) - ଲିମ୍ ଦାରୁ ଆଗୁଇମ୍ ।

ନଡ଼ିଆ ଗଛ - ନୁଣିଏଁ ଦାରୁ / ନୁନୁଏଁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ନଡ଼ିଆ ଗଛ ଲଗାଅ ।
(ହୋ) - ନୁଣିଏଁ ଦାରୁ ରୁଆଏମ୍ ।

ପଣସ ଗଛ - ପଣସ ଦାରୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ପଣସ ଗଛରେ ପଣସ ପାଚିଛି ।
(ହୋ) - ପଣସ ଦାରୁରେ ପଣସ ମାତାଆ କାନା ।

ବର ଗଛ - ବାଇ ଦାରୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ବରଗଛ ତଳେ ବସ ।
(ହୋ) - ବାଇଦାରୁ ସୁବାରେ ଦୁବ୍ମେ ।

ବେଲ ଗଛ - ବେଲଦାରୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ବେଲ ଗଛକୁ ଦେଖ ।
(ହୋ) - ବେଲ ଦାରୁ ନେଲେମ୍ ।

କୀଟ ଓ ପତଙ୍ଗ (ଉରୁ ଉସ୍‌କି)

କୀଟ - ଉରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - କୀଟଠାରୁ ଦୂରରେ ରୁହ । (ହୋ) - ଉରୁଇତେ ସାଙ୍ଗିଂରେ ଟାଇନ୍‌ମେ ।
ପତଙ୍ଗ - ଉସ୍‌କି	(ଓଡ଼ିଆ) - ପତଙ୍ଗ ଉଡ଼ି ବୁଲୁଛି । (ହୋ) - ଉସ୍‌କି ଆପିର୍ ବାଆନ୍ ତାନା ।
ଉକୁଣୀ - ସିକୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ମୁଣ୍ଡରେ ଉକୁଣୀ ଅଛି । (ହୋ) - ବଅଃରେ ସିକୁ ମିନାଃ କଆ ।
ଉଇ - ନିନ୍ଦିର୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଉଇ ହୁଙ୍କାରେ ରହେ । (ହୋ) - ନିଦିର୍ ବୁନୁମ୍‌ରେଃ ଟାଇନା ।
ଏଣ୍ଡିପୋକ - ବାଲାମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଏଣ୍ଡିପୋକ ଗୋବ ପତର ଖାଏ । (ହୋ) - ବାଲାମ୍ ଟଟକା ବିନ୍ଦି ପାତା'ଏ ଜମା ।
କଙ୍କି - ବେର୍ ବେଡ଼ଂ, ଡୁଲୁଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - କଙ୍କି ଉଡ଼ି ବୁଲୁଛି । (ହୋ) - ବେର୍ ବେଡ଼ଂ ଆପିର୍ ବାଆନ୍ ତାନା ।
କୋଲକତରା - ଗୁର୍‌ଗୁଲି/ଗୁର୍‌ତୁଇଁ	(ଓଡ଼ିଆ) - କୋଲକତରା ବିଲରେ ରହେ । (ହୋ) - ଗୁର୍‌ଗୁଲି କୁଣ୍ଡିରେଃ ଟାଇନା ।
କାଇ - ହାଉ	(ଓଡ଼ିଆ) - କାଇ ଖଟା ଲାଗେ । (ହୋ) - ହାଉକ ମରଃଏୟା ।
କୁମ୍ଭକାର କୀଟ - କୁଙ୍କାଲ	(ଓଡ଼ିଆ) - କୁମ୍ଭକାର କୀଟ କାନ୍ଥରେ ବସିଛି । (ହୋ) - କୁଙ୍କାଲ ଗିନିଲ୍‌ରେଃ ଦୁବାକାନା ।
କଳା ଭ୍ରମର - ହେନ୍ଦେ ଉରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - କଳା ଭ୍ରମର ଉଡ଼ି ବୁଲୁଛି । (ହୋ) - ହେନ୍ଦେ ଉରୁ ଆପିର୍ ବାଆନ୍ ତାନା ।
ସୁନାରୀ ପୋକ - ବୁଆଙ୍ଗ୍ ଉରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ସୁନାରୀ ପୋକ ପତ୍ର ଖାଉଛି । (ହୋ) - ବୁଆଙ୍ଗ୍ ଉରୁ ପାତା'ଆଃ ଜମ୍‌ତାନା ।
ଗୋବର ପୋକ - ଗୁରିଃ ଚିଦୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୋବର ପୋକ ଖତ ଗାଡ଼ିଆରେ ରହେ । (ହୋ) - ଗୁରିଃଚିଦୁ ଗୁରିଃ ଦୁବିରେଃ ଟାଇନେ ।
ଛାର ପୋକ - ମାଜି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଛାର ପୋକ କେଉଁଠି ରହେ ? (ହୋ) - ମାଜି ଅକନ୍ ରେଃ ଟାଇନା ?

ଝଡ଼ି ପୋକ - ବୁରଦୁଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଝଡ଼ି ପୋକ ହୁଙ୍କାରୁ ଉଡୁଛି ।
(ହୋ) - ଟୁପୁଙ୍ ବୁନୁମେ'ତେଃ ଆପିରେନ୍ ତାନା ।

ଜୁଳୁଜୁଳିଆ ପୋକ - ଇପିଇ ପିୟୁଙ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଜୁଳୁଜୁଳିଆ ପୋକ ରାତିରେ ଉଡ଼ିବୁଲେ ।
(ହୋ) - ଇପିଇ ପିୟୁଙ୍ ନିଦାପାଂଙେ ଆପିର୍ ବାଆନ ।

ଝିଙ୍କାରୀ - ରେଁ ରେଁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଝିଙ୍କାରୀ ଘାସରେ ଚଲି ବୁଲୁଛି ।
(ହୋ) - ରେଁ ରେଁ ତାସାଡ୍ରେଃ ସେନବାଏ ତାନା ।

ଝିଣ୍ଟିକା - ବାଟା (ଓଡ଼ିଆ) - ଝିଣ୍ଟିକା ଘାସ ଖାଏ ।
(ହୋ) - ବାଟା ତାସାଡ଼େଃ ଜମା ।

ଝିଙ୍କ - ଜିକି (ଓଡ଼ିଆ) - ଝିଙ୍କ ଜଙ୍ଗଲରେ ରହେ ।
(ହୋ) - ଜିକି ବିର୍‌ରେଃ ଟାଇନା ।

ଡ଼ାଆଁଶ - ପିଚୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧୂଆଁ ଡ଼ାଆଁଶ ତଡ଼ି ଦିଏ ।
(ହୋ) - ମଃଅଏଁରେ ପିଚୁକ ନିରେ ।

ପ୍ରଜାପତି - ପାମ୍ପାଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଫୁଲରେ ପ୍ରଜାପତି ବସିଛି ।
(ହୋ) - ବାଆରେ ପାମ୍ପାଲ୍ ଦୁବାକାନା ।

ପିମ୍ପୁଡ଼ି - ମୁଇଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ପିମ୍ପୁଡ଼ି କାମୁଡ଼ିଲା ।
(ହୋ) - ମୁଇଃ ହୁଏଃ କିଡ଼ିଞା ।

ବୁଢ଼ିଆଣୀ - ବିନ୍ଦିଇ ରାମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ବୁଢ଼ିଆଣୀ ଜାଲ ଅତି ସରୁ ।
(ହୋ) - ବିନ୍ଦୀରାମ୍ ଜାଲି ଏସୁ ବାତାରିଆ ।

ଭ୍ରମର - ଉରୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଭ୍ରମର ଏ ଫୁଲରୁ ସେ ଫୁଲକୁ ଉଡ଼ି ବୁଲୁଛି ।
(ହୋ) - ଉରୁ ନେନ୍ ବାଆଏତେ ଏନ୍ ବାଆତେ ଆପିର୍ ବାଆନ୍ ତାନା ।

ବିରୁଡ଼ି - ସୁର୍‌ପାଙ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ବିରୁଡ଼ି ବସା ଭାଙ୍ଗ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ସୁର୍‌ପାଙ୍ ଘତା ଆଲପେ ରାପୁଡ଼ିଆ ।

ଭଅଁର - ଉରୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଭଅଁର ଉଡ଼ି ବୁଲୁଛି ।
(ହୋ) - ଉରୁ ଆପିର୍ ବାଆନ୍ ତାନା ।

ମଶା - ସିକିଏଁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧୂଆଦେଲେ ମଶା ରହେ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ମଃଅଏଁରେ ସିକିଏଁ କ କାକ ଟାଇନା ।

ମାଙ୍କଡ଼ସା - ଜିଲିଂ କାଟା ବିନ୍ଦିଇ ରାମ (ଓଡ଼ିଆ) - ଘରେ ମାଙ୍କଡ଼ସା ବସା ବାନ୍ଧିଛି ।
(ହୋ) - ଅଓ୍ୱାଃରେ ଜିଲିଂକାଟା ବିନ୍ଦିଇରାମ୍ ଜାଲିଃବାଇ ଟାଡ଼ା ।

ରେଶମ ପୋକ - ତୁ'ତୁ ଲୁଗାମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ରେଶମ ପୋକ ତୁତ୍ ଗଛର ପତ୍ର ଖାଏ ।
(ହୋ) - ତୁ ତୁ ଲୁଗାମ୍ ତୁ'ତୁ ପାତା'ଏଃ ଜମା ।

ଶାଗ ପୋକ - ଆ'ଆଃ ଚିଦୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଶାଗ ପୋକ ଶାଗ ଖାଇଗଲା ।
(ହୋ) - ଆ'ଆଃଚିଦୁ ଆ'ଆଃଏ ଜମ୍ କିଡ଼ା ।

ଉଇ - ନିନ୍ଦିର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଉଇ ହୁଙ୍କାରେ ରହେ ।
(ହୋ) - ନିନ୍ଦିର୍ ହୁନୁରେଃ ତାଇନା ।

ସାଧବ ବୋହୂ - ସିମ୍‌ବୁ'ର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ସାଧବ ବୋହୂ ଭୂଇଁରେ ଚାଲିଛି ।
(ହୋ) - ସିମ୍‌ବୁର୍ ଅତେରେଃ ସେନା କାଡ଼ା ।

ଏଣ୍ଡୁଅ - ଦଣ୍ଡା, ଡଣ୍ଡା (ଓଡ଼ିଆ) - ଏଣ୍ଡୁଅ ଗଛରେ ଚଢୁଛି ।
(ହୋ) - ଦଣ୍ଡା ଦାରୁରେ ଦେଃତାନା ।

ବିଭିନ୍ନ ପକ୍ଷୀ (ଚେଣେକ)

ପକ୍ଷୀ - ଚେଣେ (ଓଡ଼ିଆ) - ପକ୍ଷୀ ଉଡୁଛି ।
(ହୋ) - ଚେଣେ ଆପିଁରେନ୍ ତାନା ।

ପର - ଇଁୟାଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - କୁକୁଡ଼ା ପର ଆଣ ।
(ହୋ) - ସିମ୍ ଇଁୟାଁଲ୍ ଆଗୁଇମ୍ ।

ଅଣ୍ଡ - ଟ'ଟଓ୍ୱାଃ (ଓଡ଼ିଆ) -କୁକୁଡ଼ା ଅଣ୍ଡରେ ଖାଏ ।
(ହୋ) - ସିମ୍ ଟ'ଟଓ୍ୱଃତେ ଜ'ମା ।

ଇଗଲ୍ - ରିଚି (ଓଡ଼ିଆ) - ଇଗଲ କୁକୁଡ଼ାକୁ ଖାଇଲା ।
(ହୋ) - ରିଚି ସିମୋଃ ଜମ୍ କିଁଃୟେ ।

କପୋତ - ପୁତାମ (ଓଡ଼ିଆ) - କପୋତ ପଡ଼ିଆରେ ଚରୁଛି ।
(ହୋ) - ପୁତାମ୍ ପାଳିଏ ରେଃ ଆଟିଂତାନା ।

କାଠହଣା - ଏରେ ଅୟ (ଓଡ଼ିଆ) - କାଠହଣା ଗଛରେ ବସିଛି ।
(ହୋ) - ଏରେ ଅୟ ଦାରୁରେଃ ଦୁବା କାନା ।

କାଣ୍ଟିବଗ - ପିସକା କଃ (ଓଡ଼ିଆ) -କାଣ୍ଟିବଗ ମାଛ ଖାଉଛି ।
(ହୋ) - ପିସ୍‌କା କଃ ହାକୁଇଃ ଜମ୍‌ତାନା ।

କାଉ - କା'ଆଃ (ଓଡ଼ିଆ) - କାଉ କଲା ।
(ହୋ) - କା'ଆଃ ହେନ୍ଦେୟା ।

କୁକୁଡ଼ା - ସିମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କୁକୁଡ଼ା ମାଂସ ଖାଅ ।
	(ହୋ) - ସିମ୍‌ଜିଲୁ ଜମେମ୍ ।
କୋଇଲି - ତଆଉ	(ଓଡ଼ିଆ) - କୋଇଲି କାଉ ବସାରେ ଅଣ୍ଡା ଦିଏ ।
	(ହୋ) - ତଆଉ କା'ଆଃ ଲୁଗାରେଃ ଜା'ରମା ।
ମାଈ କୁକୁଡ଼ା - ଏଙ୍ଗା ସିମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ମାଈ କୁକୁଡ଼ାର ଅଣ୍ଡା ।
	(ହୋ) - ଏଙ୍ଗା ସିମାଃ ଜାରମ୍ ।
କଜଳପାତୀ - ଦାଁଚୁଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କଜଳୀପାତୀ ଆକାଶରେ ଉଡୁଛି ।
	(ହୋ) - ଦାଁଚୁଡ୍ ସିର୍ମାରେଃ ଆପିରେନ୍ ତାନା ।
ଘର ଚଟିଆ - ଡ଼େଡ଼େମ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଘର ଚଟିଆ ଘରେ ବସା କରେ ।
	(ହୋ) - ଡ଼େଡ଼େମ୍ ଅଓ୍ୱାଃରେଃ ଲୁ'ଗାଃ ।
ଘଟକ - ଟିଗୁଙ୍ଗ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଘଟକ ଆକାଶରେ ଉଡୁଛି ।
	(ହୋ) - ଟିଗୁଙ୍ଗ୍ ସିର୍ମାରେଃ ଆପିରେନ୍ ତାନା ।
ଚିଲ - ରିଚି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଚିଲ କୁକୁଡ଼ାକୁ ଟେକି ନେଲା ।
	(ହୋ) - ରିଚି ସିମେଃ ଗଅଃ କିଃୟେ ।
ଛଞ୍ଚାଣ - କୁଇଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଛଞ୍ଚାଣ ଗଛର ବଡ଼ ଡାଳରରେ ବସିଛି ।
	(ହୋ) - କୁଇଡ଼ ଦାରୁରାଃ ମାରାଂକତରେଃ ଦୁବାକାନା ।
କୋଚିଲା ଖାଇ - ମାଡ଼ଟଙ୍ଗୋଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - କୋଚିଲା ଖାଇ ଛୁଆ ଫୁଟାଇଲା ।
	(ହୋ) - ମାଡ୍‌ଟଙ୍ଗୋଃ ହନକଏଃ ରୁତୁଇ କେଡ୍ କୁଆ ।
ଜଳଚର ପକ୍ଷୀ - ଦାଆଃରେ ଆତିଂ ଅୟ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜଳଚର ପକ୍ଷୀ ଜଳରେ ପହଁରୁଛି ।
	(ହୋ) - ଦାଆଃରେ ଆତିଂଅୟ ଦାଆଃରେଃ ଅୟାରେନ୍ ତାନା ।
ଟିଆ - ଦଏଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଟିଆ ଆକାଶରେ ଉଡୁଛି ।
	(ହୋ) - ଦଏଃ ସିର୍ମାରେଃ ଆପିରେନ୍ ତାନ ।
ଶୁଆ - କେରେଆଡ଼	(ଓଡ଼ିଆ) - ଶୁଆ ପୋଷାମାନେ ।
	(ହୋ) - କେରେଆଡ୍ କାଜିଃ ମାନାଟିଂତା ।
ଡ଼ାମରା କାଉ - ବୁରୁକାଆଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଡ଼ାମରା କାଉ ଉଡ଼ିଗଲା ।
	(ହୋ) - ବୁରୁକା'ଆଃ ଆପିରେ ୟାନା ।
ଡ଼ାହୁକ - ହେଦେ ଗେଲେଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଡ଼ାହୁକ ପାଣିରେ ଖେଳୁଛୁ ।
	(ହୋ) - ହେଦେ ଗେଲେଃ ଦାଆଃରେଃ ଇନୁଂତାନା ।

ପାଣିକୁଆ - ଦାଆଃ କା'ଆଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ପାଣିକୁଆ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଗଲା ।
	(ହୋ) - ଦାଆଃ କା'ଆଃ ଦାଆଃରେଃ ଉନୁମେ ୟାନା ।
ପାରା- ଦୁଦୁଲୁମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ପାରା ଘଉଳ ଖାଇଲା ।
	(ହୋ) - ଦୁଦୁଲୁମ୍ ଘଉଲିଃ ଜମ୍‌କିଡ଼ା ।
ପେଚ୍ଚ -କକ'ର୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ପେଚ୍ଚ ନିଶାଚର ।
	(ହୋ) - କକ'ର୍ ନିଦାଏଃ ଆତିଂଙ୍ଗା ।
ବଗ - କଅଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ବଗ ବିଲରେ ମାଛ ଖାଉଛି ।
	(ହୋ) - କଅଃ କୁଣ୍ଡିରେ ହାକୁଃ ଜମ୍ ତାନା ।
ବାଦୁଡ଼ି - ବାଦୁଳି	(ଓଡ଼ିଆ) - ବାଦୁଡ଼ି ଡ଼ିମିରି ଫଳ ଖାଇଲା ।
	(ହୋ) - ବାଦୁଳି ଲଆଏ ଜମ୍ କିଡ଼ା ।
ବଣି - ରାମି	(ଓଡ଼ିଆ) - ବଣି ଏ ଗଛରୁ ସେ ଗଛକୁ ଉଡ଼ି ବୁଲୁଛି ।
	(ହୋ) - ରାମି ନେନ୍ ଦାରୁଇତେ ହାନ୍‌ଦାରୁଇଃ ଆପିର୍ ବାଆନ ତାନ୍ ।
ମାଛରଙ୍କା - କିକିର୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ମାଛରଙ୍କା ପାଣିରେ ବୁଡ଼ି ମାଛ ଖାଏ ।
	(ହୋ) - କିକିର୍ ଦାଆଃରେ ଉନୁମ୍ ୟାନେ'ତେ ହାକୁଇ ଜମା ।
ଲୋଟଣୀ ପାରା - ଗାଦୁର୍ ଦୁଦୁଲୁମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଲୋଟଣୀପାରା ହାଣ୍ଡିରେ ଅଣ୍ଡା ଦେଇଛି ।
	(ହୋ) - ଗାଦୁର୍ ଦୁଦୁଲୁମ୍ ଘଟୁରେଃ ଜାରମ୍ ତାଡ଼ା ।
ହଦଲୀ ବସନ୍ତ -ବଚଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ହଳଦୀବସନ୍ତର ଥଣ୍ଟ ନାଲିଆ ।
	(ହୋ) - ବଚଃଆଃ ଟ'ଟଓ୍ୱାଃ ଜେଙ୍ଗାଆଃ ।
ଚଢ଼େଇ ଛୁଆ - ଅୟହନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଚଢ଼େଇ ଛୁଆ ବସାରେ ରହିଛି ।
	(ହୋ) - ଅୟହନ୍ ଲୁଗାରେଃ ତାଇୟାଃ କାନା ।
ବତକ - କଳ	(ଓଡ଼ିଆ) - ବତକ ପାଣିରେ ପହଁରୁଛି ।
	(ହୋ) - କଳ ଦାଆଃରେଃ ଅୟାରେନ୍ ତାନା ।
ଖାଦ୍ୟ - ନାଙ୍ଗମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) -ଶରୀର ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ।
	(ହୋ) - ହମ୍ଁ ଲାଗେଡ଼ ନାଙ୍ଗମ୍ ଗରଜା ।

ପଶୁ ବାଚକ

ମୂଷାଛୁଆ - ଗୁଲୁହନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) ମୂଷା ଛୁଆ ଗାତରେ ପଶିଲା ।
	(ହୋ) - ଗୁଲୁହନ୍ ଉଣ୍ଡୁରେଃ ବଲୟାନା ।

ଶାବକ - ହନ୍

(ଓଡ଼ିଆ) ଶାବକ ତା' ମାଆ ପାଖରେ ରହିଛି ।
(ହୋ) - ହନ୍ ଆୟାଃ ଏଙ୍ଗା ତାଃରେଃ ତାଇୟା କାନା ।

ଘୁଷୁରୀ ଛୁଆ - ସୁକୁରୀ ହନ୍

(ଓଡ଼ିଆ) ଘୁଷୁରୀ ଛୁଆ ମା'ର କ୍ଷୀର ଖାଉଛି ।
(ହୋ) - ସୁକୁରୀ ହନ୍ ଏଙ୍ଗାଆଃ ତଆଏଃ ନୁନୁତାନା ।

ଘୋଡ଼ାଛୁଆ - ସାଦମ୍ହନ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ଘୋଡ଼ାଛୁଆ ଚରୁଛି ।
(ହୋ) - ସାଦମ୍ ହନ୍ ଆତିଂ ତାନା ।

ଛେଳି ଛୁଆ - ମେର୍‌ହନ୍

(ଓଡ଼ିଆ) ଛେଳିଛୁଆ ବୋବାଉ ଅଛି ।
(ହୋ) - ମେରମ୍ ହନ୍ ରାଆଃୟତାନା ।

ଠେକୁଆ ଛୁଆ - କୁଲେଏହନ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ଠେକୁଆ ଛୁଆ ଡେ଼ଇଁଲା ।
(ହୋ) - କୁଲେ ଏହନ୍ ଉଇଃୟାନା ।

ବିରାଡ଼ି ଛୁଆ - ବିଲେ ଏହନ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ବିରାଡ଼ି ଛୁଆ ଚୁଲି ପାଖରେ ଶୋଇଛି ।
(ହୋ) - ବିଲେ ଏହନ୍ ଇଟୁଲ୍ ଜାପାଃରେଃ ଗିତିଃୟା କାନା ।

ବିଭିନ୍ନ ପଶୁ

ଚୁଚୁନ୍ଦ୍ରା - ଚୁନ୍ଦି

(ଓଡ଼ିଆ) - ଚୁଚୁନ୍ଦ୍ରା ଗାତରେ ପଶିଲା ।
(ହୋ) - ଚୁନ୍ଦି ଉଣ୍ଡୁରେଃ ବଲୟାନା ।

ଚୁଟିଆ ମୂଷା - ଚୁଣ୍ଡିଲା, ଚୁଟିଲା /ଚୁଟୁ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଚୁଟିଆ ମୂଷା ଧାନ ଖାଉଛି ।
(ହୋ) - ଚୁଟିଲା ବାବା ଜମ୍ ତାନା ।

ମାଈ ଛେଳି - ଏଙ୍ଗା ମେରମ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ମାଈ ଛେଳି ଗଛ ମୂଳରେ ଶୋଇଛି ।
(ହୋ) - ମେରମ୍ ଏଙ୍ଗା ଦାରୁବୁଟାରେଃ ଗିତିଃଆ କାନା ।

ମାଈ ଘୁଷୁରୀ - ଏଙ୍ଗା ସୁକୁରୀ

(ଓଡ଼ିଆ) - ମାଈ ଘୁଷୁରୀ ଛୁଆ ଦିଏ ।
(ହୋ) - ଏଙ୍ଗା ସୁକୁରୀ ହଅନା ।

ଦୁହାଁଳିଆ ଗାଈ - ତାଉଇଃ ଟାନ୍ ଗୁଣ୍ଡି

(ଓଡ଼ିଆ) - ଦୁହାଁଳିଆ ଗାଈ ରଖ ।
(ହୋ) - ତାଉଇଃତାନ୍ ଗୁଣ୍ଡି ରିକାଇମ୍ ।

ଦନ୍ତାହାତୀ - ଦାଟା'ନ୍ ହାତୀ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଦନ୍ତାହାତୀ ଶସ୍ୟ ଖାଇଗଲା ।
(ହୋ) - ଦାଟା'ନ୍ ହାତୀ ବୁଦା ଡେଃଜମ୍ କିଡ଼ା ।

ନେଉଳ - ଗିନ୍ଦୁରୁ

(ଓଡ଼ିଆ) - ନେଉଳ ଖଣ୍ଡିଆ ସାପକୁ ଯୋଡ଼ି ଦେଲା ।
(ହୋ) - ଗିନ୍ଦୁରୁ ବାଣ୍ଡିଃ ବିଂଙ୍ଗେଃ ତୁକାମ୍ କିଃଆ ।

ବଣ ମଣିଷ - ବିର୍ 'ହ' (ଓଡ଼ିଆ) - ବଣ ମଣିଷ ବଣରେ ରହେ ।

(ହୋ) - ବିର୍ 'ହ' ବିର୍‌ରେଃ ତାଇନା ।

ମହାବଳ ବାଘ - କିନ୍ଦେର୍ କୁଲା (ଓଡ଼ିଆ) - ମହାବଳ ବାଘ ହରିଣକୁ ଖାଉଛି ।

(ହୋ) - କିନ୍ଦେର୍ କୁଲା ସିଲିବେଃ ଜମ୍‌ତାନା ।

ମାଈ ବାଛୁରୀ - ପେଟାଁ (ଓଡ଼ିଆ) - ମାଈ ବାଛୁରୀ ଡ଼େଉଁଛି ।

(ହୋ) - ପେଟାଁ ଉଜେନ୍ ତାନା ।

ଅଣ୍ଡିରା ବାଛୁରୀ - ଦାମ୍‌କମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅଣ୍ଡିରା ବାଛୁରୀ କ୍ଷୀର ପିଉଛି ।

(ହୋ) - ଦାମ୍‌କମ୍ ନୁନୁତାନା ।

ବଡ଼ମୂଷା - ଗୁଲୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ବଡ଼ମୂଷା ବିହନ ଖାଇଲା ।

(ହୋ) - ଗୁଲୁ ହିତେଃ ଜମ୍ କେଡ଼ା ।

ବିଲୁଆ - ତୁୟୁ (ଓଡ଼ିଆ) - କୁକୁଡ଼ା ବିଲୁଆ ଖାଇଲା ।

(ହୋ) - ସିମ୍ ତୁୟୁ ଜମ୍ କିଃୟେ ।

ମଇଁଷି - କେଲା (ଓଡ଼ିଆ) - ମଇଁଷି ପାଣି ପିଉଛି ।

(ହୋ) - କେଲା ଦାଆଃ ନୁଉଁ ତାନା ।

ସିଂହୀ - ଜଟକୁଲାଏଙ୍ଗା (ଓଡ଼ିଆ) - ସିଂହୀ ତା'ର ଛୁଆକୁ ଗେହ୍ଲା କରୁଛି ।

(ହୋ) - ଜଟକୁଲା ଏଙ୍ଗା ଆୟାଃ ହନେଃ ବେଲେଂଙ୍ଗି ତାନା ।

ସମୁଦ୍ର ଗାଈ - ଦାଆଃ ଗୁଣ୍ଡି (ଓଡ଼ିଆ) - ସମୁଦ୍ରଗାଈ ଅନାଇ ରହିଛି ।

(ହୋ) - ଦାଆଃଗୁଣ୍ଡି ମେଡ଼ା କାଡ଼ା ।

ସମୁଦ୍ର ଘୋଡ଼ା - ଦାଆଃ ସାଦମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ସମୁଦ୍ର ଘୋଡ଼ା ପାଣି ପିଉଛି ।

(ହୋ) - ଦାଆଃ ସାଦମ୍ ଦାଆଃ ନୁଉଁତାନା ।

ଚମରୀ ଗାଈ - ବିର୍‌ଉରିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଚମରୀ ଗାଈର ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ରୁମ ।

(ହୋ) - ବିର୍‌ଉରିଃୟେଃ ଜିଲିଂଜିଲିଂ ବାଲେ ।

ବାଛୁରୀ-ମିୟୁଁ (ଓଡ଼ିଆ) - ବାଛୁରୀ ବନ୍ଧା ଯାଇଛି ।

(ହୋ) - ମିୟୁଁ ତଲା କାନା ।

ଭାଲୁ ଛୁଆ - ବାଲୁହନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଭାଲୁଛୁଆ ଗୁମ୍ଫାରେ ଶୋଇଛି ।

(ହୋ) - ବାଲୁହନ୍ ଗଙ୍ଗର୍ ରେଃ ବୁରୁମା କାନା ।

ବାଘ ଛୁଆ - କୁଲେ ହନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ବାଘଛୁଆ ଜଙ୍ଗଲରେ ବୁଲୁଛି ।

(ହୋ) - କୁଲେହନ୍ ବିର୍‌ରେଃ ହନର୍ ତାନା ।

ମେଣ୍ଢାଛୁଆ - ମିଣ୍ଡିହନ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ମେଣ୍ଢାଛୁଆ ମାଆ ପାଖରେ ରହିଛି ।
(ହୋ) - ମିଣ୍ଡିହନ୍ ଏଙ୍ଗା ତାଆଃ ରେଃ ତାଇୟା କାନା ।

ସିଂହ ଛୁଆ - ଜଟକୁଲାହନ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ସିଂହଛୁଆ ଧରାଯାଇଛି ।
(ହୋ) - ଜଟକୁଲାହନ୍ ସାବାକାନା ।

ହରିଣ ଛୁଆ - ସିଲିବ୍‌ହନ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ହରିଣଛୁଆ ମାଆକୁ ଭୁଲିଗଲା ।
(ହୋ) - ସିଲିବ୍‌ହନ୍ ଏଙ୍ଗାଃ ଆଁଡ଼୍‌କିଃଏ ।

କୁକୁଡ଼ା ଛୁଆ - ସିମ୍‌ହନ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - କୁକୁଡ଼ା ଛୁଆକୁ ଖୁଦ୍ ଦିଅ ।
(ହୋ) - ସିମ୍‌ହନ୍ କୁଦି ଏମାଇମ୍ ।

ଗାଈ - ଗୁଣ୍ଡି
(ଓଡ଼ିଆ) - ଗାଈ ଘାସ ଖାଉଅଛି ।
(ହୋ) - ଗୁଣ୍ଡି ତାସାଡ଼େଃ ଜମ୍‌ତାନା ।

ବଳଦ - ହାଲା
(ଓଡ଼ିଆ) - ବଳଦ କିଣି ଆଣ ।
(ହୋ) - ହାଲା କିରିଂ ଆଗୁଇମ୍ ।

ଷଣ୍ଡ - ସେଣ୍ଡ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଷଣ୍ଡ ଲଢ଼େଇ ଚାଲିଛି ।
(ହୋ) - ସେଣ୍ଡ ତାପାଲାର୍ ଚାଲୁଓ୍ୱା କାନା ।

ବାଘୁଣୀ - କୁଲେଏଙ୍ଗା
(ଓଡ଼ିଆ) - ବାଘୁଣୀ ଛୁଆକୁ ଧରି ଜଙ୍ଗଲରେ ବୁଲୁଛି ।
(ହୋ) - କୁଲେଏଙ୍ଗା ହନ୍ ଲଃତେ ବିର୍‌ରେଃ ହନର୍‌ତାନ ।

ଓଟ - ଉଁଟୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଓଟ ମରୁଭୂମିରେ ଦେଖାଯାଏ ।
(ହୋ) - ଉଁଟୁ ଗିତିଲ୍ ପିଁଇ ରେଃ ନେଲଃଆଃ ।

ଓଧ - ଉଦେମ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ଓଧ ମାଛ ଖାଏ ।
(ହୋ) - ଉଦେମ୍ ହାକୁଇଃ ଜମା ।

କୁକୁର - ସେତା
(ଓଡ଼ିଆ) - କୁକୁର ଘର ଜଗେ ।
(ହୋ) - ସେତା ଅଓ୍ୱାଃ ହରଓ୍ୱା ।

କୋକିଶିଆଳି - କିଂକିଳି ଟୁୟୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - କୋକିଶିଆଳି କିଆବୁଦା ତଳେ ଲୁଚି ରହେ ।
(ହୋ) - କିଂକିଳିଟୁୟୁ କିଆଁଡ୍ ଜୁମ୍ବା'ରେ ଉକୁନା ।

ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୂଷା - ଟୁ'
(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୂଷା କାକୁଡ଼ି ଖାଇଲା ।
(ହୋ) - ଟୁ' ତାୟାରେଃ ଜମ୍ କେଡ଼ା ।

ଘୋଡ଼ା - ସାଦମ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ଘୋଡ଼ାରେ ଚଢ଼ ।
(ହୋ) - ସାଦମ୍‌ରେ ଦେଏଃମେ ।

ଘୋଡ଼ି - ଏଙ୍ଗାସାଦମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଘୋଡ଼ି ଛୁଆ ଦେଲା ।
(ହୋ) - ଏଙ୍ଗା ସାଦମ୍ ହନ୍ କିଃଏ ।

ମେଣ୍ଢାଛୁଆ - ମିଣ୍ଡିହନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ମେଣ୍ଢାଛୁଆ ମାଆ ପାଖରେ ଶୋଇଛି ।
(ହୋ) - ମିଣ୍ଡିହନ୍ ଏଙ୍ଗା ଜାପାଃରେଃ ଗିତିଃୟା କାନା ।

ହନୁମାଙ୍କଡ଼ -ସାରାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ହନୁମାଙ୍କଡ଼ କାଙ୍କଡ଼ ଖାଉଛି ।
(ହୋ) - ସାରାଃ ଅଟେନେଃ ଜମ୍ ତାନା ।

ଶିକାରୀ କୁକୁର - ଜୁଲୁଂସେତା (ଓଡ଼ିଆ) - ଶିକାରୀ କୁକୁର ବିଲୁଆକୁ ଧରିଲା ।
(ହୋ) - ଜୁଲୁଂ ସେତା ତୁୟୁଃ ସାବ୍‌କିଃଆ ।

ବୁଲା କୁକୁର - ଜାଣ୍ଟା ସେତା (ଓଡ଼ିଆ) - ବୁଲା କୁକୁର ଘରେ ପଶିଲା ।
(ହୋ) - ଜାଣ୍ଟାସେତା ଉସେମ୍‌ରେଃ ବଲୟାନା ।

ପାତି ମାଙ୍କଡ଼ - ଗାଈ (ଓଡ଼ିଆ) - ପାତି ମାଙ୍କଡ଼ ଗଛରୁ ଡେଇଁଲା ।
(ହୋ) - ଗାଈ ଦାରୁଇତେଃ ଉଇଃୟାନା ।

ହେଟା ବାଘ -ହାଲାଗାର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ହେଟାବାଘ ଗୁମ୍ଫାରେ ଶୋଇଛି ।
(ହୋ) - ହାଲାଗାର୍ ଗଙ୍ଗର୍ ରେଃ ଗିତିଃୟା କାନା ।

ପ୍ରାଣୀଜଗତ (ଜୀଉ ସକୱା)

କୀଟପତଙ୍ଗ	-	ଉରୁ ଉସ୍‌କି	ପ୍ରାଣୀ	-	ଜିଉ
ପଶୁ	-	କାଲା	ପକ୍ଷୀ	-	ଚେଣେ
କୀଟ	-	ଉରୁ	କୀଟାଣୁ	-	ଚିଦୁହନ୍‌କ
ଜଳଚର ପ୍ରାଣୀ	-	ଦାଃ'ରେ ଟାଇନ୍‌କ	ସ୍ଥଳଚର ପ୍ରାଣୀ	-	ଅତେରେ, ଟାଇନ୍‌କ
ସରୀସୃପ	-	ଅବର୍ ସେନେନିଃ / ବିଂ	ଉଭୟଚର	-	ଅତେ ଆର୍ ଦାଃ'ରେ ଟାଇନିଃ
ମେରୁଦଣ୍ଡୀ	-	ଡୁରି ଜାଙ୍ଗିଃ	ବନ୍ୟଜନ୍ତୁ	-	ବିର୍ ଜିଲୁ
ଗୃହପାଳିତ ପଶୁ	-	ଅୱାଃ କାଲା	ଚତୁଷ୍ପଦ	-	ଉପୁନିଏ କାଟାଆ'ନ୍‌କ
ଚତୁଷ୍ପାର	-	ଉପୁନ୍ ରକମା'ଇଃ	ଦ୍ୱିପଦ ପ୍ରାଣୀ	-	ବାରିଏ କାଟାନିଃ

ଶ୍ୱାପଦ

ତୃଣଭୋଜୀ	-	ତାସା'ଡ୍ ଆଟିଂଡିଃ	ମାଂସାଶୀ	-	ଜିଲୁ ଜମ୍ ନିଃ / ଜମ୍‌ଜିଲୁ
ଶସ୍ୟାହାରୀ	-	କା' ଜିଲୁ ଜ'ମିଃ	ଜରାୟୁଜ	-	ଲଲ୍‌ଗିଜିଆ
ବହୁପଦ	-	ପୁରେଃ କାଟାଆନିଃ	ଗୋମହିଷି ପାଳନ	-	ଉରିଃ କେଲା/ ଆନାସୁଲ୍

ମଣିଷ	- ମାନୱା	ମାଛ	- ହାକୁ/ହାଇ
ଝୁଲାକାନ	- ଡ଼ିବାଃଲୁତୁର୍	ଠିଆକାନ୍	- ତିକିଗିଡ୍

ଋତୁ (ଅମଲ୍)

ବସନ୍ତ + ଗ୍ରୀଷ୍ମ	- ରିଙ୍ଗେଏ ସିଙ୍ଗେଏ	ବର୍ଷା + ଶରତ	- ଜେରଗା ଜାରଗି
ହେମନ୍ତ + ଶୀତ	- ରିୟେ ରାମ୍ପା / କୁୟଡୁମ୍‌ଡୁମ୍		

ସର୍ବନାମ

ମୁଁ	- ଆଞ୍ଜ	ଆମ୍ଭେ	- ଆ'ବୁ
ତୁମ୍ଭେମାନେ	- ଆପେମାନକ	ସେ (ପୁରୁଷ)	- ଆଃଏ
ସେ (ମହିଳା)	- ଆଃଏ	ଏହା	- ନେନା
ସେମାନେ	- ଆକ	ତାହା	- ଏନା
ଏଗୁଡ଼ିକ	- ହାନାକ	ଆମ୍ଭକୁ	- ଆବୁ
ମୋତେ	- ଆଞ୍ଜ୍‌କେ	ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ	- ଆଲେକେ
ତୁମକୁ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ	- ଆପେଗେ	ପୁରୁଷ	- ହୁଲୁଇ (କଆ)
ସ୍ତ୍ରୀ	- ହୁଲେଃ (ଏରା)	ଏହାକୁ	- ନିଇକେ / ନିଇଦ
ସେମାନଙ୍କୁ	- ଆକ	ମୋହର	- ଆଞ୍ଜାଃ
ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର	- ଆଲେୟାଃ	ତୁମର	- ଆମାଃ
ତାହାର	- ଆୟା	ତାହାର (ସ୍ତ୍ରୀ)	- ଆୟାଃ
ଏହାର	- ନିୟାଃ	ସେମାନଙ୍କର	- ଆକଆଃ
ମୁଁ ନିଜେ	- ଇଞ୍ଜ ଗେ / ଆଡ୍‌ଗେ	ଆମ୍ଭେମାନେ ନିଜେ	- ଆଲେକଗେ
ତୁମ୍ଭେ ନିଜେ	- ଆପେଗେ	ସେ ନିଜେ (ପୁ)	- ଆଏ ଗେ
ସେ ନିଜେ (ସ୍ତ୍ରୀ)	- ଆଏ ଗେ	ସେମାନେ ନିଜେ	- ଆକଗେ
କିଏ	- ଅକଏ	କ'ଣ	- ଚିନାଃ
କାହାକୁ	- ଅକଏ କେ	କାହାର	- ଅକୟାଃ
କେଉଁଠି	- ଅକନା	ଯେ କେହି	- ଯାଇଁଃ
ଯାହା କିଛି	- ଯାହା ଇମିୟେଂ	ଯାହାକୁ ହଉ	- ଯାଇଃ ରେୟ
ଯାହା କିଛି ହେଉ	- ଯାହା ଇମିୟାଂରେଓ	କେହି ନୁହେଁ	- ଯାଇଅ କାଗେ
କେହି	- ଯାଁଇ		

ସଂଖ୍ୟା (ଆଙ୍କା)

ମୌଳିକ ସଂଖ୍ୟା:		
ଶୂନ	-	ଶୁନ୍, ଟଂ
ଏକ	-	ମୟାଡ଼୍
ଦୁଇ	-	ରିୟା
ତିନି	-	ପିଆ
ଚାରି	-	ପୁନ୍
ପାଞ୍ଚ	-	ମଡ୍
ଛଅ	-	ତୁର୍
ସାତ	-	ଇୟା
ଆଠ	-	ରିଲ୍
ନଅ	-	ରେୟା
ଦଶ	-	ଗେଲ୍
ଏଗାର	-	ଗେଲମିଡ୍
ବାର	-	ଗେଲ୍‌ରିୟା
ତେର	-	ଗେଲ୍ ପିଆ
ଚଉଦ	-	ଗେଲ୍‌ପୁନ୍
ପନ୍ଦର	-	ଗେଲ୍ ମଡ୍
ଷୋହଳ	-	ଗେଲ୍‌ତୁର୍
ସତର	-	ଗେଲ୍‌ଇୟା
ଅଠର	-	ଗେଲ୍‌ରିଲ୍
ଉଣେଇଶି	-	ଗେଲ୍‌ରେୟା
କୋଡ଼ିଏ	-	ହିସି
ଏକୋଇଶି	-	ହିସିମିଡ୍
ବାଇଶି	-	ହିସିରିୟା
ତେଇଶି	-	ହିସିପିଆ
ଚବିଶ୍	-	ହିସିପୁନ୍
ପଚିଶ	-	ହିସିମଡ୍
ଛବିଶ	-	ହିସିତୁର୍
ସତେଇଶି	-	ହିସିଇୟା
ଅଠେଇଶି	-	ହିସିରିଲ୍
ଅଣତିରିଶ	-	ହିସିରେୟା
ତିରିଶ	-	ଦଁହସି
ଚାଳିଶ	-	ବାରହିସି
ପଚାଶ	-	ବାରହିସି ଗେଲ୍
ଷାଠିଏ	-	ଆପେଏ ହିସି
ସତୁରୀ	-	ଆପେଏହିସିଗେଲ୍
ଅଶୀ	-	ଉପୁନ୍‌ହିସି
ନବେ	-	ଉପୁନହିସି ଗେଲ୍
ଶହେ	-	ମଏଁହିସି
ହଜାର	-	ଗଣ୍ଡଲ୍
ଅୟୁତ	-	ଗେଲ୍ ଗଣ୍ଡଲ୍
ଲକ୍ଷେ	-	ଡ଼ାହାକା
ନିୟୁତ	-	ଗେଲ୍‌ଡ଼ାହାକା
ଏକ କୋଟି	-	ତୁମାଂ

ଶରୀରର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶ (ହମଅ)

ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ	-	ହମଣ
ମୁଣ୍ଡ	-	ବଅଃ
ମସ୍ତିଷ୍କ	-	ହାତାଂ
କପାଳ	-	ସାମାଂ
ଖପୁରି	-	ଟାଂକୁବଅଃ
ତାଳୁ	-	ତାଲୁ (ଆବିତେର୍ ଚେତାନକୁଟି)
ମୁହଁ	-	ମେଡ୍‌ମୁଟେ
ଆଖି	-	ମେଡ୍
କାନ	-	ଲୁତୁର୍
ନିଶ	-	ଦାଲିଏ
ନାକ	-	ମୁଟେ
ଆଖିପତା	-	ମେଡ୍‌କାଣ୍ଡମ୍ / ମେଡ୍‌ରାପିଂ
ଆଖିଡ଼ୋଳା	-	ମେଡ୍‌ରାଜା
ଆଖି ପିତୁଳା	-	ମେଡ଼ହୋ
ଆଖି ମଇଳା	-	ମେଡ଼ ସିଲିଃ
ଆଖି ବାଳ	-	ମେଡ଼ ଇୟେଁଲ

ଲୋତକ - ମେଡ଼ଦାଃ
ଆଖି କେରଡ଼ - ମେଡ଼ଦଲା / ମେଡ଼୍ ଉଣ୍ଡୁ
ଆଖି କଜ୍ଜଳ - ମେଡ଼କାଜଲା
ଭ୍ରୁଲତା - ରାନାପିଡ଼
ଚୁଟି - ବାଲେ
ପାଚିଲା କେଶ - ପାଣ୍ଡୁବାଲେ
ଜଟା - ଜଟେଲା
ଗାଲ - ଜଆ
କାନମୂଳ - ଲୁତୁର୍‌ବୁଟେ
ନାକ ଦଣ୍ଡା - ମୁଟେ ଜାଙ୍ଗି
ଦାଢ଼ି - ଦାଳିଏ
ପାଟି - ଆ'
ଓଠ - ଲୁଟି
ଉପର ଓଠ - ଚେତାନ ଲୁଟି
ଦାନ୍ତ - ଦାଟା
ଦାନ୍ତ ମୂଳ - ଦାଟାବୁଟେ
ଦାନ୍ତମାଢ଼ି - ଦାଟାଗିଣ୍ଡୁ
ଜିଭ - ଲେଏଃ
ତଣ୍ଟି - ଉଡ଼୍‌ଟଓ୍ୱାଃ
ବେକ - ହଟଃ
କର୍ଣ୍ଣପତା - ତିଳିଗିଡ଼କୁତୁର୍
କର୍ଣ୍ଣଗହ୍ୱର - ଲୁତୁର୍ ଅପା
କାନଗିରି - ଉୟୁଁଡ଼୍
କର୍ଣ୍ଣଗଇହ - ଉୟୁଁଡ଼ ଇଃଇ
ଗଳା - ଉଡ଼ଟଆଃ
କଣ୍ଠ - ଆଲାଂ
କାନ୍ଧ - ଟାରାନ୍
ପିଠି - ଦୟା
ମେରୁଦଣ୍ଡ - ସିନ୍ଦୁରୀ ଜାଂ
କଫ, ଖଙ୍କାର - କାଆଏ
କାଖ - ହାତାଲାଃ
ଦୁଧଦାନ୍ତ - ତଓ୍ୱାଦାଟା
ପେଷଣ ଦାନ୍ତ - ଟାନାଗଏ
ଶ୍ୱାନଦାନ୍ତ - ସେତାଦାଟା

ଛାମୁଦାନ୍ତ - ଗାଣ୍ଡୁଦାଟା
ଛାତି - କୁଏମ୍
ଛାତିହାଡ଼ - କୁଏମଜାଂ
କଙ୍କାଳ - ଜାଂଜାଲମ୍
ପିଞ୍ଜରା - ସାଏଜାଂ
ହୃତ୍‌ପିଣ୍ଡ - ବରକଡ଼୍
ମାଂସପେଶୀ - ଜୁମ୍ କେ ଜିଲୁ
ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ - ସାଲାମ୍
ପେଟ - ଲାଃଇ
ତଳିପେଟ - ରାବୁଏ ଲାଇଃ/ ଇଃଲାଇଲ୍ଃ
ଲୋମ - ଇୟେଁଲ୍
ରକ୍ତ - ମାୟଁମ୍
ମାଂସ - ଜିଲୁ
ଶିରା - ଶିର
ଧମନୀ - ନାଟିକେ ପୁଟୁଇ
ଯକୃତ - ଟିଣ୍ଡି
ପାକସ୍ଥଳୀ - ଉକୁଡ଼
କୋଳ - କୟଂ
ନାଭି - ବୁଟି
ଲିଙ୍ଗ - ବୁଲିଡ଼୍
ଯୋନି -ଏରାଗିନିଉଃ, ଚୁଟି, ଚୁଡ଼୍‌କି, ଗୁଜି, ସୁଣ୍ଡୁଇଃ
ଅଣ୍ଡକୋଷ - ଲୁସେ, ଆଣ୍ଡୁଏ
ଡ଼ିମ୍ବକୋଷ - ପୁଃପୁଃ
ମୂତ୍ରନଳୀ - ଡୁକି ଉଣ୍ଡୁ
ମୂତ୍ରାଶୟ - ଡୁକିକଚ୍ଚ
ବୃକକ୍ - ତିରନି / ଡୁକି ଇଟିଂ
ମଳଦ୍ୱାର - ଇଇଃଉଣ୍ଡୁ
ଗର୍ଭ - ହାମାଲ୍ / ତାପୁଃ
ଅଣ୍ଡା - ଜାରମ୍
କଟି - ମାୟାଂ
କହୁଣି - ଉକେ
କଚଟି - ହେବେଁଡ଼୍
ଆଣ୍ଠୁ - ମୁକୁଇ
ଆଣ୍ଠୁଗଣ୍ଠି - ମୁକୁଇକଣ୍ଡା

ଗ୍ରନ୍ଥି - ଜରଏଃ
ବୁଢ଼ାଆଙ୍ଗୁଳି - ମାରାଂ ଗାଣ୍ଡା
ଟିଶିଆଙ୍ଗୁଠି - ଚୁଣ୍ଟୁଲ୍ ଗାଣ୍ଡା
ମଧ୍ୟମା ଆଙ୍ଗୁଳି - ଟାଲାଗାଣ୍ଡା
ତର୍ଜନୀ - ଲୁକୁ ଗାଣ୍ଡା / ଲୁକୁମି ଗାଣ୍ଡା
କନିଷ୍ଠାଙ୍ଗୁଳି - କାନିଗାଣ୍ଡା (ଲିଟେଗାଣ୍ଡା)
ଗୋଡ଼ - କାଟା
ଗୋଇଠି - ଇଣ୍ଡିକେ
ଜଙ୍ଘ - ବୁଲୁ
ତଳିପା - ଟାଲ୍‌କା
ନିଃଶ୍ୱାସ - ସାୟେଡ୍
ଭାତୁଡ଼ି - ଜନେ / ସାନେଃ
ଲାଳ - ଉଲିଦାଃ
ଝାଳ - ବାଲ୍‌ବାଲ୍
ନଖ - ସାର୍‌ସାର୍
ମୁଠା - ଚିପୁଡ୍
ସିଙ୍ଘାଣୀ - ସୁଲୁଇଃ
ଚିରକାଳ - ସବେନ୍ ଦିନ୍ ଲାଗିଡ୍

ଗତପଅର ଦିନ - ହଲାଟେର୍
ଶୁଭ ଦିନ - ସାଗୁନ୍ ଦିନ୍
ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ୍ - କାରାଏ
ଚାନ୍ଦିନୀରାତି - ତେତେଃ ନିଦେ
ପକ୍ଷ - ଟେର ଟାରା
ଅର୍ଦ୍ଧବର୍ଷ - ଲାନାଃ ସିର୍‌ମା
ମଳମାସ - ଲାନାଃ ଚାଣ୍ଡୁଃ
କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷ - ଟାରା
ଅମାବାସ୍ୟା - ଉମିସା / ନିର୍‌ସାନ୍ଧି
ପୂର୍ଣ୍ଣିମା - ପନାଇଁ
ଚଳିତ ମାସ - ହୁଜୁଃ ଚାଣ୍ଡୁଃ
ଗତମାସ - ସେନଃୟାନ୍ ଚାଣ୍ଡୁଃ
ଆଗାମୀ ମାସ - ନେନ୍ ଚାଣ୍ଡୁଃ
ଦିନକ ପାଇଁ - ମୁସିଂ ଲାଗିଡ୍
ଦିନ ଦ୍ୱିପ୍ରହର - ତିକିନ୍ ସିଙ୍ଗି
ଦିନ ବେଳେ - ସିଙ୍ଗି ପା'ଙ୍
ମେଘୁଆ ଦିନ - ଗାମାଏ ଦିନ
ସମଦିବାରାତ୍ର - ସମାନ୍‌ନିଦେସିଙ୍ଗି

ବର୍ଣ୍ଣ ଓ ରଙ୍ଗ (ବରଂ ଆର୍ ରଂ)

କଳା - ହେନ୍ଦେ
ନାଲି/ନାଲ - ଆରାଃ, ଜେଙ୍ଗା
ନୀଳ - ନିଲ୍
ଧଳା - ପୁଣ୍ଡି
ବାଦାମୀରଙ୍ଗ - ପାଣ୍ଡାରା
ସବୁଜ - ଗାଦେଡ୍
ହଳଦିଆ - ସାସାଂ
ବାଇଗଣି - ବେଙ୍ଗେରେଃ
ଗାଢ଼ଲାଲ୍ - ସିନ୍ଦୁରି ରଂ
ଗୌରବର୍ଣ୍ଣ - ଏ ସେଲ୍
ଗାଢ଼ ପୀତ - ସା ସାଂ ଆରାଃ
ଗେରୁଆ - ଆରାଃ ପୁଣ୍ଡି

ଗୋଲାପୀ - ଜେଙ୍ଗା
ନାରଙ୍ଗୀ - କାରଙ୍ଗ୍
ଶ୍ୟାମଳ ରଙ୍ଗ - ସୁନୁମ୍ ପୁର୍
ସୁନେଲୀ - ସେଙ୍ଗେଲ ରଂ
ରୂପେଲି - ପିରିଃ
ଫିକାରଙ୍ଗ - ପାଲ୍‌ପ ୟଙ୍ଗ୍
ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ - ସାନାମ୍ ରଂ
ମିଶା ରଙ୍ଗ - ସେଲ୍‌ମିସେ ରଂ
ଫିକାନୀଳ - ଲିଲ୍ ପୟଙ୍ଗ୍
ଘନ ନୀଳ - ହେନ୍ଦେ ଲିଲ୍
ବାଦାମୀ - ପାଣ୍ଡୁ ପାତାଃ ରଂ
ମେଘୁଆ - ରିମିଲ୍ ଦାଲବ୍

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ଏମାନ୍)

ଅଢ଼େଇ	-	ବାରତାଲା
କମଅଳ୍ପ ଅଧିକାର	-	କମ୍ ପୁରେଃ ଆଇଦାରୀ
ବହୁତ	-	ପୁରାଃ
ଅନେକ	-	ଏସୁ ପୁରେଃ
କେତେକ	-	ଚିମିନେଂ
ପୁରା	-	ସାନାମ୍
ସବୁ	-	ସବେନ୍
ସମସ୍ତ	-	ସବେକଗେ
ଥରେ	-	ମିସେ
ଦୁଇଥର	-	ବାରଦାଉ
ତିନିଥର	-	ଆପେଏ ଦାଉ
ଚାରିଥର	-	ଉପୁନ ଦାଉ
ପ୍ରଥମତଃ	-	ମୁଣ୍ଡିଇତେ / ଏଟେଃଏତେ
ଦ୍ୱିତୀୟତଃ	-	ଦଶାରରେତେ
ତୃତୀୟତଃ	-	ତେସାରେ ତେ
ଚର୍ତୁଥମତଃ	-	ପୁନିଆଁତେ
ପଞ୍ଚମମତଃ	-	ମଣେୟାତେ
ଦ୍ୱିଗୁଣ	-	ବାରସା
ତ୍ରିଗୁଣ	-	ତେରସା
ଚାରିଗୁଣ	-	ପୁନ୍‌ସା
ପାଞ୍ଚ ଗୁଣ	-	ମଡ଼୍‌ସା

ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ୱଜନ (ଅଓ୍ୱାଃ ରେନ୍‌କ)

ପରିବାର	-	ଗୁଟି
ବାପା	-	ଆପୁ
ମାଆ	-	ଏଙ୍ଗା
ପିତାମାତା	-	ଏଙ୍ଗା ଆପୁ
ଭାଇ	-	ଦାଦା
ଭଉଣୀ	-	ଦାଇ (ବଡ଼ ଭଉଣୀ), ମିଶିକୁଇ/ଉଣ୍ଡିକୁଇ (ସାନ)
ପୁତ୍ର	-	ହନ୍‌ସେଡ଼୍
ଝିଅ	-	ହନ୍ ଏରା
ବଡ଼ ବାପା	-	କୁକୁ
ବଡ଼ ବୋଉ	-	ଗୁଂ ଗୁଂ
ଜେଜେ ବାପା	-	ତାତା
ଜେଜେ ମାଆ	-	ନାନା
ଅଜା	-	ତାତାଂ
ଆଈ	-	ଜିୟେଂ
କକା	-	କାକା
ଖୁଡ଼ି	-	କାକି
ପିଉସା	-	କୁମେଂ (ମାମୁଁ କୁମେ)
ପିଉସୀ	-	(ମାଇ - ହାତମ୍)
ପୁତୁରା	-	ହମନ୍
ଭାଣିଜୀ	-	ଗେ କୁଇ
ନାତି	-	ଜାଇ କଳା
ନାତୁଣୀ	-	ଜାଇ କୁଳି
ଶଳା	-	ବୁଲିକଆ
ଭିଣେଇ	-	ତିଞ୍ଚାଙ୍
ସଢୁ	-	ସାଲାଗି
ଦିଅର	-	ଇରିଲ୍
ଦେଢ଼ଶୁର	-	ବାଉ ହୁଁୟାଁର୍
ନଣନ୍ଦେଇ	-	ଇରିଲ୍ କୁଇ
ବଡ଼ ଯାଆ	-	ମାରାଂ ନାତା
ସାନ ଯାଆ	-	ହୁଲିଂ ନାତା
ଶାଳୀ	-	ବୁଲିକୁଇ
ଭାଉଜ	-	ହିଲି
ସମୁଦି	-	ବାଲା
ଶଶୁର	-	ହୟାଁର୍

ଶାଶୁ	- ହାନାର୍	ଅନ୍ତେବାସୀ	- ସୁସେମୀ
ଶମୁଦୁଣି	- ବାଲାକୁଳି	ଜାରଜ	- ଲାମ୍ରି
ଖ୍ଞାଇଁ	- ଆରା	ସହବାସୀ	- ବାସିଏ
ବୋହୂ	- କିମିନ୍	ବିଦେଶୀ	- ପରବାସିଆ
ଖୁଡ଼ତାଶୁର	- କୁମେ ହୟାଁର୍	ସାଥୀ	- ଗାତି
ସଉତୁଣୀ ପୁଅ	- ହିରୁମ୍ ହନ୍	ସହପାଠୀ	- ଜୁଳି
ସାବତ ଭାଇ	- ହନ୍ ହାଗା, (ଗାଉଁଞ୍ ହନ୍)	ପୋଷ୍ୟ ପୁତ୍ର	- ହନ୍‌କଆ,ଅଚଃ
ସାବତ ଭଉଣୀ	- ହନ୍ ମିଶି, (ଗାଉଁଞ୍ ଏହଙ୍ଗାଃ)	ପୋଷ୍ୟ କନ୍ୟା	- ହନ୍‌କୁଇ ଅଚଃ
ସାବତ ମାଆ	- ଗାଉଁଞ୍ଜ ଏଙ୍ଗା	ରକ୍ଷିତା (ସ୍ତ୍ରୀ)	- ଏରା ଅଚଃ
ଧରମ ବାପା	- ଆ'ଙ୍ଗା ଆପୁ	ଉପପତି (ପୁ)	- ହେରେଲ୍ ଅଚଃ
ଚାକରାଣୀ	- ଚିତ୍ରେ ଏରା	ଜ୍ଞାତି	- ଆପାନାଃ ଅଓ୍ୱାଃ ହୋ ।
ଭଦ୍ର ମହିଳା	- ମାନୀ	ଘରଜ୍ୱାଇଁ	- ଆରା ଆଦେର୍
ଭଦ୍ର ଲୋକ	- ମାନା	ବନ୍ଧ୍ୟା	- ବାଂଜିଏରା
ଯାଆଁଳା ହନ୍	- ଜଲା ହନ୍	ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ	- ହନ୍‌ଆଦେର୍ ଅଚଃ
ପ୍ରେମିକ	- ଲୁବିଏ କଆ	ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ	- ଚେତାନ୍
ପ୍ରେମିକା	- ଲୁବିଏ କୁଇ	ଅଧଃ	- ଲାତାର୍
ଅନାଥ	- ଟୁଏର୍ (ଆୟାରବ୍)		

ବାର - ହାର

ରବିବାର	- ସୁଇହାର	ସୋମବାର	- ସୁମୀହାର
ମଙ୍ଗଳବାର	- ମୁଙ୍ଗୁଲୁହାର	ବୁଧବାର	- ବୁଦୁହାର
ଗୁରୁବାର	- ଗୁରାହାର	ଶୁକ୍ରବାର	- ସୁକୁରାହାର
ଶନିବାର	- ସୁନିହାର		

ସମୟ (ଉଳି)

ପୂର୍ବାହ୍ନ	- ସେତାଃ ସିଂଙ୍ଗି	ଦ୍ୱିପ୍ରହର	- ଟିକିନ୍ ସିଙ୍ଗି
ମଧ୍ୟାହ୍ନ	- ତିକିନ୍	ସକାଳ	- ସେତାଃ, ପାଂ
ସନ୍ଧ୍ୟା	- ମିଇର୍‌ପାଂ	ଅପରାହ୍ନ	- ତାରା ସିଙ୍ଗି
ଉଷା	- ସେତାଃ	ଆଜି	- ତିସିଂ
ଆଜିରାତି	- ତିସିଂନିଦା	ଗୋଧୂଳି ସମୟ	- ହାସୁର୍‌ସିଙ୍ଗି
ଗତରାତି	- ହଲା ନିଦା	ଗତଦିନ	- ହଲା ସିଙ୍ଗି
ଆସନ୍ତାକାଲି	- ଗାପା	ମଧ୍ୟରାତ୍ର	- ତାଲା ନିଦା

ମାସର ନାମ (ଘଣ୍ଟୁଃନୁତୁମ୍)

ପୌଷ	-	ମାଗେ	ମାଘ	-	ବାଦି	ଫାଲଗୁନ	-	ସେନ୍ଦେରା
ହାପାଲ୍	-	ଚୈତ୍ର	ବୈଶାଖ	-	ବାପାଲ୍	ଜ୍ୟେଷ୍ଠ	-	ଆଘଲା
ଆଷାଢ଼	-	ଆତେନ୍	ଶ୍ରାବଣ	-	ଆଦର	ଭାଦ୍ରବ	-	କହରା
ଆଶ୍ୱିନ	-	ଜନମ	କାର୍ତ୍ତିକ	-	ଷୁକାନ୍	ମାର୍ଗଶିର	-	ସାରଦି

ଦିଗ - ମୁଇଲାଂ / ସାଃଆ୍

ପୂର୍ବ	-	ତୁର୍ ସାଃ	ପଶ୍ଚିମ	-	ହାସୁର୍ ସାଃ
ଉତ୍ତର	-	କାଟା ଘମାରା	ଦକ୍ଷିଣ	-	ବଃଅ କାନ୍ଦୁଆ

ଦଶ ଦିଗର ନାମ - ଗେଲ୍ ମୁଇଲାଂ / ସାଃଆ / ରାଃଆ୍ ନୁତୁମ୍କ

ବାୟୁ	-	ସୁଉଇଃ	ଉତ୍ତର	-	ଏଟମ୍ / ଘମାରା	ଐଶାନ୍ୟ	-	ରାଇଃ
ପଶ୍ଚିମ	-	ଟାୟମ୍ / ହାସୁର୍	ପୂର୍ବ	-	ଆୟାର୍ / ତୁରଃ	ନୈରତୁ	-	କୁଉଇଃ
ଦକ୍ଷିଣ	-	କଞ୍ଜେ / କାନ୍ଦୁଆ	ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ	-	ଚେଟାନ୍	ଅର୍ଦ୍ଧ	-	ଟାଲା
ଦିଗ	-	ମୁଇଲାଂ /ସାଃଆ୍						

ହସ ଖେଳ - ଲାନ୍ଦାଇନୁଂ

<u>ପାଠ - ୧</u> : (ଦେଖ ଓ କହ) (ନେଲେମ୍ ଏନାୟେତେ କାଜିଇମ୍)

ମୟୂର - ମାରାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଶିମିଳିପାଳର ମୟୂର ।

(ହୋ) - ଶିମିଳିପାଲ ରେନ ମାରାଃ ।

ଉଇ - ନିଦିର (ଓଡ଼ିଆ) - ଉଇ କାଠ କାଟେ ।

(ହୋ) - ନିଦିର୍ ଦାରୁଇ ଜମା ।

କଇଁଚ - ହର (ଓଡ଼ିଆ) - କୂଅରେ କଇଁଚ ଅଛି ।

(ହୋ) - ସୁଉଡ୍‌ରେ ହର ମେନାଇଏ ।

କୁମ୍ଭୀର - ଟାୟାନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - କୁମ୍ଭୀର ପାଣିରେ ରହେ ।

(ହୋ) - ଟାୟାନ ଦାଃରେ ତାଇନା ।

ପାଠ -୨ :

ଭାଇ - ଦାଦା (ଓଡ଼ିଆ) - ଭାଇ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯିବ ।

(ହୋ) - ଦାଦା ମଣ୍ଡ ତେଃସେନଃଆ ।

ଭଉଣୀ - ଦାଇ (ଓଡ଼ିଆ) - ଭଉଣୀ ପାଣି ଦିଅ ।

(ହୋ) - ଦାଇ ଦାଃ ଏମାଙ୍ମେ ।

ଚିନି - ଚିନି / ନଗଡ଼ସିଂରାସି (ଓଡ଼ିଆ) - ଚିନି ମିଠା ।

(ହୋ) - ନଗଃସିଂରାସି ନଗଡ଼ା ।

ଅରଟ - ରେନ୍‌ଟା (ଓଡ଼ିଆ) - ଅରଟର ସୂତା ।

(ହୋ) - ରେନଟା ରେଆଃ ସୁତାମ ।

ପାଠ -୩ : (ଛେଳି ଡ଼ରେ ପାଣିକି) (ମେରମକ ଦାଃଆ କବରଆଃ)

ଝଲମଲ - ଆରସି ଲେକା ସାପା ଦାଃ - ଜିଲ୍‌ମିଲ୍, ଝଲମଲ - ପିରିଃ

ଝିମାଝିମ - ଚିହିର୍ ବିହିର୍ - ରେରେଁ

ପାଠ -୪ : ବାଉଁଶ ରାଣୀ

ପଗଡ଼ି - ବେଣ୍ଡା (ଓଡ଼ିଆ) - ପଗଡ଼ି ପିନ୍ଧ ।

(ହୋ) - ବେଣ୍ଡାନ ମେ ।

ନଟୁ - ସେକର (ଓଡ଼ିଆ) - ନଟୁ ଖେଳ ।

(ହୋ) - ସେକର ଇନୁଂ ।

ନଳ - ଟଙ୍ଗାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ନଳର ପାଣି ।

(ହୋ) - ଟଙ୍ଗାଃ ରେଆଃ ଦାଃ ।

ପାଠ -୫ : ଠୋ ଠୋ

ବେଲୁନ - ସିଇପୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ବେଲୁନରେ ପବନ ଅଛି ।

(ହୋ) - ସିଇପୁରେ ହୟ ମେନାଃ ।

ଉଳିକି ଉଳି - କିଲିମିଲି (ଓଡ଼ିଆ) - ଉଳିକି ଉଳି ଖେଳ ।

(ହୋ) - କିଲିମିଲି ଇନୁଂକ ।

ପାଠ -୬ : କହିଲ ଦେଖି (କାଜିଇ ପେଦା)

ପାକୁଆ - ଦାପଙ୍ଗା (ଓଡ଼ିଆ) - ପାକୁଆ ପାଟି ।

(ହୋ) - ଦାପଙ୍ଗା ଆ / ଲାମୁଂଆ ।

ଅଳପ - ଚକଏଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅଳପ ଗଳପ ।
(ହୋ) - ଚକଏଃ କାହାନୀ ।

ଅରଖ - ପାଲାଟି (ଓଡ଼ିଆ) - ଅରଖ ପତ୍ର ।
(ହୋ) - ପାଲାଟି ସାକାମ୍ ।

ମକା - ଟେପଏ୍ ଗାଙ୍ଗାଇ (ଓଡ଼ିଆ) - ମକା ଗଛ ।
(ହୋ) - ଟେପଏ ଗାଙ୍ଗାଇ ଦାରୁ ।

ପାଠ -୭ : ମୁନି ଯାଇଥିଲା ହାଟକୁ

ତାଳ - ତାଆଲ (ଓଡ଼ିଆ) - ତାଳ ଗଛ ଡ଼େଙ୍ଗା ।
(ହୋ) - ତାଆଲ୍ ଦାରୁ ସାଲାଙ୍ଗିଆ ।

ରସୁଣ - ରାସୁଇଁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଶୀତ ଦିନେ ରସୁଣ ଖାଇଲେ ବାତ ଭଲ ହୁଏ ।
(ହୋ) - ରାବାଂ ଦିନରେ ରାସୁଇଁ ଜମେରେ ବା-ତ ବୁଗିନା ।

ଛତୁ - ଉଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଛତୁ ତରକାରୀ ।
(ହୋ) - ଉଡ୍ ଉତୁ ।

ପାଠ -୮ : ରାଜାଙ୍କ ଭୋଜି - ରାଜାଅଓ୍ୱାଃ ଜମ୍‌ନୁଁ

ରାଜ ଉଆସ	-	ରାଜାକ ଦଲାନ୍
ଡାକରା	-	ଇୟୁୟାଃ / କେୟା ୟାଃ . କେନେୟା
ସଜବାଜ	-	ସାମ୍ପିଲ
କଡ଼	-	କୋଣ
ବୁଢ଼ା	-	ହାଲାମ / ରଟଙ୍ଗା
ଗଧିଆ	-	ହାଲାଗାର୍
ଛପର	-	କେଚଃ / ଦାନାପାଲ୍
କାଙ୍କଡ଼	-	ଅଚେନ୍

ପାଠ -୯ : ସପନି ଅଜାଙ୍କ ସପନ ଦେଖା

ଶୀତ - ରାବାଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ଶୀତ ଦିନେ ବନ୍ଧାକୋବି ଚାଷ କରନ୍ତି ।
(ହୋ) - ରାବାଂ ଦିନରେ ପଲମ କୋବି କ ଚାଷ୍ୟା ।

ଉଷୁମ - ଉର୍‌ଗୁମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ପାଣି ଉଷୁମ୍ କରି ପିଇବା ।
(ହୋ) - ପାଣି ଉର୍‌ଗୁମ୍ କେଏତେ ନୁଉଁଇୟାବୁ ।

ସପନ - କୁମୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ରାତିରେ ସପନ ଦେଖ ।
(ହୋ) - ନିଦେ କୁମୁଇ ପେ ।

ଖଟ - ପାରକମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆଦିବାସୀ ମାନେ ଖଟ ତିଆରି କରନ୍ତି ।

(ହୋ) - ଆଦିବାସୀକ ପାରକମ୍‌କ ବାଇୟା ।

ତାରା - ଇପିଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆକାଶର ତାରା ।

(ହୋ) - ଶର୍ମା ରେନ ଇପିଲ୍‌କ ।

ପାଠ - ୧୦ : ଉଇ - ନିଦିର

ହୁଙ୍କା - ବୁନୁମ (ଓଡ଼ିଆ) - ଉଇ ହୁଙ୍କା ତିଆରି କରୁଛି ।

(ହୋ) - ନିଦିର ବନୁମେଏଃ ବାଇ ତେନେ ।

ପଇତା - ପଏତା (ଓଡ଼ିଆ) - ବାଙ୍କା ବୁଢ଼ା ପଇତା ପିନ୍ଧିଛି ।

(ହୋ) - ବାଙ୍କା ବୁଲେ ପଏତା କାନ୍ ।

କାଇ - ହାଉ (ଓଡ଼ିଆ) - କାଇ ଗଛରେ ରହେ ।

(ହୋ) - ହାଉ ଦାରୁରେଏଃ ତାଇନା ।

ନଖ - ସାରସାର (ଓଡ଼ିଆ) - ପିଲାମାନେ ନଖ କାଟ ।

(ହୋ) - ହନକ ସାର୍ ସାର ଗେଡେନ ପେ ।

ଶୁଣ୍ଢ - ସଅଣ୍ଡ (ଓଡ଼ିଆ) - ହାତୀର ଶୁଣ୍ଢ ।

(ହୋ) - ହାତୀ ସଅଣ୍ଡ ।

ଲାଙ୍ଗୁଡ଼-ଘଲ୍ ଲମ୍ (ଘଡ଼୍-ଚମ୍) (ଓଡ଼ିଆ) - କୁକୁର ଲାଙ୍ଗୁଡ଼ ବଙ୍କା ।

(ହୋ) - ସେତା ଘଡ଼୍ ଚମ୍ ବାଙ୍କାଃ ।

ପାଠ - ୧୧ : ଦୀପାବଳି - ସହରାଏ

ଦୀପାବଳି - ସୁବିଃ ଜୁଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦୀପାବଳିରେ ଦିପ ଜାଳ ।

(ହୋ) - ଦୀପାବଳିରେ ସୁବିଃ ଜୁଲଆ ।

କୁଣିଆଁ - କୁପୁଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - କୁଣିଆଁଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ କର ।

(ହୋ) - କୁପୁଲ କ ମାନାତିଂ କପେ ।

ଭିଡ଼ - ଟେସାଓ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗାଡ଼ିରେ ବହୁତ ଭିଡ଼ ।

(ହୋ) - ଗାଲିରେ ଏସୁକ ଟେସାଓ୍ୱା କାନା ।

ପାଠ - ୧୨ : ଚତୁର (ସିଆଣି)

ଭବନ - ଅଲାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ରାଜ୍ୟ ଭବନ ।

(ହୋ) - ରାଇଜ ଅଲାଃ ।

ଜାତୀୟ ପତାକା-ଦିଶୁମ୍ ଟୟଁଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଭାରତର ଜାତୀୟ ପତାକା ।

(ହୋ) - ଦିଶୁମ୍ ରେଆଃ ଉମିୟାନ୍ ଟୟଁଲ ।

ଭାକୁର - ବାକୁଲୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଭାକୁର ମାଛ ଗଭୀର ପାଣିରେ ରୁହେ ।
(ହୋ) - ବାକୁଲୁ ହାକୁ ଇକିର ଦାଃରେ ଟାଇନା ।

ବୟନବସ୍ତ୍ର - କାଡ୍‌ସମ ଲିଜାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - କଲିକତାର ବୟନ ବସ୍ତ୍ର ।
(ହୋ) - କୋଲକାତା ରେଆଃ କାଡ଼ସମ ଲିଜେଏଃ ।

ଶୟନ -ଗିଟଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ରାତିରେ ଶୟନ କର ।
(ହୋ) - ନିଦେ ଗିଟିଃ ପେ ।

ଜାପାଗାର - କଥୋପ

ଶିକ୍ଷକ - ତୁମ ନାମ କ'ଣ ?
ଗୁରୁ - ଆମାଃ ନୁତୁମ୍ ଚିନାଃ ?

ଛାତ୍ର - ମୋ ନାମ ମଟକା ହେ ।
ପାଟୁଆ - ଆଞ୍ଚାଃ ନୁତୁମ୍ ମଟକା ହୋ ।

ଶିକ୍ଷକ - ତୁମ ବାପାଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?
ଗୁରୁ - ଆମାଃ ଆପୁମାଃ ନୁତୁମ୍ ଚିନାଃ ?

ଛାତ୍ର - ମୋ ବାପାଙ୍କ ନାମ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ହେ ।
ପାଟୁଆ - ଆଞ୍ଚାଃ ଆପୁ ନୁତୁମ୍ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ହୋ ।

ଶିକ୍ଷକ - ତୁମେ କେଉଁ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠ ପଢୁଛ ?
ଗୁରୁ - ଆମ୍ ଅକନ୍ ବାରାରେମ୍ ପାଲାଓ୍ବ ଟାନା ?

ଛାତ୍ର - ମୁଁ ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠ ପଢୁଛି ।
ପାଟୁଆ - ଆଞ୍ଜ୍ ଦଶାର୍ ବାରାରେଞ୍ଜ୍ ପାଲାଓ୍ବ ଟାନା ।

ଶିକ୍ଷକ - କ'ଣ ଖାଇଛ ?
ଗୁରୁ - ଚିନାଃମ୍ ଜମାକାଡ଼ା ?

ଛାତ୍ର - ଭାତ ଖାଇଛି ।
ପାଟୁଆ - ମାଣ୍ଡିଞ୍ଜ୍ ଜମାକାଡ଼ା ।

ଶିକ୍ଷକ - ତୁମ ଘରେ କିଏ କିଏ ରହନ୍ତି ?
ଗୁରୁ - ଆପେ ଅଓ୍ବାଃରେ ଅକୟ ଅକୟ କମିନାଃ ପେୟା ?

ଛାତ୍ର - ଆମ ଘରେ ବାପା ମାଆ ଭାଇଭଉଣୀ ରହୁ ।
ପାଟୁଆ - ଆଲେ ଉଓ୍ବାଃରେ ଏଙ୍ଗାଞ୍ଜ୍ ଆପୁଞ୍ଜ୍ ବାଉଞ୍ଜ୍ ମିଶିଞ୍ଜ୍ ମିନାଃ ଲେୟା ।

ଶିକ୍ଷକ - ତୁମେ ସବୁଦିନ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆସୁଛ କି ?
ଗୁରୁ - ଆମ୍ ସାବିନ୍ ଦିନ୍ ମଣ୍ଡମ୍ ହୁଜୁଃ ଟାନା ଚି ?

ଛାତ୍ର - ହଁ, ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ସବୁଦିନ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆସୁଛି ।

ପାଟୁଆ - ଏଗା ଗୁରୁ ଆଞ୍ଜ୍ ସାବିନ୍ ଦିନ୍ ମଣ୍ଡଡେଞ୍ଜ୍ ହୁଜୁଃ ତାନା ।

ବଗିଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ

ଶିକ୍ଷକ - ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବଗିଚ୍ଚ ଅଛି କି ?

ଗୁରୁ - ଆପେ ମଣ୍ଡରେ ବାଗାନ୍ ମେନାଃ ଚି ?

ଛାତ୍ର - ହଁ, ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବଗିଚ୍ଚ ଅଛି ।

ପାଟୁଆ - ହଁ,ଆଲେ ମଣ୍ଡରେ ବାଗାନ୍ ମେନାଃ ।

ଶିକ୍ଷକ - ବଗିଚ୍ଚରେ କି କି ଫୁଲ ଅଛି ?

ଗୁରୁ - ବାକାଇରେ ଚିକାନ ଚିକାନ ବାଆ ମେନାଃ ?

ଛାତ୍ର - ବଗିଚ୍ଚରେ ମଲ୍ଲୀ ମନ୍ଦାର ଫୁଲ ଗଛ ଅଛି ।

ପାଟୁଆ - ବାକାଇରେ ମାଲି ମନ୍ଦାର ବାଆଃ ଦାରୁ ମେନାଃ ।

ଶିକ୍ଷକ - ବଗିଚ୍ଚରେ କୂଅ ଅଛି କି ?

ଗୁରୁ - ବାକାଇରେ କୁଏଁ ମେନାଃ ଚି ?

ଛାତ୍ର - ହଁ, କୂଅ ଅଛି ।

ପାଟୁଆ - ହଁ, କୁଏଁ ମେନାଃ ।

ଶିକ୍ଷକ - ଆଉ କ'ଣ ସବୁ ପନିପରିବା ଲଗାଇଛ ?

ଗୁରୁ - ଅଣ୍ଡଃ ଚିକାନ ଉଡୁଇ ତେୟାକ ରଆ କାନା ?

ଛାତ୍ର - ବାଇଗଣ, ବନ୍ଧାକୋବି ଓ ବିଲାତି ଲଗା ହୋଇଛି ।

ପାଟୁଆ - ବେଙ୍ଗାଃ, ପଲମ କୋବି ଓ ଆର ବିଲାତି ରଆ କାନା ।

ଶିକ୍ଷକ - ତୁମ ବଗିଚ୍ଚରେ ତା'ର ବାଡ଼ ଲାଗିଛି କି ?

ଗୁରୁ - ଆପେ ବାକାଇ ତା'ର ବାକାଇ କେନେ ଚି ?

ଛାତ୍ର - ହଁ, ତା'ର ବାଡ଼ ହୋଇଛି ।

ପାଟୁଆ - ହଁ, ତା'ର ବାକାଏ କେନେ ।

ଭାଷା ସମ୍ବନ୍ଧରେ (ହାୟାମ୍ ବିଷୟରେ)

ଓଡ଼ିଆ - ବାବୁ ତୁମେ କି ଜାତି ପିଲା ?

ହୋ - ବାବୁ ଆମ ଚିକାନ ଜାତି ହନ୍ ?

ଓଡ଼ିଆ - ମୁଁ ହୋ ଜାତି ପିଲା ।

ହୋ - ଆଞ୍ଜ୍ ହୋ ଜାତି ତାନ ହନ୍ ।

ଓଡ଼ିଆ - ତୁମ ନିଜର ଭାଷା ଅଛି ?

ହୋ - **ଆପେ ୟାଃ ନିଜର ହାୟାମ ମେନାଃ ?**

ଓଡ଼ିଆ - ହଁ, ଆମର ନିଜର ଭାଷା ଅଛି ।

ହୋ - **ହଁ, ଆଲେଏ ନିଜର ହାୟାମ ମେନାଃ ।**

ଓଡ଼ିଆ - ତୁମର ଭାଷାକୁ କ'ଣ କହନ୍ତି ?

ହୋ - **ଆପେଆ ହାୟାମ ଦ ଚିନାଃ କ ମେତାଃ ?**

ଓଡ଼ିଆ - ଆମର ଭାଷାର ୱାରାଂଚିତି ଲିପି ଅଛି ।

ହୋ - **ଆଲେଆ ହାୟାମ ଚିତିଦ ୱାରାଂ ଚିତିଲେ ମେତାଃ ।**

ଓଡ଼ିଆ - ତୁମ ଭାଷା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ା ହେଉଛି ?

ହୋ - **ଆପେ ହାୟାମ୍ ମଣ୍ଡଃରେ ପାଲାଅଃ ତାନା ?**

ଓଡ଼ିଆ - ହଁ, କେତେକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ା ହେଉଛି ।

ହୋ - **ହଁ, ଚିମିନାଂ ମଣ୍ଡଃରେ ପଲାଅ ତାନା ।**

ଓଡ଼ିଆ - ତୁମେ ଓଡ଼ିଆ ପଢ଼ି ପାର କି ?

ହୋ - **ଆମ୍ ଉଳିଏମ ପାଲାଅ ଦାଇଏ ?**

ଓଡ଼ିଆ - ହଁ, ମୁଁ ପଢ଼ି ପାରିବି ।

ହୋ - **ହଁ, ମୁଁ ପଢ଼ି ପାରିବି ।**

ଓଡ଼ିଆ - ତୁମକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ହୋ - **ଆମ କେ ପୁରାଃ ଏସୁ ବିତିଏମ୍ ।**

ଶିକ୍ଷକ ଛାତ୍ର ମଧରେ ଖେଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଳାପ

ଶିକ୍ଷକ - ପିଲା ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଖେଳ ପଡ଼ିଆ ଅଛି କି ?

ଗୁରୁ - **ପାଟୁଏ ଆପେ ମଣ୍ଡରେ ଇନୁଂ ପାଳିଏ /ଗଲା ମିନାଃ ଛି ?**

ଛାତ୍ର - ହଁ, ସାର୍ ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଖେଳ ପଡ଼ିଆ ଅଛି ।

ପାଟୁଆ - **ଏଗା ଗୁରୁ ଆଲେ ମଣ୍ଡରେ ଇନୁଂ ପାଳିଏ /ଗଲା ମିନାଃ ।**

ଶିକ୍ଷକ - ତୁମେ କ'ଣ ଖେଳ ?

ଗୁରୁ - **ଆମେ ଚିନାଃପେ ଇନୁଂଙ୍ଗେ ?**

ଛାତ୍ର - ଆମେ ଫୁଟବଲ୍ ଖେଳୁ ।

ପାଟୁଆ - **ଆଲେ ତାଲ୍‌କା ତୁଇ ଲେ ଇନୁଂଙ୍ଗେ ।**

ଶିକ୍ଷକ - ତୁମ ସ୍କୁଲ୍‌ରେ କି କି ଖେଳ ହୁଏ ?

ଗୁରୁ - **ଆପେ ମଣ୍ଡରେ ଚିକାନ୍ ଚିକାନ୍ ଇନୁଂକ ହବାୱା ?**

ଛାତ୍ର - ଆମ ସ୍କୁଲ୍‌ରେ ଫୁଟବଲ, ଭଲିବଲ, କ୍ରିକେଟ୍, ବ୍ୟାଟମିଣ୍ଟନ୍, ଇତ୍ୟାଦି ଖେଳ ହୁଏ ।

ପାଟୁଆ - **ଆଲେ ମଣ୍ଡରେ ତାଲ୍‌କ ତୁଇ, ତିଳି ତୁଇ, ଗୁଉଗୁ ଗଲାଉ, ଲୁଣ୍ଡି ତେଲା । ସବେନାଃ ଲେ ଇନୁଂଙ୍ଗେ ।**

ଶିକ୍ଷକ - ତୁମେ ପ୍ରତି ଦିନ ସ୍କୁଲ୍‌କୁ ଆସ କି ?

ଗୁରୁ - ଆପେ ସବେନ୍ ଦିନ୍ ମଣ୍ଡପେ ହୁଜୁଃ ତେନେ ଚି ?

ଛାତ୍ର - ହଁ, ଆମ୍ଭେ ସବୁଦିନ ସ୍କୁଲ୍‌କୁ ଆସୁଅଛୁ ।

ପାଟୁଆ - ହଁ, ଆଲେ ସବେନ୍ ଦିନ୍ ମଣ୍ଡଲେ ହୁଜୁଃତେନେ ।

ଶିକ୍ଷକ - ତୁମେ କେଉଁ ଖେଳକୁ ଭଲ ପାଅ ?

ଗୁରୁ - ଆମ୍ ଚିକାନ୍ ଇନୁଂ ପେ ସୁକୁଓ୍ୱାଃ ?

ଛାତ୍ର - ମୁଁ ଫୁଟବଲ ଖେଳ ଭଲ ପାଏ ।

ପାଟୁଆ - ଆଞ୍ଜ ଟାଲ୍‌କା ଡୁଇ ଇନୁଂ ଗେଞ୍ଜ୍ ସୁକୁତେୟା ।

ଶିକ୍ଷକ - ତୁମ ଘର କେଉଁଠି ?

ଗୁରୁ - ଆପେ ଅଓ୍ୱା ଅକନ ରେ ?

ଛାତ୍ର - ଆମ ଘର କେଶ ଡ଼ିହା ଶିମିଳିପାଳ ପାହାଡ଼ ନିକଟରେ ।

ପାଟୁଆ - ଆଲେ ଅଓ୍ୱାଃ କେଶଡ଼ିହା ଶିମିଳି ବୁରୁ ଜାପାଃରେ ।

ଶିକ୍ଷକ - ତୁମେ ସବୁଦିନ ଖେଳ କି ?

ଗୁରୁ - ଆମ ସବେନ୍ ଦିନେମ୍ ଇନୁଂ ତେନେ ଚି ?

ଛାତ୍ର - ହଁ, ମୁଁ ସବୁଦିନ ଖେଳୁଛି ।

ପାଟୁଆ - ହଁ, ଆଞ୍ଜ ସବେନ୍ ଦିନେଞ୍ଜ୍ ଇନୁଂ ତେନେ ।

ଶିକ୍ଷକ - ଫୁଟ୍‌ବଲ ଖେଳରେ କେତେ ଜଣ ଲେଖାଏଁ ଖେଳାଳୀ ଥାଆନ୍ତି ?

ଗୁରୁ - ଟାଲ୍‌କାଡୁଇ ଇନୁଂରେ ଚିମିନ୍ ଲେକା ହନକ ଇନୁଂଗେ ?

ଛାତ୍ର - ଫୁଟ୍‌ବଲ୍‌ରେ ଏଗାର ଜଣ ଲେଖାଏଁ ଖେଳାଳୀ ଥାଆନ୍ତି ।

ପାଟୁଆ - ଟାଲ୍‌କାଡୁଇ ଇନୁଂରେ ଗେଲ୍‌ମିଡ଼ ଲେକା ଇନୁଂ ହକ ଇନୁଂଗେ ।

ଶିକ୍ଷକ - ନିୟମିତ ଖେଳିଲେ କ'ଣ ହୁଏ ?

ଗୁରୁ - ସବେନ୍ ଦିନ ଇନୁଂରେଦ ଚିନାଃ ଚିକେଓ୍ୱା ?

ଛାତ୍ର - ନିୟମିତ ଖେଳିଲେ ଶରୀରରୁ ଝାଳ ବାହାରେ ଏବଂ ରୋଗ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ପାଟୁଆ - ସବେନ୍ ଦିନ ଇନୁଂରେଦ ହମ ବାଣିଏ ଆଦାଓ୍ୱା ଅଣ୍ଡଃ ହମଏତେ ବାଲ୍‌କାଲ୍ ଅଥଲା କା-ର୍-ଗା

ଶିକ୍ଷକ - ତୁମେ କେବେ ଖେଳରେ ଜିତିଛ କି ?

ଗୁରୁ - ଆପେ ଚୁଇଲେ ଇନୁଂରେ ପେ ଦାଇୟେ କେନେ ଚି ?

ଛାତ୍ର - ହଁ, ଆମେ ଜିତିଛୁ ।

ପାଟୁଆ - ଏୟା ଆଲେ ଦାୟିୟା କାନା ।

ଶିକ୍ଷକ - ତମକୁ କିଏ ଖେଳାଉଛି ?

ଗୁରୁ - ଅକଏ ଇନୁଂପେ ଟାନା ?

ଛାତ୍ର - [illegible] PET ଶିକ୍ଷକ ଖେଳାନ୍ତି ।

ପାଟୁଆ - ଆଲେ PET ଗୁରୁ କିନ୍ ଇନୁଂଲେ ଟାନା ।

ପାଠ - ୧ ଚିତ୍ର ଦେଖି ଗପ କୁହ - (ମଗାଁଉ ନେଲତେ ବାକୁଣି ଜାଗାରେମ୍)

ସିଙ୍ଗି - ସୂର୍ଯ୍ୟ (ଓଡ଼ିଆ) - ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେଉଛି ।

(ହୋ) - ସିଙ୍ଗି ତୁରଅ ତାନା ।

କାଉ - କାଃଆ (ଓଡ଼ିଆ) - କାଉ ରାବେ କା... କା ।

(ହୋ) - କାଆଃ ରାଆଃ ଏ କା... କା ।

କୂଅ - ସୁଉଡ଼ (ଓଡ଼ିଆ) - କୂଅର ବେଙ୍ଗ ।

(ହୋ) - ସୁଉଡ଼ ରେନ ଚକେ / ରଟେ ।

ଗୋଡ଼ି - ରୁଗୁଡ଼ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗୋଡ଼ି ରାସ୍ତା ।

(ହୋ) - ରୁଗୁଡ଼ ହରା / ସଳପ ।

ମାଠିଆ - ତୁମିଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ମାଠିଆର ପାଣି ।

(ହୋ) -ତୁମିଂ ଦାଃ ।

ପାଣି - ଦାଃଆ (ଓଡ଼ିଆ) - ପାଣି ପିଇବ ଛାଣି ।

(ହୋ) - ଇଟିଂ କେଏତେ ନୁଉପେ ଦାଃଆ ।

ଗାଁର ସକାଳ (ହାତୁ ରେୟାଃସେତାଃ)

ମେଘ - ଗାମାଏ ରିମିଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆକାଶରେ ମେଘ ନାହିଁ ।

(ହୋ) - ଶର୍ମାରେ ଗାମାଏ ରିମିଲ ବାନଆଃ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ - ସିଙ୍ଗି ତୁର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ପୂର୍ବରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହୁଏ ।

(ହୋ) - ତୁରସାଃରେ ସିଙ୍ଗି ତୁରଆଃ ।

ଚଢ଼େଇ - ଚେଁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଚଢ଼େଇ ଉଡ଼େ ।

(ହୋ) - ଚେଁ ଆପିରେ ରେନା ।

ଘର - ଉସେମ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆମ ଘର ।

(ହୋ) - ଆଲେ ଉସେମ ।

ବାଲଟି - ବାଲ୍‌ଟି (ଓଡ଼ିଆ) - କୂଅରୁ ବାଲଟି ଆଣ ।

(ହୋ) - ସୁଉଡ଼େ ତେବାଲ୍‌ଟି ଆଗୁଇପେ ।

ଗାଈ - ଗୁଣ୍ଡି (ଓଡ଼ିଆ) - ଗାଈ ଚରୁଛି ।

(ହୋ) - ଗୁଣ୍ଡି ଆଟିଂ ତାନା ।

ହଳଦ - ହାଲା (ଓଡ଼ିଆ) - ବଳଦରେ ହଳ କର ।
(ହୋ) - ହାଲା କତେ ସିୟୁଃପେ ।

ସଫେଇ - ଜଅଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଘର ସଫେଇ କର ।
(ହୋ) - ଅଲାଃ ଜଅଃଏ ପେ ।

କଦଳୀ ଗଛ - କାଦାଲ ଦାରୁ (ଓଡ଼ିଆ) - କଦଳୀ ଗଛ ହଲୁଛି ।
(ହୋ) - କାଦାଲ ଦାରୁ ରୁକୁ ଭତାନା ।

ରେଳଗାଡ଼ି -ଲିଣ୍ଡୁ ଗାଲି/ବତର୍ ଗାଲି (ଓଡ଼ିଆ) - ରେଳଗାଡ଼ି ଲମ୍ବା ।
(ହୋ) - ଲିଣ୍ଡୁ ଗାଲି ଜିଲିଂଆ ।

ସାଇକେଲ - ବେର୍ବେର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ସାଇକେଲ ଚଢ଼ ।
(ହୋ) - ବେର୍ବେର୍ ଗାଲି ଘଲାଅ ଏପେ ।

ଟ୍ରକ - ଦାଲାକା (ଓଡ଼ିଆ) - ଟ୍ରକ ଗାଡ଼ିରେ ମାଲ ଆଣ ।
(ହୋ) - ଦାଲାକା ଗାଲିତେ ମାଲ ଆଗୁଇପେ ।

ଟେମ୍ପୋ - ଉଟୁଟୁରୁ ଗାଲି (ଓଡ଼ିଆ) - ଆଜିକାଲି ଟେମ୍ପୋଗାଡ଼ି ବହୁତ ।
(ହୋ) - ନାଃ ଗାପା ଉଟୁଟୁରୁ ଗାଲି ଲାଲିଆ ।

ହେଲିକପ୍ଟର - ବେବେର୍ଣ୍ଡଂ ଗାଲି (ଓଡ଼ିଆ) - ହେଲି କପଟରେ ଘଉଳ ଆସିଲା ।
(ହୋ) - ବେର୍ବେଣ୍ଡଂ ଗାଲିତେ ଘଉଲି ହୁଜୁଃୟାନା ।

ଜାହାଜ - ବୟାଁଲ୍ ଗାଲି (ଓଡ଼ିଆ) - ପାରଦ୍ୱୀପରେ ଜାହାଜ ଲାଗେ ।
(ହୋ) - ପାରଦ୍ୱୀପରେ ବୟାଁଲ ଗାଲି ଡ଼ମଲାକାନା ଘତମାକାନା ।

ଏରୋପ୍ଲେନ୍ - ଆପିର ଗାଲି (ଓଡ଼ିଆ) - ଏରୋପ୍ଲେନ୍ ଆସିଲା ।
(ହୋ) - ଆପିର ଗାଲିତେ ହୁଜୁୟାନା ।

ଦୋଳି - ଡିଲୁଏ (ଓଡ଼ିଆ) - ରଜରେ ଦୋଳି ଖେଳିବା ।
(ହୋ) - ରଜରେ ଡିଲୁଏନ୍ ପେ ।

ବ୍ୟାଟ - ଗୋଲାଉ (ଓଡ଼ିଆ) - ବ୍ୟାଟ୍ ଆଣ ।
(ହୋ) - ଗୋଲାଉ ଆଗୁଇପେ ।

ବଲ୍ - ଡୁଇ / ଗୁଡଗୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ବଲ ଖେଳ ।
(ହୋ) - ଡୁଇ ଇନୁଂ ପେ ।

ନଳକୂଅ - ଟଙ୍ଗାଃ ସୁଉଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ନଳକୂଅ ପାଣି ବିଶୁଦ୍ଧ ।
(ହୋ) - ଟଙ୍ଗାଃ ସୁଉଡ୍ ଦାଃ ସାପାଆଃ ।

ପାଠ - ୨ — କହିଲ ଦେଖି - କାଜିଇମେଚି

ଶବଦ - ଶାଳି — (ଓଡ଼ିଆ) - ଆକାଶ ଶବ୍ଦ ହେଉଛି ।

(ହୋ) - ରିମିଲ ଶାଳି ଟାନା ।

ଘର ଚଟିଆ - ଡେଡେମ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଘର ଚଟିଆ ରାବୁଛି ।

(ହୋ) - ଡ଼େଡ଼େମ ଅୟ୍ ରାଃ ଟାନା ।

କୁକୁର - ସେତା — (ଓଡ଼ିଆ) - କୁକୁର ଲାଙ୍ଗୁଡ଼ ବଙ୍କା ।

(ହୋ) - ସେତା ଘଡଲମ କୁମ୍‌ଙ୍ଗ ।

କ୍ଷୀର - ତୱା — (ଓଡ଼ିଆ) - ଗଉଡ଼ କ୍ଷୀର ନେଉଛି ।

(ହୋ) - ଗାଉ ତୱା ଇଡ଼େତାନା ।

ଶୁଆ - କେରେୟାଡ଼୍ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଶୁଆ କଥା କହେ ।

(ହୋ) - କେରେୟାଡ଼କ କାଜିଏ ।

କୋଇଲି - ତୁଆଉ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଆମ୍ବ ଗଛରେ କୋଇଲି ।

(ହୋ) - ଉଲି ଦାରୁରେ ତୁଆଉ ।

ପେଚା - କକର — (ଓଡ଼ିଆ) - ପେଚା ରାତିରେ ବୁଲେ ।

(ହୋ) - କକର ନିଦେକ ହନରା ।

ଶାଗୁଣା - ଦିଦି — (ଓଡ଼ିଆ) - ଶାଗୁଣା ବସିଛି ।

(ହୋ) - ଦିଦି ଦୁବେ କେନେ ।

ବଣି - ରାମି — (ଓଡ଼ିଆ) - ବଣି ଚଢ଼େଇ ପଡ଼ିଆରେ ଅଛି ।

(ହୋ) - ରାମି ଅଏକ ପାଳିଏ ରେକଆ ।

ପାରା - ଦୁଦୁଲୁମ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) - ପାରା ଚିଠି ଧରିଛି ।

(ହୋ) - ଦୁ ଦୁଦୁଲୁମ୍ ଚିଠି/ ନିକୁଲ୍ ସାକାମ ମେଏଃ ସାବା କାଡ଼ା ।

ପାଠ - ୩ — ଚାଲ ଘର କରିବା - (ଦଲା ଅଲାଃବୁ ବାଇୟା)

ବଗିଚା - ବାକାଇ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଫୁଲ ବଗିଚା ।

(ହୋ) - ବାଆ ବାକାଇ ।

କାଟି ଦେବା - ମାଃଆୟ୍ ତେୟାଃ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଗଛ କାଟିଦେବା ।

(ହୋ) - ଦାରୁବୁ ମାଃଆୟ୍ ।

ଅଫିସ୍ - ଗାରି (ଓଡ଼ିଆ) - ଅଫିସରେ ବସିବା ।
(ହୋ) - ଗାରି ରେବୁ ଦୁବେ ।

ମାଙ୍କଡ଼ - ସାରାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ବୁଢ଼ା ମାଙ୍କଡ଼ ।
(ହୋ) - ବୁଳେ ସାରାଃ ।

ବ୍ଲେଡ୍ - ଏତାଂ ହଲାଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ବ୍ଲେଡ୍‌ରେ ନଖ କାଟ ।
(ହୋ) - ଏତାଂ ହଲାଡ୍‌ତେ ସାର ସାର ଗେଡେନ୍ ପେ ।

ସିଲଟ - ସିଲାଟି (ଓଡ଼ିଆ) - ବାବୁ ସିଲଟ ଆଣ ।
(ହୋ) - ବୟ ସିଁଲାଟି ଆମୁଇମେ ।

ପାଠ - ୪ ହଇଓ ସମୁଦି - ଚିଏ ବାଲା ତାଡିଃଇ

ଦ୍ୱିପହର - ତାରଂସିଙ୍ଗି (ଓଡ଼ିଆ) - ଦ୍ୱିପହର ଖରା ।
(ହୋ) - ତିକିନ୍ ସିଙ୍ଗି ଜେଟେ ।

ବଇଦ - ରେରେଏଡ଼ିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ବଇଦ ବୁଢ଼ା ।
(ହୋ) - ରେରେଏଡ଼ିଃ ବୁଳେ ।

ଖଟ - ପାର୍କମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ବୋବେଇ ଦୌଡ଼ି ଖଟ ।
(ହୋ) - ବାଡ଼ଚମ ବାୟାର ପାର୍କମ ।

ଭାବିଲା - ଉଲୁଃ କେଡାଏଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଭାବିଲା ପରେ ଆସିଲା ।
(ହୋ) - ଉଲୁଃ କେଡାଏଃ ତେଃ ହୁଜୁ ଲେନା ।

ଗଧିଆ - ହାଲାଗାର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗଧିଆ ଛେଳିକୁ ନେଲା ।
(ହୋ) - ହାଲାଗାର ମେରମେଗଃ କିଃଏ ।

ସିଙ୍ଗଡ଼ା - ଦିରିଂଲାଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ସିଂଙ୍ଗିଡ଼ା ବଜାରର ସିଙ୍ଗିଡ଼ା ।
(ହୋ) - ସିଂଙ୍ଗିଡ଼ା ହାଟ ରେଆ ଦିରିଂ ଲାଡ୍ ।

ଆଳୁଚପ - ଆଲୁସିପୁଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆଳୁଚପରେ ଆଳୁ ମିଶାଅ ।
(ହୋ) - ଆଲୁସିପୁଡ଼ ଲାଡ୍‌ରେ ଆଲୁକ ମିଶାୟା ।

ଖରାପ - ଏଡ୍‌କା (ଓଡ଼ିଆ) - ଖରାପ କଥା କହନା ।
(ହୋ) - ଏଡ୍‌କା କାଜି ଆଲମ କାଆଜୟା ।

ଝାଡ଼ା - ଇଇଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ପିଲାଏ ଝାଡ଼ା ଗଲେ ।
(ହୋ) - ହନକ ଇ ଇଃ ୟାନା / ଇଇଃ କେଡ଼ା ।

ପାଠ - ୫

କ୍ରିକେଟ ଖେଳ - ଗୁଉଗୁ ଗଲାଉ ଇନୁଂ

ଖରାଦିନ - ଜେଟେ ଦିନ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଖରାଦିନ ଟାଣ ଖରା ।
(ହୋ) - ଜେଟେ ଦିନ ଏସୁ ଜେଟେୟା ।

ବର୍ଷା - ଗାମା
(ଓଡ଼ିଆ) - ବର୍ଷା ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଗାମା ବାନଃଆ ।

ବିଲୁଆ - ତୁୟୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ବିଲୁଆ ବଡ଼ ଚତୁର ।
(ହୋ) - ତୁୟୁ ଏସୁଇ ଚାଲକିଏ ।

କାଠହଣା ଚଢ଼େଇ - ଏରେଅୟ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - କାଠହଣା ଗୋଟିଏ ଚଢ଼େଇ ।
(ହୋ) - ଏରେଅୟ୍ ମିଏଡ୍ ଅୟ୍ ।

କଇଁଛ - ହର
(ଓଡ଼ିଆ) - କଇଁଛ ପାଣିରେ ରହେ ।
(ହୋ) - ହର ଦାଃରେ ଟାଇନା ।

ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି - ଇଚେଏ
(ଓଡ଼ିଆ) - ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାଛ ଡ଼େଇଁଲା ।
(ହୋ) - ଇଚେଏ ହାକୁ ପିଟିଡିନା ।

ବାଦ୍ୟ - ଡେଙ୍ଗେରା /ଗୁ-ଗୁଆଃ
(ଓଡ଼ିଆ) - ବାଦ୍ୟ ବାଜିଲା ।
(ହୋ) - ଡ଼େଙ୍ଗେରା ଶାଲିୟାନା ।

ସାପ - ବିଙ୍ଗ
(ଓଡ଼ିଆ) - ସାପ ଗାତରେ ରହେ ।
(ହୋ) - ବିଙ୍ଗ ଉଣ୍ଡରେଃ ଟାଇନା ।

ନମସ୍କାର - ଜଆର
(ଓଡ଼ିଆ) - ସାର ନମସ୍କାର ।
(ହୋ) - ଗସାଙ୍ଖ୍ ଜଆର୍ ।

ସୀମା - ସୀମେଲ
(ଓଡ଼ିଆ) - ସୀମା ଖୁଣ୍ଟ ।
(ହୋ) - ସୀମେଲ୍ ଖୁଣ୍ଟ ।

ପାଠ - ୬

ହାତୀ ମାନିଲା ଏଣ୍ଡୁଅ କଥା - ହାତୀ ମାନାତିଙ୍ଗି ୟାନା ଦଣ୍ଡାକ କାଜି

ହାତୀ - ହାତୀ
(ଓଡ଼ିଆ) - ହାତୀ ବଡ଼ ଦନ୍ତା ।
(ହୋ) - ହାତୀ ଏସୁ ମାରାଂ ଦାଟାନିଃ ।

ମେଣ୍ଢାପଲ - ମିଣ୍ଡି ଗୋଅଟ
(ଓଡ଼ିଆ) - ମେଣ୍ଢା ପଲରେ ବାଘ ଅଛି ।
(ହୋ) - ମିଣ୍ଡିଗଅଟରେ କୁଲେ ମେନାଇଏ ।

ନଈ - ଲଅର (ଓଡ଼ିଆ) - ନଈ ପାଣି ନଈ କି ଯାଏ ।

(ହୋ) - ଲଅର ଦାଃ ଲଅର ତେ ସେନଃଆ ।

ଶୁଣ୍ଢ - ଶଁଣ୍ଡ (ଓଡ଼ିଆ) - ହାତୀର ଶୁଣ୍ଢ ।

(ହୋ) - ହାତୀ ଶଁଣ୍ଡଲଙ୍ଗ ।

ଏଣ୍ଡୁଅ - ଦଣ୍ଡା (ଓଡ଼ିଆ) - ଏଣ୍ଡୁଅ ବାଟ କଡ଼ରେ ଅଛି ।

(ହୋ) - ଦଣ୍ଡା ହରା କୁଟିରେ ମେନାଇଁଏ ।

କାଛୁ କୁଣ୍ଡିଆ - କାସାରା (ଓଡ଼ିଆ) - ପୋଖରୀ ପାଣିରେ ଗାଧୋଇଲେ କାଛୁ କୁଣ୍ଡିଆ ହୁଏ ।

(ହୋ) - ପୁକୁରି ଦାଃଆରେ ଅଳାନରେ କାସାରାଃଆ ।

ଷଣ୍ଢ - ସେଣ୍ଡ (ଓଡ଼ିଆ) - ଷଣ୍ଢ ବିଲରେ ଅଛି ।

(ହୋ) - ସେଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡିରେ ମେନାଇ ୟାଃ ।

ତେଣ୍ଡା - ଡିଂକୁଲ (ଓଡ଼ିଆ) - କୂଅରେ ତେଣ୍ଡା ଲାଗିଛି ।

(ହୋ) - କୁଏଁରେ ଦାଃ ଟିଂକୁଲ ମେନାଃ ।

ମଣ୍ଡା - ଡୁଉଇ /ଡ଼େଲକା (ଓଡ଼ିଆ) - ମଣ୍ଡା ସାବୁନ ।

(ହୋ) - ଡ଼େଲ୍‌କା ସାବନ ।

ଅମୃତଭଣ୍ଡା - ବିନ୍ଧି (ଓଡ଼ିଆ) - ପାଚିଲା ଅମୃତଭଣ୍ଡା ।

(ହୋ) - ମାତା ବିନ୍ଧି ।

ଅଣ୍ଡା - ଜାରମ (ଓଡ଼ିଆ) - କୁକୁଡ଼ା ଅଣ୍ଡା ।

(ହୋ) - ସିମ ଜାରମଃ ବେଗ୍ଲି ।

ପାଠ - ୭ ଆସ ବୁଲିଯିବା ଭଟାରିକା-ଏଲାବୁ ନେଲ୍ ହୁଜୁଃୟାଃ ଭଟାରିକା

ନାତିନାତୁଣୀ - ଜାଇକଳାକୁଳିକ (ଓଡ଼ିଆ) - ନାତି ନାତୁଣୀଙ୍କ ହସ ଖୁସି କଥା ।

(ହୋ) - ଜାଇ କଳାକଳି କଲଃ ଲାନ୍ଦା ରାଁସା ଜାଗାର ।

ଜିନିଷ - ଗିନିଷ (ଓଡ଼ିଆ) - ହାଟରୁ ଜିନିଷପତ୍ର ଆଣ ।

(ହୋ) - ହା ଟଏତେ ଗିନିଷ ଆଗୁଇମେ ।

ପାଟିତୁଣ୍ଡ - କାକାଲା (ଓଡ଼ିଆ) - ପାଟିତୁଣ୍ଡ କରନାହିଁ ।

(ହୋ) - ଆଲପେ କାକାଲାୟା ।

ଜେଜେ - ଟାଟାଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ଜେଜେଙ୍କ ହସ ।

(ହୋ) - ଟାଟାଂଙାଃ ଲାନ୍ଦା ।

ବାନ୍ତି - ଉଲେ | (ଓଡ଼ିଆ) - ବାନ୍ତିହେଲେ ଲେମ୍ବୁ ଖାଅ ।
(ହୋ) - ଉଲେଓଃ ରେ ଲେମ୍ବୁ ଜମେପେ ।

ପେଟ - ଲାଇଃ | (ଓଡ଼ିଆ) - ପେଟ ପାଇଁ କାମ ।
(ହୋ) - ଲାଇଃ ନାଂ ପାଇଟି ।

ଭୋକ - ରେଂଙ୍ଗେଏ | (ଓଡ଼ିଆ) - ଗରିବ ଲୋକ ଭୋକ ଉପାସରେ ରହିଲେ ।
(ହୋ) - ରେଂଗେଂଏ ହକ ରେଂଙ୍ଗେଏ ରେକଆ ।

ହାଲିଆ - ଲାଗା | (ଓଡ଼ିଆ) - କାମ କରି ହାଲିଆ ହେଲି ।
(ହୋ) - ପାଇଟି ତେ ଲାଗାୟାନା ।

ଦୁର୍ବଳ - କା ପେଏଃ | (ଓଡ଼ିଆ) - ଜ୍ୱର ହୋଇ ଦୁର୍ବଳ ଲାଗୁଛି ।
(ହୋ) - ହାସୁୟାନତେ କାଁ-ପେଏଃଞ୍ ତାନା ।

ପାଠ -୮ ସୁନ୍ଦର ଆମ ଘର - ଆବୁଏ ଅଓ୍ୱାଆ ସୁନ୍ଦେରା

ଧୂଳି - ଡୁଲିଡ୍ | (ଓଡ଼ିଆ) - ଏ ମାଟିର ଧୂଳି ପବନ ।
(ହୋ) - ନେନ୍ ହାସାରେଆଃ ଡୁଲିଡ୍ ହୟ ।

ଗନ୍ଧୁଆ - ତୁରପୁକ | (ଓଡ଼ିଆ) - ପିପିଲି ଗନ୍ଧୁଆ ।
(ହୋ) - ପିପିଲି ରେୟାଁଃ ତୁର୍ପୁ ।

ସୁନ୍ଦର - ସୁନ୍ଦେର | (ଓଡ଼ିଆ) - ସୁନ୍ଦର ବଣ ।
(ହୋ) - ସୁନ୍ଦେର ବିର ।

ନଈବନ୍ଧ - ବାନ୍ଦା | (ଓଡ଼ିଆ) - ଆଜିକାଲି ନଈ ବାନ୍ଧିଲେ ।
(ହୋ) - ତିସିଂ ଗାପା ଏସୁ ବାନ୍ଦାକ ତଲ କେଡ଼ା ।

ବନ୍ଧୁକ - ବୁନ୍ଦୁକ | (ଓଡ଼ିଆ) - ବନ୍ଧୁକରେ ଗୁଳି ଅଛି ।
(ହୋ) - ବୁନ୍ଦୁକରେ ଗୁଲି ମେନାଃ ।

ଚନ୍ଦନ - ଚନ୍ଦନ | (ଓଡ଼ିଆ) - ଚନ୍ଦନ ଗଛ ବହୁତ ମୂଲ୍ୟବାନ ।
(ହୋ) - ଚନ୍ଦନଦାରୁ ଏସୁ ଗିନଂଆ ।

କଦଳୀ କାନ୍ଦି - କାନ୍ଦାଲ କାନ୍ଦି | (ଓଡ଼ିଆ) - କଦଳୀ କାନ୍ଦି ହୋଇଛି ।
(ହୋ) - କାଦାଲ କାନ୍ଦିଏ କେନେ ।

ପାଠ -୯ ରମ୍ଭା ନୂଆ ଜାଗା ଦେଖିଲା - ରମ୍ଭା ନାମା ଜାଗାଃ ନେଲକେଡା

ଗମ୍ଭାରୀ ଗଛ - କାସମାର ଦାରୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗାମ୍ଭାରୀ ଗଛର ଫଳ ।

(ହୋ) - କାସମାର ଦାରୁ ରେୟା ଜଅ ।

ସେପଟା ଗଛ - ହାତୁବୁରୁଇ ଦାରୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ସେପେଟା ଗଛ ।

(ହୋ) - ହାଣ୍ଡୁ ବୁରୁଇ ଦାରୁ ।

ଚମ୍ପାଗଛ - ଚମ୍ପା ଦାରୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଚମ୍ପା ଫୁଲ ।

(ହୋ) - ଚମ୍ପା ଦାରୁ ।

ଆମ୍ବ ଗଛ - ଉଲି ଦାରୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆମ୍ବ ଗଛରେ ବଗ ବସିଛି ।

(ହୋ) - ଉଲି ଦାରୁରେ କଃ ଦୁବେକେନ ।

ପଣସ ଗଛ - ପଣସ (ଓଡ଼ିଆ) - ପଣସ ଭେଟି ।

(ହୋ) - ପଣସ ଦେଙ୍ଗା ।

ବହି - କିତାବ / ପୁଠି (ଓଡ଼ିଆ) - ବହି ପଢ଼ ।

(ହୋ) - ପୁଠି ପାଲାଓମେ ।

ପୋଷାକ - ହରଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ।

(ହୋ) - ହରଃନ୍ ମେ ।

ଧନୀ - ମୁଣ୍ଡେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧନୀ ଧନ ଦିଏ ।

(ହୋ) - ମୁଣ୍ଡେ ବିତିଃ ଏମେୟା ।

ଗରିବ - ରେଙ୍ଗେଏ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗରିବ ରଥ ।

(ହୋ) - ରେଙ୍ଗେଃ ସାଗାଳି ।

ଔଷଧ - ରେଏଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଔଷଧ ଦୋକାନ ।

(ହୋ) - ରେଏଡ୍ ଅଳାଃ ।

ସ୍କୁଲ - ଟୁଙ୍ଗି (ଓଡ଼ିଆ) - ସ୍କୁଲ୍‌ରେ ବସ ।

(ହୋ) - ଟୁଙ୍ଗି ଗାଣ୍ଡୁରେ ଦୁବ୍‌ପେ ।

କମ୍ପାସ - ସାଣ୍ଡାବ୍‌ସୁଇ (ଓଡ଼ିଆ) - କମ୍ପାସ ଖୋଜ ।

(ହୋ) - ସାଣ୍ଡାବ୍ ସୁଇ ନାମେପେ ।

ସିମ୍ପାଜି - ବୁରୁ ହୋକ / ବୁରୁ ହଳ (ଓଡ଼ିଆ) - ସିମ୍ପାଞ୍ଜିଗୁଡ଼ିକ ଦେଖ ।

(ହୋ) - ବୁରୁ ହଳକ ନେଲ୍‌କପେ ।

ଗୁମ୍ଫା - ଦିରୁ ଉଣ୍ଡ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖଣ୍ଡଗିରି ଗୁମ୍ଫା ।
(ହୋ) - ଖଣ୍ଡଗିରି ଦିରି ଉଣ୍ଡୁ ଗଙ୍ଗର୍ ।

ସମ୍ପଦ - ବିତି (ଓଡ଼ିଆ) - ଧନ ସଂପତି ରଖ ।
(ହୋ) - ଦନ୍‌ବିତି ରିକାଏ ପେ ।

ଖମ୍ବ - କୁଣ୍ଟୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖମ୍ବ ଉପରେ ଘର ।
(ହୋ) - କୁଣ୍ଟୁରେ ଅଓ୍ୱାଃ ।

କଦମ୍ବ - ଶାଙ୍କା (ଓଡ଼ିଆ) - କୃଷ୍ଣଙ୍କ ନାମ କଦମ୍ବ କେଶ୍ୱରୀ ।
(ହୋ) - କିର୍‌ଷନାଃ ନୁମୁ କଦମ୍ କେଶାରୀ ।

ନିମ୍ବ ଗଛ - ଲିମ ଦାରୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଲିମ ତେଲରେ ଚୁଟିକଲା ହୁଏ ।
(ହୋ) - ଲମ୍ ସୁନୁମ୍‌ତେ ବାଲେ ଗୁରୁ ଞଃଆ ।

ସୂଚୀ ଚୁମ୍ବକ - ସୁଜେ ରାପାଓ୍ୱଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ସୂଚୀ ଚୁମ୍ବକରେ ଦିଗନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।
(ହୋ) - ସୂଜେ ରାପାଓ୍ୱଃତେ ସାଃ ଇଂଗୁଲେପେ ।

ପାଠ - ୧୦ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍ - ଡାକ ଅଆଃ / ଅଲାଃ

ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍ - ଡାକ ଅଆ/ ଅଲାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସରେ ଚିଠି ପଠାଅ ।
(ହୋ) - ଡ଼ାଆକ ଅଲାଃରେ ନିକୁଲ୍ କୁଲେ ପେ ।

ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍ - ଚିପୁଡ୍ କୁଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଏଇଟା ମୋବାଇଲ୍ ଯୁଗ ।
(ହୋ) - ଚିପୁଡ୍‌କୁଲ ଯୁଉରୁ ।

ସମୟ - ସମାଏ (ଓଡ଼ିଆ) - ସମୟ ଦେଖ ।
(ହୋ) - ଉଳି ନେଲେ ପେ ।

ପ୍ରାର୍ଥନା - ଗୁହାରି (ଓଡ଼ିଆ) - ପ୍ରାର୍ଥନା କର ।
(ହୋ) - ଗଓ୍ୱାରୀ ପେ ।

ହାଟ - ହାଟ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ହାଟ ଯାଅ ।
(ହୋ) - ହାଟ ତେପେ ।

ସାତ ଦିନ - ମି - ହାଟ (ଓଡ଼ିଆ) - ସପ୍ତାହକୁ ସାତ ଦିନ ।
(ହୋ) - ହାପ୍ତାରେ ଆଇମା ।

ଦୋକାନ - (ଓଡ଼ିଆ) - ଦୋକାନ କର ।
(ହୋ) - ଆପାସିଏ ପେ ।

ପାଠ - ୧୧	ଏକତାର ବଳ - ମିମିଡ୍‌ରେୟା ପେଏଃ
ପିମ୍ପୁଡ଼ି - ମୁଇଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ପିମ୍ପୁଡ଼ି କଣାରେ ଅଛି । **(ହୋ) - ମୁଇଃକ ଉଣ୍ଡୁ ରେକଆ ।**
ଆଖୁ - ନମଡ଼ ସିଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆଖୁ ବାଡ଼ିରେ ଅଛି । **(ହୋ) - ବାକାଇରେ ନଗଡ଼ ସିଂ ମେନାଃ ।**
ବାଛି - ସାଲା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଘାସ ବାଛି ଦିଅ । **(ହୋ) - ଦୁମ୍‌ବୁ ସାଲାତାଆମ୍ ।**
ଚାରା - ପାଳା	(ଓଡ଼ିଆ) - ପଣସ ଚାରା ଦିଅ । **(ହୋ) - ପଣସ ଦାରୁ ପାଳା ଏମାଞ୍ଜେ ମେ ।**
ପାତି ମାଙ୍କଡ଼ - ଗାଇ	(ଓଡ଼ିଆ) - ପାତି ମାଙ୍କଡ଼ ଧାନ ଖାଇଲେ । **(ହୋ) - ଗାଇ କ ବାବା ଜମକେଡ଼ା ।**
କିଆରି - ବାକାଇ	(ଓଡ଼ିଆ) - କୋବି କିଆରିରେ ପାଣି ଦିଅ । **(ହୋ) - ପଳମ କୋବିରେ ବାକାଇରେ ଦାଃ ଦୁଲ୍‌ତାମ୍ ।**
ଲଢ଼େଇ - ରପଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଷଣ୍ଢ ଲଢ଼େଇ କଲେ । **(ହୋ) - ଷେଣ୍ଢକ ରପଅ ତାନା ।**
ସମ୍ପତ୍ତି - ବିତି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଦେଶର ସମ୍ପତ୍ତି । **(ହୋ) - ଦିଶୁମ ରେଆ ବିତି ।**

ପାଠ - ୧୨	ଆମ ଗାଆଁ - ଆଲେ ହାତୁ
ଗାଁ - ହାତୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆମ ଗାଁ କାନ୍ କୁମୁରା । **(ହୋ) - ଆଲେ ହାତୁ କାନ୍ କୁମୁରା ।**
ଶସ୍ୟ କ୍ଷେତ - ବେଳା, ବାଇଦି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଶସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧାନ ପାଚିଲା । **(ହୋ) - ବେଳା ବାଇଦିରେ ବାବା ମାତା ୟାନା ।**
କୁଳୁ କୁଳୁ - ଗଳ ଗଳ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଝରଣା କୁଳୁକୁଳୁ ବୋହି ଯାଉଛି । **(ହୋ) - ଜାରନା ଗଳଗଳ ହାଲି ତାନା ।**
ଧାନ - ବାବା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଧାନ ଆମର ପ୍ରଧାନ ଶସ୍ୟ । **(ହୋ) - ବାବା ଆବୁଏ ମଉଁଲୁ କିରସି ।**

ଗହମ - ଗମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗହମର ଅଟା ହୁଏ ।	
	(ହୋ) - ଗହମେ ତେ ଅଟା ଲୁପୁଉ ଆ ।	
ମୁଗ - ମୁଗି	(ଓଡ଼ିଆ) - ମୁଗ ବିଲରେ ଭଲ ହୁଏ ।	
	(ହୋ) - ମୁଗି କୁଣ୍ଡିରେ ବୁଗିନ୍ ହବାଆ ।	
ବିରି - ରେଟେଏ ରାମ୍ବାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ବିରି ଖାଉ ।	
	(ହୋ) - ରେଟେଃ ରାମ୍ବା ଜମେପେ ।	
ଚିନାବାଦାମ - ବାଦାମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଚିନାବାଦାମ୍ ଭଜା ।	
	(ହୋ) - ବାଦାମ୍ ଆତା ।	
ବିକ୍ରି - କିରିଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - ସାବୁନ୍ କିଣ ବିକ୍ରି ଅଛି ।	
	(ହୋ) - ସାବନ୍ କିରିଂଙ୍ଗେପେ ଆକାରିଂ ତାନା ।	
କାଠ - ସାହାନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କାଠ ଆଣ ।	
	(ହୋ) - ସାଆନ୍ ଆଗୁଇମ୍ ।	
ଖଟ - ପାରକମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଖଟ ଓ ତକ୍ଷ ।	
	(ହୋ) - ପାର୍କମ୍ ମାଜି ।	
ଚଉକି - ଟେନଢ଼େର ମାଚିଲେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଚୌକି ଭାଙ୍ଗିଲା ।	
	(ହୋ) - ତେଣ୍ଡେର୍ ମାଚିଲା ରପୁଡ୍ୟାନା ।	
ଟେବୁଲ - ଆଟଙ୍ଗି୍ ପଟା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଟେବୁଲ୍ ଦେଖ ।	
	(ହୋ) - ଆଟାଙ୍ଗି ପାଟା / ଟୁଙ୍ଗିପାଟା ନେଲେ ପେ ।	
କବାଟ - ସିଲ୍‌ପିଙ୍ଗ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କବାଟ ଠେଲ ।	
	(ହୋ) - ସିଲ୍‌ପିଙ୍ଗ୍ ଉଦୁର୍ତା ପେ ।	
ମିସ୍ତ୍ରୀ - ମିସତିରି	(ଓଡ଼ିଆ) - ମିସ୍ତ୍ରୀ କାମ ।	
	(ହୋ) - ମିସ୍ତିରି ପାଇଟି ।	
ଉଚିତ୍ - ଗରଜ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଖାଇବା ଉଚିତ୍ ।	
	(ହୋ) - ଜମେ ଗରଜା ।	
ପର୍ବପର୍ବାଣି - ପରବ ପନାଇଁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ପର୍ବପର୍ବାଣିରେ ଆସ ।	
	(ହୋ) - ପରବ୍ ପନାଇଁରେ ହୁଜୁଃ ପେ ।	
ଇସ୍ତ୍ରୀ - ଇସ୍‌କିର	(ଓଡ଼ିଆ) - ଲୁଗା ଇସ୍ତ୍ରୀ ।	
	(ହୋ) - ଲିଜାଃ ଇସ୍‌କିର୍ ।	

ପାରିଶ୍ରମିକ - ନାଲା	(ଓଡ଼ିଆ) - ତୁମ ପାରିଶ୍ରମିକ । (ହୋ) - ଆମାଃ ନାଲା ।
କଟୁରି - ବାଙ୍କିଆ	(ଓଡ଼ିଆ) - କଟୁରି ଧର । (ହୋ) - ବାଙ୍କିଏ ସାବେମ୍ ।
ପନିକି - କାତୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ପନ୍‌କି ଆଣ । (ହୋ) - କାତୁ ଆଗୁଇମ୍ ।
କୋଦାଳ - କୁଡ୍‌ଲେମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କୋଦାଳ ଧର । (ହୋ) - କୁଡ୍‌ଲାମ୍ ସାବେମ୍ ।
ଗୋଉଡ଼ - ଗାଉ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଗୌଡ଼ ଦୌଡ଼ । (ହୋ) - ଗାଉ ନିର୍ ।
ବାରିକ - ବାରାଣ୍ଡି	(ଓଡ଼ିଆ) - ବାରିକ କ୍ଷୁର । (ହୋ) - ବାରାଣ୍ଡି ହଲାଡ୍ ।

ପାଠ -୧୩ ବେଙ୍ଗୁଲି କରୁଛି କେଁ କଟର - ଚକେ ରେଅଁଡ୍ - ଚେୟଁଡ୍

କୁହୁଡ଼ି - ପୁକେଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କୁହୁଡ଼ିଆ ରାସ୍ତା । (ହୋ) - ପୁକାଡ୍ ହରା ।
ମର୍ଦ୍ଦଳ - ଦୁମେଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - ମର୍ଦ୍ଦଳ ବାଦନ କର । (ହୋ) - ଦୁମାଂ ରୁ-ଇମେ ।
ପାଣିଧଣ୍ଡ - ଡୁଣ୍ଡୁବିଙ୍ଗ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ପାଣି ଧଣ୍ଡଗାଡ । (ହୋ) - ଦାଃ ଦୁଣ୍ଡୁ ବିଂ ଉଣ୍ଡୁ ।
ବଂଶୀ - ରୁତୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ବଂଶି ବଜାଅ । (ହୋ) - ରୁତୁ ଅରଂଗେମ୍ ।
କଙ୍କଡ଼ା - କାକମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କଙ୍କଡ଼ା ବିଛା । (ହୋ) - କା-କମ୍ ମାର୍ ମାର୍ ।
ଢୋଲକି - ଡୁଲକି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଢୋଲ୍‌କି ବଜାଓ । (ହୋ) - ଡୁଲ୍‌କି ରୁଇ ପେ ।
ଡୁବି ତବଲା - ଡିବେ ଦାମା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଡ଼ିବି ତବଲା ବଜାଅ । (ହୋ) - ଡିବେ ଦାମା ରୁଇ ପେ ।

ଆଖଡ଼ା - ଆକାଳା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆଖାଡ଼ା କଡ । (ହୋ) - ଆକାଳା କୁଟି ।
ବାହାଘର - ଆଆଁନ୍ଦି	(ଓଡ଼ିଆ) - ବାହାଘର ଯା'ଅ । (ହୋ) - ଆନ୍ଦି ତାଃ ସେନଃମ୍ ।

ପାଠ - ୧୪ ଖରା, ବର୍ଷା, ଶୀତ - ଜେଟେ, ଗାମା, ରାବାଂ

ଶହେ ଘର - ମିଡ୍ ଶହ ଅୱାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଶହେ ଘର ପରିବାର । (ହୋ) - ମିଡ୍ ଶ' ଅୱାଃ ଗୁଟି ।
କାହିଁକି - ଚିନାଃ ମେନ	(ଓଡ଼ିଆ) - କାହିଁକି କାନ୍ଦୁଛ ? (ହୋ) - ଚେନାଃ ମେନେମ୍ ରାଃ ତାନା ?
କ'ଣ - ଚିନାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - କ'ଣ କହୁଛ ? (ହୋ) - ଚେନାଃମ୍ କାଜି ତାନା ?
ଶୀଘ୍ର - ଆଞ୍ଜାଗେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଶିଘ୍ର ଆସ । (ହୋ) - ଆଞ୍ଜା ଗେ ହୁଜୁଃ ମେ ।
ଖରାଦିନେ ଦିନ ବଡ଼ ହୁଏ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଖରାଦିନ ବଡ଼ ହୁଏ । (ହୋ) - ଜେଟେ ସିଂଗି ମାରାଙ୍ଗା ।
ଉଦୟ - ତୁରଅ	(ଓଡ଼ିଆ) - ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ । (ହୋ) - ସିଙ୍ଗି ତୁରଃ ।
ଅସ୍ତ - ହାସୁର, ସୁର୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ । (ହୋ) - ସିଙ୍ଗି ହାସୁର ।
ଝାଉଁଳି - ଗସ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଝାଉଁଳା ରୋଗ । (ହୋ) - ଗସ ହାସିତ୍ ରଗା ।
ଶୁଖି - ରଅ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଶୁଖିଲା କାଠ । (ହୋ) - ରଅ ସାଆନ୍ ।
ସପୁରି - ଅତେ ପଣସ	(ଓଡ଼ିଆ) - ସପୁରୀ ରସ । (ହୋ) - ଅତେ ପଳସ ରାସି ।
ଜାମୁକୋଳି - କୁଦେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜାମୁକୋଳି ନିଅ । (ହୋ) - କୁଦେ ଇଦି'ମେ ।

ଟଟେ - ଆବେନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଟଟେ ମୋ ରାଣ ।
	(ହୋ) - ଆବେନ୍ କେ ଆଣ୍ଡାଃ ବାଡ୍ ।
କେମିତି - ଚିଲିକା	(ଓଡ଼ିଆ) - କେମିତି ଅଛ ?
	(ହୋ) - ଚିଲିକା ମେନାଃମା ।
ମଲ୍ଲୀ - ମାଲି, ଆଟାଲବାଲା	(ଓଡ଼ିଆ) - ମଲ୍ଲୀଫୁଲର ବାସ ।
	(ହୋ) - ଆଟାଲ୍‌ବା ସଆନ୍ ।
କାଗଜ ଡ଼ଙ୍ଗା - କାଗାଜ ଡ଼ଙ୍ଗା	(ଓଡ଼ିଆ) - କାଗଜ ଡ଼ଙ୍ଗା ଭସାଅ ।
	(ହୋ) - କାଗଜ ଡ଼ଙ୍ଗା ବୟାଁଲେ ପେ ।
ମରୁଡ଼ି - ଆକାଲ	(ଓଡ଼ିଆ) - ମରୁଡ଼ି କ୍ଷେତ ।
	(ହୋ) - ଆକାଲ୍ ବାଇଦି ।
କଅଁଳେ - ତୁରୁତଇଃ / ସାଗେନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ପତ୍ର କଅଁଳେ ।
	(ହୋ) - ତୁର୍‌ତୁଇଃ ସାକାମ୍ ।
ଭେଣ୍ଡି - ମିଣ୍ଡା ସିଙ୍ଗି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଭେଣ୍ଡି ଲାଲୁଆ ।
	(ହୋ) - ମେଣ୍ଡା ସିଙ୍ଗେ ବଅରା ।
ଜହ୍ନି - ଜୁନି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଜହ୍ନି ଫୁଲ ଠୋ ଠା ।
	(ହୋ) - ଜୁନି ବାଆ ଠୋ ଠା ।
ସାରୁ - ସାରୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ସାରୁ ପତ୍ରରେ ପାଣି ଲାଗେ ନାହିଁ ।
	(ହୋ) - ସାରୁ ସାକାମ୍‌ରେ ଦାଃକା ଲାଟାନା ।
କାଙ୍କଡ଼ - ଅଚେନ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - କାଙ୍କଡ଼ ମାଙ୍କଡ଼ ଖାଏ ।
	(ହୋ) - ମାରାଂ ଅଚେନ ସାରାଃ ଜମିଆ ।
ଛଚିନ୍ଦ୍ରା - ଚୁନ୍ଦି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଛଚିନ୍ଦ୍ରା ଗୋଟିଏ ମୂଷା ଅଟେ ।
	(ହୋ) - ଚୁନ୍ଦି ମିଏଡ୍ କାଟେଆ ଟାନାଃ ।
ସପ୍ତ ଫେଣୀ - ଲୁତୁରବୁଃ ଜାନୁମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ସପ୍ତଫେଣୀ ବହୁତ କଣ୍ଟା ।
	(ହୋ) - ଲୁତୁର ବୁଃଜାନୁମ୍ ଏସୁ ଜାନୁମାନା ।

ପାଠ - ୧୫ ଆମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭୂମିରୂପ - ଆବୁ ଗାମାଏ ରେୟା ଅତେହାସା

ଘାସ - ଦୂମ୍‌ବୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଚାରି ଦିଗ ଘାସ ଅଛି ।
	(ହୋ) - ସବେନ ପାଅ ଦୁମ୍‌ବୁ ମେନାଃ ।

ଗୋବର ଖତ - ଗୁରିଇ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗୋବର ଖତ ।
(ହୋ) - ଗୁରିଇଃ ବଦାର ।

ଉର୍ବର - ବଦାର (ଓଡ଼ିଆ) - ଉର୍ବର ମାଟି ।
(ହୋ) - ବଦାର ହାସା ।

ତେନ୍ତୁଳି - ଜଜୋ (ଓଡ଼ିଆ) - ତେନ୍ତୁଳି ଗଛ ।
(ହୋ) - ଜଜୋ ଦାରୁ ।

ସୋରିଷ - ମାନିଜାଂ / ତୁଳିଜାଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ସୋରିଷ ତେଲ ।
(ହୋ) - ମାନି ସୁନୁମ / ତୁଳି ସୁନୁମ୍ ।

କଖାରୁ - କାକାରୁ (ଓଡ଼ିଆ) - କଖାରୁ ସିଝା ।
(ହୋ) - କାକାରୁ ତିକି ।

ଦ୍ୱିପ - ଡିପେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଜମ୍ବୁ ଦ୍ୱୀପ ।
(ହୋ) - ଜାମ୍ବୁଭ ଡିପେ ।

କପା - କାତ୍‌ଶମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - କପା ଗଛ ।
(ହୋ) - କାତ୍‌ଶମ ଦାରୁ ।

ରାଶି - ରାମ୍‌ତିଏ (ଓଡ଼ିଆ) - ରାଶି ତେଲ ।
(ହୋ) - ରାମ ତିଏ ସୁନୁମ୍ ।

ଘୋଡ଼ା - ସାଦମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଘୋଡ଼ା ଗାଡ଼ି ।
(ହୋ) - ସାଦମ ଗାଳି ।

ପାଠ - ୧୬ ଆମର ପର୍ବପର୍ବାଣି - ଆବୁଏ ପରବ୍ ପନାଇଁ

ଠାକୁରାଣୀ - ବଙ୍ଗା ଶାଁଲେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଠାକୁରାଣୀ ଶାଳ ।
(ହୋ) - ବଙ୍ଗା ଶାଁଲେ ।

ପୂର୍ବପୁରୁଷ - ହାପାଳାମ୍‌କଆଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନଙ୍କ କଥା ।
(ହୋ) - ହାପାଳାମ୍ କଆଃ କାଜି ।

ପାଠ - ୧୭ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସ - ଦାମୁଲ୍ ଦିଲାଂ

ସ୍ୱାଧୀନ - ଦାମୁଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆମେ ସ୍ୱାଧୀନ ହେଲୁ ।
(ହୋ) - ଆବୁ ଦାମୁ ଲିୟାନା ।

ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସ - ଦାମୁଲ୍ ଦିଲାଂ — (ଓଡ଼ିଆ) - ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତ ।

(ହୋ) - ଦାମୁଲାନ୍ ବା-ରତ ।

ଧଳା - ପୁଣ୍ଡି — (ଓଡ଼ିଆ) - ଧଳା ହାତୀ ।

(ହୋ) - ପୁଣ୍ଡି ହାତୀ ।

ସବୁଜ - ଗାଂଦେଡ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) - ସବୁଜ ବନ ।

(ହୋ) - ଗାଦେଡ୍ ବିର୍ ।

ପାଠ - ୧୮ — ମାଆ ପରି ମୋର କିଏ ସେ ହେବ - ଏଙ୍ଗା ଲେକା ଅକଏ ହବା ଦାଇଏ

ମାଆ -ଏଙ୍ଗା — (ଓଡ଼ିଆ) - ମୋର ମାଆ ।

(ହୋ) - ଏଙ୍ଗାଞ୍ ।

ମୋର - ଆଞ୍ଚାଃ — (ଓଡ଼ିଆ) - ମୋର ଭାଇ ।

(ହୋ) - ବାଉଞ୍ ।

ଗୀତ - ଦୁରେଂ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଗୀତ ବୋଲ ।

(ହୋ) - ଦୁରେଂମ୍ ।

ଧୂଳି - ଡୁଲିଡ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) - ରାସ୍ତାର ଧୂଳି ।

(ହୋ) - ହାଟିଏ ଡୁଲିଡ୍ ।

ମୁଣ୍ଡ - ବଅଃ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଗାଈର ମୁଣ୍ଡ ।

(ହୋ) - ଉରିଇ ବଅଃ ।

ସରଗ - ଶିର୍ମା — (ଓଡ଼ିଆ) - ଆକାଶ ରାଇଜ ।

(ହୋ) - ଶିର୍ମା ରାଇଜ ।

ସରଗ ଚନ୍ଦ - ଶିର୍ମା ଚଣ୍ଡୁଃ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଆକାଶର ଚନ୍ଦ ।

(ହୋ) - ଶିର୍ମାରେନ୍ ଚଣ୍ଡୁଃ ।

ଶୁଭ -ସାଗୁନ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଶୁଭ ସଂକେତ ।

(ହୋ) - ସାଗୁନ୍ ଚିନ୍ ।

ପାଠ -୧୯   ଚିତ୍ର ଦେଖି କହ - (ମଗାଁଉ ନେଲତେ କାଜିଇ ପେ)

ଅଜଗର - ତୁନିଲ ବିଞ୍ଜ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ଅଜଗର ସାପ ବଡ଼ ।
(ହୋ) - ତୁନିଲ ବିଞ୍ଜ୍ ମାରାଂ ଆ ।

ଚଢ଼େଇ - ଚେଁ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଚଢ଼େଇ ଆକାଶରେ ଉଡୁଛି ।
(ହୋ) - ଚେଁ ଶିର୍ମାରେ ଆପିରା କାନା ।

ଠେକୁଆ - କୁଲାଇ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଠେକୁଆ ଶୋଇଛି ।
(ହୋ) - କୁଲାଇ ଯାପିଡି ୟାନା ।

କଇଁଛ - ହର

(ଓଡ଼ିଆ) - କଇଁଛ ଚାଲୁଛି ।
(ହୋ) - ହର ସେନଃ ତାନା ।

ଦୌଡ଼ - ନିର୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ଦୌଉଡ଼ରେ ପିଲେ ।
(ହୋ) - ହନ୍‌କ ନିରପେ ।

ପ୍ରତିଯୋଗିତା - ହ'ପାରାଅ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଖେଳ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ।
(ହୋ) - ଇନୁଂ ହପାରାଅ ।

ପାଠ -୨୩   କାଞ୍ଚନର ପାଞ୍ଚ କଥା - କାଞ୍ଚ ନଓ୍ୱାଃ ମଣେୟା ଜାଗାର୍

ଦିନକର - ମୁସିଆଃ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଦିନକର କଥା ।
(ହୋ) - ମୁସିଂ ଦିନେଏଃ କାଜି ।

ପାଠ - ପାଲାଅ

(ଓଡ଼ିଆ) - ପୁଅ ଝିଅ ପାଠରେ ସମାନ ।
(ହୋ) - ପାଲାଅରେ କଆକୁଇହନ ସମାନ ।

ପଞ୍ଚାୟତ -ପଞ୍ଚାୟତି

(ଓଡ଼ିଆ) - ପଞ୍ଚାୟତରେ ସଭା ହେଲା ।
(ହୋ) - ପଞ୍ଚାୟତି ରେକ, ଦୁନୁବା କାନା ।

ମଉସା - କାକା

(ଓଡ଼ିଆ) - ମଉସା ଆସନ୍ତୁ ।
(ହୋ) - କାକା ହୁଜୁବେନ ।

ଆଖପାଖ - ଏନଜାପାଃ / ନେନ୍ଦାରଂ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଆଖପାଖ ଗାଁ ।
(ହୋ) - ଏନ ଜାପାଃ ହାତୁ ।

ଗାଁ - ହାତୁ/ମଉଜେ | (ଓଡ଼ିଆ) -ଗାଁରେ ମନ୍ଦିର ଅଛି ।
(ହୋ) - ହାତୁରେ ମଣ୍ଡକ ମିନାଃ ।

ମେଲେରିଆ - ଉରୁୟୁ | (ଓଡ଼ିଆ) - ମଶାକାମୁଡ଼ିଲେ ମେଲେରିଆ ହୁଏ ।
(ହୋ) - ସିକିଇଁ ହୁଏଃରେ ଉରୁୟୁ ହବାନା ।

ଝାଡ଼ା ରୋଗ - ଜାଲାବେମାର | (ଓଡ଼ିଆ) - ବର୍ଷା ଦିନେ ଝାଡ଼ା ରୋଗ ବ୍ୟାପେ ।
(ହୋ) - ଗାମା ଦିନ୍ ଜାଲା ବେମାର ନିତିରଆଃ ।

କର୍ଷଣ - ସିୟୁଃ | (ଓଡ଼ିଆ) - ବିଲ୍ କର୍ଷଣ କର ।
(ହୋ) - ଅତେ ସୀ' ପେ ।

ଉପାୟ - ବଅର୍ | (ଓଡ଼ିଆ) - ବୁଦ୍ଧି ଥିଲେ ଉପାୟ ଆସେ ।
(ହୋ) - ବୁଦ୍ଧି ରେଦ ବଅର୍ ମେନାଃ ।

ଘର ପାଖ - ଅଓ୍ୱାଃଜାପାଃ | (ଓଡ଼ିଆ) - ଘର ପାଖରେ ଡାକଘର ଅଛି ।
(ହୋ) - ଦଲାଃଟାଆଃରେ ଡ଼ାଆକ ଅଲାଃ ମେନାଃ ।

ଔଷଧ - ରେଏଡ୍ | (ଓଡ଼ିଆ) - ଔଷଧ ଖାଇଲେ ଜ୍ୱର ଭଲ ହେବ ।
(ହୋ) - ରେଏଡ୍ ଜମେରେ ହାସୁ ବୁଗିନା ।

ସିଞ୍ଚିବା - ଟିର୍‌ପି / ଚଏଃ | (ଓଡ଼ିଆ) - ଆସନ୍ତା ମାସରେ ଔଷଧ ସିଞ୍ଚିବା ।
(ହୋ) - ହୁଜୁଃଉ ଟାନ୍ ଘଣ୍ଟୁରେ ରେଏଡ୍ ଚଏଃୟଃ ଆ ।

ଫୁଟାଇ - ବଲକାଅ | (ଓଡ଼ିଆ) - ପାଣି ଫୁଟାଇ ପିଅ ।
(ହୋ) - ଦାଃ ବଲକାଅ କେଡ୍ ନୁଁଇପେ ।

କଞ୍ଚା - ବେରେଲ୍ | (ଓଡ଼ିଆ) - କଞ୍ଚା ଆମ୍ବ ଆଣ ।
(ହୋ) - ବେରେଲ ଉଲି ଆଗୁଇମ୍ ।

ପରିବା - ଉତୁଜାଲାଗାମ୍ | (ଓଡ଼ିଆ) - ଆଳୁ, ବାଇଗଣ, ଭେଣ୍ଡି ପୋଟଳ ଭଲ ପରିବା ।
(ହୋ) - ଆଲୁ, ବେଂଗାଃ, ମେଣ୍ଡା ସିଙ୍ଗି ପଟଳ ନୁଗିନ ଉତୁ ଜାଲାଗାମ୍ ।

ଛାଣିବା - ଇଟିଂ | (ଓଡ଼ିଆ) - ପାଣି ପିଇବା ଛାଣି ।
(ହୋ) - ଇଟିଂ ଲେଏତେ ଦାଆଃବୁ ନୁଁ ଉଇୟା ।

ପାଠ -୨୪ ଏଡ଼େ ବଡ଼ - ନିମିନ୍ ମାରାଂ

ଉଦୁଉଦିଆ ଖରା - ଆକାଲ୍ ସାକାଲ୍ ଜେଟେ

ଐରାବତ୍ - ବଙ୍ଗା ହାତୀ (ଓଡ଼ିଆ) - ଐରାବତରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ।
(ହୋ) - ବଙ୍ଗା ହାତୀରେ କଲ୍ ବଙ୍ଗା ।

ଏଇଟା - ନେଃଏନା (ଓଡ଼ିଆ) - ଏଇଟା ଅଁଳା କୋଳି ।
(ହୋ) - ନେଃଏନା ମେରେଲ୍ ଜୋ ।

ଅଁଳା - ମେରେଲ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅଁଳା ଏକ ବଣର ଫଳ ।
(ହୋ) - ମେରେଲ୍ ଦ ବିର୍‌ରାଃ ଜୋ ।

ଉଇଁଚ - ମେର୍ଲେଃଏ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଉଇଁଚ କୋଳି ଖାଅ ।
(ହୋ) - ମେଲେଃଏ୍ ଜୋ ଜମେମ୍ ।

ଭଅଁର - ଉରୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଫୁଲ ଉପରେ ଭଅଁର ବସିଛି ।
(ହୋ) - ବା ଚେତାନ୍‌ରେ ଉରୁ ଦୁବାକାନା ।

ମୁହଁ - ମଉ /ଆ' (ଓଡ଼ିଆ) - ମୁହଁ ଧୋଅ ।
(ହୋ) - ଆ' ଆବେନ୍ ମେ ।

ସୈନିକ - ରେପେଲେଃଏ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ସୈନିକ ହୁଅ ।
(ହୋ) - ରେପେଲେଃଏନ୍‌ପେ ।

ନିଆଁ - ସେଙ୍ଗେଲ (ଓଡ଼ିଆ) - ନିଆଁ ସହିତ ଖେଳ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ସେଙ୍ଗେଲ୍ ଲୋଓ୍ଃ ଆଲମ୍ ଇନୁଂଡା ।

ପାଠ -୨୬ ଟଣ୍ଟିରେ ଲାଗିଛି କଣ୍ଟା-ଉଟ୍‌ଟଓ୍ଃରେ ଦିଃୟା କାନା ଜାନୁମ୍‌ତେ

ଗଧିଆ - ହାଲାଗାର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗଧିଆ ଟଣ୍ଟିରେ ଲାଗିଛି କଣ୍ଟା ।
(ହୋ) - ଉଟ୍‌ଟଓ୍ଃରେ ହାଲା ଗାର୍ ଦିଃୟା କାନା ।

ବିଚରା - ବାପୁଇ (ଓଡ଼ିଆ) - ତେଲେ ଓ ଦାପଙ୍ଗା ଉପାସରେ ଫେରିଲେ ।
(ହୋ) - ତେଲେ ଅଣ୍ଡଃ ଦାପଙ୍ଗା ବାପୁଇ ରେଙ୍ଗେଃ ତେ କିଂ ରୁଓ୍ୱେ ୟାନା ।

ସଳଖି - ସେଙ୍ଗେର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ବୁଢ଼ାଟି ଅଣ୍ଟା ସଳଖି ପାରୁନି ।
(ହୋ) - ହାଆମ୍ ହୋ ମାୟାଂ କାଏ ସେଙ୍ଗେର୍ ଦାଇତାନା ।

ବଗ - କଃଅ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ବଗ ମାଛ ଧରୁଛି ।
	(ହୋ) - କଃଅ ହାକୁଇଃ ସାବ୍ତାନା ।
ବଇଦ - ରେଏଡିଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଦେଓ୍ୱାଁତୁରି ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରଥମ ବଇଦ ।
	(ହୋ) - ଦେଓ୍ୱାଁ ତୁରିଗେ ମାଆଂ ରେଏଡିଃ ।
ପୁରାଇ - ଆଦେର/ ସୁଃଉ	(ଓଡ଼ିଆ) - କଳସୀରେ ହାତ ପୂରାଇ ଦେଖ ।
	(ହୋ) - ତୁମିଂରେ ତିଇ (ସୁଃଉ) ଆଦେର୍ ଲେକାମ୍ ।
କଣ୍ଠ - ହଟଃ /ଗିଲାଂ/ ଆଲାଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - କଣ୍ଠ ସଫା କରି ଗୀତ ଗାଅ ।
	(ହୋ) - ଗିଲାଂ ସାପା କେଏ ୟାତେ ଦୁରାଂଡେମ୍ ।
ବାଉଁଶ - ମାଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଦେଖ ବାଉଁଶରେ ତିଆରି ପାଛିଆ ।
	(ହୋ) - ନେଲେମ୍ ମାଡ୍ତେ ବାଇୟାକାନ କାନ୍ଚି ।
ଗଣ୍ଠି - ଉଟି	(ଓଡ଼ିଆ) - ବାଉଁଶ ଗଣ୍ଠି ।
	(ହୋ) - ମାଡ୍ ଉଟି ।

ପାଠ - ୨୭ ଝିଅ ହେବ ତ ଏମିତି - କଓ୍ୱି ହନେନ୍ ରେଦ ନେଲେକା

ବାପା-ମା - ଏଙ୍ଗା ଆପୁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ମୋର ବାପା ମା ଭଲ ।
	(ହୋ) - ଆଞ୍ଜା ଏଙ୍ଗା ଆପୁ କିନ ବୁଗିନା ।
ଅଭାବ - ରିଙ୍ଗେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଏ ବର୍ଷ ବର୍ଷା ବହୁତ ଅଭାବ ।
	(ହୋ) - ନେନ୍ ସିର୍ମା/ ବଚର ଗାମା ଏସୁ ରିଙ୍ଗୋ ।
ଝଡ଼ - ହୟଗାମା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଝଡ଼ରେ ଘର ଭାଙ୍ଗିଲା ।
	(ହୋ) - ହୟଗାମାରେ ଓ୍ୱାଅଃ ରାପୁଡ଼ିୟାନା ।
ଡ଼ରିଲା - ବରକେଡ଼ା	(ଓଡ଼ିଆ) - ରାତିରେ ଡରିଲା ।
	(ହୋ) - ନିଦେ ବର କେଡା ।
ବଇଦ - ଦେଓ୍ୱାଁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ବଇଦ ଆସି ଦେଖିଲା ।
	(ହୋ) - ଦେଓ୍ୱାଁ ତାଃ ସେନକେତେ ରେଏଡ୍ ଆଗୁଇମ ।

ପାଠ - ୨୮ ରତ୍ନାକରର ଜନ୍ମଦିନ - ରତ୍ନାକରଓ୍ୱାଃ ଜାତେ ଦିଲାଂ

ଆଜି - ତିସିଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଆଜି ମୋର ଜନ୍ମ ଦିନ । (ହୋ) - ତିସିଂ ଆଞ୍ଜାଃ ଜନମ୍ ଉଲାଂ ।
ବଡି ଭୋରର - ସେତାଃଉତାର୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ବଡି ଭୋରରୁ ଉଠ । (ହୋ) - ସେତାଃ ଉତାରରେ ଉଟେନ୍‌ମେ ।
ସ୍ନାନ - ଅଳା	(ଓଡ଼ିଆ) - ସକାଳ ସ୍ନାନ ଭଲ । (ହୋ) - ସେତାଃ ଅଳାନ୍ ବୁଗିନା ।
ପ୍ରଣାମ - ଜଆର	(ଓଡ଼ିଆ) - ଠାକୁରଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କର । (ହୋ) - ବଙ୍ଗା ଜଆରାଇମ୍ ।
ପୂଜା - ବଙ୍ଗା	(ଓଡ଼ିଆ) - ପୂଜା ପାଇଁ ପଦ୍ମ ଫୁଲ ଆଣ । (ହୋ) - ବଙ୍ଗା ଲାଗିଡ୍ ତାଲାଏ ବା ଆଗୁଇମ୍ ।
ପ୍ରସାଦ - ପାସିଡ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ପୂଜା ଶେଷରେ ପ୍ରସାଦ ବଣ୍ଟା ହେଲା । (ହୋ) - ବଙ୍ଗା ଘନାବ୍‌ରେ କପାସିଡ୍ କେଡ଼ା ।
କ୍ଷତି - ହାନି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଫସଲ କ୍ଷତି ହେଲା । (ହୋ) - କିର୍‌ସି ହାନି ୟାନା ।
ଖୁସି - ରାଁସା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଖୁସିରେ ଗଛ ଲଗାଅ । (ହୋ) - ରାଁସାତେ ଦାରୁ ରୁଆଏମ୍ ।

୧ମ ଚିତ୍ର :

ଜହ୍ନ -ଚଣ୍ଡୁଃ ପଦ୍ମ -ତାଲାୟ ଜହ୍ନି -ଜିଙ୍ଗା / ଜୁନି ।

୨ୟ ଚିତ୍ର :

ଯତ୍ନ -ଯତନ୍ ପତ୍ର -ସାକାମ୍ ରତ୍ନ -ସିଙ୍ଗେର୍

ମଗ୍ନ -ଉନୁମ୍ କଇଁ -ସାଲୁକେଡ୍ କାଉ -କାଆଃ

କୋଇଲି -ତୋଓ୍ୱାଉ ଗୌରବ -ମାମାରାଂ

ପାଠ - ୨୦ ମୂଷିକ ରାଜା - କାଟେୟା ରାଜା

ଉଭା - ଟିଙ୍ଗୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ମୂଷିକ ରାଜା ଉଭା ହେଲା ।

(ହୋ) - କାଟେୟା ରାଜା ଟିଙ୍ଗୁ ୟାନା ।

ମୂଷିକ - କାଟେୟା (ଓଡ଼ିଆ) - ମୂଷିକ ରାଜା ଆସିଲା ।

(ହୋ) - କାଟେୟା ରାଜା ହୁଜୁଃୟାନା ।

ଧୂପଦୀପ - ଦୁଉପୁ ସୁବିଇ (ଓଡ଼ିଆ) - ଧୂପଦୀପ ଜାଳି ପୂଜା କର ।

(ହୋ) - ଦୁଉପୁ, ସୁବିଇ ଜୁଲାତେ ବଙ୍ଗାୟ ପେ ।

ଭେରୀ ତୂରୀ - ପେରେ ପେଟେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଭେରୀ ତୂରୀ ବାଜି ଉଠିଲା ।

(ହୋ) - ପେରେ ପେଟେ ଶାଳିଇ ୟାନା ।

ମନ ମଉଜ - ଲାନ୍ଦା ଆର୍ଗୀଏ (ଓଡ଼ିଆ) - ମନମଉଜରେ ଭୋଜି ଖାଇବା ।

(ହୋ) - ଲାନ୍ଦା ଆର୍ଗୀଏ ତେବୁ ଜମ୍‌ନୁଁୟା ।

ସରାଗେ - ରାଁ ସାତେ (ଓଡ଼ିଆ) - ସରାଗେ ବସିଲେ ଖାଇବା ପାଇଁ ।

(ହୋ) - ରାଁ ସାତେ କ ଦୁବ୍‌ୟାନା ଜମ୍ ଲାଗିଡ୍ ।

ଊଣା ଅଧିକ - ଲାଆଃ ଦୁଉ଼ଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଭାଗ ବଣ୍ଟାରେ ଊଣା ଅଧିକ କରନାହିଁ ।

(ହୋ) - ହାଟିଂ ହାପାଟିଂରେ ଆଲପେ ଲାଆଃ ଦୁଉଃୟା ।

ପାଠ - ୨୨ ଓ୍ୱିକେଟ୍ ଉଡ଼ିଗଲା - ଜଲେଲା କିଲେ ଅଟାଂ ୟାନା

ଚୁଲି - ଇଟୁଲାଡ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଚୁଲିରେ ନିଆଁ ଲଗାଇବ ।

(ହୋ) - ଇଟୁଲାଡ୍‌ରେ ସେଙ୍ଗେଲ୍ ତୁମ୍ବୁତେମ୍ ।

ତାଓ୍ୱା - ଲାପେଟା (ଓଡ଼ିଆ) - ଓ୍ୱାସିମ୍‌ର ମା ତାଓ୍ୱାରେ ଆମ୍‌ଲେଟ୍ କଲେ ।

(ହୋ) - ଓ୍ୱାସିମ୍ଃ ଏଙ୍ଗାତେ ଲାପେଟାରେ ଜାରମ୍ ଉର୍ପାଏଃ ବାଇକେଡା ।

ହାଓ୍ୱାରେ - ହୟରେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଚାଲ ହାଓ୍ୱାରେ ବୁଲିବା ।

(ହୋ) - ଦଲା ହୟରେଲାଂ ହନରା ।

ପଡ଼ିଆରେ - ଗଲାରେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆସ ଭାଇ ପଡ଼ିଆରେ ଖେଳିବା ।

(ହୋ) - ଏଲା ହାଗାଞ୍ଜ୍ ଗଲାରେ ଲାଂ ଇନୁଂ ଙ୍ଗା ।

କ୍ରିକେଟ୍ ବଲ୍ - ଗୁଡଗୁଡୁଇ — (ଓଡ଼ିଆ) - କ୍ରିକେଟ ଖେଳ ଦେଖ ।
(ହୋ) - ଗୁଡଗୁ ଗଲାଉ ଇନୁଂ ନେଲେମ୍ ।

ବ୍ୟାଟ୍ - ଗୋଲାଉ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଆସ ବ୍ୟାଟ ଧରି କ୍ରିକେଟ ଖେଳିବା ।
(ହୋ) - ଏଲା ଗୋଲାଉତେ ଗୁଡଗୁଡୁ ଇନୁଂଡା ।

ଉ୍ଇକେଟ୍ - ଜଲେଲା କିଲେ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଦେଖ ଉ୍ଇକେଟ୍ ଉଡି ଗଲା ।
(ହୋ) - ନେଲେମ୍ ଜଲେଲା କିଲେ ଚଲାଂ ୟାନା ।

ଫିଙ୍ଗିଲା - ତେର୍‌କେଡାଏ୍ — (ଓଡ଼ିଆ) - ପାଣିକୁ ବଲ ଫିଙ୍ଗିଲା ।
(ହୋ) - ଦାଆଃତେ ଡୁଇଃ ତେର୍‌କେଡା ।

ତୂରୀ - ପେରେ ପେତେ — (ଓଡ଼ିଆ) - ତୂରୀ ପେଁଏ ପେଏଁ ବାଜୁଛି ।
(ହୋ) - ପେରେପେତେ ପେଣେ ପେଣେ ତାନ ଶାଳିତାନା ।

ମୂଳା - ମୁଲେ — (ଓଡ଼ିଆ) - ମୂଳା ମାଟିରେ ଫଳେ ।
(ହୋ) - ମୁଲେ ଅତେ ରେ ଦାକାଅଃ ଆ ।

କୃମି - ବାଘରା — (ଓଡ଼ିଆ) - ପିଲାଙ୍କ ପେଟରେ କୃମି ଅଛି ।
(ହୋ) - ହନକଅଃ ଲାଇଃରେ ବାଚାରାକ ମେନାଃ କଆଃ ।

କାକୁଡ଼ି - ତାୟାର — (ଓଡ଼ିଆ) - କାକୁଡ଼ି ତରକାରୀ କରନ୍ତି ।
(ହୋ) - ତାୟାର କ ଉତୁୟା ।

ଅଁଳା - ମେରେଲ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଅଁଳା ଜଙ୍ଗଲରେ ମିଳେ ।
(ହୋ) - ମେରେଲ୍ ଜଙ୍ଗଲ୍‌ରେ /ବୁରୁରେ ନାମ ଆଃ ।

ପିଇବା - ନୁଉୟାବୁ — (ଓଡ଼ିଆ) - ହାଣ୍ଡିଆ ପିଇଲେ କାମଳ ରୋଗ ଭଲ ହେବେ ।
(ହୋ) - ଡିୟାଁ ନୁଉଁରେ ଜଡିସ ରୋଗା ବୁଗିନା ।

ଖଡ଼ିକା - ଚାରିଇଃ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଖଡିକାରେ ଖଲି ଟିପ ।
(ହୋ) - ଚାରିଇଃ ତେ ଚିଟିକି ସୁଉଇଃପେ ।

ହସ - ଲାନ୍ଦା — (ଓଡ଼ିଆ) - ବାଙ୍କା ବାବୁର ହସ ।
(ହୋ) - ବାଙ୍କା ବାବୁଏ ଲାନ୍ଦା ।

କଥା - କାଜି — (ଓଡ଼ିଆ) - କଥା ଶୁଣ ।
(ହୋ) - କାଜି ଆୟୁ ମେମ୍ ।

ପାଠ - ୨୧ ପଳା ପଳା ପୃଥିବୀ ଫାଟିଲା - ନିର୍ପେ ନିର୍ପେ ଅତେ ଟୁଲକାଓ୍ୱ ୟାନା

ଛାଗଳ - ମେରମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଛାଗଳ ଚରୁଛି ।

(ହୋ) - ମେରମ୍ ଆଟିଂ ତାନା ।

ବେଲ ଗଛ - ବେଲଦାରୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ବେଲଗଛରୁ ବେଲ ପଡିଲା ।

(ହୋ) - ବେଲ ଦାରୁଇତେ ବେଲ ଇୟୁଃୟାନା ।

ଜୋର୍‌ରେ - କେଳେଏଃତେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗଛରୁ ବେଲ ପଡ଼ି ଜୋର୍‌ରେ ଠୋ କରି ଶବ୍ଦ ହେଲା ।

(ହୋ) - ଦାରୁ କେଳେତେ ବେଲ ଇୟୁୟାନା ଠୋ କେନ ଶାଳିୟାନା ।

ଶୁଭିଲା - ଆୟୁମିୟାନା (ଓଡ଼ିଆ) - 'ଠୋ' କରି ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଲା ।

(ହୋ) - 'ଠୋ' କେନ୍ ଶାଳି ଆୟୁମ୍ ୟାନ ।

ବାଟରେ - ହରାରେ (ଓଡ଼ିଆ) - ଭଲ ବାଟରେ ଚାଲ ।

(ହୋ) - ବୁଗିନ ହରାତେ ସେନେପେ ।

ଏକ ମୁହାଁ - ମିତ୍‌ମୁଲି (ଓଡ଼ିଆ) - ଶୃଗାଳ ଏକ ମୁହାଁ ହୋଇ ଦୌଡ଼ିଲା ।

(ହୋ) - ବୁଣ୍ଡେ ତୟୁ ମିତ୍‌ସୁଲିତେଃ ନିର୍‌ମୁଲିୟାନା ।

ଦୌଡ଼ିଲା - ନିର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆଗ ପଛ ହୋଇ ଦୁହେଁ ଦୌଡ଼ିଲେ ।

(ହୋ) - ଆୟାର୍ ୠନାବ ୟାନତେ ବାର ଯାକେତକିନ ନିରକେତା ।

ପଋରିଲା - କୁଲି କିଃଏ/ କୁଲିୟାଇଃୟା (ଓଡ଼ିଆ) - ବାଟରେ ଠେକୁଆ ପଋରିଲେ ।

(ହୋ) - ହରାରେ କୁଲାଇ କୁଲିୟାକିଃୟା ।

କ'ଣ - ଚେନାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ତମେ କ'ଣ ପଋରୁଛ ?

(ହୋ) - ଆମ୍ ଚେନାଃମ୍ କୁଲି ତାନା ?

ପଳାଅ ପଳାଅ - ନିର୍‌ପେ ନିର୍‌ପେ (ଓଡ଼ିଆ) - ପଳାଅ ପଳାଅ ପୃଥିବୀ ଫାଟି ଗଲା ।

(ହୋ) - ନିର୍‌ପେ ନିର୍‌ପେ ଅତେ (ବଗାଃ) ଟୁଲ୍‌କାଓ୍ୱ ୟାନା ।

ଫାଟିଗଲା - ଟୁଲ୍‌କାଓ୍ୱ / ୠଟାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ହାଣ୍ଡି ଫାଟିଗଲା ।

(ହୋ) - ୠଟୁ ଟୁଲକାଓ୍ୱ ୟାନା ।

ଆଗ ପଛ - ଆୟାର ୟନାବ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ଆଗ ପଛ ହୋଇ ଦୌଡ଼ିଲେ ।
(ହୋ) - ଆୟାର୍ ୟନାବ୍କ ନିରିୟାନା ।

ଶୃଗାଳ - ତୁୟୁ

(ଓଡ଼ିଆ) - ଶୃଗାଳକୁ ଦେଖ ।
(ହୋ) - ତୁୟୁ ନେଲିଇ ପେ ।

ସିଂହ - ଜଟକୁଲା / ଜଟକୁଲା

(ଓଡ଼ିଆ) - ସିଂହ ବଣରେ ରହେ ।
(ହୋ) - ଜଟକୁଲା ବିର୍‌ରେଃ ଟାଇନା ।

ବେଲ - ବେଲ୍

(ଓଡ଼ିଆ) - ପାଚିଲା ବେଲ ପଡ଼ିଛି ।
(ହୋ) - ମାତା ବେଲ୍ ଇୟୁଃଆ କାନା ।

ଦୁଇ ଫାଳ - ବାର୍‌ୟଟାଃ

(ଓଡ଼ିଆ) - ବେଲ ପଡ଼ି ଦୁଇ ଫାଳ ହୋଇଛି ।
(ହୋ) - ବେଲ୍ ଇୟୁୟାନ୍ତେ ବାର ୟଟାଃୟାନା ।

ପଶୁ - କାଳା,କଅଁଲ, ଅଡର

(ଓଡ଼ିଆ) - ଆମେ ପଶୁ ପାଳନ କରୁ ।
(ହୋ) - ଆବୁ ଅ'ର କବୁ ଆସୁଲ କଓ୍ବା ।

କୃଷକ - ପର୍କିରା

(ଓଡ଼ିଆ) - କୃଷକ କ୍ଷେତ୍ରେ କାମ କରୁଛି ।
(ହୋ) - ପାର୍କିରା ପିଇରେଃ ପାଇଟି ଟାନା ।

ପାଠ - ୧୯   ହନୁର କଦଳୀ ଖିଆ - ସାରାଃଆଃ କାଦାଲ୍ ଜମ

ହନୁ - ସାରାଃ

(ଓଡ଼ିଆ) - ହନୁମାଙ୍କଡ଼ର ମୁହଁ କଳା ।
(ହୋ) - ସାରାଃ ମଚଂ ହେନ୍ଦେୟା ।

ସାଙ୍ଗ - ଜୁଲି

(ଓଡ଼ିଆ) - ହାତୀ ଓ ହନୁ ଭାରି ସାଙ୍ଗ ।
(ହୋ) - ହାତୀ ଆର୍ ସାରାଃ ଏସୁ କିନ ଜୁଲିନା ।

କୂଳ - ଗାଳା କୁଟି

(ଓଡ଼ିଆ) - ନଦୀ କୂଳରେ କଦଳୀ ଗଛ ।
(ହୋ) - ଗାଳା କୁଟିରେ କାଦାଲ ଦାରୁ ।

ଶବ୍ଦ - ଶାଳି/କାକାଲା

(ଓଡ଼ିଆ) - ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ହାତୀ ଗଲା ।
(ହୋ) - ଶାଳି ଆୟୁମ ତେ ହାତୀ ଆଟମିୟାନା ।

କଦଳୀ - କାଦାଲ

(ଓଡ଼ିଆ) - କଦଳୀ ପାଚିଲେ ହଳଦିଆ ।
(ହୋ) - କାଦାଲ ମାତା ସାସାଂଙା ।

ବଗିଚ୍ଚ - ବାଗାନ

(ଓଡ଼ିଆ) - ବଗିଚ୍ଚରେ ଫୁଲ ଅଛି ।
(ହୋ) - ବାଗାନରେ ବା' ମେନାଃ ।

ମକି - ବେଟେଂ
(ଓଡ଼ିଆ) - ମୁଁ ଚମକି ପଡିଲି ।
(ହୋ) - ଆଞ୍ଜ ବେଟେଂ ୟାନା ।

ଶୁଁଘି - ସଆନ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ହାତୀ କଦଳୀ ଶୁଘିଁଲା ।
(ହୋ) - ହାତୀ କାଦାଲ୍ ଲେଃ ସ ଆନ୍‌କେଡା ।

ହଳଦିଆ - ସାସାଂ
(ଓଡ଼ିଆ) - ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର କଦଳୀ ।
(ହୋ) - କାଦାଲ୍ ମାତା ସାସାଂଡା ।

କେଡ଼େ ବଢ଼ିଆ - ଚିମିନ୍ ବାଣିୟା
(ଓଡ଼ିଆ) - କଦଳୀ କେତେ ବଢ଼ିଆ ବାସୁଛି ।
(ହୋ) - କାଦାଲ ଚିମିନ୍ ବାଣିୟା ସଆନ୍ ଟାନା ।

ଜଙ୍ଘିଆ - ଜାଙ୍ଗିଆ
(ଓଡ଼ିଆ) - ହନୁର ଜଙ୍ଘିଆ ନାଲି ଅଟେ ।
(ହୋ) - ସାରାଃଆ୍ ଜାଙ୍ଗିଆ ଆରାଃଆ ଗେୟା ।

ଦୁଇଟା - ବାରିଆ
(ଓଡ଼ିଆ) - କଦଳୀ ଦୁଇଟା ଆଣ ।
(ହୋ) - କାଦାଲ ବାରିଆ ଆଗୁଇମେ ।

ଶୁଣି - ଆୟୁମ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ବେଙ୍ଗ ହନୁର କଥା ଶୁଣିଲା ।
(ହୋ) - ଚକେ ସାରାଃଆ କାଜିଃ ଆୟୁମ୍ କେଡା ।

ରାଗ - କୁର୍କୁର
(ଓଡ଼ିଆ) - ବେଙ୍ଗ ରାଗି ଲାଲ ହୋଇଗଲା ।
(ହୋ) - ଚକେ କୁର୍କୁରତେଃ ଆରାଃ ରେନା'ୟାନା ।

ଜଙ୍ଘ - ବୁଲୁ
(ଓଡ଼ିଆ) - ବେଙ୍ଗର ଜଙ୍ଘ ନାଲିଆ ।
(ହୋ) - ଚକେୟାଃଆ ବୁଲୁ ଆରାଃଆ୍ ।

ଟାଣି - ଅର୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ବେଙ୍ଗ ହନୁର ଜଙ୍ଘିଆ ଟାଣି ଦେଲା ।
(ହୋ) - ଚକେ ସାରାଃଆ୍ ଜାଙ୍ଗିଆ ଅର୍ କେଡା ।

ସମସ୍ତେ - ସାବେନ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ହାତୀ, ବେଙ୍ଗ ଓ ହନୁ ସମସ୍ତେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ରହିଲେ ।
(ହୋ) - ହାତୀ, ଚକେ ଏନାୟେତେ ସାରାଃ ସାବେନ୍ ଜୁଲିୟାନ୍ତେକ ଟାଇୟାନା ।

ମିଳିମିଶି - ଜୁପୁଲି
(ଓଡ଼ିଆ) - ଆମେ ମିଳିମିଶି କଦଳୀ ଖାଇବା ।
(ହୋ) - ଆବୁ ଜୁପୁଲି ୟାନ୍ତେ କାଦାଲ୍‌ବୁ ଜମେୟା ।

ଆମେ ସଭିଏଁ - ଆବୁ ସାବେନ୍
(ଓଡ଼ିଆ) - ଆମେ ସଭିଏଁ ଭାଇ ଭାଇ ।
(ହୋ) - ଆବୁ ସାବେନ୍ ହାଗେୟା ।

ଦୀପାଳି - ସୁବିଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଦୀପାଳିରେ ଦ୍ୱିପ ଜାଳ ।
(ହୋ) - ସୁବିଃରେ ସୁଳିତା ଜୁଲେପେ ।

ତୀର - ସାର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ହାତୀକୁ ତୀର ମାର ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ହାତୀ ସାର୍‌ତେ ଆଲପେ ତୁଞ୍ଜିଇଏ ।

ଛବି - ମଙ୍ଗାଉ (ଓଡ଼ିଆ) - ପିଲାଏ ଛବି ଦେଖ ।
(ହୋ) - ହନକ ମଙ୍ଗାଉ ନେଲେପେ ।

ଗୀତ - ଦୁରେଂ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗୀତ ଗାଇ ଗାଇ ଗଲା ।
(ହୋ) - ଦୁରେଂ ଦୁରେଂତେ ସେନଃୟାନା ।

ସାଥୀ - ଗାତି (ଓଡ଼ିଆ) - ସାଙ୍ଗସାଥୀ ହୋଇ ଖେଳ ।
(ହୋ) - ଜୁଳି ଗାତିୟାନତେ ଇନୁଂପେ ।

ଜିଭ - ଲେଏଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଜିଭ ଦ୍ୱାରା ଆମେ ସ୍ୱାଦ ଜାଣୁ ।
(ହୋ) - ଲେଏଃ ତେ ଆବୁ ନଗଡ଼ାଃବୁ ଆଦାୟା ।

କମଳା - ଜାମ୍ବିରା (ଓଡ଼ିଆ) - କମଳା ଖଟା ମିଠା ।
(ହୋ) - ଜାମ୍ବିରା ମରଏଃ ନଗଡ଼ାଃ ।

କରମଙ୍ଗା-ମରଃଏହାତାନାଃ/କରମଙ୍ଗା (ଓଡ଼ିଆ) - କରମଙ୍ଗା ଗୋଟିଏ ଫଳ ।
(ହୋ) - ମରଏଃହାତନାଃ ମିଏଡ୍ ଜଅ ।

ତେନ୍ତୁଳି - ଜଜୋ (ଓଡ଼ିଆ) - ତେନ୍ତୁଳି ଭଲ ଆଗ୍ରର ।
(ହୋ) - ଜଜୋ ବୁଗିନ୍ ମରଜାଃ ।

ଖଟା - ମରଏଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଖଟା ପଖାଳ ପାଇଁ ଭଲ ।
(ହୋ) - ମରଏ ତେୟା ଦାଃ ମାଣ୍ଡି ଲାଗିଡ଼ ବୁଗିନା ।

ପିତା - ମେଏର୍ (ଓଡ଼ିଆ) - କଲରା ପିତା ଅଟେ ।
(ହୋ) - କାରଲା ମେଏରା ।

ପାଖୁଡ଼ା - ଝକୁଓ୍ୱେଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଫୁଲ ପାଖୁଡ଼ା ।
(ହୋ) - ବାହା ଝକୁଓ୍ୱେଃ ।

ମୁହଁ ବଙ୍କା - ଲର୍କାଆ, ଗଏବାଆ (ଓଡ଼ିଆ) - ମାଙ୍କଡ଼ର ମୁହଁ ବଙ୍କା ।
(ହୋ) - ଲର୍କା ଆ' ଗାଇ ।

ଫେଁ କିନା - ସେଁ କେନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ଶଙ୍ଖୀ ବିଲେଇ ମାଙ୍କଡ଼ର ବଙ୍କା ମୁହଁ ଦେଖି ଫେଁ କିନା ହସିଦେଲା ।
(ହୋ) - ଡୁମ୍‌ଗଂ ବିଲେୟ ଗାଇୟାଃ ଲଙ୍କା ଆ' ନେଲତେ ସେଁ କେନା ଏ ଲାନ୍ଦା କେଡା ।

ପାଠ - ୧୬ ନଈବଢ଼ି - ବାଆନ୍ ଗାଲା

ନଈ- ଗାଲା (ଓଡ଼ିଆ) - ବର୍ଷାଦିନରେ ନଈ ବଢ଼ି ହୁଏ ।
(ହୋ) - ଜାର୍ଗିଦାଃ ଗାଲା ବାଆନଃଆ ।

ବଢ଼ି - ବାଆନ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ନଈ ବଢ଼ି ହୋଇଛି ।
(ହୋ) - ଗାଲା ବାଆନା କାନା ।

ଗୈଁକି - ତେଣ୍ଡେର ମାଚିଲା (ତେପେଣ୍ଡର) (ଓଡ଼ିଆ) - ନଈ ପାଣିରେ ଗୈଁକି ଅଛି ।
(ହୋ) - ଗାଲା ଦାଃରେ ତେଣ୍ଡେର୍ ମାଚିଲା ।

ଡ଼ଙ୍ଗା - ଦାଲାକା / ଡଙ୍କା (ଓଡ଼ିଆ) - ଡଙ୍ଗା ନଈ ପାଣିରେ ଗଲେ ।
(ହୋ) - ଡଙ୍ଗା ଗାଲା ଦାଃରେ ସେନଃଆ ।

ଦ୍ୱିପ - ଦୁମ୍‌ଚୁଡ୍ / ଡିଃପା (ଓଡ଼ିଆ) - ନଈ ମଝିରେ ଏକ ଦ୍ୱିପ ଅଛି ।
(ହୋ) - ଗାଲା ତାଲାରେ ମିଏଡ୍ ଦୁମ୍‌ଚୁଡ୍ ମେନାଃ ।

ହାଣ୍ଡି - ଘଟୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ନଈ ପାଣିରେ ହାଣ୍ଡି ଭାସୁଛି ।
(ହୋ) - ଗାଲା ଦାଃରେ ଘଟୁ ଆତୁତାନା ।

ବଗ - କଃଅ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - ବଗ ମାଛ ଧରୁଛି ।
(ହୋ) - କଃଅ୍ ହାକୁଇଃ ସାବ୍‌ତାନ୍ ।

ପାଠ - ୧୭ ନେଉଳର ଘର ତୋଳା - ଗିନ୍ଦୁରୁ ଓ୍ୱାଃ ଅଲାଃ ବାନାଇ

ଏକଲା - ଏସ୍‌କାର (ଓଡ଼ିଆ) - ସେ ଏକଲା ଗଲା ।
(ହୋ) - ଆଏଃ ଏସ୍‌କାର ଗେ ସେନୟାନା ।

ଯାଉଛି - ସେନଅ (ଓଡ଼ିଆ) - ଗାଡ଼ି ଯାଉଛି ।
(ହୋ) - ଗାଜି ସେନଃଅତାନା ।

କିଏ - ଅକଏ (ଓଡ଼ିଆ) - ରାମ କିଏ ?
(ହୋ) - ରାମ ଦ ଅକଏ ?

ନେଉଳ - ଗିନ୍ଦୁରୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ନେଉଳ ମାଛ ଧରିଲା ।
(ହୋ) - ଗିନ୍ଦୁରୁ ହାକୁଃ ସାବ୍ଃ କିଃଏ ।

ଶେଉଳ - ସୁଲି ହାକୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଶେଉଳ ମାଛ ଖାଅ ।
(ହୋ) - ସୁଲି ହାକୁ ଜମ୍‌କମ୍ ।

ନିଜ -ଆପାନାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ନିଜ ଘରେ ରୁହ ।
(ହୋ) - ଆପାନା ଓ୍ୱାଆରେ ଟାଇନପେ ।

ଘର - ଅଓ୍ୱାଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଘର ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦିର ।
(ହୋ) - ଅଓ୍ୱାଃ ମିଏଡ୍ ମଣ୍ଡକ ।

ପାଠ -୧୮ ବରଷା - ଗାମା

ଅନେକ - ଏସୁଦିନ (ଓଡ଼ିଆ) - ଅନେକ ଦିନ ବର୍ଷା ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଏସୁ ଦିନ ଗାମା ବାନଃଆ ।

ନଈ - ଗାଲା (ଓଡ଼ିଆ) - ନଈରେ ମାଛ ଥାଆନ୍ତି ।
(ହୋ) - ଗାଲାରେ ହାକୁ ଟାଇନା ।

ନାଳ - ଲଅର (ଓଡ଼ିଆ) - ନାଳ ପାରି ହେବା ।
(ହୋ) - ଲଅର ପାରମାବୁ ।

ପୋଖରୀ - ପୁକୁରି (ଓଡ଼ିଆ) - ପୋଖରୀରେ କଇଁ ଅଛି ।
(ହୋ) - ପୁକୁରିରେ ସାଲୁକେଡ୍ ମେନାଃ ।

ଶୁଖି - ଆଂଜେଡ଼ (ଓଡ଼ିଆ) - ପୋଖରୀ ପାଣି ଶୁଖିଲା ।
(ହୋ) - ପୁକୁରୀ ଦାଃ ଆଂଜେଡ଼ୟାନା ।

ଠେକୁଆ - କୁଲେଏ (ଓଡ଼ିଆ) - ଠେକୁଆର କାନ ବଡ଼ ।
(ହୋ) - କୁଲେଏ ଲୁତୁର୍ ମାରାଂଆ ।

କୋଇଲି - ତୁଆଉ (ଓଡ଼ିଆ) - କୋଇଲି ସ୍ୱର ମଧୁର ।
(ହୋ) - ତୁଆଉ ଆଲାଂ ବାଣିଆଃ ।

କପୋତ - ପୁଟାମ୍ (ଓଡ଼ିଆ) - କପୋତ ଚଢ଼େଇଟିଏ ।
(ହୋ) - ପୁଟାମ ଚେଣେ ଟାନାଆଃ ।

ବେଙ୍ଗ - ଚକେ / ରଟେ (ଓଡ଼ିଆ) - ବେଙ୍ଗ ଡେଇଁବ ।
(ହୋ) - ଚକେ ଉଜେନ ।

ବେଙ୍ଗୁଲୀ - ଆଉଁଡ଼ ଚକେ/ଏଙ୍ଗା ଚକେ (ଓଡ଼ିଆ) - ବେଙ୍ଗୁଲୀ କାନ୍ଦୁଛି ।
(ହୋ) - ଏଙ୍ଗା ଚକେ ରାଆଃ ତାନ୍ ।

କପୋତୀ - ପୁତାମ ଏଙ୍ଗା (ଓଡ଼ିଆ) - କପୋତି ଉଠ୍ ପୁତା ଉଠ୍ ବାହୁନୁଛି ।
(ହୋ) - ପୁତାମ ଏଙ୍ଗା ଗୁମ୍‌ଗୁମ୍ଃ ରାଆଃ ତାନା ।

କୁକୁର - ସେତା (ଓଡ଼ିଆ) - କୁକୁର ଲାଞ୍ଜ ବଙ୍କା ।
(ହୋ) - ସେତା ଘଡ୍‌ଲମ / ଘଡ଼ଚଲମ ବାଙ୍କା ।

ଓଧ -ଉଦାମ (ଓଡ଼ିଆ) - ଓଧ ମାଛ ଖାଏ ।
(ହୋ) - ଉଦାମ୍ ହାକୁକଃ ଜମା ।

କୋକିଶିଆଳ - କିଙ୍ଗ୍‌କିଳିତୁୟୁ (ଓଡ଼ିଆ) - କୋକିଶିଆଳ କୁକୁଡ଼ାମାନଙ୍କ ସହିତ ଖେଳେ ।
(ହୋ) - କିଙ୍ଗ୍ କିଳିତୁୟୁ ସିମ୍ କଲଃଅ ଇନୁଂଆ ।

କଲବଲ - ଜାରାବ୍ ଜାରାବ/ କସଡ଼ର (ଓଡ଼ିଆ) - ପାଣି ନଥିବାର କଲବଲ ହେବା ।
(ହୋ) - ଦାଃ ବାନଅ ତେ ଜାରବ୍ ଜାରବ୍ ତାନା ।

ଓଠ - ଲୁଟି (ଓଡ଼ିଆ) - ଶୀତ ଦିନେ ଓଠ ଫାଟେ ।
(ହୋ) - ରାବାଂ ଦିନ୍ ଲୁଟି ଘଟାଓଃଆଃ ।

ପାଟି - ଆଃ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆମେ ପାଟିରେ ଖାଉଁ ।
(ହୋ) - ଆ ତେବୁ ଜମେଆ ।

ମେଘ - ରିମିଲ (ଓଡ଼ିଆ) - ଆକାଶରେ ମେଘ ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଶିର୍ମାରେ ରିମିଲେରେ ଗାମା ବାନଆଃ ।

ଝରିଲା - ଇୟୁଃତାନା / ଜରତାନା (ଓଡ଼ିଆ) - ମେଘର ବର୍ଷାପାଣି ଝରିଲା ।
(ହୋ) - ଗାମାଏ ରିମିଲ ତେ ଗାମାଦାଃ ଜରତାନା ।

ଢ଼ୋଲ - ଡୁଲକି (ଓଡ଼ିଆ) - ଢୋଲ ବାଜେ ଡୁଲ୍ ଡୁଲ୍ ।
(ହୋ) - ଡୁଲ୍‌କି ଡୁଲ୍ ଡୁଲ୍ ଶାଳିଆଃ ।

ଓଟ - ଉଁ-ଟୁ (ଓଡ଼ିଆ) - ଓଟ ମରୁଭୂମିରେ ଥାଏ ।
(ହୋ) - ଉଁ - ଟୁ ଗିତିଲ୍ ପିଳିରେଃକ ତାଇନା ।

ଗୋଡ଼ - କାଟା (ଓଡ଼ିଆ) - ଆମେ ଗୋଡ଼ରେ ଚାଲୁ ।
(ହୋ) - ଆବୁ କାଟାତେବୁ ସେନେୟା ।

ନେଉଳ - ଗିନ୍ଦୁରୁ — (ଓଡ଼ିଆ) - ନେଉଳ ମାଂସ ଖାଏ ।
(ହୋ) - ଗିନ୍ଦୁରୁ ଜୀଲୁଃ ଜମା ।

ଗଧି ତରଡ୍ / ତରଃ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଗୋଧି ମାଂସ ଖାଇଲେ ଅଣ୍ଟା ବ୍ୟଥା ଭଲ ହୁଏ ।
(ହୋ) - ତରଡ୍/ତରଃ ଜିଲୁ ଜମେରେ ମାୟାଂ ହାସୁ ବୁଗିନା ।

ଗୁଣ୍ଡୁଚିମୂଷା - ତୁଉ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୂଷା ଦେହରେ ତିନୋଟି ଗାର ।
(ହୋ) - ତୁଉ ଦୟାରେ ଆପିଏ ଗାଆର ।

ରୋଗା - ରୁଗା/ହାସୁ/ବେଗାର — (ଓଡ଼ିଆ) - ରୋଗା ବହୁତ ଖରାପ ।
(ହୋ) - ରଗାଦ ଏସୁ କାରାବାଃ ।

ଅନେକ - ଏସୁଦିନ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଅନେକ ଦିନ ବର୍ଷା ନାହିଁ ।
(ହୋ) - ଏସୁ ଦିନ ଗାମା ବାନଃଆ ।

ଭୋକ - ରେଙ୍ଗେଏ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଭୋକ ହେଉଛି ।
(ହୋ) - ରେଙ୍ଗେଃ ତାନା ।

ଛତା - ଘତମ — (ଓଡ଼ିଆ) - ବର୍ଷା ଦିନରେ ଛତା ଧର ।
(ହୋ) - ଗାମା ଦିନ୍‌ରେ ଘତମ ସାବେମ୍ ।

ଜାମା - ସୁତୁଇ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଜାମା ପିନ୍ଧ ।
(ହୋ) - ସୁତୁଇନ୍ ମେ ।

ଗାଈ - ଗୁଣ୍ଡି — (ଓଡ଼ିଆ) - ଗାଈ କ୍ଷୀର ଦିଏ ।
(ହୋ) - ଗୁଣ୍ଡି ଉରିଇ ତଆ-ଆଃ ସାଂଙ୍ଗେୟା ।

ପାଠ - ୧୪ — ମନ ବଦଳିଲା - ଉଲୁଃ ବଦଲୟାନା

ଫଗୁଣ - ସେନ୍ଦେରା — (ଓଡ଼ିଆ) - ଫଗୁଣ ମାସରେ ଆମ୍ବ ଫଳେ ।
(ହୋ) - ସେନ୍ଦେରା ଘଣ୍ଡୁଃରେ ଉଲି ଜଆଃ ।

ମାସ - ଘଣ୍ଡୁଃ — (ଓଡ଼ିଆ) - ୩୦ ଦିନରେ ଗୋଟିଏ ମାସ ।
(ହୋ) - ଦିଅଁସି ମାରେ ମି ଘଣ୍ଡୁଃ ।

ଭାରି - ଏସୁ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଭାରି ଖରା ହୁଏ ।
(ହୋ) - ଏସୁ ଜେଟେୟା ।

ଖରା - ଜେଟେ — (ଓଡ଼ିଆ) - ଖରା ଦିନରେ ଗରମ ପବନ ବହେ ।
(ହୋ) - ଜେଟେ ସିଙ୍ଗି ଲଲଗେଃ ହୟୟା ।

ଫଳ - ଜଅ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଫଳ ଗୁଡ଼ିକ ଖାଇବା ପାଇଁ ଭଲ ଲାଗେ ।
	(ହୋ) - ଜଅକ ଜମ୍ ଲାଗେଡ୍ ବୁଗିନେ ।
ବଣ - ବିର୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ବଣରେ ଠେକୁଆ ରହେ ।
	(ହୋ) - ବିର୍‌ରେ କୁଲେଏ ଟାଇନେ ।
ଶିକାରୀ - ସାଙ୍ଗାରନିଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଶିକାରୀ ବଣରେ ବୁଲୁଛି ।
	(ହୋ) - ସାଙ୍ଗାରିନିଃ ବିର୍‌ରେ ହନର ଟାନା ।
ଧନୁଶର - ସାର୍‌ଆଃସାର୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଧନୁଶର ଧରି ବଣକୁ ଯାଉଛି ।
	(ହୋ) - ସାର ଆଃସାର ସାବକେଡ୍‌ତେ ବିର ହନର ସେନଅଃ ଟାନା ।
ଧରି - ସାବ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ଧନୁଶର ଧରିଛି ।
	(ହୋ) - ସାର ଆଃ ସାରଏ ସାବାକାଡା ।
ପଶିଲା - ବଲୟାନାଏଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ବଣକୁ ପଶିଲା ।
	(ହୋ) - ବିର୍‌ତେ ବଲୟାନା ।
ବୁଲି ବୁଲି - ହନର ହନରତେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ବୁଲି ବୁଲି ଯିବା ।
	(ହୋ) - ହନର ହରନରତେ ସେନଅ ।
ଫେରି -ରୁଏ	(ଓଡ଼ିଆ) - ସ୍କୁଲରୁ ଫେରି ଆସ ।
	(ହୋ) - ମଣ୍ଡଏ ତେ ବିୟୁର୍ ରୁଏନା ।
ପାଇଲା - ନାମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ବହି ପାଇଲା ।
	(ହୋ) - ପୁତିଃନାମ କେଡ଼ା ।
ଆଡ଼କୁ - ଆଏଃପା	(ଓଡ଼ିଆ) - ମୋ ଆଡ଼କୁ ଆସ ।
	(ହୋ) - ଆଞ୍ଜ ପା / ଆଏଃ ପା ହୁଜୁବେନ୍ ।
ଉହିଁଲା - ହେତା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଉପରକୁ ଉହିଁଲା ।
	(ହୋ) - ମେଡ଼ କେଡ଼ା / ହେତା କେଡ଼ାଃ ।
ଫୋପାଡ଼ି - ହୁମେଁ	(ଓଡ଼ିଆ) - ପଥରରେ ଫୋପାଡ଼ିଲା ।
	(ହୋ) - ଦିରିତେ ତେର କେଡା ।

ପାଠ - ୧୫ ଶଙ୍ଖୀ ବିଲେଇର ଶଙ୍କା

ମାଙ୍କଡ଼ - ସାରାଃ	(ଓଡ଼ିଆ) - ମାଙ୍କଡ଼ ଫଳ ଖାଏ ।
	(ହୋ) - ସାରାଃ ଜଅଃ ଜମା ।

ଟଙ୍କା - ଟାକା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଶହେ ପଇସାରେ ଏକଟଙ୍କା । (ହୋ) - ଶହ ପଇସାରେ ମି-ଟାକା ।
ପୁଡ଼ିଆ - ପଲମ୍	(ଓଡ଼ିଆ) - ବୁଢ଼ାଟି ପୁଡ଼ିଆ ଧରି ଗଲା । (ହୋ) - ହାମ୍ ହୋ ପଲମ୍ ସାବତେ ସେନଃୟାନା ।
ବଜାର - ବାଜାର	(ଓଡ଼ିଆ) - ବଜାରରୁ ଲୁଗା ଆଣ । (ହୋ) - ବାଜାର ରେତେଲିଃ ଜେ଼ଏଃ ଆଗୁଇ ମେ ।
ଲଙ୍କା - ମାର୍‌ଚି	(ଓଡ଼ିଆ) - ଧାନୁଆ ଲଙ୍କା ଭାରି ରାଗ । (ହୋ) - ବାବା ମାର୍‌ଚି ଏସୁ ରାଗଆ/ହାଡ଼ା ।
କିଣିଲା - କିରିଂ	(ଓଡ଼ିଆ) -ମାଙ୍କଡ଼ ଦୋକାନରୁ ଅଣ୍ଡା କିଣିଲା । (ହୋ) - ସାରାଃ ଦୋକାନ୍‌ନେତେ ଜାରମ୍ ମେଃ କିରିକେଡ଼ା ।
ପଙ୍ଖା - ପାଙ୍ଖା	(ଓଡ଼ିଆ) - ପଙ୍ଖା ଘୁରୁଛି । (ହୋ) - କାନାପାଃ ବିୟୁରରେନ୍ ତାନ୍ ।
ଏତିକି ବେଳେ - ଏନ ଇମିତାଂ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଏତିକି ବେଳେ ବିଲେଇ ଆସିଲା । (ହୋ) - ଏନ ଇମିତାଂ ବିଲେଇ ହୁଜୁଃୟାନା ।
ଶଙ୍ଖା - ପୁଣ୍ଡିବିଲେଏ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଶଙ୍ଖୀ ବିଲେଇର ରଙ୍ଗ ଧଳା । (ହୋ) - ପୁଣ୍ଡି ବିଲେଏ ପୁଣ୍ଡିଏ ।
ଛପି ଛପି - ହାପା ହାପାତେ	(ଓଡ଼ିଆ) - ଛପି ଛପି ପ୍ରଜାପତି ଧରିବା । (ହୋ) - ହାପାହାପାତେ ପାମ୍ପାଲ୍ ସାବ୍‌ତେୟାଃ ।
ଶଙ୍ଖା - ଶାଙ୍କା	(ଓଡ଼ିଆ) - ଶଙ୍ଖା ପିନ୍ଧିଛି । (ହୋ) - ଶାଙ୍କାଏଃ ସଅବାତାଡ଼ା ।
କାମ -ପାଇଟି	(ଓଡ଼ିଆ) - ସବୁବେଳେ କାମ କର । (ହୋ) - ସବେଇମିତା ପାଇଟିମେ ।
ବାଉଳା - ଏରେଙ୍ଗା	(ଓଡ଼ିଆ) - ବାଉଳାରେ ନାଲି ଲଙ୍କାଟି ଖେଳାଇ ଦେଲା । (ହୋ) - ଏରେଙ୍ଗାତେ ମାତା ମାଚିଃ ତାଗଏଃ କେଡା ।

***

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ